UN CAZ OMAR YUSSEF

SECRETUL SAMARITEANULUI

Matt Beynon Rees

NICULESCU

Matt Beynon Rees

Secretul samariteanului

Traducere din limba engleză şi note de
Mihaela-Magdalena Dumitru

Editura NICULESCU
2013

NICULESCU

© 2009 by Matt Beynon Rees
Titlu original: *The Samaritan's Secret*

Pentru ediţia în limba română:
© Editura NICULESCU, 2013

Adresa: Bd. Regiei 6D
060204 – Bucureşti, România
Comenzi: (+40)21-312.97.82
Fax: (+40)21-312.97.83
E-mail: editura@niculescu.ro
Internet: www.niculescu.ro

Coperta: Carmen Lucaci

ISBN ePub: 978-973-748-759-9
ISBN PDF: 978-973-748-597-7
ISBN Print: 978-973-748-509-0

Această carte în format digital (e-book) este protejată prin copyright şi este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parţială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziţia publică, inclusiv prin internet sau prin reţele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informaţiei, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sau comercializarea sub orice formă, precum şi alte fapte similare săvârşite fără permisiunea scrisă a deţinătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislaţiei cu privire la protecţia proprietăţii intelectuale şi se pedepseşte penal şi/sau civil în conformitate cu legile în vigoare

Lectura digitală protejează mediul

Versiune digitală realizată de elefant.ro

Capitolul 1

Domurile moscheilor din cartier, verzi ca lămâile crude, presărau peisajul calcaros, cu tente kaki, din partea veche a oraşului Nablus. Păreau că fixează *souk*-ul otoman şi caravanseraiul mamelucilor de podeaua văii, asemenea unor pioneze de cupru care şi-au pierdut strălucirea. *Fără ele, chiar şi pietrele s-ar ridica şi ar fugi din oraşul acesta sordid*, şi-a zis Omar Yussef.

Sirena îndepărtată a unei ambulanţe răsuna în măruntaiele oraşului, iar Omar Yussef simţea cum ultimele adieri de prospeţime ale dimineţii se risipesc în soarele verii. Cu o mână tremurătoare, şi-a mângâiat cele câteva fire de păr alb care îi acopereau scalpul pleşuv şi a plescăit. Firele acestea sărăcăcioase nu îl puteau ocroti de arşiţa soarelui şi era cât se poate de limpede că urma să fie o zi caniculară. Sudoarea îl gâdila pe sub mustaţa sură, bine îngrijită. Şi-a scărpinat buza de sus, nemulţumit.

Şi-a întors privirea dinspre vale pentru a admira firele răzleţe de iarbă primăvăratecă ce colorau creasta stâncoasă a Muntelui Garizim. *Să vedem pe cine arde soarele mai tare, pe tine sau pe mine*, i-a spus el în gând. Muntele se arcuia, posac şi circumspect, către şirul de vile de la marginea sa, ca şi cum şi-ar fi încordat umerii ca să îndure căldura zilei.

O maşină de poliţie de culoarea peruzelei a tras pe dreapta. Geamul şoferului s-a coborât, iar pe trotuar a aterizat un chiştoc de ţigară fumegând.

— Bun venit, *ustaz*, i-a urat Sami Jaffari. Urcă.

Omar Yussef a părăsit umbra modestă a umbrarului lăcuit, din lemn de pin, de la intrarea hotelului, a deschis portiera maşinii de patrulare şi a urcat un picior înţepenit pe locul pasagerului.

— Să ai o dimineaţă frumoasă, bunicule.

Proptindu-se în portiera maşinii, Omar Yussef a privit în sus. Nepoata sa îi făcea cu mâna de la balconul unei camere aflate la al doilea etaj. În mâna cealaltă ţinea strâns o carte. A fluturat din degete către ea, în semn de salut.

— O dimineaţă luminată, Nadia, draga mea, i-a răspuns el.

— Nu uita că azi mă duci să mâncăm *qanafi*.

Vârfurile mustăţii i-au luat-o în jos. Dulciurile nu erau pe placul lui. Dar Nablusul era vestit pentru acest desert din brânză de capră şi sirop din grâu măcinat, iar Nadia se afla în oraş pentru prima oară. Prevedea că fetiţa de treisprezece ani, curioasă şi cu mintea organizată, va dori să compare *qanafi*-ul din mai multe brutării, iar el va fi nevoit să înfulece tot şi să zâmbească cu îngăduinţă. Până şi prejudecăţile sale în domeniul culinar păleau în faţa dragostei pe care i-o purta fetiţei.

— Cu voia lui Alah, vom mânca *qanafi* în curând, i-a spus el.

— Sami, ai grijă să mi-l aduci pe bunicul înapoi repede, ca să ne putem lua gustarea în oraşul vechi, a strigat Nadia.

— Este în misiune oficială acum, i-a răspuns Sami. Trebuie să investigăm furtul unei relicve istorice valoroase.

— Dacă nu îl aduci înapoi la timp, îi spun lui Meisoun să anuleze nunta. Nu se mai mărită cu tine dacă îi spun că nu te porţi frumos cu fetiţele.

Sami a scos limba la ea şi a dus degetul mare la nas. Nadia a chicotit privind maşina care se îndepărta de trotuar.

— O să te îngraşi în Nablus, Abu Ramiz, a spus Sami, plesnindu-l pe Omar Yussef peste genunchi.

— Tu eşti cel care o să se îngraşe, căci până la sfârşitul săptămânii vei avea o nevastă care să îţi gătească.

Sami a tras de volan pentru a evita un taxi lung, galben, care ieşea apatic de pe o stradă laterală. A cotrobăit în torpedo în căutarea unui pachet de Dunhill.

— Munca de poliţist în Palestina îmi menţine silueta, a spus el, desfăcând pachetul şi scoţând o ţigară. Patru măsuri de tensiune nervoasă şi o măsură de pericol real. Numai gândul la ziua care mă aşteaptă arde mai multe calorii decât o cursă de maraton.

Sami slăbise de când se văzuseră ultima oară, în Gaza, în urmă cu aproape un an. În interiorul maşinii de poliţie, lui Omar Yussef i se păruse la început că are înfăţişarea unui tânăr sănătos şi mulţumit, dar când s-a uitat mai atent şi-a dat seama că este numai o aparenţă, în spatele căreia se ascund îngrijorarea şi mânia. Obligat parcă să trăiască printre atrocităţile infractorilor din Nablus, descoperise că muşchii i se topiseră şi rămăsese doar cu pielea lipită pe oase.

Sami s-a scobit între dinţii care aproape căpătaseră nuanţa pielii sale bronzate, din pricina cafelei groase pe care o bea pentru a sta treaz în timpul programului prelungit.

— Abia aştept să îmi revăd prietenii din copilărie la nuntă, a spus el. Mare noroc am avut că dumneata şi fiii dumitale aţi primit permis de liberă trecere pe la punctele de control. Sunt ani de zile de când nu am mai vorbit cu

Ramiz şi încă şi mai mulţi de când nu l-am mai văzut pe Zuheir.

Omar Yussef s-a silit să zâmbească.

Sami a ridicat o mână cu palma în sus, întrebător.

— Ce s-a întâmplat?

— Zuheir s-a schimbat mult, a răspuns Omar Yussef, privindu-şi picioarele.

— Atunci, se va simţi ca acasă în Nablus. Oraşul acesta este o imensă moschee.

— Este foarte diferit de băiatul care a plecat la studii în Marea Britanie acum câţiva ani.

Gândurile i s-au îndreptat către barba tăiată drept şi hainele albe şi largi, din bumbac, pe care le purta acum fiul său şi către rugăciunile sale regulate, iar în minte i-a revenit chipul aspru al tânărului, pe care se citea o privire dezaprobatoare. Nu ştia cât de mult se aventurase fiul său în interiorul lumii rigide a imamilor cuprinşi de indignare, dar întrebarea nu îi dădea pace.

— Noroc că ai renunţat la băutură, că altfel Zuheir ar încerca să te silească să îţi schimbi stilul de viaţă, a spus Sami cu un zâmbet.

— Dacă nu aş fi renunţat, băutura m-ar fi omorât şi cel puţin nu aş fi apucat să-l văd pe fiul meu aderând la o versiune nebunească şi dogmatică a religiei noastre.

— Alah să ne ferească de asta, a exclamat Sami, plesnindu-l pe Omar Yussef peste şold. Destul cu gândurile negre. Azi este ziua bucuriilor. Mai târziu trebuie să mă duc în oraşul vechi, ca să închei aranjamentele de nuntă cu şeicul. Apoi ne întâlnim cu băieţii dumitale la hotel.

— Asta după ce verificăm furtul de la sinagoga samaritenilor şi vorbim cu preotul lor.

— Infracţiunile fac şi ele parte din plăcerile oraşului Nablus, a replicat Sami, dând din umeri.

— Sunt expert în domeniu. Mulţumesc că m-ai luat şi pe mine.

— Ştiam că un profesor de istorie, bun cunoscător al tuturor aspectelor culturii palestiniene, va fi intrigat de cazul acesta, a spus Sami, trăgând un fum. Doar fac şi ei parte din cultura palestiniană, nu-i aşa?

— Samaritenii? Trăiesc în locurile acestea de mai multă vreme decât noi, Sami. Pretind că sunt descendenţii unui trib de israeliţi din vremuri biblice, care au rămas în regiunea asta când fraţii lor au fost exilaţi în Babilon. Într-un anume sens, sunt şi evrei, şi palestinieni, dar nu se confundă nici cu unii, nici cu ceilalţi.

Sami a tras pe dreapta şi a privit pe geamul maşinii.

— Cred că aici este.

Omar Yussef s-a ridicat de pe locul pasagerului cu un geamăt. Îl durea

spatele după drumul lung din Betleem, pe care îl parcursese în ajun, înghesuit într-un taxi, împreună cu soţia sa, nepoata şi doi dintre fiii săi. Pentru a evita filtrele de securitate din jurul Ierusalimului, o luaseră pe drumurile ocolitoare din deşert. Avea cincizeci şi şapte de ani şi nu era deloc în formă, aşa că îl epuizaseră drumurile pline de hârtoape şi căldura.

Ajuns pe trotuar, şi-a îndreptat spatele. Şi-a aranjat părul cu palma, apoi şi-a împins ochelarii cu rame aurii pe nas, cu vârful degetului.

Şi-a ridicat privirea către capătul unui culoar alcătuit din trepte crăpate, aflat între două blocuri de apartamente şi a remarcat buruienile de un verde aprins care se iţeau prin pavajul din piatră lustruită, iar apoi se căţărau pe balustradele care flancau poteca. Uşa sinagogii samaritenilor, situată la vreo treizeci şi cinci de metri de şosea, era un panou metalic insipid, vopsit în nuanţe de maroniu, pentru a imita lemnul. Pe cupola de piatră de la intrare erau montate şapte becuri, în vârful unor tije lungi şi drepte. Clădirea era scundă şi pătrăţoasă, văruită la fel ca blocurile aflate de o parte şi de cealaltă, iar zidul demisolului era vopsit în roz.

— Mă aşteptam să fie ceva mai veche, a spus Sami, apoi şi-a stins ţigara şi a pornit-o în sus pe trepte.

— Aveau o sinagogă mult mai veche în *casbah*[1], a spus Omar Yussef, dar au plecat de acolo în urmă cu cincizeci de ani, deoarece vecinii lor musulmani au refuzat să le vândă teren ca să-şi poată extinde casele atunci când comunitatea lor a început să se mărească. Aşa că s-au mutat aici.

Sami îl aştepta în capătul primului rând de trepte.

— Dar nici aici nu mai locuiesc, a spus el, arătând peste acoperişul sinagogii, către un ciorchine de clădiri de pe coasta Muntelui Garizim. S-au dus acolo, sus, departe de toţi.

— Departe de prima Intifadă, Sami. Erau vremuri violente în Nablus. Nu poţi să îi acuzi că au încercat să fugă din calea pericolului.

Au ajuns la capătul ultimului rând de trepte. În stânga lor, grilajele din metal negru, răsucit, apărau cele şase ferestre boltite ale sinagogii.

— Grilajul de la prima fereastră este nou, a remarcat Omar Yussef. Este singurul care nu a ruginit.

Sami s-a aplecat peste balustrada care flanca intrarea şi a examinat grilajul.

— Ai dreptate, Abu Ramiz. Iar tocul este pârjolit.

Omar Yussef a aruncat o privire către pervaz. Câteva pete negre, în zigzag, crestau piatra şlefuită. Jos, în curte, sprijinită de zidul roz, se vedea o ramă pătrată din metal ruginit, cu marginea de jos ruptă.

— Grilajul vechi.

S-a întors către Sami şi i-a zâmbit cu jumătate de gură.

— În calitatea ta de reprezentant al poliţiei, cred că ai putea trage nişte concluzii de aici.

Sami a lovit uşor cu palma grilajul cel nou.

— Hoţii au intrat pe fereastra aceasta.

Omar Yussef şi-a frecat bărbia.

— Hoţi care au avut cantitatea necesară de explozibil ca să arunce în aer grilajul.

— Nablus nu duce lipsă de experţi în explozibili.

— Dar duce lipsă de samariteni şi mai ales de nepreţuitele lor documente istorice.

Sami şi-a aprins o altă ţigară şi a tras un fum scurt.

— Să mergem să îl vedem pe preot.

1 Denumire dată centrului vechi al oraşelor din nordul Africii şi din Orientul Mijlociu. (n. tr.)

Capitolul 2

Înăuntrul sinagogii, de-a lungul zidurilor parcă bolnave de gălbinare, erau îngrămădite la întâmplare cărţi de rugăciuni jerpelite, cu canturile în afară, în spatele geamurilor bibliotecii. O draperie de catifea albastră pe care erau brodate cu fir de aur caractere evreieşti atârna în spatele unui podium aflat în capătul încăperii. Zidurile groase menţineau răcoarea nopţii în aer. Pentru că începuse să tremure, Omar Yussef şi-a tras gulerul mai sus, acoperindu-şi pielea uscată a fălcilor.

— Este frig ca într-o pivniţă aici, a spus Sami.

— Sau ca într-un mormânt, a replicat Omar Yussef, după care a remarcat încruntarea de pe chipul lui Sami. Nu îţi face griji. N-oi fi eu încredinţat că ziua de astăzi este una a bucuriilor, cum spui tu, dar la cununia ta voi fi voioşia întruchipată.

Sami a traversat nava centrală, îndreptându-se către draperia albastră. Între caracterele evreieşti era brodat conturul a două tablete de piatră.

— Înţelegi ce scrie, Abu Ramiz? l-a întrebat Sami.

— Nu, dar tabletele sunt o reprezentare a poruncilor încredinţate profetului Moise, cred. Cele care alcătuiau legea mozaică.

— Legea samaritenilor.

Un bărbat de vreo şaptezeci de ani a coborât o scară aflată în capătul celălalt al încăperii şi s-a îndreptat spre ei. Era înalt şi subţire, ca o umbră crepusculară. Purta o robă albă, din bumbac, lungă până la călcâie, o vestă din lână aspră, cenuşie, deschisă în faţă şi un fes înfăşurat cu o pânză roşie, încât semăna mai degrabă a turban.

— Legea mozaică este foarte asemănătoare cu a noastră, domnilor, a spus bătrânul, dar textele lor sfinte conţin şapte mii de erori. Cărţile samaritenilor sunt fără de greşeală.

— Atunci, nu aveţi nicio scuză pentru greşelile pe care le comiteţi, a spus Omar Yussef. Cumplită soartă!

— În colţul acesta de lume, nimănui nu îi lipsesc justificările pentru

păcatele sale.

Ochii blajini ai bătrânului păreau confuzi şi incapabili să se concentreze, ca ai obişnuiţilor cafenelelor pe care Omar Yussef îi întâlnise în Maroc şi care fumau prea mult kif[2]. A dat mâna cu Omar Yussef.

— Eu sunt Jibril Ben-Tabia, preot al samaritenilor. Bun venit în sinagoga noastră.

Sami a făcut un pas în faţă.

— Locotenent Sami Jaffari de la Poliţia Naţională. Acesta este colegul meu, Abu Ramiz.

— Din Betleem, a adăugat Omar Yussef.

I-a aruncat o privire lui Sami. Nepoata sa tot încerca să îl transforme în detectiv de mai bine de un an, de când fusese obligat să investigheze acuzaţiile de crimă aduse unuia dintre foştii săi elevi. În ciuda asigurărilor sale repetate că era mulţumit cu postul de profesor de istorie în tabăra de refugiaţi din Dehaisha, Sami părea să îi fi oficializat acum schimbarea de carieră.

Preotul şi-a lăsat capul într-o parte, parcă întrebându-se de ce fusese adus un detectiv tocmai din Betleem. A continuat să îi strângă mâna lui Omar Yussef.

— Domnul locotenent m-a rugat să îl însoţesc pentru că mă interesează în mod deosebit istoria Palestinei, a spus Omar Yussef, ridicând o sprânceană în direcţia tânărului ofiţer. Înţeleg că furtul a avut ca obiect unul dintre documentele istorice ale neamului Domniei Voastre.

— Aşa stătea treaba, a răspuns Ben-Tabia, dând drumul mâinii lui Omar Yussef şi ridicând din umeri. Dar mă văd nevoit să îmi cer iertare, stimaţi domni, mai ales dumitale, Abu Ramiz, pentru că te-am adus tocmai din Betleem pentru nimic. Furtul a fost soluţionat.

Sami a aruncat ţigara şi a strivit-o cu călcâiul.

— Soluţionat?

Preotul a aruncat o privire scurtă spre mucul de ţigară de pe podea şi şi-a netezit marginile mustăţii cu buza de jos.

— Este adevărat că a avut loc un furt, dar obiectul sustras ne-a fost înapoiat. Aşa că, după cum vedeţi, nu mai este necesară intervenţia Domniilor Voastre.

— A fost prins hoţul?

— Totul s-a rezolvat într-un chip cât se poate de satisfăcător.

— Acum, că tot mă aflu aici, trebuie satisfăcută şi curiozitatea mea, Sfinţia Voastră, a spus Sami, fără să îşi dezlipească privirea din ochii preotului.

— Prea bine, a spus Ben-Tabia. Vă rog, să luăm loc. Nu mai sunt atât de puternic ca odinioară.

Omar Yussef şi Sami s-au aşezat pe banca din faţă. Preotul a luat loc pe rândul al doilea.

— Îmi cer iertare, a spus el. V-aş oferi o cafea în semn de bun venit, dar noi folosim sinagoga aceasta numai pentru primele rugăciuni din fiecare lună şi azi nu se mai află nimeni aici în afară de mine, ca să v-o pregătească.

Omar Yussef a dat din mână.

— Nu este nevoie de cafea. Locul unde ţineţi slujbele de obicei este pe vârful muntelui?

— După cum cu siguranţă ştii, Abu Ramiz, samaritenii au o lungă istorie în Palestina.

Preotul îşi luase o înfăţişare serioasă şi mândră.

— Trăim aici, la poalele muntelui sfânt, Gerizim, de când au intrat israelienii pe teritoriul Canaanului. Comunitatea noastră s-a diminuat până a ajuns la vreo şase sute de suflete, dar rămânem aici, apăraţi de Alah şi de respectul faţă de tradiţiile poporului nostru.

— Sunteţi una dintre cele mai importante culturi ale Palestinei, a spus Omar Yussef.

Preotul a plecat capul.

— În timpul violenţelor din anii optzeci, am părăsit cartierul acesta şi am înfiinţat un nou sat pe vârful muntelui şi, bineînţeles, o sinagogă, a spus el, ridicând un deget lunguieţ şi arătând dincolo de fereastră, spre culmea muntelui. Voiam să fim aproape de locul cel mai sfânt pentru noi.

— Eu sunt nou-venit în Nablus, a spus Sami. Nu am urcat niciodată până acolo.

— Fii binevenit în oraşul nostru, i-a urat Ben-Tabia, care şi-a lăsat capul în piept, a închis ochii şi şi-a dus mâna la inimă. Locul templului din vechime se află chiar sub culmea muntelui şi este marcat de piatra cea mare şi netedă unde Abraham se pregătea să îşi sacrifice fiul, pe Isaac. Acolo s-au oprit Adam şi Eva când au fost izgoniţi din grădina Edenului. Este casa lui Alah.

— Impresionantă adresă, a spus Sami, zâmbind. Aş vrea să o vizitez şi eu.

Lui Omar Yussef i s-a părut că preotul a avut o ezitare înainte de a răspunde.

— Eşti binevenit, domnule locotenent.

— Ce anume vi se furase? l-a întrebat Omar Yussef. Înţeleg că era un vechi document cu o anume valoare religioasă.

— Deşi comunitatea noastră s-a mutat sus, pe munte, nu am renunţat la sinagoga aceasta şi ne-am păstrat aici, în continuare, cele mai valoroase documente ale noastre. Unul dintre acestea a fost furat.

— De unde? a întrebat Sami.

— Dintr-un seif aflat la subsol.

— Seiful a fost detonat?

— Detonat? A, da, au folosit explozibil. Dar între timp a fost înlocuit. Nu aveţi ce examina.

— Când a avut loc furtul?

— Acum o săptămână. Da, sau poate ceva mai mult.

— Nu aţi raportat furtul imediat?

Preotul se juca nervos cu capetele vestei cenuşii.

— Mi s-a ordonat să nu raportez furtul la poliţie. Hoţii mi-au ordonat. M-au ameninţat că dacă implic autorităţile, vor distruge pergamentul.

— Pergamentul? a repetat Omar Yussef, întorcându-se către preot.

— Ne-a fost furată cea mai mare comoară a noastră, Abu Ramiz, a spus Ben-Tabia, trăgându-se de barbă, de parcă ar fi fost pe punctul de a şi-o smulge de disperare, la gândul unei asemenea nenorociri. Îmi este grozav de ruşine că am fi putut pierde Pergamentul Abisha în timp ce sinagoga se afla sub conducerea mea.

— Abisha? a exclamat Omar Yussef cu o voce gravă şi reverenţioasă.

— Ce este Abisha? a întrebat Sami.

— Un vestit pergament din Tora, a răspuns Omar Yussef. Se spune că este cea mai veche carte din lume.

Preotul a ridicat ochii în tavan.

— Cele cinci cărţi ale lui Moise, scrise pe piele de oaie, în urmă cu trei mii şase sute patruzeci şi cinci de ani. A fost scrisă de Abisha, fiul lui Pinchas, fiul lui Eleazar, fiul lui Aaron, care a fost fratele lui Moise, în al treisprezecelea an de la intrarea israelienilor în ţara canaaniţilor. Îl scoatem din seif o singură dată pe an, pentru ceremonia de Paşte, comemorată pe vârful Muntelui Garizim.

— Trebuie să fie foarte valoros, a spus Sami.

— Valoarea sa este inestimabilă. Dacă pierdem acest pergament, Mesia nu se poate întoarce la noi. Fără el, nu am putea îndeplini sacrificiul anual de Paşte, iar dacă nu îl îndeplinim, încetăm să mai fim samariteni, iar întreaga rânduială a religiei noastre ia sfârşit.

Ochii preotului se umeziseră.

— Spuneaţi că hoţii v-au cerut să nu suflaţi o vorbă nimănui? a întrebat Omar Yussef, cu voce catifelată.

— M-au legat la ochi şi m-au dus într-un loc unde mi-a fost arătat pergamentul furat. M-au luat pentru că ştiau că îl voi putea recunoaşte, ca să spun apoi întregii comunităţi că este nevătămat. Apoi au cerut un milion de dolari pentru înapoierea sa.

— Aţi plătit? a întrebat Sami.

— Nu avem un milion de dolari.

— Şi cu toate astea, Pergamentul Abisha v-a fost înapoiat?

— Am cerut ajutorul tuturor prietenilor noştri din Nablus, a spus preotul şi a ridicat o mână în faţă, arătând cu degetele în sus. Poate că unul dintre ei a reuşit să îi înduplece pe hoţi.

— Care prieteni?

— Facem parte din comunitatea locală. Accentul meu este acelaşi cu al tuturor celorlalţi oameni din Nablus, spun *oi* când vreau să spun *eu*, ca locuitorii oraşului vechi. Avem prieteni în rândul comunităţii oamenilor de afaceri, prieteni puternici şi înstăriţi.

— A plătit vreunul dintre ei pentru recuperarea pergamentului?

— Nimeni nu mi-a spus că ar fi făcut-o. În cele din urmă, am raportat furtul pergamentului în timpul weekendului, pentru că peste trei zile este Paştele nostru şi, după cum v-am spus, întreaga ceremonie ar trebui anulată dacă nu aş purta pergamentul în timpul procesiunii. Dar pergamentul ne-a fost înapoiat azi-noapte. Am venit aici de dimineaţă, ca să mă întâlnesc cu Domniile Voastre, aşa cum mi-au spus cei de la secţie atunci când i-am informat despre spargere. Şi am găsit pergamentul pe trepte, întreg şi nevătămat, în cutia sa. Dumnezeu mi-a răspuns la rugăciuni.

— Aşa, pur şi simplu? a întrebat Sami cu o voce neutră, în care însă Omar Yussef a detectat o undă de suspiciune. Hoţii nu v-au anunţat că l-au înapoiat?

— Nu vine nimeni aici, decât însoţit de mine. Singura cheie a clădirii se află la mine. Cu siguranţă ştiau că eu îl voi găsi.

— Cine ştia că pergamentul este păstrat în seif?

— Mulţi oameni din Nablus.

— Cine ştia unde se află seiful?

— Primim adesea oaspeţi în sinagogă, aşa cum v-am primit şi pe Domniile Voastre. Apoi mai sunt şi învăţaţii din toată lumea care vin să ne studieze comunitatea. Oricare dintre ei ar fi ştiut unde se află seiful.

— A fost vătămat în vreun fel pergamentul când a fost detonat seiful?

— Nu, este în stare bună, slavă lui Alah!

— Haideţi să aruncăm o privire, a spus Sami, ridicându-se.

Preotul s-a ridicat cu o oarecare şovăială şi i-a condus către partea din spate a sinagogii.

La capătul unei scări din piatră văruită a deschis o uşă grea, metalică, şi a intrat într-un birou mic. Într-un colţ se afla un seif verde, înalt, de dimensiunile unui frigider.

— O clipă, vă rog. Combinaţia, a spus el, mişcând din degete pentru a

imita răsucirea unui disc, după care a închis uşa în spatele său.

Când le-a permis să intre, preotul i-a făcut un semn lui Omar Yussef, indicându-i biroul, unde, alături de o stivă de cărţi de rugăciune zdrenţuite, se afla o cutie de mai puţin de şaizeci de centimetri în lungime şi ale cărei laturi bombate erau acoperite cu o învelitoare din piele care se umflase pe alocuri. Omar Yussef s-a aplecat să vadă cutia mai de aproape şi a remarcat că era căptuşită cu plăcuţe de argint care se oxidaseră, ajungând de un cenuşiu închis. A întins o mână către ea şi i-a aruncat o privire preotului. Ben-Tabia a încuviinţat cu un semn al capului, iar Omar Yussef a atins cutia. Şi-a simţit mâna traversată de un fior electric. I-a zâmbit preotului.

— Este unul dintre cele mai frumoase obiecte pe care le-am văzut vreodată.

— Caseta a fost făcută acum câteva sute de ani, la comanda unuia dintre predecesorii mei din casta preoţească, a spus Ben-Tabia. Înăuntru se află pergamentul antic, dar pe acesta nu vi-l pot arăta azi. Nu poate fi văzut decât la Paşte.

— Lucrătura este meşteşugită, a spus Omar Yussef, trecându-şi mâna peste argintul în relief.

Sub stratul cenuşiu, caseta era decorată cu scene din legendele biblice. În centrul uneia dintre plăcuţe se vedea imaginea unei clădiri asemănătoare unui castel, cu ziduri înalte, care împrejmuiau o curte şi un turn central. Omar Yussef a mângâiat cu un deget conturul clădirii.

— Acesta este templul nostru, care se ridica odată pe vârful Muntelui Garizim, a explicat preotul, făcând semn cu capul către locul unde se oprise mâna lui Omar Yussef. Evreii spun că templul se afla în Ierusalim, acolo unde se ridică acum vestitul Dom al Stâncii. Dar noi ştim că era pe Muntele Garizim, a continuat el, înghiţind cu greutate. Pot să pun Pergamentul Abisha înapoi în seif? Mă sperie până şi vederea cutiei aici, pe masă.

Sami a părăsit încăperea întovărăşit de Omar Yussef, în vreme ce preotul forma combinaţia seifului.

Ajunşi pe scară, Sami şi-a ţuguiat buzele.

— Minte, a şoptit el.

— Ai dreptate, i-a răspuns Omar Yussef. De ce ar fura cineva pergamentul pentru ca apoi să îl înapoieze fără nicio condiţie?

Preotul a ieşit din birou şi a închis uşa metalică. Şi-a îndreptat fesul, le-a adresat un zâmbet aparent degajat şi politicos şi le-a făcut semn să o ia în sus, pe scări.

— Vă rog să mă iertaţi dacă v-am părut exagerat de grijuliu cu pergamentul, *pasha*, a spus el.

Omar Yussef a pălit la auzul nemeritatului rang care îi fusese acordat

de preot. *Slavă lui Alah că nu îmi cere să arestez pe cineva*, şi-a zis el.

— Are un rol foarte important pentru iertarea păcatelor întregii lumi, a continuat preotul. Vedeţi dumneavoastră, textele noastre sfinte ne spun că Mesia se va naşte din tribul lui Levi sau al lui Iosif. Noi, samaritenii, suntem tot ce a mai rămas din acele două triburi. Dar ce ne face pe noi samariteni? Faptul că sărbătorim Paştele şi Sărbătoarea Tabernacolelor aşa cum am învăţat de la străbunii noştri.

— Purtând în capul procesiunii Pergamentul Abisha.

Preotul a deschis o palmă, în semn că Omar Yussef înţelesese corect.

— Dacă nu am putea ţine aceste două sărbători chiar şi într-un singur an, am înceta să mai fim samariteni. Seminţiile lui Levi şi Iosif s-ar pierde pentru totdeauna, iar Mesia nu s-ar mai putea naşte pentru a mântui lumea.

Omar Yussef şi-a frecat obrazul cu încheieturile degetelor.

— Erau şi alte documente vechi în seif?

— Câteva, dar nu a mai fost sustras nimic, a răspuns preotul, privind pe fereastră, către Muntele Garizim. Păstrez majoritatea documentelor vechi în casa mea de pe vârful muntelui. Unele au aproape o mie de ani. Dar niciunul nu este la fel de vechi ca Pergamentul Abisha. Numai cele mai valoroase sunt depozitate în seiful de aici.

— Păstraţi toate textele vechi ale poporului vostru?

— Pergamentele care alcătuiesc Tora şi manuscrisele originale folosite în serviciul religios. Când nu mai pot fi folosite, aceste documente sunt depuse înăuntrul chivotului sfânt de acolo, a spus Ben-Tabia, arătând către draperia albastră de deasupra podiumului.

— De ce nu le aruncaţi? a întrebat Sami.

— Din acelaşi motiv pentru care voi, musulmanii, nu folosiţi paginile din Coran ca să împachetaţi falafel.

Preotul zâmbea, dar Omar Yussef a remarcat o sclipire de ostilitate în spatele ochelarilor demodaţi ai bătrânului.

— Fiecare pagină dintr-o carte de rugăciuni trebuie păstrată, chiar dacă nu mai poate fi restaurată, a adăugat el.

A ridicat un colţ al draperiei de catifea, pentru a da la iveală o cutie adâncă, încastrată în zid. La prima vedere, părea o băncuţă, dar Omar Yussef a observat că la spate era prinsă în balamale.

— Înăuntrul chivotului păstrăm multe fragmente de documente, toate inutilizabile, dar care poartă încă cuvântul Domnului. Le numim „secretele lui Alah”, a spus preotul, lăsând draperia să cadă la loc. Dacă vreţi să vedeţi Pergamentul Abisha, nu doar caseta sa, vă rog să veniţi la sărbătoarea Paştelui de pe Muntele Garizim la sfârşitul săptămânii. Sunteţi invitaţii mei.

— Nu trebuie să ne convertim la samaritanism pentru a putea

participa? a râs Omar Yussef, cu o izbucnire scurtă, acoperită de tuse. Nici eu, nici Sami nu suntem foarte dedicaţi cauzei Islamului.

— Convertirea la samaritanism este permisă numai femeilor care doresc să se mărite cu bărbaţi de-ai noştri, *pasha*, a spus preotul. Dar am fi onoraţi să primim doi bărbaţi ca Domniile Voastre să participe la sărbătoarea noastră, a adăugat el, ducându-şi o mână la inimă. Vin oameni din toată lumea, jurnalişti străini şi savanţi, să privească străvechile noastre ritualuri.

— Va fi o mare plăcere pentru noi să participăm, Sfinţia Ta, a spus Omar Yussef.

Preotul a ieşit din sinagogă, pe treapta lată de la intrare. Păşind pe urmele lui, Sami şi Omar Yussef au auzit paşi grăbiţi afară. Ben-Tabia a îngheţat, cu ochii larg deschişi.

O voce gâfâită i-a strigat preotului de pe trepte:

— Domnul să îţi dea viaţă lungă!

Ben-Tabia s-a uitat o clipă către Sami, apoi şi-a coborât privirea în pământ. Omar Yussef a tras scurt aer în piept, simţind cum i se încordează muşchii spatelui. Salutul tradiţional lăsa să se înţeleagă că se sfârşise viaţa cuiva. Vocea a continuat:

— Sfinţia Voastră, trebuie să chemăm poliţia.

Sami a trecut pragul uşii. Omar Yussef l-a urmat. Un tânăr înalt, cu o mustaţă groasă, stătea în capătul ultimului rând de trepte. Pieptul lui firav gâfâia din pricina efortului de a urca scările în goană. A tresărit văzând uniforma lui Sami.

— Cine a murit? l-a întrebat Sami tăios.

Tânărul s-a uitat către preot, dar Sami a coborât câteva trepte şi s-a aplecat spre el.

— Spune, ce s-a întâmplat?

Cu respiraţia întretăiată, omul i s-a adresat preotului, privindu-l peste umărul lui Sami.

— Este vorba despre Ishaq, Sfinţia Voastră. Se află în vârful Muntelui Garizim, la templu.

— Şi de ce nu s-ar afla acolo? a întrebat preotul, încet, de parcă limba i-ar fi traversat un câmp minat.

Tânărul a tuşit tare.

— Sfinţia Voastră, Ishaq a fost ucis.

2 Produs rafinat din canabis. (n. tr.)

Capitolul 3

Un cioban îmbrăcat în şalvari şi o jiletcă albastră, veche, din bumbac, îşi mâna turma spre păşunile sărăcăcioase de pe Muntele Garizim. Şi-a împins caprele către marginea şoselei, făcând loc maşinii de patrulare a lui Sami. Un ieduţ negru a sărit de pe o piatră ţinându-şi picioarele înţepenite şi a aterizat pe spinările celorlalte capre, cu blană maronie şi zburlită. Omar Yussef a zâmbit văzând exuberanţa iedului. A simţit mirosul iute al turmei în aerul rece de munte, o mireasmă îmbietoare după gazele de eşapament şi mirosul pestilenţial al pubelelor din Nablus. Dar pe muntele acesta avusese loc o crimă, şi Omar Yussef şi-a mijit ochii, ca să privească dincolo de sprintenele animale, spre coasta muntelui, acolo unde un om zăcea mort.

Sami a contactat secţia de poliţie pentru a anunţa că se îndreaptă spre scena unei crime. Ţinea aparatul de emisie-recepţie cu mâna stângă, manevrând volanul şi schimbătorul de viteze cu dreapta. Maşina vira către prăpastia aflată la marginea drumului de fiecare dată când ducea mâna către schimbătorul de viteze.

Bătrânul samaritean îl urmărea îngrijorat de pe bancheta din spate, cu o privire buimacă şi absentă. *Poate ne-a minţit pentru că nu are încredere în poliţie*, şi-a zis Omar Yussef. *Alah este martor că prin părţile astea legea nu prea inspiră încredere. Preotul nu are de unde să ştie că Sami este un ofiţer cinstit. În definitiv, sorţii îi sunt potrivnici.*

Sami a strecurat aparatul de emisie-recepţie în suportul său de pe bord, apoi s-a uitat în oglinda retrovizoare, către preot.

— Sunteţi înrudiţi cu toţii aici, nu-i aşa? Toţi samaritenii. Ishaq are o familie numeroasă?

Preotul a tresărit şi şi-a dus o mână la gură.

— Aşadar? a insistat Sami, întorcându-se spre el. Ce este cu familia lui?

Ben-Tabia s-a aplecat în faţă.

— Nu eşti tu Sami Jaffari, unul dintre cei deportaţi de autorităţile

israeliene din Betleem în Gaza? a întrebat el.

Omar Yussef a băgat de seamă că Sami îşi încleştează fălcile.

— Cum de ai reuşit să obţii o slujbă aici, în Cisiordania? a întrebat preotul.

— Am obţinut un permis, a spus Sami, apoi a tras un ultim fum din ţigară şi a aruncat-o pe geam.

— De la israelieni?

— Evident.

— Dar te-au deportat în Gaza sub acuzaţia de terorism.

Sami a coborât în viteza întâi, pentru că drumul şerpuia în jurul unei curbe abrupte.

Preotul a insistat.

— Cum de s-au răzgândit?

Omar Yussef ştia cum se petrecuseră lucrurile. Prietenul său, Khamis Zeydan, şeful poliţiei din Betleem, îi lămurise pe israelieni care era adevărul în cazul lui Sami: tânărul ofiţer era infiltrat sub acoperire printre partizanii din oraş atunci când a fost arestat de israelieni. Khamis Zeydan obţinuse până şi un permis pentru logodnica din Gaza a lui Sami, Meisoun, ca să poată veni cu el în Cisiordania.

— Nu credeţi că o slujbă în cadrul poliţiei din Nablus este o continuare a pedepsei pentru Sami? l-a întrebat Omar Yussef pe Ben-Tabia.

Sami a plescăit.

— Te rog, Abu Ramiz, las-o baltă.

Vocea preotului a devenit ursuză.

— Probabil că are relaţii sus-puse, a zis el. Asta este tot ceea ce vreau să spun.

Iar relaţiile nasc suspiciuni, şi-a zis Omar Yussef în gând. *Legături murdare cu escrocii de la vârf, poate chiar cu israelienii.*

— Sami e la fel ca dumneata, a spus el. Dumneata crezi în Tora, ca evreii. Dar te definesc fundamental cele şapte sute de diferenţe între textul vostru sfânt şi cel al evreilor. La fel stă treaba cu Sami şi relaţiile lui. Diferenţele sunt cele cu adevărat importante.

Preotul şi-a încrucişat mâinile pe piept, s-a lăsat pe spate şi a privit fix pe geamul maşinii.

Au ajuns în dreptul caselor samaritenilor, aflate pe coasta muntelui. Străzile bine întreţinute erau mai curate decât cele din satele palestiniene, dar erau pustii. Nu se zărea nici ţipenie de om, cu excepţia câtorva adolescenţi care jucau baschet pe un teren mic, acoperit cu beton. S-au oprit pentru a urmări maşina de poliţie care trecea pe lângă ei, clipind des din pricina razelor puternice ale soarelui. Copiii prezentau semne vizibile de consangvinitate:

capetele lor, în formă de glonţ, aveau o poziţie piezişă, iar urechile mari le atârnau în afară.

— Pe unde o luăm? a întrebat Sami încet.

Preotul l-a îndrumat prin mijlocul satului. Au înconjurat o colină, la marginea crestei, şi au ajuns într-o parcare acoperită cu pietriş. Marcajele în ebraică şi engleză le urau turiştilor bun venit în locurile sfinte ale samaritenilor. Sami a oprit motorul şi au fost învăluiţi într-o pace adâncă.

Un grup alcătuit din cinci bărbaţi zăbovea în apropiere, cercetând din priviri un pâlc de copaci aflat în josul pantei abrupte. Unul dintre ei le-a făcut semn cu mâna când l-a observat pe preot coborând din maşina de poliţie. În spatele bărbaţilor se zăreau zidurile joase ale unei vechi fortăreţe care căpătaseră reflexe argintii în lumina soarelui şi clădirile interioare ale acesteia, acoperite cu domuri.

Dincolo de satul samaritenilor, coasta muntelui se prelungea către vilele care se vedeau tocmai din Nablus şi, mai departe, până la turnurile de comunicaţii vopsite în alb şi roşu, aparţinând bazei militare israeliene de la Tel Haras.

Omar Yussef îşi târa picioarele în spatele lui Sami şi al preotului. Deşi era mai tânăr decât Ben-Tabia, îşi dădea seama că mişcările sale erau mai greoaie, iar pasul, mai încet. În liniştea acestui vârf retras de munte, departe de larma oraşului, gâfâitul lui răsuna cu putere. Sub mustaţă i-au apărut broboane de sudoare din pricina efortului de a ţine pasul cu ceilalţi. Şi-a promis că la întoarcerea în Betleem va face plimbări zilnice pentru a-şi îmbunătăţi condiţia fizică.

Când preotul a ajuns lângă cei cinci bărbaţi, aceştia s-au adunat în jurul lui. I-au strâns mâna pe rând, fără să îl privească în faţă, şi l-au sărutat pe obraji de trei ori, murmurându-i ceva. Dinspre vale s-a rostogolit până la ei un zumzet slab. Omar Yussef a auzit ecoul bătăii ritmice a unui berbec de construcţii aflat la mare distanţă şi chemarea unui muezin singuratic.

Printre pinii din pantă se întrezărea o formă ghemuită, albastru cu alb, încolăcită la baza unui copac. Omar Yussef şi-a împins ochelarii pe nas, apoi şi-a aţintit privirea, reuşind să distingă corpul neînsufleţit al unui bărbat.

— Sami, hai să aruncăm o privire, a murmurat el.

Sami i-a pus o mână pe umăr şi i-a spus în şoaptă:

— Abu Ramiz, te-am luat cu mine la sinagogă gândindu-mă că te-ar interesa pergamentul. Aici te-am adus pentru că ne grăbeam şi nu am mai avut timp să te las la hotel. Dar…

— Pergamentul a fost lăsat pe scările sinagogii şi, în acelaşi timp, a apărut un cadavru la marginea acestui sat. Haide, Sami, a spus Omar Yussef, ridicând un deget către tânărul poliţist. Mi-ai promis o investigaţie asupra

furtului unui document istoric, dar acel mister a fost rezolvat. Îmi eşti dator cu o enigmă, iar cadavrul de acolo te achită de datorie.

Sami a scuturat din cap cu un zâmbet lugubru pe chip, apoi a coborât panta stâncoasă, îndreptându-se către pâlcul de copaci. Omar Yussef l-a urmat cu greutate. S-a aplecat ca să se sprijine într-un braţ şi a coborât pieziş. A alunecat pe pământul fărâmicios şi s-a lovit cu genunchiul într-o piatră. Cotul îi tremura după ce îşi sprijinise întreaga greutate în el. A simţit privirile grupului de samariteni aţintite asupra sa, dar nu s-a uitat în sus. Îl trecuseră sudori de ruşine din pricina neputinţei sale. Când l-a ajuns din urmă pe Sami, şi-a şters fruntea şi gâtul cu batista.

Mortul era de statură mijlocie şi purta cămaşă albă şi pantaloni largi, albaştri. Era desculţ. Abdomenul îi era înfăşurat în jurul trunchiului de copac, cu picioarele atârnându-i la vale, într-o parte a pinului şi cu trunchiul gârbovit, în partea cealaltă. Avea mâinile şi picioarele legate cu sârmă electrică. Omar Yussef respira anevoie. A surprins privirea lui Sami. Tânărul i-a şoptit:

— A fost torturat, Abu Ramiz.

Sami i-a arătat contuziile de pe gâtul şi capul mortului. I se vedea pieptul firav, învineţit acolo unde îi fusese ruptă cămaşa. Degetele îi fuseseră arse.

Mortul avea probabil în jur de douăzeci şi cinci de ani. Ochii săi de culoarea cerului erau deschişi şi se holbau la Omar Yussef cu o privire care i se părea familiară. Omar Yussef avea senzaţia că mai văzuse ochii aceia, dar nu era cu putinţă. A clipit şi s-a uitat în altă parte, descumpănit de familiaritatea acelor ochi. Şi-a dres glasul şi i-a examinat vânătăile.

— A fost ucis în bătaie?

— Nu văd alte răni, cel puţin nu unele fatale. Se poate să fi avut sângerări interne. Poate i-au fost afectate organele vitale. Presupun că i-au rupt gâtul, a spus Sami, aplecându-se deasupra mortului. Este poziţionat într-un unghi nefiresc faţă de cap.

Omar Yussef a arătat spre locul unde stătea grupul de samariteni.

— Fie a căzut, fie a fost aruncat de acolo. Copacul acesta i-a oprit căderea.

— Nu sunt stropi de sânge în jur, a spus Sami. Cred că a fost ucis înainte de a fi aruncat aici.

S-au întors în vârful pantei, iar Sami mergea în urmă. Omar Yussef îi era recunoscător că nu îl grăbeşte. Când au ajuns lângă grupul de samariteni, cămaşa îi era îmbibată de transpiraţie, iar vântul de munte rece i-o lipea de umeri şi de pântece.

— Cine a găsit cadavrul? a întrebat Sami.

A ridicat mâna un bărbat scund şi gras, îmbrăcat într-o cămaşă

albastră, murdară, cu o şapcă de baseball purtând logoul unei mărci de ţigări israeliene ieftine.

— Am urcat aici să deschid pentru turişti şi atunci l-am văzut, a murmurat el.

— Cât era ceasul?

— Era aproape opt. Aseară nu era acolo, sunt sigur de asta. Chiar înainte să plec a sosit o americancă, o femeie care lucrează la una dintre organizaţiile internaţionale, şi s-a arătat surprinsă să vadă pini la înălţimea asta, a explicat îngrijitorul, zâmbind. Ştiţi cum sunt străinii: nu se aşteaptă să vadă decât crânguri de măslini aici, lucruri tipice Orientului Mijlociu. I-am spus că pinii au fost plantaţi cu puţin timp în urmă, pentru a reduce forţa vântului de pe vârful muntelui şi i-am examinat împreună de aproape. Aş fi văzut cadavrul.

— Când v-aţi uitat dumneata şi străina la copaci?

— Chiar înainte de apusul soarelui. Pe la şase.

— Aşadar, în dimineaţa asta ai urcat pe coasta muntelui, te-ai uitat către prăpastie şi ai văzut cadavrul?

Omul a clătinat din cap.

— Mai întâi am văzut sânge pe Dealul Eternităţii. Mi-am imaginat că un şacal îşi adusese acolo prada, aşa că am căutat în jur, pentru că nu voiam să dea vreun turist peste o capră pe jumătate mâncată. Atunci l-am găsit pe Ishaq printre copaci.

— Unde este Dealul Eternităţii?

Îngrijitorul a arătat dincolo de potecă, către o stâncă povârnită de vreo zece metri pătraţi. Sami şi Omar Yussef s-au apropiat de ea. În mijlocul ei băltea sânge negru. O dâră roşie se scurgea către baza povârnişului din granit, vălurit şi domol. Spre vârf se vedeau pete mai groase.

— A fost torturat acolo, pe stâncă, a spus Sami încetişor. Celelalte urme au fost probabil făcute atunci când a fost tras de pe stâncă, înainte de a fi aruncat în pâlcul de copaci. Cândva în timpul nopţii.

Omar Yussef s-a întors cu faţa la preot.

— Dealul Eternităţii este locul vechiului templu samaritean?

— Piatra aceasta reprezintă vârful muntelui, a spus preotul bâlbâindu-se, casa lui Alah.

— Arată la fel ca piatra dinăuntrul Domului Stâncii, a remarcat Omar Yussef.

— Evreii spun că Abraham l-a legat pe Isaac acolo, pe vârful Muntelui Moriah, din Ierusalim. Voi, musulmanii, aţi preluat această tradiţie. Dar adevărul este că s-a petrecut pe Muntele Garizim şi de aceea ne-am construit templul aici şi am făcut din el inima credinţei noastre.

Omar Yussef se uita fix la preot.

— Iar acum este acoperit de sânge.

Preotul a scos un sunet care era în acelaşi timp un icnet şi un oftat.

Un jeep al poliţiei s-a oprit în parcare şi din el au ieşit şase ofiţeri. Unul dintre ei a scos un rucsac din jeep şi s-a îndreptat hotărât către Sami.

— Cine era acest Ishaq? a întrebat Omar Yussef. Unul dintre ai voştri? Un samaritean?

— Este unul dintre noi, a spus preotul.

— Cu ce se ocupa?

— Lucrează… lucra la Autoritatea Palestiniană. Locuia în sat, împreună cu soţia lui.

Poliţistul cu rucsacul cobora panta, îndreptându-se spre cadavru. A alunecat pe pământ şi a căzut pe spate. Ceilalţi ofiţeri au râs, coborând panta în urma lui. Stingherit, primul ofiţer l-a apucat pe unul dintre colegii săi şi a încercat să îi pună piedică. Sami a strigat la ei tăios.

Omar Yussef îşi freca barba.

— Cine îi voia moartea lui Ishaq?

Preotul şi-a ridicat braţele şi apoi le-a dat drumul pe lângă trup.

— Nimeni, nimeni.

— Asta nu poate fi adevărat, nu credeţi? a replicat Omar Yussef, sugându-şi un vârf al mustăţii. Ce prevede religia samariteană în cazul unor fărădelegi cum este crima, Sfinţia Ta?

Preotul privea sângele de pe piatra cea mare.

— Una dintre cărţile noastre sfinte spune: „Păcătosul este înghiţit de flăcări, iar mie nu mi-e milă de el.”

Omar Yussef a ridicat o sprânceană.

— Vreţi să spuneţi că mortul era un păcătos?

— Ce? a exclamat Ben-Tabia, clipind. Nu, mă refeream la ucigaş. Ucigaşul este înghiţit de flăcări.

— Mai întâi va trebui să moară. Singurul ameninţat de flăcări deocamdată este Ishaq. De el vă este milă?

Preotul şi-a lăsat capul în piept. În liniştea vârfului de munte s-a auzit şoapta lui:

— Milă? Desigur. Era fiul meu.

Capitolul 4

Preotul îşi frământa barba albă cu o mână tremurătoare. Cu un deget de la picior a trasat o linie la baza pietrei celei mari, unde se ridica odinioară vechiul templu, fără să îşi desprindă privirea de la sângele fiului său.

— Alah se va îndura de el, a spus Omar Yussef.

Preotul şi-a scos ochelarii şi s-a frecat cu putere la ochi.

— Ai un fiu, *pasha*?

— Am trei, a răspuns Omar Yussef.

S-a uitat către samariteni. Cu mâinile afundate în buzunare, afişau indiferenţa unor adolescenţi care asistă la prima înmormântare a unei rude. Dar ochii le erau animaţi şi zăboveau pe spatele preotului.

— O adevărată binecuvântare, *pasha*.

Ben-Tabia şi-a pus din nou ochelarii cei mari pe nas, iar ochii au părut că i se micşorează în spatele lor.

Omar Yussef şi-a amintit cât de stângaci s-a simţit când s-a întâlnit cu Zuheir şi cu noua sa fervoare religioasă.

— Mulţumesc lui Alah, a spus el.

S-a mutat într-o parte. Îl durea spatele şi şi-ar fi sprijinit piciorul de piatră, dar îl reţinea sentimentul că nu ar fi cuviincios. *Poate este de vină sfinţenia pietrei*, şi-a zis el. *Da' de unde, e din cauza sângelui*.

Preotul a încruntat din sprâncene.

— Nu ştiu ce neînţelegeri apar de obicei între un tată şi fiul său, *pasha*. Ştiu doar că existau divergenţe între mine şi Ishaq. Nu am cu ce să compar cazul nostru, dar chiar şi aşa, mă judec cu asprime. Era greu uneori, Abu Ramiz, a spus el, după o ezitare. Era nemulţumit.

— Nemulţumit de ce?

— De sat, de Nablus, de soţia lui. Cu siguranţă, nemulţumit de mine, a continuat el, oftând adânc.

— De ce?

— Eram aspru cu el. Ce puteam face? Am două fiice, dar atenţia şi

speranţele mele se îndreptau către fiul meu. Înţelegi, nu-i aşa, *pasha*? Aşa stau lucrurile în societatea noastră. Femeile contează mai puţin.

Omar Yussef, care o iubea pe Nadia cel mai mult dintre toţi nepoţii lui, a făcut o grimasă.

— Pe când Ishaq era încă un copil, eu eram un simplu preot. Dar când s-a făcut bărbat, ajunsesem conducătorul poporului nostru. Pretenţiile pe care le am de la ceilalţi samariteni sunt o nimica toată pe lângă aşteptările pe care le aveam faţă de el.

— Nu a reuşit să se ridice la nivelul acestor aşteptări?

— Poate că intenţionat nu s-a ridicat la nivelul lor, ca să îmi sugereze că nu mi-am făcut datoria de tată cum trebuie.

Omar Yussef şi-a dat seama că îşi proptise totuşi piciorul pe stânca sfântă. L-a retras pe iarbă, la marginea cărării.

— Nu este timpul pentru asemenea gânduri, Sfinţia Ta. Este normal ca un tată să aibă aşteptări mari, iar rebeliunea fiului este cu atât mai normală. Trebuie să îţi acorzi iertarea, măcar cât timp eşti în doliu.

Jibril Ben-Tabia şi-a trecut mâna peste frunte.

— Era un copil bun, în ciuda a tot ce s-a întâmplat, a murmurat el. Ajuta pe oricine. Parcă nu era în stare să refuze pe nimeni.

— Ce vreţi să spuneţi?

— Sunt nişte băieţi în sat care nu sunt, ştiţi dumneavoastră… normali.

— Adică sunt handicapaţi?

— Ishaq juca baschet cu ei tot timpul, vorbea cu ei. Nimeni altcineva nu îşi bate capul cu ei, în afară de familiile lor. Sunt străini de noi. Era un băiat bun, dar ca tată am fost nevoit să îi critic atitudinea, a spus preotul coborându-şi ochii îndureraţi către piatră.

Ben-Tabia s-a întors către Omar Yussef îndreptându-se de spate. Avea un metru optzeci, cu zece centimetri mai mult decât Omar Yussef, iar fesul de pe cap îl făcea să pară chiar mai înalt. A inspirat adânc şi cu zgomot în tăcerea de pe vârful muntelui.

— Eram tatăl lui Ishaq, este adevărat, dar eram şi preotul lui. Asta înseamnă că acum am o datorie de împlinit, *pasha*. Trupul său trebuie spălat şi îmbrăcat în alb. Înmormântarea trebuie făcută până la căderea nopţii. Tradiţia cere ca preotul să citească din Deuteronom, capitolul treizeci şi doi, în timp ce trupul este coborât în mormânt. Probabil că dumneata, ca musulman, nu cunoşti textul acesta, *pasha*.

Omar Yussef şi-a îndreptat privirea către piatra însângerată.

— „S-au murdărit”, a citat el. „Sunt o generaţie strâmbă şi decăzută.”

Preotul l-a fixat pe Omar Yussef cu atenţie şi curiozitate.

— Sunt musulman, aşa cum aţi spus, a explicat Omar Yussef, dar am

crescut în Betleem, pe vremea când era încă un oraş cu populaţie majoritar creştină şi am predat timp de mulţi ani într-o şcoală creştină. Cunosc o mulţime de lucruri care te-ai aştepta să îi fie complet străine unui musulman.

Sami a urcat din locul unde zăcea cadavrul lui Ishaq înapoi, pe cărarea de la marginea pantei.

— Sfinţia Ta, Ishaq era căsătorit?

Ochii preotului priveau în depărtare. Printre buzele ţuguiate s-a auzit o şoaptă de încuviinţare.

Sami s-a întors către samariteni.

— Soţia a fost înştiinţată de moartea lui?

Îngrijitorul a ridicat o mână îndreptată către sat.

— Am sunat-o pe soţia mea mai devreme şi i-am spus să se ducă şi să o anunţe pe Roween.

— Roween este soţia lui Ishaq?

Bărbatul cel scund şi-a ridicat bărbia în semn de aprobare şi apoi şi-a îndreptat atenţia către poliţiştii aflaţi în josul pantei.

— Ar fi bine să vorbesc cu ea, a spus Sami.

Ajunşi înapoi în sat, au descoperit că băieţii de pe terenul betonat dispăruseră. Sami a intrat într-o băcănie mică ca să-şi cumpere ţigări şi să întrebe unde se află casa lui Ishaq.

Omar Yussef a privit în sus, către vârful dealului, unde zăcea cadavrul lui Ishaq. Şi-a amintit întrebarea lui Sami. *Fac parte din cultura palestiniană, într-adevăr. Sunt uciși la fel ca noi*, şi-a zis el în gând.

Cu toată strălucirea soarelui de dimineaţă, care îl forţa să îşi mijească ochii, Omar Yussef era posomorât. Se gândea la regretele preotului samaritean în legătură cu relaţia pe care o avusese cu fiul său. Şi-a jurat să fie cât poate de înţelegător faţă de decizia lui Zuheir de a renunţa la postul său de la Universitatea britanică în favoarea unei slujbe la o şcoală islamică din Beirut.

Sami s-a întors de la băcănie în grabă. A aprins o ţigară în timp ce manevra maşina încetişor de-a lungul străzii, îndreptându-se spre un părculeţ. Gazonul era presărat cu gropi adânci, dreptunghiulare, aşezate în linie şi căptuşite cu beton.

— Acesta trebuie să fie locul unde frig oile care se sacrifică de Paşte, a spus Omar Yussef.

Sami a tras din ţigară cu nesaţ.

— În cazul acesta, Ishaq avea locuri în faţă la marea măcelărire. Cea de acolo este casa lui.

S-au îndreptat către intrarea principală, unde au fost întâmpinaţi de o femeie scundă, de vreo douăzeci şi cinci – treizeci de ani, cu păr castaniu, aspru, tuns băieţeşte şi pieptănat cu cărare pe stânga. Sprâncenele groase

fuseseră pensate, dar firele care creşteau acum la loc se uneau deasupra nasului cârn. Acneea îi împestriţase colţurile gurii şi fălcile cu triunghiuri purpurii şi roşii.

Femeia s-a uitat peste umărul lui Omar Yussef, la maşina de poliţie oprită lângă trotuar, iar el a remarcat că avea genele pline de lacrimi.

— Intraţi, vă rog, a murmurat ea. Vă rog să vă simţiţi ca în sânul propriei familii.

Uşa s-a deschis către o sufragerie mobilată cu canapele tapiţate cu velur şi cu un set de sufragerie elegant, din lemn de cireş.

— Salutări! Am vrea să vorbim cu soţia lui Ishaq, a spus Omar Yussef.

Femeia s-a înclinat.

— Salutări. Eu sunt Roween al-Teef, soţia lui Ishaq, a spus ea. Vă rog să aşteptaţi, *ustaz*, până fac o cafea.

Pe perete se vedea fotografia mărită a unui bărbat care se înclina pentru a primi pe frunte sărutarea bătrânului preşedinte. Sami a înţepenit în faţa fotografiei. Omar Yussef şi-a îndreptat ochelarii şi a mijit ochii: preşedintele, purtând pe cap *keffiyeh*-ul în pătrăţele care era semnul său distinctiv, îşi ţuguia buzele înaintea feţei zâmbitoare a lui Ishaq, fiul lui Jibril, preotul.

Sami şi Omar Yussef s-au aşezat pe una dintre canapelele tari fără să scoată un cuvânt. Sami a strivit ţigara într-o scrumieră din ceramică, cu un desen albastru, simetric, în stil armean şi a continuat să fixeze fotografia cu privirea.

— Poate a fost o greşeală, a spus el.

Omar Yussef regreta că nu-i spusese lui Roween să nu se deranjeze cu cafeaua. Abia cu o oră în urmă aflase de moartea soţului ei. *Ar trebui să aibă grijă de ea însăşi şi nu să mă servească pe mine*, şi-a zis el.

În curtea din spatele casei se auzea lovitura puternică, ritmică, a unei mingi de baschet în mâinile cuiva care încerca să îşi verse oful pe betonul curţii.

— O greşeală? a repetat Omar Yussef.

Sami şi-a trosnit degetele.

— Nu vreau să am nimic de-a face cu tipul ăla, a spus el arătând către fotografia preşedintelui. Chiar aşa, o greşeală nenorocită.

Omar Yussef a privit cu atenţie chipul lui Ishaq din fotografie. *O fi Sami speriat de bătrânul preşedinte, dar tânărul de colo nu era câtuşi pe puţin speriat*, şi-a zis el. A avut din nou sentimentul că mai văzuse ochii aceia, aşa cum i se păruse şi atunci când dăduse cu ochii de cadavru. Ochi în care se citea o privire conspirativă. Ishaq părea că îl avertizează pe bătrânul luptător

de gherilă, de o făţărnicie bine-cunoscută, că nu este prostul nimănui, chiar în timp ce accepta binecuvântarea acelor buze umede.

— Aceasta nu este o vizită de condoleanţe, a spus Omar Yussef, întorcându-se către Sami. Tu trebuie să pui întrebările.

— Întreab-o ce vrei, Abu Ramiz. Nu îmi pot aduna gândurile, a spus acesta, scărpinându-se în cap. Tot ce vreau este să mă aflu în alt loc.

Omar Yussef era pe punctul de a protesta, când Roween a ieşit din bucătărie şi a aşezat cafelele pe măsuţele sculptate, de culoarea caramelelor, aflate într-o parte şi în cealaltă a canapelei.

— Alah să îţi binecuvânteze mâinile, a spus Omar Yussef, ducând ceaşca de cafea la gură.

— Mulţumesc, *ustaz*, a spus Roween.

Vocea îi era răguşită şi reţinută, de parcă era nevoită să îşi înăbuşe o izbucnire la fiecare cuvânt rostit. Omar Yussef a remarcat că gâtul îi era mai gros decât te-ai fi aşteptat şi se ghicea musculos şi încordat pe sub rochia albastră.

— Alah se va milostivi de cel plecat dintre noi, a spus Omar Yussef.

Roween şedea cu mâinile încleştate în poală.

— Fratele Sami investighează moartea soţului dumitale, a spus Omar Yussef, neluând în seamă darabana nerăbdătoare a degetelor acestuia pe braţul canapelei. Am fost la locul crimei, iar Sami a examinat cadavrul.

Degetul mare al femeii zvâcnea în sus şi în jos pe încheietura mâinii, acolo unde îl ţinea strâns.

— Până acum, tot ce ştim despre el este că lucra pentru Autoritatea Palestiniană şi că era fiu de preot, a continuat Omar Yussef.

Degetul lui Roween apăsa atât de tare pe încheietura mâinii, încât se vedea cum i se înroşeşte vârful.

— Ne poţi spune mai multe despre el, fiica mea? a întrebat-o Omar Yussef, cu blândeţe. Poate îl va ajuta pe Sami să identifice câţiva suspecţi, ca să afle cine este vinovat de această crimă.

Acest ultim cuvânt a făcut-o pe Roween să îşi ridice ochii către chipul lui Omar Yussef.

— Era un om bun, *ustaz*. Cine să îl ucidă? Nu cumva a fost un accident?

— Foarte puţin probabil.

— Era un om blând.

— Tatăl său spune că era nemulţumit.

— Tatăl său, a repetat Roween, cu o crispare a buzelor. Sfinţia sa, Jibril, era tatăl lui adoptiv, *ustaz*. Părinţii lui Ishaq au murit într-un accident de maşină când el avea doar câteva luni. Preotul l-a luat în casa lui pentru că nu

avea alţi fii.

— Un accident? Unde?

— Părinţii lui Ishaq locuiau într-un oraş din Israel, unde trăieşte o mică comunitate de samariteni. Erau în drum spre Nablus, pentru a vizita acest sat, când maşina a ieşit în afara carosabilului, iar ei au murit.

— Ce lucra Ishaq în cadrul Autorităţii?

Roween s-a posomorât privind fotografia de pe perete a soţului ei.

— Ishaq lucra pentru Bătrân.

— Pentru fostul preşedinte?

— Era consilierul său particular pe probleme financiare. Ishaq nu şi-a cunoscut adevăratul tată şi poate de aceea căuta întotdeauna să întemeieze relaţii puternice cu bărbaţi mai în vârstă, bărbaţi care i-ar fi putut fi taţi. El şi Şeful erau foarte apropiaţi.

Omar Yussef a sorbit din cafea. Uciderea unui samaritean oarecare era cu totul altceva decât uciderea unui apropiat al fostului preşedinte. A remarcat că Sami strângea braţul fotoliului cu putere. A pus ceaşca jos.

— Cât timp a lucrat Ishaq pentru preşedinte?

— Trei ani. Ishaq a studiat la Universitatea Bir Zeit şi l-a cunoscut pe Şef pe când se afla în Ramallah. Şi-a luat diploma în finanţe. Era extraordinar de inteligent. Era întotdeauna în preajma preşedintelui, chiar şi după ce ne-am căsătorit, în urmă cu doi ani. Încerca să vină acasă o dată pe săptămână şi de sărbătorile noastre, dar restul timpului şi-l petrecea în locuinţa preşedintelui din Ramallah. Bătrânul voia să îl ştie aproape tot timpul.

— Ce înseamnă asta: consilier particular pe probleme financiare?

— Gestiona banii preşedintelui, *ustaz*, a spus Roween, descleştându-şi mâinile şi rămânând cu palmele în sus. Preşedintele avea control asupra tuturor finanţelor palestiniene, aşa că Ishaq controla întregul buget. În mod neoficial, desigur.

Omar Yussef se gândea la trupul bătut şi însângerat de pe coasta Muntelui Garizim. Oare legăturile lui cu banii fostului preşedinte îl aduseseră pe Ishaq acolo?

— Când Bătrânul s-a îmbolnăvit, Ishaq l-a însoţit la Paris şi i-a stat aproape în ultimele zile, a spus Roween. A lipsit de la câteva dintre sărbătorile noastre importante şi s-a întors abia acum câteva luni.

Omar Yussef şi-a amintit ce îi spusese preotul despre Paşte şi Sărbătoarea Tabernacolelor: dacă samaritenii nu ar sărbători aceste zile sfinte pe Muntele Garizim, ar înceta să mai fie samariteni. *Aşa a dat greş Ishaq, nereuşind să se ridice la aşteptările tatălui său adoptiv*, şi-a zis el. *Aşteptările întregului său popor*.

— Comunitatea l-a pedepsit pentru că a lipsit de la aceste sărbători? a

întrebat-o el.

— A fost nevoit să plătească o amendă ca să se poată întoarce aici. S-a dus în faţa bătrânilor şi i-a implorat să îi permită să se întoarcă în sânul comunităţii.

— De ce a rămas la Paris după moartea preşedintelui?

Roween a scuturat din cap.

— L-au reţinut afacerile, a spus ea. Nu mi-a spus despre ce afaceri era vorba, dar la întoarcere a început să lucreze pentru Amin Kanaan.

— Vestitul afacerist? a întrebat Sami, frecându-se la ochi cu podul palmei.

— Deţine una dintre cele mai mari vile de pe munte. Dacă te afli în Nablus şi ai ochi, nu poţi să nu vezi conacele acelea.

Omar Yussef şi-a amintit pilonii maiestuoşi, acoperişurile în formă de dom şi geamurile din sticlă turnată ale vilelor care se vedeau din tot oraşul. În câteva minute, victima unei crime dintr-un sat oarecare devenise o persoană importantă, care îşi petrecea timpul în compania fostului preşedinte şi a unuia dintre cei mai bogaţi palestinieni.

— Se poate ca, pentru soţul meu, Kanaan să fi fost o altă figură paternă. Kanaan avea diverse afaceri cu fostul preşedinte, iar Ishaq se ocupa de detalii. Înainte de a muri, Ishaq a spus nişte lucruri bizare despre una dintre aceste afaceri, a adăugat Roween, împreunându-şi iar degetele.

— Ce a spus? a întrebat Omar Yussef.

— Nu foarte multe. Cel puţin, nu am înţeles eu foarte multe. Nu era în apele lui în ultimele săptămâni. Era încordat şi se enerva uşor, chiar şi pe mine. Nu aşa se comporta el de obicei. Este adevărat că se mai supăra şi era agresiv uneori, dar cu mine era întotdeauna blând. Aproape prea blând.

— Ultima lui afacere era făcută în numele noului preşedinte?

— Nu, noul preşedinte şi-a numit alţi consilieri financiari. Dar Ishaq a continuat să lucreze cu Kanaan. Acum câteva zile parcă înnebunise din cauza stresului, a spus Roween, atingându-şi coşurile din colţul gurii. Eram îngrijorată din pricina lui.

Omar Yussef s-a aplecat către ea.

— De ce era atât de tensionat?

— Mi-a spus că avea de-a face cu ceva foarte periculos. Zicea că este atât de periculos, încât îi vine să îl îngroape în spatele templului şi să uite de tot.

— Să îl îngroape în spatele templului?

Peste chipul femeii a trecut umbra îndoielii, iar buzele i s-au încordat. *A hotărât să nu îmi spună tot ce ştie*, şi-a zis Omar Yussef.

Roween a inspirat scurt.

— Asta a zis. L-am întrebat ce vrea să spună. M-a privit cu milă şi, cred eu, cu dragoste şi apoi şi-a dus un deget la gură, parcă pentru a-mi spune să tac. În cele din urmă a zis: „Este un secret între mine, Bătrânul şi Alah. Bătrânul este mort, iar când voi muri şi eu, va rămâne un secret numai de Alah ştiut.”

— Dacă numai el cunoştea secretul, cum putea fi periculos?

Roween a suspinat.

— *Ustaz*, credeţi că Ishaq a făcut ceva rău? Oamenii spun că Bătrânul avea conturi bancare secrete. Se spune că folosea banii ca să îşi cumpere oamenii. Credeţi că Ishaq era amestecat în afaceri cu oameni de teapa ăstora?

Să îl îngroape în spatele templului. Omar Yussef se gândea că suna mai degrabă a afaceri cu antichităţi samaritene decât cu conturi bancare în străinătate. Dar cu siguranţă crima avea legătură cu munca lui Ishaq. După moartea fostului preşedinte, presa a publicat articole despre conturile sale secrete ascunse în lumea întreagă. Poate cineva voia să obţină o parte din averea asta şi a încercat să îl forţeze pe Ishaq să îl ducă la ea.

— Ishaq făcea afaceri şi cu altcineva? Poate cineva căruia să îi fi vorbit despre relaţia sa cu fostul preşedinte?

— Numai ieri l-am auzit spunându-i preotului Jibril că avea o întâlnire aici cu un expert financiar american de la Banca Mondială. Era ceva în legătură cu fosta lui slujbă. Se certau, iar Ishaq m-a trimis sus, să nu îi mai aud. Chiar şi aşa, când le-am adus cafeaua, l-am auzit pe Ishaq spunând „ea”, ceea ce înseamnă că expertul financiar era o femeie. Dar nu îi ştiu numele.

— Când soseşte, o poţi ruga să ia legătura cu colegul meu, Sami? Poate ne ajută să punem lucrurile cap la cap.

Roween a încuviinţat cu o mişcare a capului.

Omar Yussef şi-a pus mâinile pe genunchi şi s-a împins în ele, pentru a se ridica.

— Sunt convins că Sami îi va găsi pe cei vinovaţi de moartea soţului tău, fiica mea, a spus el. Dar acum poate ar trebui să te lăsăm să te îngrijeşti de familia ta.

Roween s-a îmbujorat.

— Nu avem copii, *ustaz*. Ishaq era plecat atât de mult timp, a spus ea, fornăind şi ştergându-şi nasul cu dosul palmei.

Omar Yussef şi Sami au părăsit satul în tăcere şi au pornit pe drumul şerpuitor care cobora înapoi, către Nablusul răzleţit neglijent în valea de dedesubt.

— Nu mă lăsa încă la hotel. Vin cu tine în *casbah*, a spus Omar Yussef. Aşa o să îmi pot limpezi gândurile. Nu pot mânca *qanafi* cu Nadia câtă vreme văd în faţa ochilor cadavrul acelui nefericit.

În timp ce maşina lua o curbă strânsă, a trecut în goană pe lângă ei un Chevrolet Suburban. Şoferul era un localnic mustăcios, care purta ochelari de soare cu rame curbate. Pe locul pasagerului, o străină cu păr roşcat, strâns într-o coamă, vorbea la un telefon mobil.

— Ce semnificaţie au plăcuţele de înmatriculare? a întrebat Sami, în vreme ce zgomotul vehiculului cu tracţiune integrală se pierdea în sus, pe munte.

— Nu le-am văzut.

— Scria I-B-R-D şi apoi un număr.

— Banca Internaţională pentru Reconstrucţie şi Dezvoltare[3], a spus Omar Yussef.

— Ce este asta?

— Banca Mondială. Aceea era probabil femeia cu care avea întâlnire prietenul nostru, Ishaq, în dimineaţa asta.

— A pierdut vremea degeaba venind până aici, a spus Sami.

Depinde ce caută, şi-a zis Omar Yussef.

3 În original the *International Bank for Reconstruction and Development* (*IBRD*) (n.tr.).

Capitolul 5

Au lăsat maşina de patrulare deasupra oraşului vechi şi au coborât împreună în întunericul din *casbah*. Pe aleile sale, acoperişurile boltite reţineau mirosul de mucegai din colţurile întunecoase, norii cu arome de mirodenii ridicaţi dinspre râşniţele cele mari din magazine, miasma înţepătoare a baligilor de măgar. Omar Yussef gâfâia din pricina aerului îmbâcsit.

La intrarea în *souk*, proprietarul unei prăvălii, care trândăvea cu o ţigară în faţa dughenei sale, se uita la Omar Yussef cu ochi insolenţi şi inexpresivi. Privirea lui l-a făcut pe Omar Yussef să îşi bage capul între umeri, ruşinat, de parcă fugea de vreo ticăloşie pe aleile turceşti împuţite. *Oare simte pe pielea mea sângele de samaritean*? s-a întrebat el. Aruncând o privire către papucii cu paiete şi tricourile imitaţie Tommy Hilfiger întinse pe tarabele joase din faţa magazinului, s-a grăbit să se îndepărteze.

La capătul *souk*-ului, strada se deschidea către cer. Aflat sus, pe cer, soarele dimineţii târzii conferea strălucire calcarului moale. Omar Yussef a simţit mirosul greu al brânzei de capră venind de pe o stradă lăturalnică şi a remarcat firma unuia dintre cei mai vestiţi vânzători de *qanafi* din oraş. Remuşcările i-au prins gâtul ca într-o gheară. Sami a înaintat prin mulţime, grăbit să ajungă la moschee de îndată ce lua sfârşit rugăciunea de la amiază. Omar Yussef i-a cerut iertare Nadiei în şoaptă pentru că întârzia expediţia culinară promisă şi l-a urmat.

Moscheea Nasser se ridica în colţul unei modeste pieţe dreptunghiulare, acum plină de maşini şi camioane nemţeşti la mâna a doua, parcate la rând. Omar Yussef a apreciat că moscheea cu două etaje avea o vechime de un secol. Gazele de eşapament îi pătaseră arcadele din piatră la nivelul pământului, iar ploile iernii îi vărgaseră zidurile etajului superior cu un strat gros de mucegai. Domul moscheii era de un verde strălucitor, iar suprafaţa sa era scobită şi neregulată ca piatra de calcar.

Un poster colorat, lipit pe oblonul metalic de la intrarea în moschee, înfăţişa bine-cunoscutele chipuri ale liderilor Hamas. Şefii de acum zâmbeau

larg şi făceau semne cu mâinile. Cei morţi, ucişi cu toţii de rachete lansate din elicopterele israeliene, erau spălaţi în tonuri de sepia, care le dădeau un aer visător. *Ca sfinţii creştini de pe zidurile bisericilor din Betleem*, şi-a zis Omar Yussef.

A lovit posterul cu încheieturile degetelor.

— Aceasta este moscheea şeicului tău, Sami? Faci o nuntă fundamentalistă?

— Alah mi-e martor că, dacă nu aş fi fundamentalist, nu m-aş însura, Abu Ramiz, a răspuns Sami, făcându-i cu ochiul.

Cei veniţi la rugăciunea de la amiază părăseau acum moscheea, încălţându-şi pantofii la uşă. Omar Yussef şi-a scos mocasinii mov, i-a şters grijuliu cu şerveţelul pe care îl avea în buzunar şi i-a aşezat cu atenţie lângă sandalele tocite şi pantofii jupuiţi de la intrare. L-a urmat pe Sami, care a traversat covorul verde, ieftin, ţesut la maşină şi ornat cu un desen simetric, cu fire aurii şi albastre. Din covor se ridica un miros acru, de picioare transpirate. Omar Yussef şi-a adulmecat dosul mâinii, acolo unde turna colonie în fiecare dimineaţă, tocmai pentru a anihila asemenea mirosuri neplăcute.

În dreptul unui pilon vopsit într-o nuanţă de verde ce amintea de culoarea mentei, un bărbat robust, cu barbă, cu o înfăţişare degajată, dar dură, l-a întâmpinat pe Sami cu trei sărutări. Omar Yussef a remarcat cele zece-douăsprezece gloanţe care lăsaseră găuri în pilon, străbătând vopseaua şi stratul subţire de ipsos pentru a se înfige în beton. De pilon era proptit un M-16.

— Abu Ramiz, acesta este Nouri Awwadi, a spus Sami. Abu Ramiz a venit de la Betleem pentru nunta mea.

Awwadi a apucat mâna lui Omar Yussef între ale sale, mişcare ce i-a silit muşchii umerilor să se înalţe în mod vizibil. Buza inferioară îi atârna în mijlocul bărbii negre, o pată stacojie, suculentă, iar pielea îi strălucea de parcă ar fi fost unsă cu ulei. Omar Yussef a remarcat cu încântare că Awwadi mirosea a lemn de santal.

— Fii binevenit, Abu Ramiz, a spus tânărul, reţinându-i mâna într-una dintre mâinile sale, iar cu cealaltă fluturând un deget în direcţia lui Sami. De ce nu ai venit la rugăciune, frate?

— Nu am vreme de rugăciuni. Răufăcătorii din Nablus îmi ocupă tot timpul.

Awwadi a râs zgomotos şi a bătut palma cu Sami cu putere, salutând gluma.

— Nouri face parte din Hamas, dar, cu toate astea, este un tip de treabă, i-a spus Sami lui Omar Yussef. Vreau să vorbesc cu şeicul Bader, să mă asigur că totul este pregătit pentru nuntă, acum, când au reuşit să treacă de

punctele de control israeliene cei mai importanţi oaspeţi.

— Şeicul este foarte ocupat cu aranjamentele pentru nunta în grup de mâine, dar sunt sigur că pentru tine îşi face timp.

— Nuntă în grup? a întrebat Omar Yussef, atingându-şi mustaţa cu degetele pentru a se delecta cu mirosul de ulei din lemn de santal pe care i-l lăsase pe mână atingerea lui Awwadi.

— Hamas plăteşte pentru căsătoria a cincisprezece cupluri mâine, a răspuns Awwadi. Aşa demonstrăm că suntem singurul partid care se îngrijeşte de oamenii obişnuiţi.

— Ce legătură are nunta cu grija faţă de oameni? a replicat Omar Yussef, râzând. Dacă vreţi să ajutaţi societatea cu adevărat, ar trebui să sponsorizaţi nişte divorţuri.

— Nunta este scumpă. Zestrea este de cel puţin cincisprezece mii de dinari iordanieni. De la Intifada, aproape nimeni din *casbah* nu mai are serviciu. Tinerii ar trebui să economisească ani de zile ca să îşi poată permite să se însoare.

— Hamas plăteşte zestrea, a spus Sami, pentru că altfel tinerii s-ar lăsa ispitiţi de o viaţă desfrânată.

Awwadi a râs şi a bătut iar palma cu Sami.

— Poate aşa s-ar deştepta şi nu s-ar mai însura deloc, a spus Omar Yussef.

A scos un râs hârşâit şi a primit şi el o bătaie de palmă.

Awwadi l-a îndreptat pe Sami către partea din spate a moscheii.

— Îi ţin eu de urât prietenului tău cât timp îl baţi tu la cap pe şeic, a zis el.

— Abu Ramiz este un bun cunoscător al istoriei noastre, a spus Sami. Dacă îl plimbi prin *casbah*, îţi va putea spune istorii despre propria ta casă de care tu habar nu ai.

— Dacă asta este vrerea lui Alah!

— Sunt convins că eu sunt cel care va primi lecţia de istorie, a spus Omar Yussef.

Sami a intrat într-un birou aflat în spatele unui alt pilon lovit de gloanţe. Awwadi a ridicat mitraliera, şi-a prins-o peste piept şi l-a condus pe Omar Yussef către intrarea în moschee, ţinându-l de mână.

Omar Yussef şi-a afundat degetul într-o gaură lăsată de un glonţ în pilon. O pulbere fină de piatră şi ipsos s-a cernut până pe covorul cel verde.

— Acesta nu este un simplu loc de rugăciune, a spus el.

Awwadi a scuturat din cap, rânjind.

— Chiar şi rugăciunea este o formă a jihadului, a replicat el, scoţând din buzunar un şirag de mătănii verzi şi frecându-le cu degetele sale groase.

— Paradisul se adăposteşte la umbra săbiilor, a spus Omar Yussef.

— Abu Ramiz, te afli în locul cel mai nimerit pentru a cita acest hadith al Profetului, pacea şi binecuvântările lui Alah să se reverse asupra lui. Nu cu multă vreme în urmă, când au venit israelienii în *casbah*, unii dintre prietenii mei au fost martirizaţi chiar în această moschee, Alah fie milostiv cu ei.

— Să dea Alah ca anii pierduţi ai celor plecaţi dintre noi să îţi lungească viaţa, i-a spus Omar Yussef, aplecându-se cu un geamăt să îşi pună pantofii. Hai să ieşim de aici înainte să încep să recit versete întregi din Coran.

— Cu voia lui Alah!

Awwadi l-a condus pe Omar Yussef în stradă. S-au îndepărtat de mica piaţă, către centrul oraşului vechi.

— Nu am pierdut prieteni doar în moscheea aceasta, a spus el.

— Îţi doresc sănătate şi viaţă lungă, a murmurat Omar Yussef, apelând la o altă formulă de binecuvântare.

Awwadi i-a răspuns cu aceeaşi monedă:

— Alah să te aibă în paza lui!

Dar a înşirat mătăniile mai abitir pe degete şi a privit cu severitate către lespezile de calcar de pe trotuar, lustruite de trecerea anilor.

— În altă parte a lumii, se poate întâmpla să nu vezi un cadavru toată viaţa, Abu Ramiz. Nu cunoşti durerea decât, poate, la moartea părinţilor. Aici, în Nablus, nu avem reacţii normale. Noi am vărsat toate lacrimile. Moartea nu ne mai şochează.

— În cazul meu nu este adevărat.

— Cred că abia ai venit în Nablus, a spus Awwadi zâmbind. Şi nu eşti atât de bătrân. Ai timp să mai vezi mulţi morţi. Eu, unul, mă simt bătrân ca pietrele acestea, cu toate că nu am decât douăzeci şi patru de ani şi în curând voi deveni martir, cu voia lui Alah.

Şi-a trecut degetele peste zidul decolorat de vreme de la intrarea unei frizerii demodate.

— Nu crezi că descrierea aceasta se potriveşte tuturor palestinienilor? l-a întrebat Omar Yussef. Toţi ne luptăm cu violenţa şi cu pierderile.

— În Nablus este altfel, a răspuns Awwadi, făcând un semn către cerul albastru, fără nori, ce plutea deasupra străzii înguste. S-ar spune că deasupra tuturor palestinienilor este acelaşi cer. Dar acolo unde te duc eu, în adâncul aleilor acoperite din *casbah*, nu este cer. Nu este niciun semn că ar exista ceva în afara oraşului Nablus. Numai credinţa în Alah îţi permite să speri că sufletul tău poate scăpa din acest oraş, măcar după moarte.

Awwadi l-a condus pe Omar Yussef spre nord, în inima vechiului oraş, pe sub acoperişurile boltite. La cotiturile înguste ale aleilor laterale,

colţurile erau întunecate ca în miezul nopţii. Omar Yussef s-a împiedicat cu vârful mocasinului de un canal de scurgere şi a întins mâinile ca să nu cadă, agăţându-se de perete. Era lipicios ca palmele unei virgine în noaptea nunţii, iar pe degete i-a rămas o crustă umedă de muşchi.

Au ajuns într-o porţiune neacoperită a aleii. Soa-rele pătrundea aici cu strălucirea fioroasă a unei amiezi pe plajă. Tânărul i-a zâmbit lui Omar Yussef, mijindu-şi ochii din pricina luminii neaşteptate.

— Este un lucru aparte *casbah*-ul nostru, a spus el. În Betleem nu aveţi aşa ceva, nu-i aşa, *ustaz*?

— Nu. Partea veche a oraşului meu e mai mică şi este locuită de mai puţini oameni, aşa că pare mai puţin întortocheată.

Awwadi a oftat şi a zâmbit.

— Acesta-i cel mai potrivit cuvânt, întortocheată. Îţi place oraşul nostru, *ustaz*?

— Are o istorie impresionantă şi este foarte pitoresc.

Awwadi şi-a înălţat capul, întrebător.

— Aveţi comunitatea din *casbah*, noii vecini căţăraţi pe dealuri, refugiaţii din tabăra Balata, care alcătuiesc o lume în sine, a spus Omar Yussef, privindu-l pe tânărul care dădea din cap a încuviinţare. Apoi mai sunt şi samaritenii.

A remarcat că Awwadi s-a rotit brusc către el.

— Am fost în satul samaritenilor de dimineaţă, împreună cu Sami, a spus Omar Yussef, fixând cu privirea spatele lat al lui Awwadi, aflat la câţiva metri înaintea sa. Sami avea de investigat furtul unuia dintre pergamentele lor vechi. M-a luat cu el pentru că eu sunt profesor de istorie şi ştia că mă va interesa povestea pergamentului.

— Ei au multe pergamente, a spus Awwadi. Toată lumea ştie asta.

— Acesta este mai important decât celelalte.

— Sper că vizita a fost plăcută. Samaritenii nu sunt oameni răi.

— Dar religia lor este falsă?

Awwadi deveni prudent.

— Desigur. Ar trebui să treacă la islam.

— Ar trebui siliţi să o facă?

— Cum poţi sili pe cineva să creadă?

— Îl ameninţi cu moartea.

— Acest lucru contravine islamismului, dacă omul nu este păgân.

Paşii greoi ai lui Awwadi au răsunat când au trecut pe sub o boltă joasă.

— Ai auzit vreodată de Pergamentul Abisha?

— Nu, ce este?

Vocea lui Awwadi era neutră, dar Omar Yussef a simţit că mai avea puţin şi exploda de încordare.

— Cea mai veche scriere din lume, a răspuns el. Îl cunoşti pe un anume Ishaq, fiul preotului Jibril?

— De ce, el este autorul Pergamentului Abisha? a întrebat Awwadi, întorcându-se către Omar Yussef şi zâmbind. Îl ştiu pe Ishaq. Este oaia neagră a samaritenilor. Dar le este util datorită legăturii sale cu fostul preşedinte.

— Acum, că preşedintele a murit, Ishaq le mai este tot atât de util?

— Ishaq are încă legături, legături importante.

— Zici că este oaia neagră? Pentru că nu a respectat sărbătorile lor şi a trebuit să plătească o amendă ca să fie acceptat înapoi în sânul comunităţii?

Zâmbetul lui Nouri Awwadi era distant.

— Aşa este, dar nu la asta m-am referit, a zis el, trecând prin faţa intrării boltite a unei vechi fabrici de halva.

Omar Yussef l-a prins de braţul gros.

— Ishaq este mort. A fost ucis aseară. L-am găsit în dimineaţa asta, pe vârful Muntelui Garizim, legat şi bătut.

Gura cu buze senzuale a rămas deschisă, iar o mână grea a acoperit barba cea neagră.

— Văd că moartea încă te mai şochează, a spus Omar Yussef. Ce l-a transformat în oaia neagră a samaritenilor?

— Dorinţele lui. Pentru ceilalţi samariteni erau inacceptabile.

— Care dorinţe?

Chipul lui Awwadi era încremenit. Pleoapele îi atârnau, moleşite.

— Ishaq era homosexual.

— De unde ştii?

Awwadi şi-a coborât ochii în pământ şi a înaintat pe alee, gârbovit. Mirosul său de lemn de santal se amesteca cu aroma pastei de susan care venea dintr-o găleată aflată în faţa fabricii de halva. Omar Yussef simţea că îl ia ameţeala.

Şi-a amintit de tristeţea din vocea soţiei lui Ishaq atunci când i-a spus că nu au copii. *Ştia că soţul ei este homosexual*, şi-a spus el. *Oare femeia aceea sau familia ei ar fi fost în stare să ucidă un bărbat care nu îşi face datoria de soţ? Sau care nu îi poate dărui copii? În tradiţia noastră, copiii sunt importanţi, dar pentru o comunitate care a scăzut la numai şase sute de suflete, trebuie să fie de zeci de ori mai importanţi*. Crezuse că mobilul crimei era vreun cont bancar al fostului preşedinte, dar nu putea fi în schimb înclinaţia sa sexuală?

Voia să se întoarcă la moschee şi să îi spună lui Sami ce aflase, dar Awwadi îl conducea mai adânc în inima oraşului vechi. Aroma de susan s-a

atenuat, învinsă de putoarea acră a canalizării prost întreţinute.

Awwadi a rânjit.

— Suntem în cartierul Yasmina, cea mai veche parte a *casbah*-ului. Întotdeauna îţi dai seama când ai ajuns aici, după mirosul de canal.

Au trecut prin faţa unui mic magazin de mirodenii. În stradă, în jurul intrării, se înşirau câţiva saci din pânză groasă, cu marginile rulate pentru a da la iveală conţinutul: chimion roşiatic, şofran de un galben ţipător, nucşoară măcinată, de culoarea cimentului. Deasupra intrării se legăna o firmă pictată de mână, anunţând că stabilimentul aparţine familiei Mareh. O fotografie înrămată, din care fostul preşedinte privea chiorâş, ca o şopârlă de salon, pe sub *keffiyeh*-ul în pătrăţele, atârna strâmb pe perete, deasupra sacilor. Un tânăr înalt, cu salopetă albastră, prăfuită, a venit la uşă, s-a rezemat de un sac plin de oţetar şi a rânjit la Awwadi.

— Pacea fie cu tine, a spus Awwadi.

Omul a râs dispreţuitor.

— Pace ţie, a şuierat el.

Se pare că nu toţi locuitorii din casbah vor dansa la nunta organizată de Hamas, şi-a spus Omar Yussef.

Awwadi şi-a arcuit umerii sub cureaua mitralierei şi a înfruntat privirile sfidătoare ale tânărului, în timp ce îl conducea pe Omar Yussef spre un pasaj povârnit neacoperit. Balcoanele de deasupra lor erau închise cu zăbrele bogat ornamentate, din lemn de măslin, astfel încât femeile casei să poată privi strada fără a fi văzute. Awwadi l-a prins pe Omar Yussef de mână şi l-a tras dincolo de o poartă sculptată, impunătoare, care se ridica cu eleganţă până la înălţimea a două etaje.

În curte, printre dalele inegale de piatră creşteau smocuri groase de buruieni. O fântână arteziană aflată în mijlocul curţii fusese încercuită cu sârmă pentru a face un coteţ de găini. Câteva capre erau închise într-un ţarc format din scânduri putrezite la colţul clădirii. Deasupra lor, o inscripţie dăltuită în zid în caractere *naskh* marca anul construcţiei. Omar Yussef a citit că avea două sute de ani. Pe terasă, în capătul unor trepte măcinate, fluturau pe o frânghie pulovere gri şi haine de copii. A recunoscut marca companiei americane pe care o văzuse pe tricourile ieftine îngrămădite pe taraba din faţa magazinului din *souk* când trecuse pe acolo împreună cu Sami.

— Palatul Touqan, a spus Awwadi. A fost locuinţa uneia dintre cele mai mari familii din Nablus. Dar s-au mutat şi ei sus, pe deal, ca toţi ceilalţi bogătaşi.

Omar Yussef s-a uitat pe deasupra rufelor, către vilele cele mari de pe coasta Muntelui Garizim.

— Acum este locuit de cei mai săraci oameni, vreo zece-douăsprezece

familii care trăiesc în spaţiul ocupat odată de un singur bogătaş, împreună cu nevasta, copiii şi servitorii lui. Palatul s-a transformat într-o speluncă, a spus Awwadi, clătinând din cap.

— Aceasta este istoria neamului nostru, fiule.

Awwadi a clătinat din cap şi şi-a frecat barba. S-a uitat la Omar Yussef cu o privire care parcă spunea că se aştepta la ceva mai bun din partea lui.

— Eu nu ţi-am recitat un vers sentimental din opera poetului nostru naţional, *ustaz*. Aici locuiesc eu.

Hainele copiate după cele americane fâlfâiau în bătaia unei pale de vânt cald. Lui Omar Yussef i se părea că oraşul vechi încearcă să alunge moda străină şi ieftină, iar emblema cu roşu, alb şi albastru să nu îi mai întineze splendida arhitectură. Marile familii care locuiau odată în aceste palate şi-au construit vile moderne pe munte. Au dat uitării moştenirea lor, lăsându-şi casele să se dărăpăneze în mâinile deznădăjduite ale săracilor. *Probabil că şi ei poartă haine americane*, şi-a zis el. Dar nu copii chinezeşti, ca acelea de pe frânghia de rufe, ci haine originale, scumpe.

O copilă desculţă a traversat curtea împleticindu-se, îmbrăcată cu un tricou alb, murdar. Awwadi a ridicat-o în braţe, râzând împreună cu ea.

— Ochii mei, a strigat el cu o voce ascuţită şi jucăuşă, îngropându-şi nasul în obrazul fetiţei de doi ani şi frecându-i degetele de la picioare.

Omar Yussef a zâmbit.

— Fetiţa ta?

— Aş vrea eu, *ustaz*. Este fiica fratelui meu. Nepoata mea preferată, a spus Awwadi, punând fata pe trepte şi trimiţând-o sus cu o bătaie afectuoasă pe spate şi îndemnuri rostite cu aceeaşi voce ascuţită, de a o căuta pe mama ei. Nu sunt însurat. Abia mâine.

— Iei parte la marele eveniment organizat de Hamas, la nunta în grup?

Awwadi a bătut din palme.

— Mă însor cu o fată care este tot de aici, din *casbah*.

— O mie de felicitări.

Omar Yussef ştia prea bine că nu trebuie să ceară detalii despre mireasa lui Awwadi. Numele şi obiceiurile soţiei unui om religios erau un secret ştiut numai de el şi de familia sa. Pentru toţi ceilalţi, ea va fi cunoscută numai ca soţia lui Nouri Awwadi, iar întrebările indiscrete în privinţa ei ar fi fost primite cu aceeaşi ostilitate ca şi posibilele încercări de a o atinge.

Un cocoşel a păşit ţanţoş prin faţa găinilor de lângă vechea fântână arteziană. A ridicat un picior urât şi s-a scărpinat înainte de a trece mai departe, cu creasta roşie şi gâtul auriu scânteind peste pietre. Omar Yussef a

simţit cum îl urmăresc ochii negri şi aspri ai cocoşului până când a ajuns în dreptul unei uşi frumos sculptate, barate de o poartă făcută din scânduri vechi. Awwadi a uguit către întunericul dinăuntru. Omar Yussef a tresărit când a văzut un cap alb şi masiv ieşind dintre umbre.

— Este frumos, nu-i aşa, *ustaz*? Singurul armăsar arab pursânge din *casbah*. Îl cheamă *Sharik*. Partener. Un nume bun pentru calul pe care îl voi călări mâine, în procesiunea de nuntă, când îmi voi cunoaşte soţia.

— Da, un nume bun.

Omar Yussef a mângâiat gâtul vânjos al calului. Părul său era aspru ca ţepii din barba unui bărbat. Calul a tresărit, iar chipul său lung s-a coborât către Omar Yussef.

— Se pare că nu mă place. Nu face nimic. Este partenerul tău, nu al meu.

Şi-a trecut încă o dată mâna peste grumazul animalului, de data aceasta în lungul firelor de păr, care erau netede şi tari ca lemnul lustruit.

— Ceilalţi miri vor veni călare pe cai oferiţi de Hamas. Armăsari arabi, ca Sharik. Dar aduşi din satele din jurul oraşului Nablus. Voi fi singurul cu un adevărat cal de Nablus, a spus Awwadi, aplecându-se pentru a smulge o mână de iarbă dintre dale, pe care apoi i-a întins-o calului în palmă.

Calul a bătut din copite şi s-a dat într-o parte. Omar Yussef s-a uitat în spatele lui, către capătul grajdului. O intrare scundă părea să ducă spre o pivniţă, lumina slabă a unui singur bec pâlpâind dincolo de arcada veche, din piatră. În vreme ce Omar Yussef cerceta interiorul, Awwadi a păşit în faţa sa, trăgând brusc de frâie, astfel încât mişcarea să îi pară dictată de o smucitură a capului calului. *Oare ce ascunde acolo, de nu vrea să mă uit*? s-a întrebat Omar Yussef.

Awwadi l-a plesnit pe Sharik pe spate, şi-a potrivit puşca de asalt pe umeri şi l-a condus pe Omar Yussef către ieşirea Palatului Touqan.

— Ar trebui să ne întoarcem la moschee, a spus el. Sami o să creadă că ai fost răpit de Hamas.

Capitolul 6

Omar Yussef l-a găsit pe Sami într-un colţ al moscheii, aplecat spre un şeic care stătea ţeapăn în picioare, îmbrăcat într-o robă de culoarea cămilei şi purtând pe cap un *tarboosh*[4]. Pe când Omar Yussef traversa covorul verde cu picioarele încălţate în ciorapi, şeicul a întors către el o faţă autoritară în imobilitatea ei. Avea o căutătură ce semăna cu o mie de fatwa mortale.

— Să te prezint şeicului Bader, a spus Sami. Abu Ramiz este profesor în tabăra Dehaisha şi vecin cu părinţii mei. A venit la Nablus pentru a participa la nunta mea.

Omar Yussef l-a salutat pe şeic, care şi-a coborât scurt vârful bărbii sure, ca răspuns la salut.

Sprâncenele negre trăgeau una către cealaltă ca doi nori de ploaie ameninţători. *Când se încruntă omul ăsta şi cei doi nori se întâlnesc*, şi-a zis Omar Yussef, *atunci să te ţii tunete!*

Nouri Awwadi şi-a înclinat capul şi i-a şoptit ceva şeicului, politicos. Acesta şi-a îndesat şiragul de mătănii în buzunarul jeanşilor şi i-a zâmbit lui Sami.

— Ai terminat toate pregătirile pentru nuntă?

— Mult stimatul nostru şeic a fost foarte amabil, a spus Sami, cu toate că mâine va ţine o nuntă mult mai mare.

Awwadi a ridicat un deget.

— Sami, te invit să mergi cu mine la baia publică peste două zile. Eu mă duc ca să mă relaxez după nuntă, iar tu poţi face un masaj ca să te pregăteşti cum se cuvine pentru ziua cea mare. Şi pe dumneata, *ustaz*, a spus el, întorcându-se către Omar Yussef. Doar eşti profesor de istorie. Ce ar putea fi mai relaxant decât o baie de aburi într-un hamam de importanţă istorică?

— Unde este? a întrebat Omar Yussef. De ani întregi nu am mai fost la o baie turcească bună.

— Chiar pe strada asta. Se numeşte *Hammam as-Sumara*.

— Baia samariteană? Ei o conduc?

— Nu, dar se află în acea parte din *casbah* care era cartierul lor în vechime. Cartierul poartă încă vechiul nume, în ciuda faptului că este locuit în exclusivitate de musulmani. Acum mă duc la baie să mă destind înainte de nunta de mâine, a spus Awwadi, zâmbind. Dar poimâine dimineaţă ne vedem acolo.

— Mulţumesc, Nouri. Eu însă am mult de lucru şi mă îngrijesc şi de pregătirile de nuntă, aşa că nu voi avea vreme, a spus Sami, apoi a ridicat o sprânceană spre Omar Yussef. Dar sunt sigur că Omar Yussef va fi încântat să meargă cu tine la baia publică. Pare foarte interesat de samariteni şi nici nu este ocupat.

Omar Yussef l-a privit insistent pe Sami câteva clipe înainte de a-şi duce mâna la inimă şi de a consimţi cu un zâmbet în colţul gurii.

— Cu voia lui Alah, a spus el.

Awwadi s-a îndreptat către uşă, unde a dat mâna cu doi bărbaţi vânjoşi care tocmai îşi scoteau încălţările pline de noroi. Erau îmbrăcaţi în negru şi purtau peste piept mitraliere M-16 gata de luptă. Odată intraţi în moschee, s-au prăbuşit într-un colţ, cu capetele lipite de zid şi cu ochii închişi. *Sunt obosiţi după o operaţiune nocturnă*, s-a gândit Omar Yussef. *Casa Domnului este cel mai sigur loc de odihnă pentru ei.*

După plecarea lui Awwadi, Omar Yussef i s-a adresat şeicului, zâmbind.

— Nouri mi-a arătat calul pe care îl va călări în timpul procesiunii de mâine, a spus el. Un frumos armăsar arab.

Şeicul şi-a înclinat capul cu o graţie căutată.

— Toţi mirii vor veni călare.

— Cred că a costat mult organizarea acestui eveniment.

— Comitetul pentru apărarea castităţii are grijă de tot, a spus şeicul Bader, trosnind din degete.

— Este o instituţie deţinută de Hamas?

— Este un eveniment important pentru întregul oraş. Banii nu au nicio importanţă şi nici grupul care organizează totul. Căsătoria este cel mai important lucru în viaţa cuiva, *ustaz*. Îi fereşte pe bărbaţi de sexul ilicit, de influenţele negative şi de perversiuni, a spus şeicul, vorbind încet şi grav.

— Sexul ilicit? a exclamat Omar Yussef, întorcând brusc capul, ca şi cum ar fi auzit ceva inimaginabil. Doar nu vreţi să spuneţi că există prostituate în Nablus!

— Sigur că nu!

— Atunci, vă referiţi probabil la homosexualitate?

Poate că Ishaq v-a spus că nunta nu pune capăt dorinţelor interzise, şi-a zis Omar Yussef în gând. *Numai moartea poate zăgăzui acele porniri, iar*

Ishaq o ştia prea bine.

Şeicul s-a încruntat.

— Preţul zestrei este foarte mare. Bărbaţii îşi amână nunta din lipsă de fonduri, cauzată de problemele economice ale oraşului nostru din timpul Intifadei. Nevoile lor fizice erau satisfăcute în momente de disperare, în loc să fie împlinite de viaţa de familie, a continuat el după o ezitare. Mulţi dintre ei au făcut greşeli.

— Mult stimate şeic, nu ar fi mai bine dacă le-am permite tinerilor să aibă legături intime cu femeile, în loc să îi obligăm să-şi caute eliberarea în compania altor tineri?

— Femeia este ispita întruchipată şi de aceea trebuie ţinută ascunsă. Ştii doar proverbul „Femeile sunt diavolul", a spus şeicul. Totuşi, este imposibil să le ţii ascunse mereu. Bărbaţii trebuie să aibă femei, care să îi ferească de acte imorale între ei. Cu toate astea, dacă nu reuşeşti să le separi de bărbaţi, se ajunge la alte încălcări ale poruncilor religiei noastre. Au fost nunţi în Nablus la care femeile şi bărbaţii au dansat laolaltă şi s-a băut alcool.

— Aşadar, Comitetul pentru apărarea castităţii nu are rolul de a face posibilă căsătoria, a spus Omar Yussef. Trebuie să-i împiedice pe oameni să sărbătorească.

— Dacă felul lor de a sărbători contravine islamului.

Şeicul şi-a înălţat bărbia, iar Omar Yussef a putut vedea că îi tremurau firele de păr din nările largi.

Omar Yussef a făcut un gest cu mâna în jur.

— Judecând după posterul de la intrare, aceasta este o moschee Hamas. Nunta în grup de mâine este o mare adunare politică a Hamasului, nu-i aşa?

Şeicul Bader a zâmbit, dar aerul de superioritate şi brutalitatea nu i-au dispărut din privire.

— Actele mele de caritate sunt închinate cauzei islamului. Chiar dacă sunt sponsorizate de Hamas, tot în sprijinul Islamului sunt făcute.

— Cu toate acestea, nunta în grup de mâine va aduce capital politic.

— Voi ţine un discurs despre moralitate. Dar moralitatea despre care vorbesc nu se limitează la responsabilitatea tinerilor de a urma calea sănătoasă a vieţii de familie împreună cu soţiile lor.

Sprâncenele şeicului s-au îmbrăţişat deasupra ochilor întunecaţi. *Iată că vin tunetele*, şi-a spus Omar Yussef.

— Voi face o importantă dezvăluire în timpul cuvântării mele, vă voi aduce la cunoştinţă informaţii până acum secrete despre falimentul moralităţii, care vor avea un impact politic enorm asupra oraşului Nablus şi asupra viitorului întregului popor palestinian.

Mă aşteptam la tunete, iar el îmi oferă lumina fulgerelor, şi-a zis Omar Yussef.

— Iar dacă acest discurs va ralia oamenii în jurul Hamasului, atunci serveşte tot cauzei islamului?

Sami şi-a dres vocea.

— Abu Ramiz…

Şeicul Bader a ridicat o mână.

— Nu este nicio problemă, Sami. Prietenul tău este un profesor modern. Are nevoie de o argumentaţie logică.

— Dar nici nu condamn unele dintre faptele ilogice pe care le fac oamenii atunci când trupul le-o cere, a spus Omar Yussef. Dacă nu ar urma aceste imbolduri, ar însemna să cadă în depresie şi să se sinucidă, lucru care, neîndoielnic, contravine legii islamice.

— Doar nu vreţi să spuneţi că nu vedeţi nimic rău în homosexualitate? Sfântul Coran îi condamnă pe homosexuali, numindu-i loţi, oameni ai lui Lot din Sodoma.

— Homosexualii suferă destul în societatea noastră şi fără ura mea.

— Dar dacă ai afla că fiul tău este unul dintre aceşti perverşi?

Omar Yussef a scos un râs gâfâitor.

— Aş da vina pe mama lui. Dar tot fiul meu ar fi.

Şeicul l-a examinat din cap până în picioare cu dispreţ. Căutătura acestuia l-a făcut pe Omar Yussef să se ruşineze de fragilitatea sa fizică. *Acum plătesc preţul pentru presiunile exercitate de trupul meu de-a lungul anilor, pentru abuzul de băutură şi ţigări de odinioară*, şi-a zis Omar Yussef. *Este mai bătrân decât mine, dar se ţine tare şi demn. Vrea ca societatea să îi semene lui, nu mie*.

— Experienţa acumulată face o societate, mult stimate şeic, a spus el. Viaţa nu poate fi învăţată papagaliceşte, aşa cum îi înveţi pe copii să memoreze Coranul. Atunci când societatea a acumulat o experienţă bogată, fericirea tuturor poate fi asigurată în spiritul toleranţei.

— Păşeşti pe o cale periculoasă, *ustaz*.

Dispreţul din ochii şeicului Bader i-a amintit lui Omar Yussef de cocoşelul cel arogant din curtea Palatului Touqan.

— Pericolul zace în tăgadă. Ca profesor, vă pot spune că atunci când le comanzi copiilor să înveţe pe de rost, uită repede, pentru că nu înţeleg *de ce* trebuie să înveţe. Cresc fără să fi învăţat să gândească cu propria lor minte şi sunt uşor de manipulat.

— În sura intitulată Poeţii, Sfântul Coran spune „Veţi comite păcatul trupesc cu bărbaţi şi veţi ocoli nevestele pe care Alah le-a creat pentru voi? Atunci sunteţi cei mai mari păcătoşi.” Elevii mei ascultă de Alah şi de Sfântul

Coran.

— Dar mai ales ascultă de dumneata, a spus Omar Yussef, în timp ce degetul lui s-a aţintit tremurător către Bader.

Unul din cei doi bărbaţi înarmaţi şi îmbrăcaţi în negru s-a trezit din moţăială şi s-a ridicat încetişor. Cureaua de umăr a armei de asalt a ţăcănit la atingerea de ţeava din metal înnegrit. Şeicul Bader a ridicat o mână, iar omul şi-a reluat locul, rămânând însă cu ochii deschişi, aţintiţi asupra lui Omar Yussef.

— Este limpede, obedienţa nu face parte din educaţia *dumitale*, a spus şeicul.

— Iubitul meu tată m-a învăţat să gândesc cu propria mea minte.

Lui Omar Yussef i-au revenit în minte pe neaşteptate şeicii sumbri care veneau în casa tatălui său pe când el era doar un copil şi care îl îndemnau pe bătrân să se alăture noilor grupări politice care luptau pentru drepturile palestinienilor. Intrau întotdeauna în cameră hotărâţi, grăbiţi, parcă temându-se ca nu cumva idealul lor politic să intre în putrefacţie la soare. Pe atunci, Omar îl crezuse slab pe tatăl său pentru că îi refuza. Acum înţelegea cât de înţelept fusese.

Şi-a retras degetul şi s-a uitat către Sami. Poliţistul a ridicat o sprânceană, a aruncat o privire către cei doi luptători de la colţ şi a făcut un semn cu capul către intrarea în moschee. *Este timpul să plecăm*, şi-a spus Omar Yussef.

— Scumpul meu părinte m-a mai învăţat şi să fiu respectuos. Sper că nu luaţi francheţea mea drept lipsă de respect, stimate şeic.

— Alah să mă ferească! a exclamat şeicul Bader. Dar vă rog să mă iertaţi, trebuie să orânduiesc totul pentru nunta de mâine. Se cade să avem grijă ca Nouri Awwadi să nu fie singurul care va apărea călare. Trebuie să aduc în *casbah* până diseară încă paisprezece astfel de cai. Alah să îşi reverse milostenia asupra voastră.

În mica piaţă din faţa moscheii, Sami a zâmbit către Omar Yussef.

— Te opui atât de mult căsătoriei, Abu Ramiz, încât ai de gând să îl insulţi pe şeic până când se va supăra şi va refuza să oficieze ceremonia?

— De fapt, cred că tu şi Meisoun sunteţi un cuplu perfect. Numai că oamenii de teapa lui mă enervează cumplit, a spus el, arătând cu degetul în direcţia moscheii. În urmă cu mulţi ani, pe când încă beam, i-am spus odată unui şeic care îşi dădea importanţă să se ducă la dracu’. Omul mi-a urmat sfatul, dar se pare că s-a întors de acolo cu un şir întreg de indivizi asemenea lui, iar acum suntem asaltaţi de lideri religioşi aroganţi şi plini de sine, întocmai ca el.

Sami îl asculta rânjind. Au luat-o apoi către magazinele care

mărgineau strada principală din *casbah*.

4 Fes turcesc. (n. tr.)

Capitolul 7

La intrarea în *souk*, Omar Yussef a simţit o aromă de cimbru în aer. Şi-a încordat nările, adulmecând dincolo de mirosul de nuci şi curmale care venea dinspre piramidele de prăjituri *ma'amoul* expuse pe tăvi mari, în faţa unei cofetării. Sami a arătat spre semiîntunericul pieţei.

— Ai băgat de seamă ce miros vine dinspre restaurantul lui Abu Alam, a spus el. Acum o să îţi dovedesc că nu mă însor cu Meisoun numai ca să aibă cine îmi pregăti micul dejun.

Şi-au croit drum printre femeile aflate în *souk*. Prezenţa mulţimii îl liniştea pe Omar Yussef. În pustietatea din *casbah* i se păruse că simte tot timpul câte un bărbat aţinându-se, solitar şi ameninţător, la umbra zidurilor din aleile întunecate. Contactul uşor cu umerii femeilor care se învârteau prin faţa micilor magazine îi părea o mângâiere binefăcătoare. *Mai că aş putea uita că am văzut un om mort azi*, şi-a spus el în gând.

După ce a trecut de un magazin de jucării care vindea triciclete şi mitraliere din plastic, viu colorate, Sami a cotit spre intrarea unei prăvălii cu uşa şi fereastra deschise către stradă. Sfârâitul uleiului în tigaie l-a atras şi pe Omar Yussef înăuntru. Rareori suporta mâncarea care nu era gătită de soţia sa, dar efortul depus pe vârful Muntelui Garizim şi plimbarea prin *casbah* îl înfometaseră. Şi-a dat seama că saliva.

Sami s-a aplecat peste tejghea să dea mâna cu proprietarul, care pregătea hummus într-un mixer de mărimea unei găleţi. Abu Alam a stors două lămâi mari peste amestecul de năut, pastă de susan şi usturoi. Şi-a şters sucul de pe degete pe cămaşa murdară înainte de a apuca mâna lui Sami cu braţul său gros. Chipul îi strălucea de transpiraţie.

— Care va să zică, sunteţi un prieten din Betleem de-ai lui Sami? a întrebat el, cu o voce răguşită de strigătele adresate bucătarului pe deasupra zarvei din aglomeraţia *souk*-ului. Fiţi binevenit, *ustaz*. Acolo situaţia nu este destul de violentă, aşa că aţi venit aici, să vedeţi cum este viaţa într-o adevărată zonă de război?

— Îţi mulţumesc pentru urările de bun venit, a spus Omar Yussef ridicând un deget şi zâmbindu-i. De unde ştii că nu fug de israelieni? Poate m-am hotărât să mă refugiez aici, unde nu mă pot găsi.

— Într-adevăr, se pot vedea partizani înarmaţi mergând liberi prin *casbah* în miezul zilei, *ustaz*. Dar crede-mă că nici chiar aici nu sunt departe de braţul lung al israelienilor. Nu mai târziu de azi-noapte au ajuns până la uşa restaurantului meu.

Abu Alam a arătat către oblonul metalic pliant de la intrare, care era acum tras într-o parte. Vopseaua verde deschis era pătată cu urme negre.

— Sunt urme de grenadă sau vreun alt exploziv care nu existau ieri, când am închis.

Omar Yussef şi-a trecut un deget peste negreală. A rămas murdar şi mirosind a plastic ars.

— Ce s-a întâmplat?

— Forţele speciale israeliene au venit azi-noapte să aresteze câţiva partizani. Noi nu ne aflăm în inima oraşului vechi, aşa că israelienii pot intra până aici pe teren cunoscut. Dar nu le place să intre mai adânc, a continuat Abu Alam, fluturând o mână către uşă. Sunt în dezavantaj pe aleile înguste şi în vechile tuneluri. Străzile sunt prea întortocheate pentru tancurile lor, iar partizanii noştri cunosc terenul mult mai bine decât ei.

— În Betleem, armata vine noaptea o dată sau de două ori pe săptămână, a spus Omar Yussef.

— Nablusul nu se compară cu Betleemul sau cu restul Cisiordaniei. Este mai degrabă comparabil cu Gaza, *ustaz*, a spus Abu Alam. Odinioară, conduceam cele mai prospere afaceri din Palestina şi aici se năşteau cei mai mari poeţi. Acum, din *casbah* ies numai partizani, iar unica formă de literatură este scrisă pe afişe care îl fac cunoscut pe cel mai recent martir.

— Majoritatea partizanilor din Betleem au fost arestaţi deja.

— Indiferent câţi ucid sau capturează israelienii, Nablusul are o rezervă uriaşă.

— Poate dacă le-ai da partizanilor ouă şi hummus gratis, s-ar îngrăşa prea mult şi nu ar mai putea fugi de israelieni, iar atunci oraşul ar putea cunoaşte liniştea.

— Eu fac tot ce pot. Cei din rezistenţă mănâncă aici gratis, *ustaz*, şi ştii prea bine că hummusul te adoarme.

Abu Alam şi-a şters sudoarea de pe frunte cu dosul mâinii.

— Dar poliţiştii? a întrebat Omar Yussef, strângând umărul lui Sami. Şi ei mănâncă gratis?

— Fratele Sami nu se va îngrăşa niciodată, iar preţurile mele sunt mici, chiar şi pentru salariul unui poliţist, a replicat Abu Alam, zâmbind. Ca

de obicei, Sami?

— Da şi la fel pentru Abu Ramiz.

Sami l-a apucat pe Omar Yussef de cot şi l-a condus pe lângă şirul de mese, apoi s-a aşezat cu faţa la uşă. Lângă peretele opus, un tânăr slăbuţ îmbrăcat într-o pereche de jeanşi largi a luat câteva ouă dintr-un paner de carton şi le-a spart cu o singură mână într-o tigaie înnegrită. A dat drumul la un şir de arzătoare cu gaz, ştergându-se de urmele de gălbenuş pe şorţul alb. În spatele lui Sami, între o chiuvetă adâncă din oţel inoxidabil şi o canistră înaltă de un metru plină cu combustibil pentru maşina de gătit, stătea nemişcat un alt tânăr, în lumina mov a unei capcane electrice de prins muşte. A tăiat o vânătă coaptă, i-a scos pulpa şi a aruncat coaja pe un morman de gunoi, unde a rămas, tuciurie şi fleşcăită, ca o cioară disecată. Abu Alam l-a strigat pe băiat, care s-a îndreptat grăbit către tejghea şi a adus câteva farfurioare la masa lui Sami şi Omar Yussef.

Sami a încolăcit o bucată de pita în jurul arătătorului, cu care a dus la gură o înghiţitură de *khilta*. Şi-a şters o dâră de iaurt care i se scurgea pe bărbie.

— Gustă. Este bun, a spus el. Nici măcar scumpa dumitale soţie nu ar putea găsi vreo vină bucătarului.

— Cred că ar obiecta cu privire la curăţenia de aici, a spus Omar Yussef aruncând o privire la cojile de ou împrăştiate peste arzătoarele cu gaz.

Cu toate acestea, iaurtul arăta apetisant, punctat de strălucirea ardeilor şi a roşiilor tăiate mărunt. A mâncat, bucurându-se de prospeţimea mâncării. Când a încercat feliile moi de avocado înmuiate în ulei de măsline, a simţit că se destinde. Trebuia să se afle în vacanţă şi itinerariul lui nu prevedea întâlniri cu oameni morţi, aşa că era liniştitor să guste acum bucate sănătoase, tradiţionale, pregătite într-un mod simplu şi să uite de cadavrul din vârful muntelui. *Sami este cel care trebuie să îşi facă griji în privinţa samariteanului mort şi a ucigaşului său*, şi-a zis el.

Tânărul care manevra arzătoarele le-a aşezat pe masă o omletă care plutea în ulei şi a rânjit către Omar Yussef printre dinţii pătaţi cu betel. Un zumzăit şi o licărire a luminii mov din bucătărie au anunţat moartea subită a unei muşte.

Omar Yussef a luat nişte hummus, dar un fragment i-a alunecat de pe bucata de pâine pe cămaşă, în timp ce îl ducea la gură. A înjurat în şoaptă şi şi-a ridicat mâinile, în vreme ce Sami ştergea pata cu un şerveţel ud. Bărbaţii de la celelalte mese fumau, beau ceai şi vorbeau, înclinându-se mult deasupra farfuriilor pentru a mânca. Omar Yussef s-a aplecat spre Sami.

— Ishaq era homosexual, i-a şoptit el. Mi-a spus Awwadi.

— L-ai interogat pe Awwadi? a mormăit Sami cu gura plină de

hummus, apoi i-a mai frecat o dată cămaşa pătată, privindu-l aspru pe prietenul său. Ai venit în Nablus ca să iei parte la nunta mea, nu ca să faci pe detectivul.

— Nunţile mă deprimă. Trebuie să îmi concentrez atenţia asupra unei crime ca să mă înveselesc.

Sami a lăsat şerveţelul ud în scrumieră şi a examinat circumspect pata de hummus de pe cămaşa lui Omar Yussef.

— O să iasă? a întrebat Omar Yussef.

Sami a ridicat din umeri.

— Crezi că moartea lui Ishaq are vreo legătură cu homosexualitatea lui?

— Este posibil ca Ishaq să fi avut acces la banii ascunşi de fostul preşedinte în conturile din străinătate despre care vorbeşte lumea. În plus, avea un secret de natură personală, care l-ar fi putut face de ruşine în comunitate. Mie îmi sună a motive întemeiate pentru şantaj.

— Dar a fost ucis. Cum să-l ucizi pe cel pe care vrei să îl şantajezi? a întrebat Sami, ştergând farfuria de hummus cu pâine.

— Şantajiştii sunt oameni ca toţi oamenii. Şi ei fac greşeli, a răspuns Omar Yusef, încercând să disloce o sămânţă de susan care îi rămăsese între dinţi. Chiar şi marele tău şeic Bader mai dă greş uneori. În cele din urmă, cineva o să refuze să mai respecte legile lui sacre.

Sami a tăiat o bucată de omletă cu marginea furculiţei. A ridicat-o cu ajutorul unei bucăţele de pâine şi a rostogolit-o printr-o farfurie cu *foule* fierbinte, făcut din fasole fava.

— Greşeală sau nu, este un mister şi cu asta, basta.

A băgat bucata de omletă în gură, apoi şi-a şters degetele pe pantalonii uniformei.

— Nu este doar un mister. Este un caz de crimă, a spus Omar Yussef, cu ochii larg deschişi.

Sami a mestecat câteva clipe.

— Abu Ramiz, îmi eşti prieten bun, aşa că voi fi cinstit cu dumneata. În Nablus au loc multe crime, dar foarte puţine procese de crimă.

— Ce încerci să îmi spui?

Tânărul poliţist şi-a supt ultimele firimituri de pâine rămase între măsele.

— Ştii doar că eu nu urmez îndeaproape legile sacre ale şeicului, după cum le numeşti. Am propriile mele principii în viaţă şi, conform acestora, nu pot merge prea departe cu acest caz.

Omar Yussef s-a îndreptat de spate, surprins.

— Vorbele tale miros a corupţie.

— Nu fi melodramatic. Abu Alam, hummusul are prea mult usturoi, a spus Sami, strâmbându-se. Corupţia mă face şi pe mine să mă sufoc de indignare, la fel ca pe dumneata.

— Atunci, care este problema?

— Şeicul m-a avertizat să nu continui acest caz, a spus Sami, curăţându-şi unghia de la degetul mare.

— În acest caz, porneşte o investigaţie asupra lui. De ce ar vrea să nu se cerceteze moartea unui samaritean? Probabil are vreun amestec în acest caz.

— Abu Ramiz, abia am fost transferat în Cisiordania, după cinci ani petrecuţi în exil, în Gaza, a spus Sami. Urmează să mă însor cu femeia pe care o iubesc şi vreau să ne întemeiem o familie. Deportarea mea a întârziat deja toate lucrurile astea şi nu îmi permit să îmi asum riscuri de niciun fel.

— Riscuri?

Lui Omar Yussef îi tremurau mâinile. S-a apucat de marginea mesei pentru a le domoli.

— Nu este vorba despre uciderea unui samaritean ca oricare altul.

— Vrei să spui că nu îţi pasă de moartea lui pentru că era homosexual?

— Spun că îmi pasă foarte mult de moartea lui şi nu am de gând să renunţ la caz în totalitate. Dar s-ar putea să existe o limită până la care îmi pot duce investigaţia.

Sami a cules o felie de brânză de pe farfurie şi s-a prefăcut că o rostogoleşte prin *khilta*. Apoi a vorbit încet şi apăsat.

— Cazul nu este simplu. Mie îmi este foarte clar că îşi întinde rădăcinile în lumea politică din Nablus. Va stârni interesul unor oameni influenţi.

— De acord, a spus Omar Yussef. În definitiv, Ishaq gestiona banii Bătrânului.

— Chestiunea banilor sugerează că nu avem de-a face cu o crimă pasională, fie ea chiar şi o pasiune perversă. Cineva puternic voia să pună mâna pe toţi banii aceia. Dacă banii se află acum în posesia acestui om, atunci el nu va fi deloc încântat de investigaţie, iar dacă nu are banii, va ucide din nou pentru a-i găsi, a spus Sami, strivind degetul de brânză spongioasă pe farfurie ca pe un muc de ţigară. Politicienii din Nablus sunt oameni violenţi şi neîndurători. Nu pot să mă pun cu ei.

— Îţi este teamă că şeicul te va ucide dacă nu îi iei în seamă avertismentul?

— Ar putea să fie revocat permisul de şedere al lui Meisoun, să o trimită înapoi în Gaza. Nemernicii ar putea chiar să îi facă rău sau să mă

trimită pe mine înapoi în Gaza.

— Care nemernici? a întrebat Omar Yussef, lovind cu pumnul în masă.

Farfuriile au zăngănit. Omar Yussef s-a uitat în jur, dar zgomotul din bucătărie şi conversaţiile de la celelalte mese au continuat la fel ca înainte.

Sami şi-a aprins o ţigară şi i-a cerut două pahare cu ceai lui Abu Alam. Pe nări a scos fuioare gemene de fum.

— Mă cunoşti destul de bine pentru a şti că ţin la principiile mele cât de mult se poate, Abu Ramiz. Dar în această societate, unde ajung în felul ăsta?

— Atunci, eu greşesc dacă ţin la principiile mele?

— Cu tot respectul, Abu Ramiz, lecţiile pe care le predai fetiţelor de la şcoala ONU nu sunt la fel de grele ca înfruntarea sistemului politic din Nablus.

— De unde ştii că va trebui să înfrunţi întreaga clasă politică? Ce ţi-a spus şeicul?

— Doar ai văzut fotografia de pe peretele lui Ishaq. Îl îmbrăţişa chiar Bătrânul.

Bărbia încordată a lui Sami trăda ruşinea pe care o simţea. *Este un băiat chibzuit şi un poliţist bun,* şi-a zis Omar Yussef. *A sacrificat atâtea pentru un sistem putred. Acum nu vrea decât să facă ceva pentru el însuşi*.

Omar Yussef se întreba de care parte se va situa prietenul lui, şeful poliţiei din Betleem, când va sosi la nuntă. *Probabil va ţine cont de părerea lui Sami,* şi-a zis el. *O să îmi spună că Sami are un al şaselea simţ pentru detectarea pericolului, care îi spune când să încarce armele şi când să caute adăpost. Pe când instinctele mele sunt mai puţin realiste*.

— Dacă te ajut să găseşti ucigaşul, îl arestezi? a întrebat el.

Sami a răsuflat adânc.

— Desigur, cu voia lui Alah. Ba chiar plătesc şi pentru lespedea de pe mormântul dumitale.

— Lasă, că de asta se ocupă fiii mei.

Omar Yussef ştia că Ramiz, fiul său cel mare, ar fi de acord cu Sami. El evita întotdeauna bătăile de cap. Pe de altă parte, Zuheir avea principii inflexibile şi era incisiv, ca Omar Yussef. El ar vrea ca tatăl lui să facă dreptate, chiar şi atunci când justiţia a dat greş. Omar Yussef observase că aprobarea lui Zuheir era importantă pentru el.

— O lespede bună costă mult, a spus Sami.

— O să le spun băieţilor să înceapă să pună bani deoparte de pe-acum.

— Pentru unele lucruri nu termini niciodată de plătit.

Telefonul mobil al lui Sami a vibrat pe masă. Abu Alam a aşezat ceaiul lângă el. Sami a pus un deget peste el, pentru a-i opri deplasarea de-a lungul tăbliei din plastic. Ochii lui gălbui şi obosiţi îl fixau insistent pe Omar Yussef, iar buzele şi le ţinea strânse din cauza enervării. Într-un târziu a răspuns la telefon.

Capitolul 8

Sami a şoptit ceva în receptor, iar muşchii feţei i s-au destins. Ţinând micuţul telefon argintiu la ureche, s-a ridicat şi a lăsat să cadă câteva monede pe tejghea, apoi i-a strâns uşor mâna lui Abu Alam. Cu un deget încovoiat, i-a făcut semn lui Omar Yussef să îl urmeze şi a pătruns în valul de oameni care traversa *souk*-ul.

Omar Yussef a sorbit o gură de ceai, dar paharul era prea fierbinte şi nu îl putea ţine în mână, iar menta i s-a lipit de dinţi. L-a pus jos înainte să îi ardă degetele şi a cules o frunză fleşcăită de pe buză. Simţea că hummusul i-a căzut greu.

— Ţi-a plăcut mâncarea, Omar Yussef? a strigat Abu Alam, pentru a acoperi sfârâitul falafelului din prăjitorul înnegrit, după care a turtit o chiftea verde din fasole fava între palme şi a lăsat-o să alunece în uleiul încins.

— Ar putea funcţiona planul dumitale de a aduce pacea în oraş adormindu-i pe partizani cu hummus. La mine a mers, a spus Omar Yussef. Lasă o farfurie mare în faţa uşii peste noapte şi de dimineaţă o să găseşti un grup de israelieni ghiftuiţi sforăind în mijlocul străzii.

— Aş putea să torn nişte otravă în el, dar mă îndoiesc că soldaţii ar sesiza diferenţa. Aţi gustat vreodată hummus israelian, *ustaz*? Se simte că este fabricat la scară industrială. Nu are destulă lămâie, iar năutul este măcinat prea fin, de parcă ar urma să fie dat unor bebeluşi.

— Asta în timp ce hummusul preparat de dumneata mă face să vreau să dorm ca un bebeluş, a spus Omar Yussef, întorcând capul spre stradă.

Sami îşi croia drum prin mulţime, făcând cuiva semne cu mâna peste capetele cumpărătorilor.

— Mulţumesc pentru mâncare. Avocado a fost foarte bun.

— Să îţi fie de bine, *ustaz*. Mulţumesc, a spus Abu Alam zâmbind. Alah să îţi dea sănătate.

Omar Yussef a cercetat drumul, în căutarea lui Sami. Mulţimea era luminată de razele soarelui, coborâte sub forma unor pilaştri prăfuiţi dinspre

grătarele de ventilaţie din acoperiş, dar toţi bărbaţii aveau acelaşi păr scurt, negru, iar femeile aveau capetele acoperite cu eşarfe bej.

Un neguţător scund şi gras, cu barbă ţepoasă, sură şi cu mustaţă neagră, s-a aplecat peste căruciorul lui şi a ridicat un pepene tăiat în patru.

— Hai la pepeni, hai la pepeni, îi dau aproape gratis, a strigat el.

Omar Yussef a tresărit la auzul răcnetelor neaşteptate ale omului şi i-a aruncat o privire înfuriată. Vânzătorul a surprins ocheada revoltată a lui Omar Yussef, dar nu a făcut decât să ridice bărbia şi să strige şi mai tare:

— Gratis, Alah mi-e martor!

Din mulţime s-a ridicat o mână, apoi o alta lângă ea. Cineva îi făcea semne. Apoi a văzut chipul lui Sami sub cele două mâini şi a pornit-o prin aglomeraţie.

Soţia sa a ieşit din mulţimea de femei care purtau rochii lungi şi baticuri. Maryam avea capul descoperit şi era îmbrăcată în pantaloni largi, negri şi un pulover subţire, tot negru. Pe umăr purta o geantă bleumarin cu catarame aurii, pe care i-o adusese Omar Yussef din Maroc. Şi-a ridicat braţele şi l-a îmbrăţişat pe soţul ei, plesnindu-l peste spate cu sacoşele de cumpărături din plastic.

Sami l-a scos din mulţimea de oameni şi l-a condus la intrarea unui magazin care vindea nişte capoate ţipătoare pentru femei. Şi-a deschis palma în direcţia unei tinere slăbuţe.

— Abu Ramiz, ţi-o aminteşti pe Meisoun?

Deşi acoperită cu baticul purtat de femeile religioase, Meisoun a lăsat cochetă capul într-o parte şi a fluturat din genele lungi şi delicate către Omar Yussef. Când se cunoscuseră, Meisoun lucra la un hotel din Gaza şi fusese atât de binevoitoare încât să răspundă cu umor la flirtul inocent al lui Omar Yussef. *Sunt sigur că m-a considerat un bătrân inofensiv*, şi-a zis Omar Yussef, *şi mă priveşte şi acum în acelaşi fel*. Simţea un regret mai mare decât s-ar fi aşteptat faţă de zilele când femeile îl găseau fermecător, chipeş şi chiar periculos. *Acum nu mai sunt decât fermecător, cu condiţia să fiu în toane bune.*

— Domnişoară Meisoun, nu am venit la Nablus decât pentru a te vedea pe tine, a spus Omar Yussef. Cisiordania are nevoie de frumuseţi din Gaza, ca tine, pentru a face viaţa mai uşor de suportat aici. Dar m-ai trădat încuviinţând să te căsătoreşti cu altul.

— Am câteva surori nemăritate în Gaza, *ustaz*, a zâmbit Meisoun către Sami, pentru a-i arăta că îi place să îl tachineze pe Omar Yussef. Ar fi încântate să întâlnească un bărbat cultivat şi inteligent ca dumneata.

— Nu este el chiar atât de inteligent, a spus Maryam, plesnindu-l pe Omar Yussef peste dosul palmei şi ameninţându-l cu un deget. Omar, numai

ţăranii de la sat îşi mai iau două neveste în zilele noastre. Şi, în definitiv, de ce ai vrea o a doua nevastă? Oricum te plângi că şi una este prea mult.

— Puterea politică a islamicilor creşte, Maryam, a spus Omar Yussef. Este esenţial să fii văzut cu ochi buni. Dacă îmi iau o a doua soţie, vor crede că sunt evlavios şi nu va mai trebui să mă rog ca să le-o dovedesc.

— Ai fi de acord să îl laşi pe şeicul Bader să oficieze nunta? a întrebat Sami zâmbind, dar Omar Yussef a detectat o undă de asprime în privirile prietenului său.

— Toţi mirii de la marea nuntă Hamas de mâine vor călări armăsari albi, a râs Omar Yussef. Dată fiind starea sănătăţii mele, dacă aş încerca să călăresc un asemenea cal, şeicul Bader ar trebui să facă rost de o ambulanţă albă care să mă aducă în faţa proaspetei mele soţii.

— Şi de luat, te-ar lua în coşciug, a completat Maryam.

Meisoun a râs.

— Eu, una, nu mi-aş dori o nuntă mare ca cea pe care o plănuieşte Hamas, a spus ea. Ştiţi că sunt evlavioasă, *ustaz*, dar din ce îmi spune Sami, şeicul Bader pune mai degrabă la cale o întrunire politică decât o nuntă. Bărbaţii şi femeile trebuie să stea separat, de dragul decenţei, dar nu să sărbătorească pe planete diferite, aşa cum vor face la evenimentul organizat de Hamas. Femeile vor fi la un capăt al oraşului vechi, iar bărbaţii la celălalt.

— Nunta mea cu Meisoun şi viaţa noastră împreună – acestea sunt cele mai importante lucruri pentru mine, a spus Sami adresându-i-se lui Maryam, dar Omar Yussef ştia că el este ţinta acelor vorbe. Am suferit mult timp în Gaza, departe de familia mea, dar poate că a fost vrerea lui Alah să fiu trimis acolo, ca să o cunosc pe această soţie şi mamă perfectă.

Maryam a pus o mână pe braţul lui Meisoun şi a zâmbit.

— Nu cred că va trebui să aşteptăm mult timp, a spus ea.

Omar Yussef a oftat. După nuntă, vor fi numiţi Abu Hassan şi Umm Hassan – tatăl lui Hassan şi mama lui Hassan – pentru că majoritatea palestinienilor l-ar considera pe Sami obligat să îşi numească primul copil după tatăl său, Hassan. *Desigur, ar fi bine să fie băiat*, şi-a zis Omar Yussef, *altfel îl va compătimi toată lumea*.

În momente ca acestea, Omar Yussef o găsea pe Maryam extrem de convenţională, dar nu era în stare să rămână mult timp supărat pe ea. *Asta înseamnă fie că şi eu sunt un tip convenţional*, îşi zicea el, *fie că o iubesc*. Îşi amintea de călătoria cu taxiul de la Betleem la Nablus. Maryam pălăvrăgise tot drumul despre dantela de pe rochia de mireasă, despre cât de înalt ar putea fi tortul şi câţi copii se aştepta să procreeze Sami. Pe măsură ce vântul fierbinte care pătrundea pe geamul taxiului îl chinuia mai tare, Omar Yussef devenea din ce în ce mai iritat de flecăreala ei şi se întreba chiar de ce oare se

însurase cu ea. Când taxiul se apropia, în cele din urmă, de punctul de control Hawara de la marginea oraşului Nablus, Maryam i-a aranjat cele câteva şuviţe de păr alb care îi traversau creştetul şi şi-a trecut palma peste obrazul lui. La acest gest, resentimentele lui au pierit şi şi-a amintit că în viaţa ei erau puţine lucruri care îi făceau plăcere. Cu ochii înlăcrimaţi, îi luase mâna şi i-o sărutase. Uneori părea cea mai anostă femeie din lume, dar acum era prea târziu să se mai întrebe de ce o iubea.

— Nu, nu va trebui să aşteptăm deloc venirea micuţului, a spus Maryam aplecându-se către Sami şi vorbind cu un tremur emoţionat în glas. Nu-i aşa, Abu Hassan?

Omar Yussef a ridicat braţele larg în aer şi apoi şi le-a plesnit de coapse.

— Maryam, lasă-i să se bucure de căsătoria lor. Nu îi presa.

— Da' cine-i presează? Nu eşti de acord că cea mai mare bucurie a căsătoriei sunt copiii?

— Căsătoria are multe alte beneficii, nu doar copiii.

— Dacă ar fi fost după tine, aş fi adus pe lume un raft de cărţi, nicidecum trei fii, a replicat Maryam, examinând cămaşa lui Omar Yussef şi apoi trecându-şi mâna peste pieptul lui. Omar, ce-i asta, hummus?

Omar Yussef s-a uitat deznădăjduit către Sami.

— Este vina mea, Umm Ramiz, a spus Sami. Abu Ramiz nu voia să mănânce, dar mie îmi era foarte foame şi l-am silit să guste un pic de hummus la restaurantul meu preferat.

Omar Yussef şi-a atins vârfurile mustăţii, agitat.

— Nu era la fel de bun ca cel pe care îl faci tu, draga mea, a spus el.

Maryam a dat capul brusc pe spate şi şi-a deschis larg ochii negri.

— Sigur că nu. Poate vrei o a doua soţie ca să îţi facă hummus. Ar putea să îţi spele şi lenjeria intimă.

Omar Yussef a zâmbit şi a mângâiat-o pe obraz.

— Foarte bine, poate să îmi spele ea lenjeria. Dar numai tu poţi să îmi pregăteşti hummus. Ce ai cumpărat? a întrebat el, privind sacoşele pe care le ducea Maryam.

— O bluză nouă şi frumoasă pentru Nadia, să o poarte la nuntă.

Maryam a desfăcut una dintre sacoşele de plastic pentru ca Omar Yussef să se uite înăuntru. Bluziţa era roz, cu dantelă.

— Am mai cumpărat şi nişte tricouri americane pentru Miral şi Dahoud, a spus Maryam, ridicând cealaltă sacoşă.

— O să îi placă Nadiei, a zâmbit el aprobator şi a sărutat-o pe obraz. Şi o să le placă şi noilor copii veniţi în familie.

Îi adoptase pe Miral şi Dahoud după moartea părinţilor lor, prieteni

de-ai săi, în urmă cu mai puţin de un an şi descoperise în compania lor o bucurie care îl făcea să se simtă din nou tânăr. Îi veni în minte preotul samaritean, căruia ucigaşul i-l răpise pe unicul său fiu adoptiv şi se cutremură la gândul de a pierde pe vreunul din aceşti noi membri ai familiei sale.

— Pot să vă conduc înapoi, la hotel? a întrebat Sami, lăsând capul într-o parte şi fixându-l cu privirile pe Omar Yussef în timp ce vorbea. Trebuie să fiţi obosită, Umm Ramiz. Şi dumneata la fel, Abu Ramiz. Ai făcut destul pentru o zi.

Nu vrea să mai discute cu mine cazul uciderii lui Ishaq, şi-a spus Omar Yussef în gând. *Nu îl pot obliga să îi înfrunte pe oamenii puternici despre care spune că sunt implicaţi în această crimă, dar ştiu că Sami este un bun poliţist. Se va răzgândi el, dacă nu îl presez prea tare.*

— De ce să fie obosit Omar? Nu a făcut decât să umble hai-hui şi să mănânce mâncarea altora.

Maryam s-a apucat să îi şteargă cămaşa pătată cu colţul batistei. Apoi, când se îndreptau către puhoiul de cumpărători, s-a întors către Omar Yussef şi l-a întrebat:

— Cum a fost vizita la sinagoga samariteană? Ţi-au arătat documentele lor istorice?

Pe neaşteptate, Omar Yussef s-a simţit cuprins de ameţeală şi panică. În minte i-a revenit cadavrul lui Ishaq. Strada aglomerată din jur s-a topit în întuneric, iar el a alunecat în băltoaca formată de gheaţa topită din căruţa vânzătorului de pepeni. Sami l-a prins de braţ şi l-a condus pe o alee laterală.

— Maşina este chiar aici, sus, la intrarea în *casbah*, Umm Ramiz, a spus el. Ar fi bine să îl ducem pe soţul dumitale înapoi, la hotel.

— Mă simt bine, a murmurat Omar Yussef.

— Sami, nu ştiu cum te descurci pe aleile astea, a spus Maryam, privind suspicioasă către Omar Yussef.

Au trecut de un colţ întunecat şi s-au grăbit să străbată o bucată de drum boltit şi slab luminat, îndreptându-se către un loc luminat, aflat la douăzeci de metri în faţa lor, acolo unde se sfârşea tunelul.

— Meisoun, în Gaza nu există aşa ceva, a spus Maryam. Începi să te obişnuieşti aici?

Meisoun a clătinat din cap.

— Este adevărat, puţinele clădiri vechi rămase în picioare în Gaza nu sunt nici pe departe atât de impresionante ca cele din acest *casbah*. Aceasta este una dintre cele mai importante zone istorice din Palestina.

— Ai luat lecţii de la profesorul aici de faţă? a întrebat Maryam, împungându-l cu degetul pe Omar Yussef.

— Aş fi onorată, a replicat Meisoun. În realitate, mi-am dat diploma

în economie pe tema comerţului în trecutul Palestinei. Oraşul Nablus a fost întotdeauna un centru comercial mai important decât Ierusalimul.

Au ieşit la lumină. Buruieni de un verde sticlos cădeau în ciorchini grei peste zid.

Sami a zâmbit.

— Logodnica mea este mult mai deşteaptă decât mine, a spus el. Vreau să îşi înceapă o afacere aici, în Nablus.

— Cunoştinţele ei despre istorie i-ar permite să fie ghid turistic, a spus Maryam.

— Aceasta nu este o afacere tocmai înfloritoare. Dumneavoastră s-ar putea să fiţi primii turişti care au ajuns în Nablus în ultimii cinci ani. Dar dacă vreţi, pot fi ghidul dumneavoastră. Urmaţi-mă, vă rog, doamnelor şi domnilor, a spus Meisoun, ridicând un braţ şi pornind-o înainte în pas de marş.

Sami şi-a potrivit ritmul paşilor după ai ei, lăsându-şi umerii în jos, ca turiştii nepăsători care îşi târăsc picioarele prin Betleem în excursiile organizate. Omar şi Maryam au intrat şi ei în joc.

Meisoun s-a oprit la capătul unui zid năpădit de buruieni, apoi şi-a dus mâinile împreunate la gură, asemenea unui ghid cu un megafon.

— Atenţie, doamnelor şi domnilor, cea mai mare parte a oraşului vechi a fost construită în ultimele opt secole. Dar sub picioarele noastre se află vestigiile oraşului roman ridicat pentru veteranii din legiuni şi numit Flavia Neapolis. Cuvântul Nablus provine de la Neapolis.

Omar Yussef a ridicat mâna.

— Domnişoară, cum se numea oraşul fondat pe acest loc înainte de a fi reconstruit de către romani?

— Taci din gură, instigatorule! a spus Meisoun, ducând un deget la buze. Evreii spun că locuiau aici în urmă cu două mii de ani, într-un oraş numit Şekem, dar nu am voie să vă spun mai multe, că îmi pierd licenţa.

— Poate ar trebui să-ţi alegi o meserie mai puţin supusă politicului, i-a sugerat Omar Yussef.

— Eu o îndemn să intre în afaceri cu telefoane mobile, în parteneriat cu Ramiz, i-a spus Sami lui Omar Yussef, al cărui fiu conducea o astfel de afacere în Betleem. Ai dreptate, este mai bine să evite domeniile supuse controlului politic.

Sami a înclinat capul în direcţia lui Omar Yussef, pentru a-şi întări spusele.

Meisoun şi-a dus din nou un deget la buze.

— Dar şi pasiunea mea pentru telefoanele mobile este un secret la fel de periculos ca istoria evreiască a oraşului Nablus, a zâmbit ea. Cineva ne-ar putea fura ideea.

— Eu sunt foarte discret, domnişoară Meisoun, a spus Omar Yussef. Din păcate, însă, soţia mea nu ştie să ţină un secret. Dacă vrei să o împiedici să îţi dezvăluie secretul, ai face mai bine să o îngropi cel puţin la adâncimea vestigiilor romane.

Maryam l-a plesnit pe Omar Yussef peste umăr.

— Şi cine ţi-ar mai face hummus?

Au râs cu toţii, dar Meisoun a rămas tăcută. S-a apropiat de zid şi s-a uitat cu atenţie la umbrele aruncate de buruienile curgătoare. Şi-a trecut palma peste piatra neagră şi lustruită şi a dat târcoale cu degetul arătător la trei găuri de glonţ. Pe unghie i-a rămas pudră de calcar când a băgat degetul într-una dintre ele. O bucată teşită de plumb i-a căzut la picioare.

— După cum vezi, Umm Ramiz, mă simt ca acasă în Nablus. Este la fel ca în Gaza.

Au mers în tăcere. Meisoun şi-a şters praful de pe deget şi l-a luat pe Sami de mână. Tânărul s-a uitat în ochii ei cu un zâmbet chinuit pe chip.

Omar Yussef a întins mâna şi a ciupit-o pe Maryam de lobul urechii, drăgăstos. Ea îi mângâia mâna, când au auzit paşi grăbiţi după colţ.

Pe alee au apărut patru bărbaţi. Erau îmbrăcaţi în uniforme verzi, iar chipurile le erau ascunse sub cagule făcute din ciorapi negri, de damă. Doi dintre ei aveau în mână bucăţi groase de lemn. Un tip scund şi îndesat se lovea peste palmă cu un levier. Au blocat trecerea, ridicaţi pe vârfurile picioarelor, gata de atac.

Sami a tras-o pe Meisoun în spatele lui. Omar Yussef s-a uitat înapoi, către aleea acoperită. Era pustie şi întunecată.

Bărbatul cel scund a chicotit, zeflemitor şi parcă melancolic.

— Tu eşti Sami Jaffari, nu-i aşa, fiu de javră?

A făcut un pas înspre Sami, iar bărbaţii cu bâte în mâini l-au urmat.

Sami a împins-o pe Meisoun într-o parte, s-a lăsat în jos şi apoi s-a repezit către tipul cel scund, izbindu-l cu umărul în piept. Omul s-a prăbuşit, dar Sami a încasat o bucată de lemn de cinci pe zece peste umeri, care l-a făcut să cadă în genunchi. O nouă lovitură l-a culcat la pământ.

Omar Yussef a dat drumul mâinii lui Maryam.

— Opriţi-vă, pentru numele lui Alah, opriţi-vă! a strigat el. Să vă fie ruşine!

Cel de-al patrulea mascat era înalt şi fercheş. L-a împins pe Omar Yussef lovindu-l cu latul palmei în claviculă, dar profesorul s-a ţinut bine pe picioare şi a înaintat.

— Linişteşte-te, bunicuţule.

Tipul cel înalt a venit mai aproape de el. Omar Yussef a simţit urme de nucşoară în respiraţia lui, ca şi cum ar fi mestecat seminţe.

— Bunicului tău i-ar fi ruşine de tine, a spus el şi sper din tot sufletul că te-ar blestema pentru ce faci.

Bărbatul a ridicat mâna şi l-a plesnit pe Omar Yussef cu putere, aruncându-i ochelarii de pe nas şi lipindu-l de zid. S-a lovit de perete cu umărul şi s-a chircit de durere.

Maryam şi-a întins braţele în faţa lui.

— Nu te atinge de soţul meu, câine râios, a strigat ea.

Ochii miopi ai lui Omar Yussef erau înlăcrimaţi din pricina loviturii, iar nasul îi curgea, udându-i mustaţa. În faţa ochilor nu vedea decât pete verzi şi nişte umbre acoperite cu glugi, care ridicau ceva de la pământ, apoi a auzit vocea tipului înalt spunând:

— Ăsta este doar un avertisment, Jaffari, căcat cu ochi.

Omar Yussef a văzut cum îşi ia avânt un braţ. A auzit un zăngănit uşor, ca zgomotul făcut de tacâmuri într-un sertar, apoi urletul lui Sami.

— Pacea cu tine, locotenente.

Vocea bărbatului era batjocoritoare. Omar Yussef a auzit cum scuipă cineva şi l-a văzut pe Sami trăgându-se în spate când l-a lovit flegma.

Bărbaţii s-au retras pe după colţ. Omar Yussef a ascultat cum li se pierde sunetul paşilor. Maryam i-a dat ochelarii şi i-a mângâiat obrazul înroşit.

Sami era prăbuşit în genunchi pe dalele de piatră ale aleii. Meisoun îi îmbrăţişa trupul cuprins de tremur.

Omar Yussef a îngenuncheat lângă el. I-a dat batista lui Meisoun, care i-a şters urma de scuipat de pe obraz. Chipul tânărului poliţist era palid şi transpirat. Îşi ţinea braţul drept cu stângul.

— Nemernicii mi-au rupt braţul, a icnit el.

De data aceasta, Omar Yussef nu a mai întrebat care nemernici.

Capitolul 9

Soarele alunecase în spatele vilelor de pe Muntele Garizim, ca şi cum locatarii lor nemaipomenit de bogaţi l-ar fi cumpărat şi l-ar fi dosit în grădinile lor. *Şi de ce nu?* s-a întrebat Omar Yussef. *Totul este de vânzare în Palestina, dacă ştii unde să plasezi mita*. Şi-a adunat puterile pentru a urca ultimele trepte din faţa hotelului, tuşind din pricina gazelor de eşapament lăsate în urmă de taxiul care se îndepărta, apoi a urmat-o pe Maryam spre intrare.

Puţine din ferestrele Hotelului Grand erau luminate. În întuneric, faţada sa tipică anilor şaptezeci, din ciment ondulat, părea chipul epuizat al unui om aflat în faţa morţii. Când se juca de-a ghidul turistic, Meisoun spusese că violenţele din Nablus îi descurajau pe turişti şi că aproape toate ferestrele luminate ale hotelului erau la camerele ocupate de oaspeţii veniţi la nunta ei. Omar Yussef spera să nu fie el cel nevoit să îi anunţe că mirele se afla la infirmeria secţiei de poliţie, cu braţul rupt prins în atele.

În vreme ce Omar Yussef traversa holul pustiu pe urmele lui Maryam, directorul hotelului a smuls o foaie de hârtie care se înţepenise în faxul de pe biroul recepţiei.

— Pace ţie, *ustaz*, a spus el, cu respiraţia întretăiată.

— Pace şi ţie.

— Ar putea fi vorba de o rezervare.

Directorul arunca priviri disperate către Omar Yussef. Avea ochi de culoarea maroniu deschis a filtrelor de ţigări şi o piele cenuşie, care conferea chipului său aspectul unei scrumiere îndelung folosite, în care au fost strivite două mucuri noi. Avea întipărite pe faţă fragilitatea şi deznădejdea, de parcă ar fi fost pe cale să piară spulberat de vânt, ca o mână de cenuşă. Cu foaia zdrenţuită în faţa ochilor, încerca să citească textul înscris pe ea. A strâns din buze şi a făcut foaia ghemotoc, apoi a azvârlit-o cu putere într-un coş de hârtii.

Maryam l-a mângâiat pe faţă pe Omar Yussef în timp ce aşteptau liftul. Privindu-l pe doctorul care îi îngrijea braţul lui Sami, Omar Yussef

simţise că îl ustură obrazul şi îşi dorea ca mascatul de pe alee să îi fi dat un pumn în schimb. Palma fusese plină de dispreţ, de parcă ar fi fost o femeie sau un copil. Nu putea să nu se simtă ofensat de mila lui Maryam.

— Scumpa mea, te aştept aici până te schimbi pentru cină, a spus el.

A sărutat-o şi a intrat în foaier. Încăperea era scăldată în lumina de un albastru fantomatic a tuburilor fluorescente şi vocea emfatică a prezentatorului de la canalul de ştiri prin cablu Abu Dhabi, care răsuna dinspre un televizor cu ecran mare, plasat pe peretele de la celălalt capăt. Un chelner în cămaşă albă şi vestă ţipătoare, în dungi, era aplecat peste un ziar la barul pentru micul dejun, făcut din acelaşi lemn de pin de culoare deschisă ca şi biroul recepţiei. Pe când Omar Yussef se apropia de el, chelnerul şi-a luat coatele de pe tejghea şi a tras de poalele vestei peste burtă.

— O seară frumoasă, i-a urat Omar Yussef.

— O seară luminată, *ustaz*, a murmurat chelnerul.

Părea tulburat şi înfrânt, ca şi cum ar fi ştiut deja că nu va putea îndeplini nicio comandă spre deplina satisfacţie a clientului.

— O cafea, te rog. Pregăteşte-o *sa'ada*.

Omar Yussef bea întotdeauna cafeaua fără zahăr.

Chelnerul şi-a băgat capul sub tejghea.

— Te rog să dai mai încet televizorul, a spus Omar Yussef. Este destul că ştirile sunt întotdeauna proaste, nu e nevoie să fie şi la volum maxim.

Chelnerul a rămas pe vine, dar a întins mâna spre raftul din spatele său, după telecomandă.

Încăperea fusese văruită de curând, dar mobila era veche de un deceniu. Canapelele erau nişte pătrate scunde din material buretos, acoperit cu nailon şi catifea, fără braţe şi spătar. Omar Yussef a şovăit, întrebându-se cum va reuşi să se ridice, odată scufundat într-una din ele.

Hotelul era aproape pustiu, în foaier nu se afla decât un singur grup. În colţul cel mai îndepărtat, Nadia se balansa pe marginea unei canapele din perne moi, capitonate cu un material roşiatic, cu model geometric. Era prinsă într-o conversaţie cu unchiul ei, Zuheir, şi o străină cu păr roşcat, de vreo treizeci şi cinci – patruzeci de ani. Omar Yussef ar fi preferat să stea singur, ca să scadă nivelul de adrenalină care încă îi bubuia în sânge după atacul mascaţilor. Dar dacă nu s-ar duce lângă ei, Nadia va vrea să cunoască motivul, iar el prefera să nu îi spună nimic despre bătaia pe care o primise Sami.

După felul în care îşi ţuguia buzele şi îi tremura barba deasă, Omar Yussef simţea că Zuheir abia îşi înăbuşea o furie năprasnică. Cel de-al doilea fiu al profesorului avea douăzeci şi opt de ani. Purta o cămaşă albă, elegantă, închisă până la ultimul nasture, cu poalele ieşite din pantalonii albi, de bumbac. Era vestimentaţia tipică a fanaticului religios, dar Omar Yussef îl

căuta sub ea pe băiatul creţ şi irascibil pe care îl prefera în secret celorlalţi fii ai săi, atunci când erau copii. Ochii întunecaţi ai lui Zuheir zburau de la Nadia la femeia străină. *Dacă nu ar fi nepoata lui de faţă*, şi-a spus Omar Yussef, *ce i-ar mai auzi urechile roşcatei!* A zâmbit. Nu îi mirosea bine comportarea habotnică, de dată recentă, al lui Zuheir, dar era fericit că cel puţin nu îşi pierduse spiritul bătăios.

Nadia l-a observat pe Omar Yussef croindu-şi drum printre canapelele goale şi i-a făcut semn cu mâna. Nepoata sa preferată era înaltă şi slăbuţă şi atât de palidă, încât principala misiune în această viaţă a bunicii ei era să îi îndese mâncare pe gât, în speranţa de a-i pune un strop de culoare în obraji şi ceva carne pe oase. Inteligenţa ei zburdalnică îl impresiona pe Omar Yussef pe zi ce trecea. În timp ce el se apropia, fata făcea eforturi ca să nu zâmbească. *Cunosc eu privirea aceasta*, şi-a zis el. *Mi-a pregătit o surpriză*. S-a aplecat să o sărute pe fruntea catifelată. Mirosea proaspăt, a gumă de mestecat, iar lui i s-a făcut ruşine de cămaşa şi ciorapii transpiraţi în urma încăierării din *casbah*.

— Bunicule, ţi-o prezint pe domnişoara Jamie King, a spus Nadia, în engleză, arătând spre femeia străină cu cotorul cărţii, în timp ce degetul arătător îl ţinea înăuntrul ei, ca semn de carte. Domnişoară King, acesta este Omar Yussef Sirhan din Betleem. Este profesor de liceu, dar duce şi o viaţă secretă, a continuat ea, cu ochii negri larg deschişi.

Roşcata s-a ridicat şi i-a strâns mâna lui Omar Yussef cu o smucitură puternică, care pornea din şold. Purta un costum albastru, cu dungi cenuşii şi un lanţ de aur peste pielea pistruiată şi arsă de soare de la baza gâtului.

— Ce fel de viaţă secretă? a întrebat ea.

— Este detectiv, a răspuns Nadia.

— În imaginaţia nepoatei mele, a spus Omar Yussef, ridicând din sprâncene şi îndreptând un deget ameninţător către Nadia. Lucrez pentru ONU, ca director de şcoală.

— Perfectă deghizare pentru un detectiv, a spus americanca venind mai aproape de Omar Yussef. De fapt, am mai auzit numele dumitale, *ustaz*. Lucrez în Ierusalim şi sunt bună prietenă cu şeful dumitale, Magnus Wallender. El mi-a spus cât de mult l-aţi ajutat să conducă şcolile Agenţiei de Ajutor şi Muncă a Naţiunilor Unite.

Omar Yussef a zâmbit.

— Magnus este un om bun.

— Domnişoara King este din Los Angeles, a spus Nadia. Noi două punem la cale o crimă.

Zuheir a mormăit ţâfnos şi s-a tras de barbă. Nadia i-a aruncat un zâmbet urâcios, iar el i-a ocolit privirea.

Omar Yussef s-a lăsat într-una din canapelele joase. Buretele era chiar mai moale decât se aştepta şi a simţit că se duce cu totul pe spate. A avut nevoie de ambele mâini ca să se îndrepte şi simţea junghiuri în muşchii spatelui şi ai abdomenului.

— Te-a corupt nepoata mea, domnişoară King, a spus el, respirând greu.

— Sunt impresionată că citeşte deja în engleză, a spus King.

Nadia i-a trecut prin faţă coperta cărţii. Nu a avut timp să observe decât că era scrisă de un autor pe nume Chandler.

— Domnişoara King mă ajută să scriu un roman în stilul autorului meu preferat de romane poliţiste americane, a spus fata. L-am început azi, pentru că m-am plictisit să îl tot aştept pe bunicul să mergem să mâncăm *qanafi*.

Omar Yussef a zâmbit slab. Chelnerul i-a adus o ceşcuţă de cafea şi a aşezat-o pe masa scundă.

— Alah să îţi binecuvânteze mâinile, i-a mulţumit Omar Yussef.

— Fiţi binecuvântat, a spus chelnerul, punând o scrumieră de plastic şi un pahar cu apă lângă ceaşcă.

— Nablus este vestit pentru *qanafi*, domnişoară King, a spus Nadia. Este un desert foarte dulce, făcut din grâu şi brânză şi, bunicule, cum spui *fustoq halabi* în engleză?

Omar Yussef şi-a scărpinat bărbia.

— Nu ştiu. Alune de Alep?

Cu gura ascunsă în spatele mâinii, Zuheir a murmurat:

— Fistic.

— Aşa e, fistic. Nablus este vestit pentru acest desert şi pentru săpunul care se fabrică în vechile fabrici din *casbah*. Îl fac din ulei de măsline. Dacă mă scoate vreodată bunicul din hotel, mă aştept să descopăr că oamenii din Nablus sunt foarte graşi şi foarte curaţi.

— Care este titlul cărţii pe care o scrii, Nadia, scumpa mea? a întrebat Omar Yussef.

— *Blestemul din casbah*, a spus Nadia, zâmbind în acelaşi timp cu Jamie King.

Omar Yussef a remarcat că americanca bătea cu un deget în scaun, nerăbdătoare, în ciuda zâmbetului pe care îl afişa.

— Sună captivant, a spus el.

— Victima din cartea mea o să fie ucisă cu *qanafi* otrăvit.

Omar Yussef a luat o gură de cafea. Îi plăcea gustul ei amar, dar era prea slabă, aşa că zaţul plutea deasupra, în loc să se depună pe fundul ceştii. S-a întors să îi arunce o privire nemulţumită chelnerului, dar acesta se

sprijinea în coate şi îşi vârâse capul în ziar.

S-a întors către americancă.

— Domnişoară King, cred că v-am văzut azi pe drum, a spus. Lucraţi la Banca Mondială?

— Este chiar atât de evident? a răspuns femeia. Dată fiind securitatea de aici, nu cred că sunt mulţi străini în Nablus.

— Nu mulţi care să conducă maşini mari, cu plăcuţe de înmatriculare pe care scrie IBRD.

A pus cafeaua jos şi a supt zaţul rămas între dinţi.

— Mi se pare că eraţi pe drum spre satul samaritean de pe Muntele Garizim, atunci când v-am văzut în maşină. Eu mă întorceam de acolo.

King l-a privit serioasă.

— La mine nu a mers aşa cum am plănuit, a spus ea.

— Mă întorceam după o vizită făcută unei samaritence pe nume Roween.

King a făcut o grimasă.

Omar Yussef i-a zâmbit Nadiei.

— Draga mea, urci tu până la bunica să o întrebi la ce oră vrea să ia cina?

Nadia şi-a muşcat buza de jos. *Ştie că o trimit de aici intenţionat şi că e pe cale să piardă ceva interesant*, şi-a zis el. În ciuda voinţei ei, fata a plecat.

— Este foarte deşteaptă, a zis King.

Omar Yussef a privit-o prin peretele de sticlă al foaierului cum i-a trimis o bezea din holul hotelului şi apoi a intrat în lift.

Zuheir s-a aplecat în faţă şi i s-a adresat încet, în arabă.

— Nu crezi că îşi pierde prea mult timp citind aceste romane poliţiste americane?

Omar Yussef a zâmbit stânjenit către Jamie King şi a întins o mână, ca să apuce genunchiul fiului său.

— Tot ceea ce ne entuziasmează când suntem tineri, îşi pierde strălucirea în cele din urmă, Zuheir, a spus el. Mai târziu, privim dispreţuitori către pasiunile noastre din prima tinereţe.

Zuheir şi-a tras genunchiul la o parte.

— Mulţi dintre palestinieni îşi investesc acest idealism tineresc într-o ură îndărătnică, a spus Omar Yussef, uitându-se fix la Zuheir, care însă îşi ferea privirile, preferând televizorul. Aşa că las-o pe Nadia să se bucure de această plăcere nevinovată. Poate se va menţine şi nu va îngheţa în ea, aşa cum se întâmplă cu politica.

— Şi cu religia?

— Nu vorbesc despre tine, fiule. Aici este vorba despre Nadia.

Zuheir s-a încruntat şi a rămas tăcut.

Omar Yussef s-a întors către americancă.

— Domnişoară King, ai aflat că samariteanul Ishaq a fost ucis?

King a încuviinţat printr-o uşoară mişcare a capului.

— Am examinat scena crimei împreună cu un prieten care lucrează la poliţia de aici. Soţia celui mort mi-a spus că Ishaq stabilise o întâlnire cu dumneata, dar a fost ucis înainte. Ce urma să discutaţi?

King şi-a supt buzele şi a lăsat ochii în jos.

— Cred că domnişoara King vrea să spună că nu este treaba dumitale, a zis Zuheir.

— Ei bine, am de-a face cu lucruri extrem de importante, care au o influenţă majoră asupra politicii internaţionale, a spus King. Nu am voie să dezvălui detalii.

— Cred că traducerea mea a fost corectă, a zâmbit Zuheir cu amărăciune.

Omar Yussef şi-a împreunat degetele.

— Domnişoară King, dacă refuzaţi să vorbiţi cu mine, îmi pare nespus de rău să vă anunţ că veţi fi nevoită să îndurați tăcerea în deplină singurătate.

Femeia s-a încruntat.

— Prietenul nostru, Magnus, mi-a spus că sunteţi detectiv amator, dar cred că aş face bine să nu dezvălui informaţii decât poliţiştilor. Spuneaţi că aţi fost acasă la Ishaq împreună cu cineva de la poliţie. Nu investighează cazul această persoană?

Zuheir a pufnit dispreţuitor.

— De data asta, traducerea fiului meu este numai parţial corectă, a spus Omar Yussef. A fost demarată o investigaţie, dar să zicem doar că poliţia nu îşi va dedica toate resursele rezolvării acestui caz.

— Şi de ce nu? Doar a fost ucis un om.

— Omul acela este mort şi aşa va rămâne. Poliţiştilor le este teamă că dacă cercetează mai îndeaproape, vor sfârşi la fel.

Omar Yussef a privit în jur ca să se asigure că nu este auzit de altcineva. Chelnerul era absorbit de ziarul lui, cu degetul arătător împlântat într-o ureche.

— Deja ofiţerul care investighează cazul a fost atacat de cineva – nu ştim de cine – care i-a tras o mamă de bătaie. Un alt element care îi incomodează pe poliţişti este faptul că Ishaq se ocupa de fondurile secrete ale fostului preşedinte. Când este vorba de mulţi bani, cazul implică mai mult ca sigur persoane puternice şi fără scrupule.

— Aşadar, poliţia are de gând să ignore crima? a întrebat Jamie King, cu trăsăturile feţei lăsate. Este un adevărat dezastru.

— În Palestina sunt ucişi oameni tot timpul.

Vocea lui Omar Yussef părea fragilă şi îi era ruşine de ceea ce spusese. Şi-a dat seama că bărbaţii de pe alee îl speriaseră rău.

— Desigur, dar în acest caz nu este vorba doar de o simplă crimă şi mai este şi foarte urgent, a spus ea. Sarcina mea este să dau de urma fondurilor ascunse în toată lumea de fostul preşedinte. Până în acest moment, echipa mea a găsit aproximativ opt sute de milioane de dolari. Toate sumele recuperate de noi sunt incorporate în bugetul oficial al Autorităţii Palestiniene, astfel încât donatorii internaţionali să ştie că banii sunt utilizaţi aşa cum au vrut ei.

— Înţeleg. Pentru educaţie sau servicii. Nu pentru sponsorizarea rebelilor.

— Aşa este. În timpul fostului preşedinte, fondurile au fost distribuite pe sub mână. Politicienii de la Washington şi de la Bruxelles simţeau că aruncă banii pe fereastră. În fond, când priveşti oraşul Nablus, nu poţi să nu te întrebi unde s-au dus toţi banii aceia. Unde sunt spitalele moderne? Şcolile şi infrastructura?

Zuheir s-a smucit înainte.

— Unde crezi că au învăţat conducătorii noştri lecţia corupţiei? În exil, în Vest.

Omar Yussef a tuşit şi a ridicat din sprâncene. Fiul său s-a lăsat pe spate într-o tăcere indignată, cu braţele încrucişate.

— Nu te contrazic, a spus Jamie, întinzând o palmă către Zuheir, dar explicaţia aceasta nu îi va mulţumi pe donatorii internaţionali.

— Nu aţi descoperit unde se ascund toţi banii? a întrebat Omar Yussef. De asta vă aflaţi aici?

King a îndreptat un deget către el.

— Exact. Credem că mai sunt trei sute de milioane de dolari ascunşi.

— Iar Ishaq ştia unde se află banii?

— Mi-a spus că poate pune mâna pe documente la o oră după ce ne întâlnim.

— Ce voia în schimb?

— Nu ştiu. Poate lucrurile obişnuite care mi-au mai fost cerute şi de alţii în decursul investigaţiilor mele. Unii vor cartea verde sau paşapoarte americane. Alţii vor bani. Am avut numai o scurtă conversaţie telefonică cu Ishaq. Nu aş putea spune cărei categorii îi aparţinea el, a spus King, mângâindu-şi firele subţiri de păr, de culoarea chihlimbarului, care îi creşteau pe obraji, lângă urechi. Ca să fiu sinceră, am fost surprinsă să aflu că mai

există samariteni. Cunosc parabola biblică a bunului samaritean, dar nu ştiam că au supravieţuit până în zilele noastre.

— Numai vreo şase sute dintre ei.

— La telefon, Ishaq mi-a spus că sunt descendenţii unora dintre primele triburi din Israel.

— Aşa pretind ei. Există însă studii care sugerează că sunt descendenţii captivilor aduşi pentru a popula zona după ce babilonienii i-au exilat pe toţi israeliţii. Aşa cum aţi spune voi, americanii, a continuat el, dând din umeri, când tragi linie şi socoteşti, important e că se află aici de multă vreme, că sunt izolaţi şi puţini la număr.

— Apropo de socotit, a spus King, aducându-şi mâinile în poală şi aşezându-se drept în scaun. Până vineri am de trimis un raport către conducerea Băncii Mondiale de la Washington. Dacă nu dau de urma celor trei sute de milioane până atunci, conducerea băncii va bloca finanţarea organizaţiilor internaţionale care activează aici, va tăia toate fondurile acordate palestinienilor.

— De ce?

— Înainte de a trimite alţi bani, vor să recupereze o parte din cei puşi deoparte de fostul preşedinte şi să se asigure că sunt cheltuiţi responsabil. Banca i-a acordat noului preşedinte destul timp să dea de urma banilor, dar începem să ne pierdem răbdarea.

— De asta aţi apelat la Ishaq?

King a încuviinţat cu o mişcare a capului.

— Dacă mi-ar fi spus unde se află acele ultime trei sute de milioane de dolari, aş fi putut împiedica boicotul.

— Guvernele străine sunt cele care îi educă pe conducătorii noştri în spiritul corupţiei şi al înşelăciunilor, a spus Zuheir, şi apoi tot ei pedepsesc poporul.

— Dacă noi nu găsim toţi banii până vineri, ajutorul din străinătate va fi suspendat. Va fi un dezastru economic, a spus Omar Yussef îngropându-şi pumnul în palma celeilalte mâini.

— Noi? a repetat Zuheir zeflemitor.

— Tu poţi rămâne aici, pe canapea, dacă asta doreşti, dar eu, unul, am de gând să o ajut pe domnişoara King să recupereze banii, a spus Omar Yussef, schimbându-şi poziţia de pe un picior pe altul, nervos şi impacientat.

Zuheir stătea înfipt pe locul lui, cu ochii holbaţi de mânie. *Văd chipul acesta de fiecare dată când mă uit în oglindă*, şi-a zis Omar Yussef, *cu excepţia bărbii bogate şi a părului tuns scurt*.

— Să nu îţi închipui că vei fi singura persoană aflată pe urmele acelor bani, a spus Zuheir. Cei care caută banii aceştia nu vor sta pe gânduri înainte

să ucidă, tată.

Omar Yussef şi-a amintit de momentul când a auzit cum i se rupe braţul lui Sami, ca o aşchie. Cutremurat, i-a aruncat o privire lui Jamie King. Zuheir vorbise în arabă, dar King, cu ochii pierduţi în ceaşca de ceai, nu părea să fi observat. *Este îngrijorată din pricina investigaţiei*, şi-a zis Omar Yussef.

I s-a adresat fiului său în limba lor maternă.

— Nu spun că nu mă îngrijorează pericolele implicate în urmărirea unei sume de bani atât de mari. Dar chiar şi aşa, mă uimeşti. Eşti mulţumit de situaţia îngrozitoare în care se zbate societatea noastră?

— Mulţumit? a exclamat Zuheir, ridicând braţele în aer şi apoi lovindu-le cu putere de scaunul său. Doamne Dumnezeule, îţi par mulţumit? M-am întors la islam pentru că sunt *mulţumit* de starea în care se află Palestina? Profetul, slăvit fie-I numele, spunea că islamul şi guvernul sunt fraţi – „islamul este temelia, iar guvernul, paznicul". Am acceptat calea islamului pentru că vreau să îndeplinesc jumătate din cerinţa aceasta, dar nu vom avea niciodată un guvern care să desăvârşească cu adevărat societatea.

— Mă surprinde cinismul tău. S-ar crede că preferi ca poporul nostru să nu primească acest ajutor bănesc.

— Dacă generaţia dumitale s-ar fi întors la islam, poate aţi fi reuşit să eliberaţi Palestina cu mult timp în urmă. Enervat, Zuheir s-a lovit peste coapse. Puteaţi măcar să instalaţi un guvern responsabil în Palestina, în loc de mizerabilii ăştia corupţi pe care îi avem acum.

Omar Yussef a încercat să se scuze faţă de Jamie King schiţând un zâmbet resemnat. *Aşadar, fiul meu mă crede un ratat,* şi-a zis el, *pe mine şi pe întreaga mea generaţie. Iată de ce poartă costumaţia aceasta de şeic. Poate că am eşuat pentru că am permis ca societatea să se deterioreze în jurul meu cât timp eu puteam duce o viaţă confortabilă. Dar, dacă îmi asum riscurile pe care le-am evitat atâta timp şi reuşesc, atunci poate că îi voi recâştiga respectul.*

— Zuheir, te-ai întrebat vreodată de ce creştem turme de capre în Orientul Mijlociu, şi nu oi?

Obrazul lui Zuheir avea un spasm nervos.

— Pentru că cei din Orientul Mijlociu sunt extremişti, a spus Omar Yussef. Oile taie iarba când o mănâncă. Iarba creşte la loc şi oile mănâncă iar. Dar caprele o rup din rădăcină ca să poată mânca mai mult. În cele din urmă, este catastrofal, pentru că iarba ruptă nu mai creşte, iar pământul de pe dealurile aride este împrăştiat de vânt. În anul următor, caprele nu mai găsesc de mâncat decât pietre.

— Eu sunt o capră? Asta vrei să spui?

— Nu fi copilăros. Vreau să spun că noi, arabii, refuzăm schimbarea

treptată. Vrem totul sau nimic. Dar dacă aştept până când voi fi în stare să tai corupţia din rădăcini sau să anunţe guvernul că de acum înainte va fi respectată legea, atunci voi avea de aşteptat mult şi bine. Dacă ciugulesc corupţia aşa cum mănâncă oile iarba, este un început. Domnişoară King, am eu grijă să vă ajute poliţia să daţi de urma banilor până vineri, a spus el, întorcându-se către americancă şi adresându-i-se în engleză.

King a dat din cap – mai mult din politeţe decât cu speranţă, şi-a zis Omar Yussef în gând. Apoi, auzind paşi rapizi la intrarea în foaier, şi-a luat privirea de la el. Omar Yussef s-a uitat în aceeaşi direcţie şi l-a văzut pe Khamis Zeydan traversând încăperea cu o expresie care nu prevestea nimic bun.

— Vreau să vii cu mine, i-a spus poliţistul cu asprime.

— Bună seara şi ţie, a replicat Omar Yussef. Sunt în mijlocul unei conversaţii, a continuat el, făcând un gest către Jamie King.

Khamis Zeydan s-a aplecat şi şi-a stins Rothmansul în scrumiera goală de lângă ceaşca de cafea a lui Omar Yussef. A suflat fumul pe deasupra capului său şi i-a aruncat femeii o privire scurtă.

— Scuze, scumpă doamnă, mă văd nevoit să vă întrerup. Nu vă faceţi griji, nu îl arestez.

Khamis Zeydan îşi ţinea mâinile astfel încrucişate, încât mâneca uniformei bleumarin să îi ascundă proteza de la mâna stângă de privirile americancei. Omar Yussef ştia că grija pentru mâna sa falsă era un semn de extremă nervozitate la prietenul său.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat el.

— Îţi spun pe drum. Este o urgenţă, i-a spus Khamis Zeydan, privindu-l insistent, cu mustaţa pătată de nicotină tremurându-i spasmodic.

— Te rog să mă scuzi un moment, Jamie.

Omar Yussef l-a dus pe Khamis Zeydan câţiva paşi mai încolo şi l-a cuprins cu braţul în jurul taliei.

— Ce se petrece?

— Cine este şeicul?

— Zuheir.

Khamis Zeydan părea că nu înţelege.

— Fiul meu, a spus Omar Yussef. A venit cu avionul din Marea Britanie acum câteva zile.

Poliţistul a ridicat din sprâncene şi s-a uitat către tânărul care era acum aplecat spre Jamie King şi turuia la urechea ei.

— Martor mi-e Alah că nu l-aş fi recunoscut. S-a schimbat. Trebuie să mă duc acasă la Amin Kanaan, a spus el, întorcându-se către Omar Yussef.

— Omul de afaceri?

— Văd că citeşti ziarele financiare. Locuieşte într-una din vilele de pe Muntele Garizim.

— S-a întâmplat ceva acolo? Are legătură cu moartea lui Ishaq?

— A cui moarte?

— A lui Ishaq, fiul preotului samaritean. Consilierul financiar al Bătrânului.

Khamis Zeydan şi-a lăsat capul pe spate, ca şi cum tocmai ar fi pus laolaltă piesele unui puzzle.

— Sami, băiat prostuţ, a murmurat el.

— Ce? a întrebat Omar Yussef, apoi, întorcându-se către canapea i s-a adresat femeii. Jamie, rămâi în Nablus?

— Până la sfârşitul săptămânii. Asta dacă nu primesc vreun indiciu şi trebuie să plec în altă parte în căutarea… – i-a aruncat o privire lui Khamis Zeydan, apoi şi-a coborât vocea – ştiţi ce vreau să spun.

— Sper că vom mai vorbi.

King a scos o carte de vizită din geantă.

— Aveţi aici numărul meu de mobil, a spus ea.

Omar Yussef a strecurat cartea de vizită în buzunar. Simţea că până şi atingerea sa este incriminatoare şi periculoasă, de parcă cei care îl bătuseră pe Sami ar fi putut să o găsească la el şi să-l pedepsească pentru că se amestecă unde nu îi fierbe oala unui profesor. *Ar trebui să îi spun lui Sami totul despre americancă şi să se ocupe el de ea*, şi-a zis el.

— Zuheir, ne vedem la cină, fiule.

I-a făcut semn cu mâna, urmându-l pe Khamis Zeydan în hol.

Poliţistul l-a apucat de cot şi s-a îndreptat către uşă.

— Am sosit în Nablus în urmă cu o oră, dar înainte de a veni la hotel m-am dus la sediul poliţiei să îl văd pe Sami.

— Şi l-ai văzut cu braţul rupt de nişte mardeiaşi.

— Din fericire pentru nenorociţii ăia, nu au încercat să îi spargă capul. Şi-ar fi irosit energia degeaba, fiindcă e tare ca naiba. Nu a vrut să îmi spună despre ce este vorba, dar acum am înţeles.

— Cum aşa?

— Tocmai m-ai lămurit tu.

Omar Yussef s-a simţit ca un ageamiu, dar apoi i-a părut rău pentru prietenul său. Khamis Zeydan era atât de obişnuit cu corupţia din rândurile miliţiilor palestiniene, încât făcuse imediat legătura între bătaia încasată de Sami, ancheta sa într-un caz de crimă şi gestionarea banilor preşedintelui de către Ishaq.

— După ce am plecat de la Sami, a continuat Khamis Zeydan, am dat peste Kanaan.

— De unde îl cunoşti?

— De la Beirut. Ne-am cunoscut în urmă cu mulţi ani, în timpul Războiului Civil din Liban.

— Era soldat, ca tine?

Omar Yussef a privit proteza îmbrăcată într-o mănuşă neagră, de piele. Înlocuia mâna pe care Khamis Zeydan o pierduse în Liban, din pricina unei grenade.

— Ticălosul ăla nu a luptat niciodată decât pentru contracte murdare. Khamis Zeydan a privit în jur, căutând parcă un loc unde să scuipe. Din nefericire, m-a văzut în sediul poliţiei.

— Şi ce?

— O să îi spună nevestei sale. Va afla că sunt în oraş. Nu pot veni în Nablus fără să o vizitez. Se va simţi ofensată.

— Sunteţi prieteni chiar aşa de apropiaţi?

Chiar în timp ce punea întrebarea, Omar Yussef şi-a dat seama cât de naiv sună.

— Pe când mă aflam în Beirut, noi doi…, a tuşit Khamis Zeydan.

— Dar a luat sfârşit?

— Era înainte de a se mărita cu Kanaan. Am fost pretendenţi la mâna ei.

— Dar el ştie?

— Sigur că ştie şi este genul de om în stare să îi spună că m-a văzut. Parcă îl şi aud spunându-i ceva de genul: „Iubiţelul tău este în Nablus şi nu a binevoit să te viziteze. Poate că niciodată nu i-a păsat de tine.”

— Şi vrei să te duci la ea ca să nu sufere, sau ca să demonstrezi că el greşeşte?

— Nu are nicio importanţă. Treaba e că nu mă pot duce singur.

— Adică nu este moral? Un bărbat şi o femeie singuri, mai ales cu un asemenea trecut romantic? Dar sunt convins că are servitori care ar fi prezenţi, pentru a veghea la respectarea regulilor bunei-cuviinţe.

Khamis Zeydan a clătinat din cap, nehotărât.

— Nu am încredere în reacţiile mele, a spus el, cu glas pierit. Este încă foarte frumoasă.

Omar Yussef a făcut un pas înapoi şi a rămas cu gura căscată, uitându-se la el.

— Vorbeşti serios?

— Nu te uita aşa la mine, jigodie moralizatoare, a spus Khamis Zeydan.

— Ai nevastă şi copii în Iordania.

— Nu am nimic de ascuns. Avem o căsătorie de rahat. Soţia mea a

preferat să rămână la Amman când am acceptat slujba asta în Betleem. Iar copiii mei iau întotdeauna partea mamei lor.

— Fiul tău a fost destul de bun încât să vină din Iordania să te viziteze luna trecută.

— Şi sângele încă îmi fierbe din pricina certurilor pe care le-am avut cu el.

Omar Yussef a aruncat o privire înapoi, către foaierul în care Zuheir îi vorbea cu însufleţire americancei. *Dacă fiul meu este aşa de habotnic pe cât îl cred eu, cum de stă singur în aceeaşi încăpere cu o femeie?*

Poate nu se poate abţine să nu îi spună punctul lui de vedere, deşi consideră că ar fi mai potrivit să îi ignore prezenţa.

Şi-a petrecut un braţ pe după umărul lui Khamis Zeydan.

— Fiul tău seamănă cu tine, i-a spus el. Cârcotaş.

— Ba deloc, este exact ca afurisita de maică-sa. Este prost, convins că numai el are dreptate şi niciodată nu spune ce gândeşte cu adevărat. Te rog, hai să mergem, a încheiat Khamis Zeydan, luându-l de mână pe Omar Yussef.

Acesta se simţea complice netrebnic la adulter. Dar soţia lui Ishaq îi spusese că decedatul lucra cu Kanaan. Vizita aceasta i-ar fi putut folosi ca pretext pentru a intra în casa lui Kanaan şi pentru a vedea dacă poate descoperi ceva ce l-ar ajuta pe Sami în investigaţia sa.

S-a auzit soneria electronică a liftului, urmată de intrarea în hol a Nadiei.

— Unchiule Khamis, a strigat ea, alergând către poliţist, care a îmbrăţişat-o. Scriu un roman poliţist despre Nablus şi am un personaj inspirat de dumneata, unchiule.

— Este un personaj pozitiv sau negativ? a întrebat Khamis Zeydan, cu un zâmbet răutăcios.

— Asta depinde dacă mă duci sau nu în *casbah*, să gustăm *qanafi*, a spus ea.

— Aceasta este îndatorirea mea, a spus Omar Yussef, apucând mâna nepoatei sale. Abu Adel are diabet, Nadia. Dacă mănâncă dulciuri cum este *qanafi*, îi amorţesc picioarele şi nu mai poate să meargă. Şi, în plus, cred că este mult prea ocupat ca să meargă cu tine în *casbah*.

— Cu ce ar putea să fie ocupat? Doar este poliţist palestinian, a replicat Nadia, chicotind, iar Khamis Zeydan şi-a ridicat braţele, făcând pe jignitul. Bunica vrea să ia cina peste o oră.

— Spune-i că mă întorc peste două ore şi că îmi cer scuze, a spus Omar Yussef. Plec într-o misiune de inimă albastră.

Capitolul 10

Dispăreau şi ultimele case risipite la marginea oraşului Nablus, palide în lumina primelor raze ale lunii. Khamis Zeydan gonea pe şoseaua răsucită pe muchia abruptă a muntelui. Ţinând degetele strânse pe schimbătorul de viteze, şi-a şters sudoarea de pe frunte cu mâneca uniformei şi a tras cu putere de volan, pentru a evita pietrele căzute pe carosabil. A înjurat apoi pe sub mustaţă.

— Dealul Blestemelor este de cealaltă parte a văii, a spus Omar Yussef. Este numele pe care îl dă Tora evreiască Muntelui Ebal, de colo. Muntelui Garizim i se spunea Dealul Binecuvântărilor.

— În acest caz, bine că nu sunt evreu, că eu blestem toate pietrele de pe muntele ăsta.

Omar Yussef şi-a pus o mână peste umărul lui Khamis Zeydan.

— Te-am văzut înfruntând pericole mari fără să clipeşti, a spus el. Şi iată-te acum, asudat de frică din pricina unei femei.

Khamis Zeydan s-a aplecat către torpedo şi a scos o sticlă de jumătate de Johnnie Walker.

— În luptă ştiu cum să acţionez, a spus el, strângând sticla între picioare şi deşurubând capacul.

— Însă în dragoste eşti pe teren alunecos?

Poliţistul a tras o înghiţitură zdravănă, apoi şi-a vârât din nou sticla între picioare. Şi-a supt capetele mustăţii sure.

— Se spune că cine şi-a făcut un plan, îl duce la îndeplinire, iar cel care îşi face două planuri, se pierde printre ele. Eu ştiu să lupt. Nu am învăţat niciodată altceva.

— Iar eu ce vrei să fac, să stau la uşă, ca un bodyguard şi să te scot de acolo târâş dacă lucrurile scapă de sub control? a întrebat Omar Yussef. Şi-a ferit privirile de sticla prietenului său. Mirosul alcoolului care îi era interzis îl nemulţumea şi îl enerva. Sau vrei să îi recit poezii de dragoste în numele tău, dacă luptătorul nu îşi poate dezlega limba?

— Vrei să te dau jos şi să te întorci pe jos la hotel?

— Tu mi-ai cerut să vin cu tine, ai uitat? De ce nu ştii să te faci un pic mai plăcut?

Khamis Zeydan a luat încă o înghiţitură, a rostogolit o flegmă în gâtlej şi a scuipat-o pe fereastră.

— Încerc să mă fac plăcut, dar nu prea îmi stă în fire. Cu cât sunt mai plăcut, cu atât mă urăsc mai mult. Simt că sunt ipocrit. Mă doare faţa când zâmbesc.

— Spune-mi ce s-a întâmplat între tine şi femeia aceasta.

Turnurile de comunicaţii alb-roşii ale bazei militare israeliene de pe coastă se profilau în întunericul de pe munte. Omar Yussef şi Khamis Zeydan au rămas tăcuţi. Când au ajuns la următoarea curbă, muntele a ascuns tabăra israeliană şi au putut vedea iar vilele, ca nişte bărbaţi scunzi care îşi scot pieptul în afară pe marginea prăpastiei.

Khamis Zeydan a început să povestească în şoaptă, cu un glas stins, la fel ca sunetul respiraţiei sale.

— În 1981 mă aflam în Beirut. Eram unul dintre specialiştii în operaţiuni speciale ai Bătrânului când am cunoscut-o pe Liana. Era frumoasă, dar, mai ales, era liberă.

— Ce vrei să spui?

Poliţistul a pufnit şi a clătinat din cap.

— Dragul meu prieten, eşti un om minunat, educat şi cu mintea deschisă către lume. Singura ta problemă este că ai văzut lumea asta doar în cărţi. Pentru numele lui Alah, ai trăit toată viaţa în Betleem, oraş care a rămas provincial şi conservator, în ciuda tuturor schimbărilor petrecute în jurul său.

Omar Yussef şi-a încordat fălcile şi a privit cu încăpăţânare în faţă, spre vilele de pe munte.

— Uiţi de zilele studenţiei noastre din Damasc. Atunci am avut parte de aventură pentru toată viaţa.

— Bine, eram nişte studenţi care trăiau din plin. Dar eu am ajuns apoi în Beirut, unde am trăit la un nivel superior de sminteală. Mă aflam printre cei care luptau pentru eliberarea poporului nostru. Am călătorit la Roma, la Bruxelles, la Amsterdam în cadrul operaţiunilor înfăptuite pentru Bătrân.

— Spune-le pe nume: criminali cu sânge rece, a spus Omar Yussef lovind cu palma în bordul maşinii.

— Linişteşte-te. Nu erau toţi criminali. Dar dacă insişti, îi poţi numi astfel pe câţiva dintre ei. Khamis Zeydan îşi muşca unghia de la degetul mare. Eram tânăr, aveam numai treizeci şi trei de ani şi ea avea aceeaşi vârstă. Nevasta mea era mult mai tânără decât mine şi foarte tradiţionalistă. Iubitul meu tată mi-a ales-o, iar eu nu i-am nesocotit niciodată dorinţele, Alah să se

îndure de el. Dar mi-a ales o fată simplă, dintr-o tabără de refugiaţi, cu care nu avem nici ce să vorbesc. În comparaţie cu ea, Liana era atât de experimentată!

— Nu e cazul să îţi găseşti scuze. Spune-mi numai ce s-a întâmplat.

— M-am culcat cu ea, asta s-a întâmplat. Dar nu asta contează cel mai mult.

Khamis Zeydan şi-a întors către prietenul său privirea încărcată de rugăminţi.

Omar Yussef a inspirat adânc. Prea insista şi el.

— Drumul acesta şerpuieşte mult până în vârf. Pe aici am mers de dimineaţă pentru a ajunge în satul samaritean, aşa că ştiu că mai avem mult de mers. Continuă-ţi povestea.

Khamis Zeydan îl fixa cu privirea.

— Încearcă numai să te uiţi la drum în timp ce vorbeşti cu mine, da? a spus Omar Yussef. Mă sperie stilul în care conduci pe muntele ăsta.

— Liana este din Ramallah, dar a crescut în Europa. Tatăl ei lucra acolo pentru regele Hussein. Cunoscuse unele dintre libertăţile traiului în Vest, a spus Khamis Zeydan, fluturând o mână înspre Omar Yussef. Înţelegi ce vreau să spun?

— Oi fi eu provincial, după cum ai remarcat, dar pot ghici la ce te referi.

— Nu întâlnisem niciodată o asemenea femeie, cel puţin nu o palestiniană. Deodată, puteam cunoaşte inteligenţa şi vederile moderne ale femeilor din Vest, împărtăşindu-ne în acelaşi timp din aceeaşi cultură palestiniană, din lupta noastră împotriva israelienilor.

— Aşadar, aţi avut o aventură?

— Slujba ei la ziarul partidului o aducea tot timpul în buncărul Bătrânului. Ne vedeam deseori acolo. Eram unul din apropiaţii lui pe vremea accea.

— Ce a atras-o la tine? Frumoşii tăi ochi albaştri? Sau arma ta?

Khamis Zeydan şi-a dezvelit dinţii, ca şi cum ar fi muşcat dintr-un sâmbure de măslină.

— Dacă împrejurările te-ar fi adus în apropierea şi tovărăşia unei asemenea femei, ai fi făcut la fel. Eram îndrăgostiţi unul de celălalt. Mă gândeam chiar să divorţez de soţia mea.

Poliţistul-şef a rămas tăcut. Motorul huruia în timp ce jeepul urca o pantă abruptă. Omar Yussef se uita înainte, aşteptându-l să continue.

— În 1982, după invazia israelienilor, am plecat să lupt împotriva lor în taberele de refugiaţi din Liban. Liana a rămas în Beirut. Mi-am pierdut mâna în luptă şi am stat în spital mult timp, pentru că aveam şi alte răni. Nu îmi amintesc prea bine perioada aceea. Sufeream de o depresie puternică.

Omar Yussef i-a atins uşor mâna. Ştia că prietenul lui căzuse în patima distrugătoare a băuturii după ce fusese rănit în Liban.

— Până m-am întors eu la Beirut, a continuat Khamis Zeydan, Liana plecase deja.

— Unde plecase?

Khamis Zeydan şi-a îndreptat privirea goală către vilele de pe coama muntelui.

— La Kanaan? a întrebat Omar Yussef.

— Ticălosul acela venea la Beirut ca să încheie tot felul de afaceri murdare cu Bătrânul. Fâlfâia prin buncăr într-un costum cumpărat de pe Saville Row, cu părul lung şi dichisit şi lăsând în urmă o dâră de colonie. S-a însurat cu ea pe când eu eram în spital şi a trimis-o înapoi aici, în oraşul lui natal.

— Ea nu te-a vizitat în spital?

— Mi-a scris mai târziu că a venit o dată, iar eu nu am recunoscut-o. O fi adevărat. Eram grav rănit, deprimat şi sub sedative. Poate chiar i-am spus să se ducă la dracu'. Îmi cunoşti temperamentul, a spus Khamis Zeydan, ridicându-şi mâna sănătoasă cu palma în sus.

Omar Yussef a râs.

— Suntem cunoştinţe vechi.

— Am mai văzut-o din când în când la serate oficiale, a spus Khamis Zeydan. Ne-am salutat de la depărtare.

— Dar nu ai fost niciodată să o vezi la ea acasă?

Au trecut de primele vile şi au tăcut din nou. Omar Yussef era obişnuit cu sărăcia poporului său şi îl surprindea să descopere că existau şi palestinieni care aveau resursele necesare înălţării unor asemenea palate. Arhitectura lor amintea de Taj Mahal, de Palatul Topkapî din Istanbul, sau de Monticello al lui Thomas Jefferson. Sub razele luminii electrice care se proiectau dinspre ferestrele lor înalte, iarba strălucea într-un verde aprins, ca steagul saudit. În alte părţi ale Palestinei, apa trebuia economisită pentru măslini şi varză; aici, chiparoşi subţiri se aliniau la marginea peluzelor, o opulenţă în contrast strident cu stâncile ascuţite şi cu varza care acoperea toate câmpurile din Nablus.

Au ajuns la vila lui Kanaan, o clădire dreptunghiulară cu trei etaje, cu piloni masivi, deasupra cărora se zăreau frontoane greceşti. Casa se înălţa în mijlocul unei grădini clasice, construite în pantă, cu terasele susţinute de ziduri înalte, cu contraforturi. Un păun şi-a desfăcut coada în mijlocul peluzei inundate de lumină şi apoi a pornit-o ţanţoş spre copaci.

Khamis Zeydan a tras pe dreapta şi l-a chemat cu un semn pe bărbatul îmbrăcat într-o jachetă de piele care se sprijinea de poarta aurită. Paznicul s-a

apropiat de ei încet, scuipând în palmă cojile de seminţe de floarea-soarelui. Când Khamis Zeydan a rupt tăcerea interogativă care se lăsase în maşină, a făcut-o pentru a răspunde la întrebarea pe care i-o pusese Omar Yussef înainte de a ajunge la şirurile de vile.

— Aici? a spus el, privind de-a lungul chiparoşilor care duceau către casă. Nu, nu am venit să o văd aici. Nu am fost niciodată într-un asemenea loc.

Capitolul 11

Un servitor într-o tunică albastră, fără guler, cu nasturi aurii şi manşete din brocart, i-a condus într-un salon spaţios şi a ieşit în vârfurile picioarelor, parcă furişându-se. Paşii săi graţioşi s-au auzit ca un lipăit domol pe marmura roz.

Încrustaţiile de sidef de pe scaunele siriene străluceau în alb şi coraliu, ca nişte colţi care se arătau printre buzele din lemn de tec. Pe măsuţele de cafea din fier forjat erau aplicate plăci de ceramică armeană, ilustrând fructe şi peşti în tonuri de galben şi maro. Într-un colţ se vedea un palmier ţipător, pictat pe un carton gros şi apoi decupat, care arăta ca un desen de doi metri dintr-o carte pentru copii. Artistul îşi semnase opera peste rădăcini.

Omar Yussef a făcut un gest către pictura-palmier.

— Dar ce, nu încăpea aici unul adevărat?

— Unul adevărat nu ar costa o sută de mii.

Khamis Zeydan şi-a aprins o ţigară. Mâna cea sănătoasă îi tremura şi a aruncat o privire spre Omar Yussef, ca să vadă dacă a observat.

Pentru a nu îl face pe prietenul său să se simtă jenat, Omar Yussef s-a întors către uşă, studiindu-i modelul arăbesc în relief. Micul servitor cu tunica albastră a deschis uşa şi s-a dat într-o parte, pentru a-i face loc să intre unei femei scunde, îmbrăcate într-un costum roz.

Îndreptându-se către oaspeţi, Liana a întins o mână şi a mângâiat suprafaţa lustruită a unei mese art nouveau. *Gestul acesta o dă de gol, ca un tic nervos pe un jucător de cărţi. Este la fel de tulburată ca şi prietenul meu, Abu Adel*, şi-a spus Omar Yussef. L-a apucat pe Khamis Zeydan de braţe şi l-a tras în jos, spre a-i depune pe obraji trei sărutări, apoi a făcut un pas către Omar Yussef şi i-a întins mâna.

Ochii ei erau adânci, negri şi reci, ca ai faraonilor din portretele vechi, şi îi vopsise în nuanţele teatrale de verde şi albastru pe care le foloseau egiptenii pentru a picta hieroglifele de pe morminte. *Marea frumuseţe Cleopatra ar fi arătat ca Liana*, şi-a zis Omar Yussef, *dacă ar fi trăit mai mult şi mai cu cap*. Avea părul vopsit negru şi pieptănat pe spate în onduleuri

înalte, date cu lac de păr, astfel încât semăna cu carapacea unui melc. Îşi ţinea capul ridicat. Omar Yussef se întreba dacă o făcea dintr-un sentiment de superioritate sau ca să le permită ridurilor paralele de pe gât să respire.

Liana i-a invitat să ia loc pe canapelele siriene bogat ornamentate, în faţa ferestrei cu vitralii. Khamis Zeydan părea că nu e deloc dispus să se aşeze, aşa că Omar Yussef l-a împins uşurel pe un scaun pe prietenul său, căruia părea că îi este greu să se stăpânească. Un alt servitor, îmbrăcat într-o tunică albastră identică, le-a adus cafeaua pe o tavă de argint. A întins o mână şi, cu un zâmbet încurajator, a prins cenuşa adunată la capătul ţigării lui Khamis Zeydan. A ridicat o scrumieră de aur de pe una din mesele armeneşti şi a aşezat-o lângă ceaşca de cafea a poliţistului.

— Mă bucur că l-ai adus pe prietenul tău să îmi viziteze casa, Abu Adel, a spus Liana.

Khamis Zeydan a mârâit.

— Eşti binevenit aici, *ustaz*, i-a spus ea lui Omar Yussef. Te rog să te simţi ca acasă, în sânul propriei dumitale familii.

Omar Yussef era pe cale să răspundă cu formula cuvenită, când s-a auzit glasul lui Khamis Zeydan, mai tare decât ar fi fost necesar, ca şi cum şi-ar fi scos cuvintele cu forţa.

— Dar pe mine te bucuri că m-am adus?

— Abu Adel, pe tine vreau să te văd întotdeauna. Mi-aş dori să vii mai des.

— Chiar aşa?

Vocea lui Khamis Zeydan îi trăda înverşunarea. Liana şi-a supt obrajii, răbdătoare.

— Compania plăcută este întotdeauna binevenită în singurătatea acestui vârf de munte.

Khamis Zeydan şi-a stins ţigara şi s-a uitat la ea. Ochii lui albaştri erau trişti şi pierduţi.

— Viaţa mea aici este ca un vis, a spus Liana, fixându-l cu privirea pe Khamis Zeydan. Oamenii descriu întotdeauna experienţele plăcute ca pe nişte vise. Dar câte vise plăcute îţi aminteşti? Eu, una, îmi amintesc mult mai clar coşmarurile.

Liana şi poliţistul s-au privit în tăcere.

Omar Yussef şi-a dres glasul.

— Poate că oamenii nu vor să spună decât că ştiu că este o senzaţie menită să treacă repede, a spus el. Ca amintirea unui vis, care ni se pare atât de viu când dormim, dar când ne trezim se estompează.

— Sunteţi de aici, din Nablus, *ustaz*? a întrebat Liana.

— Din Betleem, a răspuns el. Îl cunosc pe Abu Adel de pe vremea

când eram studenţi la Damasc. Ne-am reluat prietenia când s-a întors în Palestina, pentru a prelua postul de şef al poliţiei din Betleem, după acordul de pace cu Israelul. Am pierdut legătura în timpul şederii sale în Beirut.

La auzul numelui capitalei libaneze, Khamis Zeydan şi Liana şi-au încrucişat privirile încă o dată. Omar Yussef şi-a muşcat vârful limbii, dându-şi seama ce stângăcie comisese.

— Abu Adel şi cu mine ne aflăm în Nablus pentru a participa la nunta tânărului nostru prieten Sami Jaffari. Lucrează ca poliţist, dar este şi membru al Partidului Fatah, aşa că poate aţi auzit de el.

— Şi eu voi fi prezentă la nunta aceea, a spus Liana. Merg la toate petrecerile organizate de membrii Fatah.

— Soţul tău este un membru important în Fatah, a spus Khamis Zeydan.

Femeia l-a privit cu milă.

— Oare am devenit atât de neimportantă, încât nu aş primi nicio invitaţie dacă nu ar fi soţul meu?

A aşteptat un răspuns, dar privirile lui Khamis Zeydan erau aţintite asupra scrumierei. A întors apoi capul către Omar Yussef.

— Înainte locuiam mai aproape de oraş, dar acum zece ani ne-am construit această casă. Priveliştea este minunată, chiar dacă e puţin cam izolată. Puţini oameni ajung până aici, pe vârful Muntelui Garizim.

— Eu am fost chiar azi dimineaţă, a spus Omar Yussef.

Liana şi-a înclinat capul într-o parte. Unul din cerceii ei mari, din argint, a zăngănit la atingerea de gâtul ridat, iar degetul arătător a mângâiat scarabeul din lapislazuli montat în el.

— Eram împreună cu un preot samaritean când acesta a aflat că s-a comis o crimă în comunitatea sa, a spus Omar Yussef. Am găsit cadavrul samariteanului lângă vechiul lor templu, pe coasta muntelui.

— Alah să se îndure de cel decedat, a murmurat Liana.

— Alah să te apere, i-a răspuns Omar Yussef.

Ishaq lucrase pentru soţul Lianei. Omar Yussef se întreba dacă Liana ar dezvălui ceva util investigaţiei lui Sami.

— După câte am aflat, mortul a fost un asociat de-al soţului dumitale.

Liana şi-a îndreptat spinarea şi şi-a netezit fusta roz peste coapse. O undă de teamă i-a traversat privirile. A clipit, iar când pleoapele s-au ridicat, ochii i s-au dezvăluit, inerţi şi nepăsători ca suprafaţa apei dintr-un puţ părăsit.

— Cine?

Vocea îi era prevăzătoare şi guturală, parcă temându-se că Omar Yussef va încerca să îi prindă cuvintele şi să o plesnească peste faţă cu ele.

— Ishaq, fiul preotului Jibril.

Liana şi-a coborât privirile şi şi-a examinat inelele cu diamante de la mâini.

— Îl cunoşteaţi?

— Pe Ishaq? A scuipat cuvântul în jos, spre inelele ei, iar bărbia i-a tremurat. Îl ştiam.

— Înţeleg că relaţia lui cu soţul dumitale era una mult mai strânsă.

— Soţul meu îşi face prieteni foarte uşor. Aşa sunt multimilionarii.

Liana şi-a dat capul pe spate, iar chipul i s-a schimonosit, de parcă ar fi încercat să-şi înfrângă o lacrimă. A oftat şi a întins o mână sigură către Khamis Zeydan.

— Dă-mi o ţigară, Abu Adel.

Khamis Zeydan a scos o ţigară din pachet. Ea a luat-o şi s-a aplecat spre el, pentru a o aprinde. Îi tremura mâna şi nu reuşea să apropie ţigara de flacără. Khamis Zeydan i-a sprijinit încheietura cu delicateţe cu proteza sa, în timp ce o aprindea.

Liana a tras un fum din Rothmans şi a suflat un fuior de fum cenuşiu. Khamis Zeydan a aruncat o privire nedumerită la mănuşa din piele care îi acoperea proteza.

Omar Yussef a urmărit-o cum trage un alt fum şi se cutremură când expiră. *Oare numai simpla menţionare a soţului ei şi a banilor lui să o fi iritat în asemenea hal*? se întreba el.

— Soţul dumitale atrage prieteni numai pentru că este bogat?

Ea a înghiţit cu greutate şi l-a privit pe Omar Yussef.

— Soţul meu este şarmant şi carismatic. Dar nu ai cum să faci sute de milioane de dolari şi să rămâi un tip cumsecade, *ustaz*. Cu cât face mai mulţi bani, cu atât îi sporesc egoismul şi brutalitatea infantilă şi cu atât mai mult le cere aşa-zişilor lui prieteni să îi facă pe plac şi să îi suporte acest comportament.

— Asta nu depinde de felul în care sunt făcuţi banii: legal sau ilegal?

— În anii şaizeci eram o studentă cu vederi radicale, în anii şaptezeci eram jurnalistă şi participam la mitinguri de protest, *ustaz*. Atunci credeam că este o ticăloşie ca un singur om să posede un milion de dolari. Indiferent cât de mult se zice că a lăudat Profetul Mohamed viaţa de neguţător, întotdeauna am crezut că trebuie să fie la mijloc o ilegalitate în dobândirea unei asemenea sume de bani. Credinţa aceea nu s-a schimbat. Traiul alături de soţul meu nu mi-a schimbat prea multe dintre opiniile de atunci, a spus ea, privindu-l pe Khamis Zeydan.

Se pare că numele lui Ishaq a înfuriat-o şi a surescitat-o, şi-a zis Omar Yussef. Se întreba dacă nu cumva Amin Kanaan şi Ishaq, homosexualul, se cunoscuseră mai îndeaproape decât în calitate de parteneri

de afaceri.

— Soţul dumitale avea o legătură strânsă cu Ishaq?

Liana l-a privit tăios pe Omar Yussef. În ochii ei larg deschişi se citea furie.

— A fost, fără îndoială, unul dintre cei mai apropiaţi prieteni ai soţului meu, a spus ea, cu buzele aprinse tremurând. Frate Abu…?

— Abu Ramiz, a spus Omar Yussef.

— Frate Abu Ramiz, aş vrea să discut câteva clipe între patru ochi cu vechiul meu prieten, Abu Adel, a spus Liana. Cu voia lui Alah, ne vom reîntâlni în curând, poate la nunta prietenului vostru.

— Cu voia lui Alah, a spus Omar Yussef.

Astfel expediat, s-a ridicat de pe canapea. Khamis Zeydan a ridicat o mână şovăitoare, încercând parcă să îl tragă înapoi pe canapea, pentru a-şi asigura protecţia. *Protecţie faţă de el însuşi*, şi-a zis Omar Yussef. I-a aruncat prietenului său un rânjet fără drept de apel şi a pornit spre uşă.

A traversat holul, îndreptându-se spre o pereche de uşi cu geamuri înalte, care dădeau în partea din spate a casei. Şi-a trecut mâna peste un stâlp neted, din marmură verde, indiană, şi a privit în jos, către luminile răzleţe ale văii Nablus. Portocalii şi estompate, luminiţele se cuibăreau între munţi ca ultimii cărbuni aprinşi ai unui foc de tabără. *Peste cinci zile, până şi aceste câteva lumini se vor stinge, dacă Banca Mondială închide robinetul,* se gândea el. *Recunoaşte, Omar, nu ai ce face. Nu că nu ţi-ar păsa, dar nu eşti decât un amărât de profesor. Dacă încerci să le ţii aprinse, s-ar putea să fii tu cel ale cărui lumini se vor stinge.*

În întunericul de dincolo de fereastră a mişcat ceva, făcând să pâlpâie luminile îndepărtate ale oraşului. Omar Yussef şi-a lipit faţa de geam şi şi-a dus mâinile făcute căuş la ochi, pentru a astupa lumina care venea din hol. Printre chiparoşii aliniaţi la marginea peluzei se adunase un grup de oameni. Omar Yussef i-a privit preţ de câteva clipe, dar nu vedea prea bine în lumina slabă venită dinspre vilă. După niciun minut, aproape toţi bărbaţii s-au îndepărtat de casă şi s-au pierdut în întuneric, sărind peste contrafortul de la marginea grădinii. În timp ce escalada zidul, unul dintre ei a ridicat braţul ca să se echilibreze, iar Omar Yussef a putut vedea că ţinea în mână o puşcă de asalt.

Ultimul rămas s-a întors şi a traversat iarba, îndreptându-se cu paşi mari către casă. Era înalt, iar părul alb şi bogat îi flutura pe spate din pricina vântului care bătea peste vârful muntelui, dezvelindu-i fruntea înaltă. A urcat treptele repede, furişându-se. Omar Yussef s-a ascuns în spatele stâlpului, dar bărbatul a traversat terasa îndreptându-se spre aripa de nord, fără să privească în jur.

Omar Yussef îl văzuse destul de bine pentru a recunoaşte chipul familiar din paginile de afaceri ale ziarelor.

Era Amin Kanaan.

Uşa din spatele lui Omar Yussef s-a deschis şi Khamis Zeydan a păşit în hol. Omar Yussef şi-a încrucişat braţele şi s-a sprijinit de stâlp, ca şi cum l-ar fi aşteptat nonşalant pe prietenul său să apară.

Khamis Zeydan a fluturat din mână nerăbdător şi s-a îndreptat spre uşă.

— Care era secretul despre care a vrut să îţi vorbească?

— A vrut să îmi cânte câteva versuri din vechiul nostru cântec de dragoste. Aşa este ea, sentimentală, a răspuns Khamis Zeydan. Să mergem. Trebuie să beau ceva.

A condus în tăcere pe aleea străjuită de chiparoşi, către poartă. Khamis Zeydan a deşurubat capacul sticlei de Johnnie Walker, dar nu a băut până ce nu au ajuns la şosea. *Oare vrea să îşi menţină o înfăţişare demnă cât timp se mai află pe proprietatea lui Kanaan?* se întreba Omar Yussef. Khamis Zeydan a început să coboare dealul, a accelerat şi a dat pe gât whiskyul, înghiţind ritmic, astfel încât gâtul lui părea că face parte din motorul maşinii.

Şi-a trecut mâna peste mustaţă.

— De ce te-ai apucat să o interoghezi pe Liana despre un oarecare samaritean mort?

— Nu era un samaritean oarecare. Mi s-a părut că ştiai foarte bine cine era când ţi-am spus mai devreme despre el. Omar Yussef s-a întins după sticlă, a smuls-o cu ambele mâini din strânsoarea lui Khamis Zeydan şi a aruncat-o în torpedo. Probabil l-ai cunoscut pe Ishaq într-una din vizitele tale la biroul din Ramallah al Bătrânului.

— Nu am terminat cu sticla aia, a spus poliţistul.

— Poţi să bei după ce treci de drumurile astea periculoase. Omar Yussef i-a indicat cu o mână bolovanii de la marginea şoselei, iţindu-se ameninţători în lumina farurilor. Am întrebat-o despre samaritean, pentru că vreau să îl ajut pe Sami cu investigaţia sa.

Khamis Zeydan a oftat, pierzându-şi răbdarea.

— Să îl ajuţi pe Sami? Dacă vrei să îl ajuţi pe Sami, ţine-ţi fleanca.

— Ce vrei să spui?

— Sami nu va merge mai departe cu investigaţia. Este în pericol.

— Dar este poliţist. Chiar şi poliţiştii din Palestina trebuie să îi prindă pe infractori.

— Nu şi dacă asta înseamnă moarte sigură.

— Dacă voiau să îl ucidă, ar fi făcut-o pe aleea aceea.

— Crezi că este puţin lucru să ucizi? Chiar şi pentru bătăuşi de genul

ăstora? Dacă dezgropi toţi poliţiştii ucişi din lumea asta, pun pariu că niciunul nu va avea un braţ rupt. Nimeni nu este atât de prost încât să continue după un asemenea avertisment.

Omar Yussef l-a bătut pe Khamis Zeydan pe umăr.

— Despre asta voia să îţi vorbească Liana între patru ochi, nu-i aşa? a întrebat el. Are o poziţie importantă în Fatah, aşa că doreşte ca banii să intre în buzunarul Partidului, nu al Băncii Mondiale. Soţul ei era apropiat de samariteanul care a murit. A avut vreo legătură cu crima? Ţi-a cerut să te asiguri că Sami muşamalizează crima, nu-i aşa? Ei bine, nu o va face.

— Care bani?

Khamis Zeydan privea cu sete către torpedo, muşcându-şi buza. Omar Yussef a ezitat.

— Trebuie să îţi scot cuvintele cu cleştele? a spus Khamis Zeydan. Hai, spune despre ce este vorba.

— Americanca de la hotel lucrează la Banca Mondială. Ea crede că Ishaq a ascuns trei sute de milioane de dolari în conturi secrete din lumea întreagă în numele Bătrânului şi acum încearcă să dea de urma acestor fonduri. Ishaq urma să vorbească cu ea când a fost ucis.

— Este clar că nu era singura aflată pe urmele banilor.

— În acest caz, trebuie să îi găsim înaintea celorlalţi. Dacă Banca Mondială nu află unde sunt banii până vineri, vor suspenda ajutoarele băneşti ale Palestinei.

— Ce? Acum chiar te bat, pentru că eşti idiot. Khamis Zeydan a izbit cu pumnul în volan. Cei care încearcă să pună mâna pe acele trei sute de milioane de dolari nu au de gând să îi împartă cu tine. Vor ucide pe oricine stă între ei şi bani.

— Dar ajutoarele…

— Este treaba Băncii Mondiale să găsească banii, nu a ta. Mai bine să se pună capăt ajutoarelor, decât vieţii tale. La asta nu te-ai gândit?

Omar Yussef se gândea să îl mintă, spunându-i că nu se gândise, dar în schimb a întors capul.

Khamis Zeydan a fluierat.

— Dragul meu frate, mă aduci la disperare câteodată.

Omar Yussef privea drumul care cobora spre Nablus. Printre luminile estompate ale văii se ascundeau oameni gata să îl ucidă pentru trei sute de dolari, ce să mai vorbim de trei sute de milioane. *Are dreptate. Trebuie să las treaba asta în sarcina americancei*, şi-a zis el.

— Am luat cartea de vizită a doamnei de la Banca Mondială, a spus el. Ai dreptate, nu ar trebui să mă implic în povestea asta. O să-i dau cartea de vizită lui Sami. El nu ştie nimic despre bani, dar poate îi vine vreo idee despre

cum să le ia urma.

— Sami a renunţat deja la caz, a spus Khamis Zeydan. Când l-am vizitat la infirmeria poliţiei, mi-a spus că braţul rupt nu a fost singura ameninţare pe care a primit-o.

— Ştiu. Şeicul l-a avertizat că o să păţească ceva.

— Care şeic? Tipul din Hamas? Şeicul Bader? Khamis Zeydan a dat din cap. Nu, este vorba de altceva. A primit un telefon. L-au ameninţat că o vor răpi pe Meisoun.

— Să o pună sub protecţia poliţiei.

— La ce bun? Răpitorii ar putea foarte bine să fie poliţişti. Asta este Palestina. Cei care au arme nu le poartă din simţ civic. Poliţistul-şef a întins o mână, l-a bătut cu simpatie pe obraz pe prietenul său şi apoi şi-a lăsat mâna pe ceafa acestuia. Ţii minte povestea aia veche despre cucerirea Egiptului de către arabi? Califul a hotărât să-l numească guvernator militar pe unul dintre generalii săi şi plănuia să pună pe altcineva responsabil cu trezoreria.

Omar Yussef ştia unde bate.

— Generalul a refuzat, spunând că ar fi ca şi cum ar ţine de coarnele vacii, în vreme ce altul o mulge. Aşa-i şi aici. Cei care l-au bătut pe Sami ţin de coarnele vacii, dar de trimis i-a trimis cel care o mulge.

Jeepul s-a hurducat la trecerea peste o groapă. Omar Yussef a întins mâinile în faţă şi s-a prins de bord.

— Nu pot permite să fie închis cazul, a spus el.

Khamis Zeydan l-a privit cu furie. Omar Yussef ştia că poliţistul-şef îi auzise încordarea disperată din glas. Trebuia să se explice, deşi, cu cât vorbea mai mult, cu atât mai stridentă şi mai deprimată îi răsuna vocea.

— Miza este foarte mare. Tot ajutorul bănesc acordat poporului nostru va fi tăiat, iar ţie se pare că nu îţi pasă.

— Te miră faptul că palestinienii vor fi traşi pe sfoară din nou?

— Dacă Sami nu o face, atunci este obligaţia ta.

— Ba deloc. Eu am o singură mână, a spus el, fluturându-şi proteza. Dacă îmi rup şi cealaltă mână, pot să ies la pensie.

— Dar eu nu pot să o fac. Nu pot.

Omar Yussef îşi simţea obrazul zvâcnind acolo unde îl lovise mascatul. Stomacul i se întorcea de ruşine şi de frică. O picătură de sudoare i s-a scurs de pe palmă pe bordul negru şi murdar al maşinii.

— Aici ai dreptate, frate, a spus Khamis Zeydan, apoi a deschis cu repeziciune torpedoul şi a scos sticla înainte ca Omar Yussef să poată reacţiona. Nici chiar un încăpăţânat ca tine nu îi poate salva pe palestinieni, a spus rânjind. Fiecare om trebuie să îşi găsească singur salvarea. Eu, unul, aşa fac, a încheiat, agitând sticla.

— Vorbeşti de parcă nu am fi palestinieni.

— Palestina? Este sus, pe coama muntelui, în vilele de acolo. Nu este decât o afacere murdară. Uneori P.R.-ul este bun şi lumea întreagă se înghesuie să ne dea bani. Alteori este prost şi suferă ţăranii. Dar cei ca Liana se duc în continuare la conferinţe în Europa pe tema drepturilor refugiaţilor şi stau la cele mai scumpe hoteluri. Să salvăm Palestina? Ba las-o să se ducă dracului! a exclamat el, sorbind lacom din sticlă.

Jos, în vale, la ferestrele boltite şi înguste ale oraşului vechi pâlpâia o lumină sărăcăcioasă. Omar Yussef s-a înfiorat. Khamis Zeydan vedea realitatea luptei poporului său în vilele de deasupra lor, dar el ştia că se află dedesubt, pe aleile ascunse din *casbah*.

Capitolul 12

În urmă cu o sută de ani, turcii construiseră la marginea oraşului vechi un turn cu ceas, îngustat spre vârf, care se ridica optsprezece metri de la pământ până la o fereastră în formă de floare cu cinci petale. Omar Yussef admira simplitatea arhitecturii, dar la fel de mult regreta atmosfera nedemnă de la poalele construcţiei. Pietrele albite erau acoperite cu steaguri Hamas verzi, iar dintr-o pereche de megafoane fixate pe capota unei vechi dubiţe Volkswagen de culoare măslinie răsunau cântece islamice la volum asurzitor, încât i se părea că turnul stă să se prăbuşească.

A strâmbat din nas remarcând vârsta înaintată a bărbaţilor adunaţi în piaţă şi şi-a băgat capul între umeri, ca să se apere de înghionteli. Cei din spatele mulţimii se străduiau să privească peste capetele celor din faţă, spre estrada ridicată la picioarele turnului cu ceas. Omar Yussef simţea că îl ia ameţeala. Şi-a înfipt un deget în ureche, temându-se că muzica puternică ar putea să îi afecteze auzul.

Sami şi-a strecurat mâna stângă sub braţul lui Omar Yussef şi l-a condus către marginea pieţei, de unde puteau privi fără să fie împinşi de la spate de cei recent sosiţi. Sami purta o jachetă de pilot, maronie, din piele, cu partea dreaptă atârnându-i peste umăr şi avea braţul rupt suspendat pe lângă corp, într-o mânecă voluminoasă de ghips. Khamis Zeydan i-a ajuns din urmă. Nici el nu era în uniformă, ci purta o jachetă sport şi cravată albastră. Avea ochii apoşi, iar pielea îi era aproape la fel de cenuşie ca mustaţa.

— La dracu’, ăsta nu este locul potrivit pentru un om mahmur, a spus el.

— Poate că ar trebui să ai mai multă încredere în prieteni, în loc să îţi îneci problemele în tăcere şi băutură toată noaptea, a replicat Omar Yussef.

— Tu ai destule probleme. Nu te împovăra şi cu suferinţele altora, frate. Cine mângâie scorpionii plin de compasiune, se înţeapă.

— Ai de gând să mă înţepi dacă îţi spun că ar fi trebuit să mănânci mai bine la micul dejun, ca să îţi potoleşti stomacul?

Khamis Zeydan l-a ciupit pe Omar Yussef de încheietura mâinii, acolo unde pielea era moale şi plină de pete de ficat.

— Nu sunt încă pregătit să înţep, doar te avertizez.

Omar Yussef a zâmbit şi şi-a frecat mâna.

Sami i-a înconjurat umerii lui Omar Yussef cu mâna cea teafără.

— Uite, acolo va avea loc ceremonia, Abu Ramiz. Pe estrada de lângă turn. Apoi vor pleca cu toţii la petrecere, la clubul social de la capătul pieţei.

— Unde are loc petrecerea femeilor?

— Undeva în *casbah*. Miresele sunt deja acolo.

— Pe altă planetă, după cum bine a spus Meisoun.

Din mulţimea de bărbaţi strânşi la intrarea în moschee s-au ridicat urale. Tineri bărboşi, aplecaţi peste ferestrele de la etaj, băteau aerul cu pumnii şi scandau. Cuvintele lor erau neclare din pricina cântecului de la megafoane, dar nu după mult timp Omar Yussef a început să desluşească în proclamaţiile lor ritmice că nu există alt Dumnezeu în afară de Alah, iar Mohamed este profetul său.

Şeicul Bader îşi croia drum dinspre moschee, către estradă. A păşit pe platformă şi şi-a ocupat locul în centrul ei, strângându-şi roba la burtă şi lăsându-şi barba în piept. Nu părea să fie conştient de prezenţa mulţimii, dar o domina prin stăpânirea de sine.

Atenţia mulţimii s-a îndreptat către aleea din spatele turnului cu ceas. Volumul megafoanelor a crescut. Un bas profund şi o tamburină susurătoare vibrau alături de vocile cântăreţilor. Nouri Awwadi şi-a făcut apariţia în capătul şirului de miri, călare pe Sharik. Armăsarul alb şi-a smucit capul şi a privit în jos, pe lângă botul său lung, către feţele bărboase din jur. Suita de tineri miri a înaintat prin mulţime. Unii priveau în jur cu zâmbete largi, făcându-le semne prietenilor. Câţiva ţineau strâns de frâie, la fel de încordaţi ca armăsarii lor sperioşi.

Călăreţii s-au înşiruit în faţa estradei, iar muzica s-a oprit brusc. Nouri Awwadi stătea ţeapăn pe Sharik şi se uita peste capetele oamenilor cu o expresie mândră şi încruntată, transformat parcă într-o statuie a unui războinic victorios din vremuri străvechi. *O statuie pe care ar distruge-o, pentru că ar încălca legea islamică care interzice făurirea de idoli*, şi-a spus Omar Yussef în gând.

Discursul ritmic al şeicului Bader s-a auzit la megafoane, pornind ceremonia de nuntă. A citit pe scurt cele cincisprezece contracte de căsătorie, numele mirilor şi ale mireselor şi i-a îndemnat să ducă o viaţă plină de pietate şi de dragoste reciprocă. A recitat versete din Coran şi a amintit de un hadith, una dintre zicerile Profetului, care îi îndemna pe credincioşi să se teamă de Alah, să se roage, să postească şi să se însoare cu o femeie.

Omar Yussef se gândea la propria sa nuntă, în urmă cu mai mult de treizeci de ani. Îşi amintea că la acest moment al ceremoniei, şeicul se rugase pentru Omar şi Maryam, pentru familiile lor, oraşul şi comunitatea musulmană în general. A zâmbit. *Lui Omar şi Maryam le-a mers destul de bine*, şi-a zis el. *Pe de cealaltă parte, însă, oraşul lor şi comunitatea au dus-o destul de prost.*

Şeicul Bader s-a rugat pentru miri şi familiile lor. Când a ajuns la rugăciunea pentru musulmani, s-a oprit şi a ridicat un deget deasupra capului.

— Fraţilor, comunitatea pentru care ne rugăm aici, comunitatea tuturor palestinienilor, se cufundă într-un veac al ignoranţei.

Omar Yussef i-a aruncat o privire lui Khamis Zeydan. Prietenul său a ridicat o sprânceană. Musulmanii foloseau expresia *veac al ignoranţei* pentru a se referi la timpurile de dinainte de Islam.

— Putreziciunea s-a instaurat printre liderii poporului nostru, a continuat şeicul. Fraţilor, ştiţi bine care ne sunt nemulţumirile – corupţia, violenţa şi colaboraţionismul cu forţele de ocupaţie. Nimic din acestea nu vă este necunoscut. Şi ştiţi cine sunt oamenii din spatele lor. Hamas luptă împotriva lor în numele vostru. Vă cer să vă întăriţi angajamentul faţă de această luptă, în numele lui Alah, Stăpânul Universului.

Deşi megafoanele erau la volum maxim, şeicul a urlat până a răguşit, cu vocea spartă şi ţinând cadenţa discursului cu un pumn ridicat.

— De ce alt îndemn are nevoie cineva, în afară de poruncile Profetului, binecuvântat fie-I numele? Nu aveţi nevoie de niciun alt îndemn ca să vă opuneţi conducătorilor de acum ai poporului nostru. Şi totuşi, îmi spun unii, oare nu tot Coranul ne porunceşte să ne supunem conducerii? Este adevărat. Dar conducerea scandaloasă pe care o avem, oare trebuie respectată?

Mulţimea a încuviinţat prin murmure furioase.

— O, fraţi musulmani, cât de mult s-au îndepărtat conducătorii noştri de la calea cea dreaptă a califilor care îl întovărăşeau pe Profet, Alah să-L binecuvânteze cu pace şi iarăşi pace! Azi vă ofer noi dovezi că membrii unui anume partid politic sunt diavoli şi maimuţe care îşi duc viaţa încălcând legile Profetului, Alah să-L odihnească şi să-L binecuvânteze!

Khamis Zeydan a fluierat uşor.

— Mă bucur că nu ne-am pus uniformele azi. Predica asta ne-ar fi făcut ţinta tuturor.

Şeicul şi-a coborât vocea.

— Bărbatul care conducea acel partid politic, bărbatul care intenţiona să îi conducă pe palestinieni alte câteva decenii, bărbatul care i-a aruncat în închisoare pe fondatorii Hamas, acel bărbat a murit de o boală ruşinoasă.

— Pentru numele lui Alah, a exclamat Khamis Zeydan.

Mulţimea se agita.

— Fraţilor, îmi veţi spune că aţi auzit acest zvon şi că este o minciună răspândită de evrei şi că, de fapt, l-au otrăvit evreii. Deşi îi cred pe evrei în stare de orice mârşăvie, vă spun că de data asta nu ei sunt de vină. Am obţinut dovezi, dovezi bazate pe documente care atestă cauza morţii acestui bărbat. Acestui bărbat, care ne-a fost preşedinte şi care a îndrăznit să se intituleze simbolul suferinţei noastre, acestui bărbat i s-a făcut autopsia într-un spital din străinătate, iar conducătorii partidului său au ascuns rezultatele. Dar Hamas a pus mâna pe raportul de autopsie şi aşa am aflat că, într-adevăr, a murit de boala ruşinoasă a cărei denumire o cunoaşteţi cu toţii şi care este rezultatul imoralităţii şi al actelor interzise.

Murmurul mulţimii a crescut. Calul lui Nouri Awwadi a sărit în lături şi a lovit armăsarul de lângă el în coaste. Potcoavele i-au zăngănit pe pavajul din piaţă.

— Hamas ştie ce să facă cu această informaţie, a spus şeicul. Acum, când ne vom ruga pentru comunitatea noastră, pentru musulmani şi pentru Palestina, gândiţi-vă la aceşti bărbaţi al căror unic crez este imoralitatea. Gândiţi-vă la puterea pe care au exercitat-o asupra poporului palestinian şi la cum putem să le-o smulgem din mâini. Alah este cel mai mare.

Oamenii s-au alăturat şeicului Bader în preamărirea numelui lui Alah, aplecându-se şi îmbulzindu-se. Omar Yussef a fost împins în obloanele metalice ale unui magazin de legume. Călăreţii şi-au mânat armăsarii albi prin mulţime, mergând în direcţia clubului social de la capătul pieţei, unde au descălecat. La intrarea în clădire, au acceptat sărutările fericite ale celor din jur, ca nişte învingători într-o probă sportivă.

În timp ce oamenii îi urmau pe miri înăuntrul clubului social, mulţimea de afară s-a mai risipit.

Omar Yussef şi-a apropiat buzele de urechea lui Khamis Zeydan.

— Ai auzit ceva despre o autopsie pe cadavrul Bătrânului?

— Nu. Nu s-a făcut nicio autopsie, din câte ştiu eu. Dar dacă Bătrânul a murit de SIDA, aşa cum sugerează şeicul Bader, este uşor de înţeles că şefii partidului ar ascunde informaţia chiar şi de membrii seniori, ca mine.

— Au existat zvonuri că ar fi murit din această cauză.

— Dacă zvonurile acestea ar fi adevărate, ar însemna că oamenii celebri au fost nemuritori până când a apărut boala asta să îi decimeze.

Omar Yussef a clătinat din cap.

— Nu vorbim despre un cântăreţ sau despre un actor. Este vorba despre fostul nostru preşedinte. Oamenii se aşteaptă ca o asemenea personalitate să se ghideze după înalte principii morale.

— Sunt surprins să văd că nu te bucură vestea asta. În definitiv, îl urai

pe Şef.

— Nu îl uram, a spus Omar Yussef. Îi consideram metodele condamnabile, dar la fel le consider şi pe ale tale, iar tu îmi eşti prieten.

— Slavă Domnului, a spus Khamis Zeydan, scobindu-se între dinţi.

Sami şi-a încolăcit braţul cel sănătos pe sub cotul lui Khamis Zeydan.

— Mergi pe jos la petrecere sau aştepţi să fii dus cu unul dintre cai?

Omar Yussef a privit piaţa. Afişele, steagurile şi muzica se dovediseră irezistibile pentru mulţimea care se înghesuia acum la intrarea în clubul social al Hamasului. *Exact cum mi-a spus şeicul*, şi-a zis el. *Asta dovedeşte că Hamas lucrează pentru popor. Iar moartea fostului preşedinte, cauzată, zic ei, de SIDA, creează un contrast moral perfect.*

Sami şi Khamis Zeydan s-au îndreptat către clubul social. Omar Yussef a mers încet spre estrada unde stătuse şeicul Bader. Caii lăsaseră în urmă grămăjoare maronii de bălegar, înşirate în faţa platformei. Omar Yussef se întreba dacă şeicul văzuse caii defecând, cu cozile ridicate spre el în timp ce vorbea sau dacă simţise mirosul bălegarului căzut pe pământ.

A traversat piaţa şi i-a urmat pe prietenii săi în clubul social.

Capitolul 13

Şeicul Bader stătea tăcut şi nemişcat în fruntea comitetului de primire. Accepta fiecare strângere de mână clipind greoi, cu liniştea amăgitoare a unui tată nemilos, care îşi provoacă copiii să îi pună răbdarea la încercare.

Omar Yussef şi-a croit drum prin îmbulzeala din club. La vederea lui, şeicul şi-a coborât sprâncenele negre.

— Mii de felicitări, preacinstite şeic! a spus Omar Yussef.

Mâna şeicului Bader era moale când i-a strâns-o Omar Yussef. Şi-a înclinat capul şi i-a urat bun venit în şoaptă.

— A fost mai mult decât simplul miting politic pe care l-am anticipat. Omar Yussef a reţinut mâna şeicului într-a sa şi l-a tras mai aproape. Este foarte periculos ceea ce aţi făcut.

— Mă ameninţi, *ustaz*?

— Fiţi fără grijă, eu nu sunt decât un profesor de la o şcoală a Naţiunilor Unite, iar pedepsele corporale au fost interzise.

Şeicul a strâmbat din nas.

— Pericolul nu se află în afirmaţiile mele. Pericolul zace în rândul conducătorilor poporului nostru, care trec cu vederea corupţia şi sunt lipsiţi de decenţă.

— Nu vă contrazic, a spus Omar Yussef, acoperind cu cealaltă mână degetele şeicului. Dar dacă greşiţi…

— Nu greşesc.

— … preţul va fi cumplit. O răbufnire de violenţă.

— În Sfântul Coran, Alah este numit Înfăptuitorul Dreptăţii. El mă va proteja în lupta aceasta.

Omar Yussef a răsuflat adânc. Era convins că prietenul său avea dreptate să îl avertizeze să renunţe la cazul samariteanului mort, dar siguranţa dispreţuitoare a şeicului îl întărâta şi nu îşi dorea decât să îi dea replica cuvenită.

— Poate că tocmai în numele lui Alah, Înfăptuitorul Dreptăţii, i-aţi

cerut lui Sami Jaffari să oprească investigaţia asupra uciderii lui Ishaq, samariteanul?

Şeicul şi-a tras mâna din strânsoare şi a dus-o la barbă.

— Alah este cel care v-a spus despre cele trei sute de milioane de dolari aflate în posesia samariteanului mort?

Omar Yussef şi-a smucit bărbia către şeic, tremurând de mânie. *Of, profesore, nu poţi să îţi ţii gura, nu-i aşa?* şi-a zis el.

Aroganţa de pe chipul şeicului a dispărut.

— Nu înţeleg despre ce vorbeşti.

— Băiatul dumitale, Nouri Awwadi, îl cunoştea pe Ishaq. Dumneata l-ai avertizat pe Sami să renunţe la caz. Aşa că unde sunt cele trei sute de milioane de dolari? Omar Yussef îşi sugea capetele mustăţii. Vezi dacă asta înţelegi, stimate şeic. Fără ajutorul lui Alah.

Şeicul Bader a înghiţit cu greutate şi s-a întins pentru a strânge mâna altui bărbat venit să îl felicite, care l-a şi împins uşurel la o parte pe Omar Yussef.

Acesta a tras aer adânc în piept şi a încercat să se calmeze. La celălalt capăt al clubului social plin până la refuz l-a găsit pe Nouri Awwadi. Tânărul şi-a deschis larg braţele groase şi l-a sărutat de cinci ori pe obraji. Cămaşa de nuntă, albă şi largă, mirosea a transpiraţie din pricina efortului depus încercând să îşi ţină calul în frâu cât timp stătuse în piaţă, dar barba lui emana încă aroma lemnului de santal. Mâinile sale mari l-au prins pe profesor de umeri.

— Bun venit, dragă *ustaz* Abu Ramiz. Ce părere ai despre ceremonia nupţială, dragă prietene?

Râsul lui Omar Yussef s-a auzit ca un scrâşnet cinic.

— Nu aş fi pierdut-o pentru nimic în lume, a spus el. Îmi plac bârfele.

Awwadi s-a încruntat.

— Ai auzit vreo bârfă?

— Şeicul a trâmbiţat-o.

— Nu era bârfă, *ustaz*. Awwadi s-a aplecat către Omar Yussef. Ce ai auzit se bazează pe documente, sunt dovezi adevărate pe care le-a obţinut Hamas.

— De unde? De la cine?

Awwadi a zâmbit, dar a ridicat un deget ameninţător.

— Dumneata cercetezi cazul samariteanului mort sau faci investigaţii asupra Hamasului?

— Eu nu sunt poliţist. Oricum, forţele de poliţie nu par prea grăbite să investigheze. Sunt doar curios din fire.

— Crede-mă pe cuvânt, avem dovada.

— Dacă ar fi să cred fără să cercetez, mi-ar fi fost de ajuns cuvântul şeicului. Omar Yussef a pus o mână pe pieptul vânjos al lui Awwadi. Nouri, se prea poate ca în lumea arabă să nu ai nevoie de dovezi pentru a acuza pe cineva, dar în cazul acesta acuzaţia este atât de scandaloasă, încât este nevoie de ceva dovezi.

Awwadi a fluturat din mână, nepăsător.

— Toată lumea ştie de ce a murit Bătrânul.

— Ba nu, toată lumea are câte o teorie. Nimeni nu ştie de ce a murit cu adevărat.

Awwadi l-a luat de mână pe Omar Yussef şi l-a condus prin mulţime. I-a spus ceva în şoaptă unui bărbat robust, cu barbă, care stătea lângă uşă şi pe care Omar Yussef l-a recunoscut ca fiind unul dintre insurgenţii pe care îi văzuse la moschee, sărind în ajutorul şeicului. Bărbatul i-a înmânat lui Awwadi un M-16 şi l-a fixat pe Omar Yussef cu o privire lipsită de expresie.

Afară, câţiva băieţi loveau cu o minge de fotbal obloanele magazinului de legume în faţa căruia stătuse Omar Yussef în timpul ceremoniei. Soarele era la zenit, dar un vânt aspru vuia dinspre munte şi învolbura steagurile verzi de pe turnul cu ceas. Obloanele de metal zdrăngăneau, iar mingea de fotbal a ricoşat în baliga de cal din faţa estradei, făcându-i să râdă pe băieţi. Unul dintre ei a dirijat mingea înapoi în piaţă, apoi a şutat-o cu putere. Prietenii lui s-au tăvălit pe jos de râs văzând cum a ţâşnit bălegarul de pe minge pe chipul băiatului. Omar Yussef a coborât treptele din faţa clubului social pe urmele lui Awwadi.

— Eu sunt cel care a obţinut dovezile pentru şeic, i-a spus Awwadi, încet.

— Cum?

— În numele organizaţiei Hamas, am obţinut dosare care conţineau informaţii despre mârşăviile celor de la vârful partidului Fatah. Awwadi a aruncat o privire în jur şi şi-a aranjat arma pe piept. Dumneata eşti prieten cu Sami Jaffari. El face parte din Fatah, dar până acum s-a dovedit destul de cinstit. Restul sunt nişte escroci. Să nu ai încredere în ei. Şi mai ales să nu pleci urechea la ce ţi se spune despre mine.

— De la cine ai cumpărat dosarele? De unde ştii că informaţiile sunt adevărate?

— Le am de la un tip din Fatah. Mi le-a dat, pentru că este la fel ca toţi ceilalţi, nu îi pasă decât de ceea ce vrea el, iar partidul poate să se ducă la dracu’.

— Ar putea fi o acţiune de dezinformare, a spus Omar Yussef, punându-şi braţele în jurul trupului, pentru a se apăra de vântul rece.

— De ce ar planta informaţii care să le creeze o imagine proastă lor şi

fostului lor lider? Awwadi l-a luat de mână pe Omar Yussef şi l-a condus pe aleea de lângă clubul social, la adăpost de vânt. *Ustaz*, majoritatea informaţiilor pe care le-am obţinut proveneau din arhiva Bătrânului. Avea dosare cu toate ticăloşiile comise de cei din jur, astfel încât dacă vreunul devenea prea iubit sau încerca să îl înfrunte, îl punea la respect prin şantaj.

— Dar informaţia despre boala preşedintelui – asta nu de la el a venit.

— Acesta a fost un cadou din partea celui cu care am încheiat tranzacţia.

Uşa metalică a clubului social s-a deschis. Vântul a împins-o şi a izbit-o de perete cu un zgomot puternic. Awwadi s-a adâncit în întunericul aleii, trăgându-l pe Omar Yussef după el. Khamis Zeydan a apărut pe trepte şi şi-a aprins o ţigară. S-a scărpinat în cap şi a strigat pe cineva dinăuntru. Sami a ieşit şi el şi împreună s-au îndreptat spre partea mai nouă a oraşului.

Omar Yussef l-a privit pe Khamis Zeydan care se îndepărta în grabă, cu capul între umeri pentru a se apăra de vânt. Piciorul stâng îi şchiopăta. *I s-a agravat diabetul*, şi-a zis Omar Yussef.

— Generalul de brigadă Khamis Zeydan este cel care îl însoţeşte pe prietenul dumitale, Sami. Zeydan îţi este şi el prieten? a murmurat Awwadi.

Omar Yussef a întors capul către tânărul mire.

— Ai un dosar cu informaţii şi despre el?

Awwadi a încuviinţat din cap.

— Vrei să îl citeşti?

— Vreau să îl distrug, a spus Omar Yussef.

— Credeam că sunteţi specialist în istorie. Acestea sunt arhivele neoficiale ale vieţii politice din Palestina.

— Miros urât.

— Aşa miroase politica palestiniană.

— Avea şi Ishaq dosar?

Awwadi a plescăit din limbă în semn că nu.

Îmi dau seama că nimic din ce mi-ar spune omul acesta despre informaţiile cuprinse în dosare nu m-ar surprinde, se gândea Omar Yussef. *Despre ce ar putea fi vorba? Hoţii, violuri, corupţie? Crime? Îi cred în stare de orice ticăloşie pe cei care conduc poporul palestinian.*

— Nu sunt nişte simple documente istorice, a spus el. Ar putea schimba viitorul. L-ar putea face mai sângeros, pornind un război civil între Fatah şi Hamas.

— Suntem în plin război civil şi acum. Unul de lungă durată, cu ceva pauze, ca să ne putem preface că nu este vina noastră. Dar, cu toate astea, este un război. Awwadi a venit mai aproape. Ar trebui să cunoşti adevărul despre cei din Fatah care ne-au condus atâta vreme. Despre lucrurile reprobabile pe

care le-au făcut. Ajutoarele de miliarde de dolari primite de poporul nostru au fost risipite. Uită-te la oraşul acesta. Nu avem niciun teatru. Nicio sală de cinema. În schimb, întregul oraş este un circ. Mulţumită oamenilor ale căror nume se regăsesc în dosarele obţinute de mine.

Conducerea Băncii Mondiale este pe cale de a ajunge la aceeaşi concluzie, şi-a zis Omar Yussef. *Dar de ce oare în Orientul Mijlociu nedreptăţile nu pot fi îndreptate decât prin violenţă?*

— Cât ai plătit pentru dosare?

Awwadi a scuturat din cap.

— Un milion de dinari? Omar Yussef a făcut un pas către bărbatul cel vânjos. Ce crezi că se va întâmpla cu banii pe care i-ai dat? Acum faci şi tu parte din corupţia instaurată de Fatah, nu înţelegi?

Ochii lui Awwadi s-au întunecat de mânie.

— Nu le-am dat niciun ban. Am făcut un schimb. Le-am dat Pergamentul Abisha.

— Dar samaritenii mi-au arătat pergamentul ieri. Cine l-a înapoiat?

— Eu le-am dat pergamentul samaritenilor. Sunt şi samariteni care fac parte din Fatah. Unul din ei mi-a dat dosarele cu informaţii.

— Ishaq, a spus Omar Yussef.

Awwadi a răsuflat. Omar Yussef a simţit miros de usturoi în respiraţia tânărului.

— Ai furat Pergamentul Abisha de la sinagogă. Apoi l-ai returnat în schimbul dosarelor, a spus Omar Yussef.

— Dacă zici dumneata.

— Cum a ajuns Ishaq în posesia acestor dosare?

— Erau dosarele Bătrânului. După moartea lui, m-am gândit că Ishaq ar putea să pună mâna pe ele. Dacă nu le avea el, atunci se aflau în posesia prietenului său, Kanaan, care făcea orice îi cerea Ishaq. Aşa că am furat Abisha şi l-am silit să îmi dea dosarele în schimbul pergamentului sfânt al poporului său. A fost o afacere bună.

— Crezi? Omar Yussef şi-a mângâiat mustaţa cu degetul mare şi arătător. Ishaq deţinea şi informaţii despre conturile secrete ale Bătrânului. Fără îndoială se temea că cei ca tine vor încerca să dea de urma acelor bani. Aşa că ţi-a oferit dosarele cu informaţii secrete ca să te deruteze şi să nu afli de bani.

— Informaţiile acestea sunt foarte preţioase. Am făcut o afacere bună.

— Merită trei sute de milioane de dolari?

Awwadi a gemut, ca şi cum ar fi primit un pumn în stomac.

— Atâta a pus deoparte Ishaq pentru Bătrân. Ţi-a aruncat praf în ochi şi acum altcineva o să pună mâna pe bani. Poate sunt deja în posesia cuiva din

Fatah. Cu o asemenea sumă se pot cumpăra destule arme ca să şteargă Hamasul de pe faţa pământului.

Awwadi s-a scărpinat nervos în cap.

Omar Yussef şi-a mijit ochii.

— Dar Amin Kanaan are dosar? Sau soţia lui, Liana?

— Nu, ei nu au.

— De ce?

— Poate pentru că sunt cinstiţi? a rostit Awwadi pe un ton batjocoritor.

Oare cum ar arăta dosarul meu, dacă s-ar strădui cineva să îl întocmească? se întreba Omar Yussef. *Am stat o vreme în închisoare când eram tânăr. Pot să explic de ce, desigur, dar pe hârtie s-ar vedea numai datele seci şi incriminatoare, care m-ar face să par un infractor. Ar mai fi şi perioada în care beam şi toate lucrurile pe care le făceam când eram beat şi pe care nici măcar nu mi le mai amintesc. Dosarele de acest fel nu îţi spun nimic adevărat despre un om. Nu fac decât să îl mânjească cu mizerie.*

— Cel care a păcătuit ar trebui să aibă prilejul de a se spăla de păcate, a spus Omar Yussef. Unul dintre înţelepţii noştri arabi scria undeva că cel care doreşte să îşi purifice sufletul nu o poate face într-o singură zi de rugăciune şi nici nu poate ocoli căderea în păcat printr-un singur act de rebeliune.

— Am citit şi eu Ghazali, *ustaz*, dar dumneata omiţi ceva. Concluzia lui era că o zi în care ocoleşti neprihănirea duce la o a doua şi, astfel, sufletul decade puţin câte puţin. Awwadi a ridicat degetul arătător. Dosarul lui Khamis Zeydan nu a ajuns atât de gros după o singură zi de păcătuire.

— Taci. Este prietenul meu.

— Poate că nu ştii destule despre el încât să poţi hotărî dacă să îi fii sau nu prieten. Adevăratul Khamis Zeydan este cel din dosar, nu omul pe care îl consideri prieten.

— Unde sunt dosarele?

Awwadi a ridicat bărbia şi a dat din cap. A făcut un pas pe lângă Omar Yussef pentru a se întoarce înăuntru, la nuntă. Mişcarea i-a amintit lui Omar Yussef de felul în care Awwadi îl împiedicase să se uite spre pivniţa din fundul grajdului, la Palatul Touqan. *Nu arme ai depozitat tu în pivniţă*, i-a zis el în gând. *Ai ascuns dosarele acolo, nu-i aşa?*

Urcând treptele clubului social, Awwadi a avut o ezitare.

— Ne vedem mâine dimineaţă la baia turcească, a strigat el.

Omar Yussef a văzut că tânărului îi părea rău de neînţelegerea intervenită între ei. A încuviinţat şi i-a făcut semn cu mâna. A aşteptat ca Awwadi să intre în sală, apoi a pătruns în *casbah*.

Capitolul 14

Omar Yussef a mers pe acelaşi drum pe care îl urmase împreună cu Awwadi, străbătând aleile boltite, până ce a simţit din nou în nări duhoarea canalizării din Yasmina. Populaţia din *casbah* gravitase către nunta Hamas, iar pasajele păreau mai pustii ca niciodată. A recunoscut dugheana cu mirodenii a familiei Mareh, în pragul căreia îl înfruntase cu privirea Awwadi pe tânărul în salopetă albastră. Deşi uşa era încuiată, dinspre o fereastră de la demisol se auzea zumzetul vibrant al râşniţelor electrice, iar aerul nopţii era acoperit cu un nor cenuşiu de pudră de nucşoară. Omar Yussef s-a oprit să adulmece aromele. Respirând aerul încărcat, şi-a amintit de miile de cafele rafinate, aromate cu mirodeniile acestea şi băute împreună cu bunii săi prieteni. Apoi şi-a amintit că simţise acelaşi miros în respiraţia bătăuşului mascat care îl lovise peste obraz şi a privit de-a lungul aleii, către colţ, întrebându-se dacă nu cumva îl aşteaptă acolo.

A luat-o la dreapta şi a coborât către Palatul Touqan.

Ishaq a stat alături de Bătrân până la sfârşit, când acesta a murit în Europa, se gândea el. *Poate Ishaq ştia de ce boală a murit preşedintele. Nu cumva a fost ucis de cineva din Fatah pentru că le-a dezvăluit aceste informaţii celor din Hamas?*

La capătul aleii în pantă, s-a oprit. Era convins că Palatul Touqan era acolo, dar ajunsese la capătul aleii şi încă nu vedea poarta înaltă a vechiului conac. S-a întors pe acelaşi drum şi a luat-o la dreapta, presupunând că locuinţa lui Awwadi se află pe următoarea stradă paralelă, dar aleea urca diagonal, pe deal. Şi-a blestemat simţul orientării. Trebuia să ajungă la Palatul Touqan şi să examineze pivniţa înainte ca Awwadi să plece de la petrecerea de nuntă. Avea la dispoziţie puţin mai mult de o oră. Probabil va avea multe dosare de cercetat în ascunzătoarea lui Awwadi, dacă intuiţia lui era corectă. Lui Omar Yussef puţin îi păsa de liderii Fatah şi, oricum, nu putea distruge toate dosarele, chiar dacă reuşea să dea de urma lor, fără să stârnească mânia celor din Hamas. Dar voia să îl apere pe Khamis Zeydan, să îi găsească

dosarul şi să scape de el.

Uită-te la tine, cum alergi ca un şobolan într-un labirint, şi-a zis el, uitându-se la ceas. *Timpul trece şi tu îl pierzi bătând drumurile astea vechi*.

Era convins că palatul se află mai jos, aşa că a luat-o pe o alee mai îngustă şi a coborât câteva trepte. A adulmecat aerul. Mirosul de canal se simţea mai puţin aici. Oare greşise drumul şi ieşise cu totul din Yasmina?

A ajuns în capătul unor trepte care coborau până sub o boltă învechită şi a observat capitelul unei coloane romane încorporate în baza zidului. Era atât de mâncat de vreme încât cu greu mai putea fi recunoscut. Omar Yussef s-a aplecat pentru a-i atinge suprafaţa aspră şi noduroasă.

Ceva a biciuit aerul de deasupra capului său şi a lovit zidul cu un şuierat brusc. Cu mâna sprijinită încă de pietrele străvechi, a privit în spatele său. *A fost un glonţ*, şi-a zis în gând. *Unde am nimerit oare?*

Când s-a ridicat, un alt glonţ a spart o bucată din capitelul roman, pulverizându-i praf pe pantofi. A auzit paşi care se apropiau în grabă pe aleea din spatele său. *O singură pereche de ghete*, şi-a zis. *Nu am nimerit în mijlocul unui schimb de focuri. Mă urmăreşte cineva.*

Dinspre alee s-a auzit un foc de armă. Printre umbrele serii, Omar Yussef a văzut flacăra portocalie de la gura ţevii şi s-a aruncat în dreapta. A aterizat pe scări şi s-a rostogolit în întuneric, apărându-şi capul cu o mână, iar în cealaltă ţinându-şi strâns ochelarii.

În cădere, şi-a menţinut o postură rigidă. Va fi plin de vânătăi, dar atâta timp cât nu îi permite trupului să se încovoaie, nu îşi va rupe nimic. S-a oprit izbindu-se de o cutie cu oase de pui aflate în putrefacţie, cât pe ce să lovească o pisică, dar aceasta a fugit speriată. A rămas întins la pământ, gemând, până ce l-a auzit pe urmăritor înaintând pe alee, către scări. A împins cutia în mijlocul pasajului, a pipăit cu înfrigurare zidul şi a dat colţul. Printr-o arcadă din faţă a văzut o lumină, spre care a pornit şchiopătând.

Când a ieşit la lumină, se afla în *souk*-ul pustiu. În oricare altă zi ar fi fost în siguranţă aici, în mijlocul mulţimii, dar acum toţi proprietarii îşi închiseseră magazinele, pentru a participa la nunta cea mare. În spate, a auzit cum cineva se împiedică de cutia cu resturi de pui şi înjură.

Peste drum, un gard de fier împrejmuia câteva morminte vechi. O clădire fusese ridicată în spatele mormintelor şi deasupra lor, dar zidul de lângă gard era doar un morman de cărămizi sparte. Probabil pe acolo intraseră israelienii într-unul din raidurile lor nocturne, făcând o spărtură în zid, pentru a căuta arme ascunse în spatele mormintelor. Pe acolo s-a strecurat Omar Yussef.

Împiedicându-se de o cărămidă căzută, s-a sprijinit cu mâinile de cel mai apropiat mormânt. Suprafaţa lespezii avea aspect de coajă de portocală.

S-a târât în spatele ei şi s-a lăsat pe vine, cu faţa lipită de dreptunghiul decorativ în care era dăltuit un verset din Coran, în maiestuoasa caligrafie *thuluth*. Şi-a trecut degetele peste text şi a remarcat numele Touqan gravat pe piatra de calcar. *Este mormântul unui om bogat care locuia pe vremuri în palatul unde locuieşte acum Awwadi*, şi-a zis el.

Omar Yussef a ţintuit cu privirile piatra, până ce chipul cadavrului dinăuntru părea că sclipeşte de dincolo de ea. *Te rog, nu face niciun zgomot*, i-a spus cadavrului. *Îţi iert toate păcatele comise cu secole în urmă, dacă nu mă dai de gol acum*.

A auzit paşi traversând *souk*-ul în fugă. Şchiopătând. *Probabil din cauza căzăturii pricinuite de cutia de gunoi*, şi-a zis. A încercat să îi imite pe morţii care zăceau sub lespezi şi care îl îndatorau cu tăcerea lor.

Paşii s-au oprit în dreptul gardului de fier. Omar Yussef a auzit respiraţia grea a unui bărbat. I s-a părut că simte miros de nucşoară şi i-a revenit în minte respiraţia omului care îl plesnise peste obraz. Gardul metalic a scârţâit. *Intră*, şi-a zis el, dar apoi a auzit paşii îndepărtându-se prin *souk*.

La o oarecare distanţă s-a deschis o uşă, izbind un perete, iar în stradă s-au revărsat glasuri voioase. Omar Yussef l-a auzit pe urmăritorul său înjurând în barbă şi întorcându-se în *casbah*.

Omar Yussef s-a lăsat la pământ, cu spatele lipit de mormântul Touqan şi a răsuflat cu disperare, ca un înotător care iese la suprafaţă după mult timp petrecut în apă. A închis ochii şi s-a cutremurat. *Oricine ar fi, m-a văzut vorbind cu Nouri Awwadi. Orice aş şti eu despre dosarele cu informaţii secrete sau despre moartea lui Ishaq, omul acesta bănuieşte probabil că ştiu mai multe. Va încerca din nou să mă ucidă.*

Un vânt puternic bătea prin *casbah*, iar soarele serii s-a lăsat dincolo de Gerizim. Dinspre vechile morminte venea o umezeală grea. Era prea târziu să se mai întoarcă la Palatul Touqan şi să caute dosarele. Omar Yussef s-a căţărat peste dărâmături, a coborât în *souk* şi s-a îndepărtat în grabă, păşind peste dalele vechi de piatră.

Capitolul 15

Lui Omar Yussef nu îi plăcea mâncarea de la restaurant. Bănuia că bucătarii profesionişti îşi păcălesc clienţii adăugând grăsime sau prea multă sare la mâncăruri, în loc să respecte reţetele tradiţionale. Anticipând asemenea mâncăruri de mâna a doua la restaurantul hotelului, aştepta îmbufnat la fereastra camerei sale, bătând cu un deget în cartea pe care încerca să o citească, în vreme ce Maryam se îmbrăca pentru cină.

Lumini albastre singuratice punctau dealul din faţă. Locuitorii din Nablus mâncaseră devreme şi se duseseră la culcare, lăsând străzile partizanilor şi patrulelor israeliene. *Şi celui care a încercat să mă ucidă*.

Liniştea din faţa ferestrei îi părea amăgitoare lui Omar Yussef, ca tăcerea unui mort. *Un mort pare nemişcat*, şi-a zis el, *dar seninătatea morţii este numai o mască a putrefacţiei neostoite a cărnii. Aş fi spus că trupul lui Ishaq era lipsit de viaţă când l-am inspectat, sus, pe vârful muntelui. În realitate, era devorat de nenumărate organisme microscopice îngrozitoare. Iar peisajul acesta liniştit este străbătut de viermi la fel de distrugători ca aceia care mănâncă un cadavru în putrefacţie*. Şi-a încleştat mâinile, îngrijorat. *Dacă aş vorbi încă o dată cu americanca, poate mi-aş face o idee mai clară despre motivul pentru care a fost ucis Ishaq. Aş putea să îi îndrept paşii către bani, fără să mă implic direct. Fără să mai risc.*

— Sper că bucătarul de la hotelul acesta nu ţine prea mult pe grătar *shish tawouk*. Maryam a ieşit din baie, strecurându-şi un cercel mic de aur în lobul urechii. Restaurantele astea întotdeauna strică puiul şi eşti nevoit să îneci mâncarea în suc de lămâie ca să îi dai un pic de savoare.

Omar Yussef a râs.

— Data viitoare când mai mergem undeva, o să închiriez o cameră de hotel cu o bucătărie numai pentru tine, a spus. În felul acesta, vom putea să ocolim restaurantele.

Maryam a tras pe ea o jachetă neagră, de lână.

— Omar, angajaţii acestor restaurante îşi bat joc de mâncare. Nu

iubesc nici mâncarea pe care o prepară, nici pe oamenii care o vor mânca.

Omar Yussef a observat că Maryam îi atârnase cămaşa cu mâneci scurte pe bara perdelei de la duş, umedă pe piept, acolo unde îi frecase pata de hummus. Mâncarea de la bufetul lui Abu Alam fusese bună, chiar dacă pe Maryam o jignise faptul că a mâncat din mâna altcuiva. Poate nu ar trebui să se grăbească să condamne mâncarea de la restaurant.

— Draga mea, cina din seara asta ar putea să nu fie chiar atât de proastă.

Soţia lui a ridicat un deget dojenitor.

— Da, poate va fi la fel de bună ca hummusul pe care l-ai mâncat în *casbah*.

Omar Yussef şi-a simţit gura uscată, ca puiul gătit prea mult, cu care îşi închipuia că se va îneca în scurt timp. *Îmi poate citi gândurile*, s-a întrebat el, *sau conştiinţa încărcată?*

— O să gust din salate, a spus Maryam, şi dacă mi se pare că nu sunt pregătite aşa cum trebuie, nici nu mă ating de felul principal.

S-a încruntat, a ridicat o mână şi a inspectat vânătaia verzuie de pe mâna lui.

— Vânătaia asta o ai de când ai căzut, după ce te-a lovit nemernicul ăla?

Omar Yussef spera că puterea soţiei sale de a-i citi gândurile avea o limită.

— Cu siguranţă, a spus el.

Şi-a tras mâna. Îl durea tot corpul de când se rostogolise pe trepte, dar nu voia să o alarmeze pe Maryam.

— Tot nu înţeleg de ce voiau să îi facă rău lui Sami.

— El este poliţist. Ei sunt infractori.

— Sunt mândră de tine că ai încercat să îi opreşti.

Omar Yussef a pus cartea pe masa de toaletă. Încercase să recitească câteva poezii ale unui vestit scriitor din Nablus, dar cartea îl iritase. Poetul atingea un ton eroic care i se părea la fel de fals ca melodrama din glasul unui crainic de ştiri. Poemele ridicau în slăvi oameni care ar fi trebuit să fie readuşi cu picioarele pe pământ în loc să îşi sacrifice viaţa fără rost. *La noi nici măcar artiştii nu sunt în stare să ne spună adevărul*, şi-a zis el. *Nu-i de mirare atunci că politicienilor li se pare atât de uşor să mintă*.

— Cobor să beau o cafeluţă până te îmbraci tu, Maryam, a spus el. O să mă relaxeze.

— Sigur, dragul meu, a spus ea, clipind des. Îmi aranjez părul şi vin şi eu.

Omar Yussef i-a zâmbit soţiei sale. În spatele hainelor negre, pielea îi

părea cenuşie, deşi în realitate era galben-maronie, ca pulpa vinetei. Clipea des când i se vorbea, o idiosincrazie căpătată în timpul Intifadei. Lui îi era teamă că ar putea fi din cauza emoţiilor excesive, a grijilor nerostite pentru viaţa familiei sale în mijlocul violenţelor din Betleem. *Poate că este numai surprinsă să fie încă în viaţă, după tot ce a îndurat oraşul nostru*, şi-a zis el.

Maryam s-a întors în baia cea mică.

— Îmi fac griji pentru Zuheir, a spus ea încet, în timp ce Omar Yussef apăsa pe clanţă ca să iasă din cameră.

A luat mâna de pe clanţă.

— Pentru că a devenit habotnic?

Maryam şi-a întors brusc faţa către soţul ei.

— Pentru că este numai piele şi os. Nu mănâncă bine.

— De vină sunt hainele alea tâmpite pe care le poartă, îl fac să arate ca un cioban saudit, a spus Omar Yussef. Sau poate pentru că posteşte de două ori pe săptămână, ca un bun musulman.

— Omar, nu critica băiatul. Este încăpăţânat, ca tine. Dacă îi spui că a luat-o pe un drum greşit, nu faci decât să-l îndârjeşti.

S-a aplecat spre oglinda din baie şi, cu ajutorul a două degete, s-a jucat cu pielea lăsată de la colţurile gurii.

— Maryam, pleacă din faţa oglinzii, i-a spus Omar Yussef. Când te examinezi în felul acesta, îmi amintesc cât de rău arată propria mea reflexie în oglindă. De ce te arăţi atât de nemiloasă faţă de sărmanul tău soţ?

Maryam i-a răsucit în joacă nasturii hainei şi i-a periat reverele.

— Nu îţi face griji, a spus ea. Eşti elegant, ca întotdeauna.

Nu era adevărat că, aflat în faţa oglinzii, Omar Yussef se privea cu un ochi critic. Vedea încă urmele tânărului chipeş care fusese odată. Ba chiar îşi imagina că este mai puţin chel decât în realitate şi că mustaţa sură îi dă un aer de gravitate masculină. Dar în seara aceea se îndoia de el însuşi. Oglinda i-ar putea reflecta ochii adânciţi în orbite, pleoapele grele şi ridurile noi, apărute ca nişte cicatrice la colţurile gurii.

A sărutat-o pe soţia sa pe frunte şi a deschis uşa. În timp ce el ieşea, ea s-a întins după peria de păr.

Oglinda din lift îl provoca. A văzut cu coada ochiului un chip pământiu, brăzdat de umbre adânci, cenuşii. Şi-a întors repede privirea către luminile fluorescente care pâlpâiau în tavan şi a ţinut-o acolo până s-au deschis uşile liftului în holul hotelului şi a putut să scape de reflexia sa.

Jamie King stătea în mijlocul holului, cu mâinile încleştate în faţă. Ochii ei cercetau încăperea, de parcă ar fi aşteptat pe cineva. Avea părul roşcat lăsat pe spate, iar Omar Yussef îi admira volumul. A luat o hotărâre bruscă şi nu s-a mai simţit atât de descurajat. *Trebuie să îi vorbesc înainte să sosească*

Maryam, şi-a zis. Când s-a apropiat de ea, femeia şi-a îndreptat jacheta, a zâmbit şi a întins o mână hotărâtă, pentru a-l saluta.

— Sper că nu te deranjez, a spus el.

— Nu, de fapt eu…

— Jamie, vreau să continuăm discuţia despre Ishaq, samariteanul, i-a spus Omar Yussef, venind mai aproape de ea. Ishaq era foarte tânăr pentru a se ocupa de conturile secrete ale Bătrânului, nu-i aşa?

— Preşedintele nu avea încredere în mulţi oameni, a spus King, mângâindu-şi firele subţiri de păr de lângă ureche. Cei care mi-au vorbit prima dată despre Ishaq au folosit toţi aceeaşi expresie: „Ishaq era ca un fiu pentru Bătrân.” Dar nu exclud posibilitatea ca preşedintele că îl fi avut cu ceva la mână pe Ishaq.

— Vreun secret ruşinos? *Homosexualitatea lui*, şi-a zis Omar Yussef.

— Ceva care i-ar fi conferit puteri asupra lui. Astfel încât, dacă Ishaq ar fi încercat vreodată să şterpelească din bani, preşedintele i-ar fi putut distruge familia.

— A plecat la Paris împreună cu preşedintele, când Bătrânul era pe moarte, a spus Omar Yussef. După ce preşedintele a murit, Ishaq ar fi putut păstra toţi banii.

Americanca şi-a înclinat capul către Omar Yussef.

— Asta dacă nu cumva îi cunoştea cineva secretul şi îl putea şantaja.

— În cazul acesta, de ce să se întoarcă în Palestina? Se arunca drept în braţele celor care îl şantajau. Omar Yussef a clătinat din cap. Ce crezi că s-a întâmplat cu banii?

— Nu am interceptat nicio tranzacţie de dată recentă care să indice că banii ar fi fost mutaţi. Presupun că Ishaq se afla încă în posesia conturilor secrete când a fost ucis.

— Unde crezi că sunt banii?

— Banii recuperaţi până acum erau în conturi din Belize, Bahamas, Panama, locuri de genul ăsta. Mai sunt şi investiţii în companii din lumea largă. Companii telefonice din Libia, firme care se ocupă cu distribuţia de alimente în Arabia Saudită, tot felul de întreprinderi. Dar cei mai mulţi se aflau în conturi uşor de accesat, pentru a plăti pentru lucrurile de care preşedintele avea nevoie rapid. Eu voi continua să încerc să dau de urma banilor, investigatorii mei sunt la Geneva urmărind anumite piste. Dar sunt îngrijorată. Dacă Ishaq a fost ucis pentru informaţiile privitoare la aceste conturi, le vor goli înainte să ajung eu la ele.

— Indiferent de ceea ce descoperi, mă ţii şi pe mine la curent? i-a şoptit Omar Yussef. Te-ar ajuta să te consulţi cu cineva care cunoaşte cultura locului.

Jamie King i-a adresat un zâmbet politicos, pe care Omar Yussef îl cunoştea prea bine după anii de muncă alături de străinii de la ONU. *Nu are rost să aştept un telefon din partea ei*, şi-a zis.

Liftul a scos acelaşi sunet electronic. Când s-au deschis uşile, Maryam era cu ochii în oglindă, trăgându-se de pungile de sub ochi, iar Nadia o imita pe bunica ei şi chicotea. Fata a traversat în grabă holul, zâmbind către Jamie King.

— Bunicule, am invitat-o pe domnişoara King să ia cina cu noi, a spus ea.

Omar Yussef şi-a dus degetele la mustaţă, încercând să îşi ascundă surprinderea.

— Ai de gând să vorbeşti cu dumneaei toată seara despre cartea ta, Nadia?

Fata a clătinat din cap.

— Nu dezvălui nimic despre carte, a spus ea. Va trebui să ghiceşti cine este criminalul.

Jamie King a dat mâna cu Maryam.

— Nadia mi-a spus că mâncarea din seara asta va fi cu mult mai proastă decât cea care se găteşte în casa dumitale, Umm Ramiz, a spus ea.

Maryam a sărutat-o pe Nadia. Omar Yussef vedea cum chipul obosit i se lumina de plăcere când îşi ţinea în braţe nepoata. Nu putea să nu se gândească la soţia sa ca la o femeie simplă, ale cărei plăceri se situau toate în zona familială, domestică, care face de obicei deliciul femeilor. Cu toate astea, era deseori convins că se regăseau în caracterul ei aspecte sofisticate, despre care el habar nu avea. I-ar fi plăcut să îi poată citi toate secretele, dacă s-ar fi găsit un dosar cu informaţii despre ea printre cele procurate de Awwadi pentru Hamas.

În sala de mese, Nadia i-a văzut pe tatăl ei, Ramiz, şi pe unchiul ei, Zuheir, la fereastră şi s-a îndreptat spre ei. Maryam s-a oprit ca să vorbească cu o femeie de la masa alăturată, unde alţi prieteni de-ai părinţilor lui Sami, din Betleem, mâncau frigărui de miel şi pui.

Omar Yussef i-a salutat pe cei din Betleem cu glume despre minunea de a o vedea pe Maryam într-un restaurant, apoi s-a aşezat lângă soţia sa. Ramiz a mângâiat părul lung şi drept al fiicei sale şi i-a şoptit ceva. Au râs amândoi, iar lui Ramiz i-au tremurat obrajii durdulii. Zuheir strângea în mână un pahar cu apă şi se zgâia la urmele de ţigară de pe faţa albă de masă. Chelnerul a venit cu o tavă mare pe care erau tot felul de salate. Le-a aşezat pe masă.

Ishaq şi-a închipuit că va fi liber după moartea preşedintelui, şi-a zis Omar Yussef. *A renunţat la siguranţa din Franţa pentru satul de pe Muntele*

Garizim ca să fie împreună cu soţia şi tatăl său adoptiv. Credea că preşedintele îi luase secretul cu el în mormânt. Dar cineva cunoştea secretul ruşinos al lui Ishaq şi s-a folosit de el. Să fi fost Nouri Awwadi? El îi spusese lui Omar Yussef că Ishaq era homosexual. Tot el reuşise să obţină dosarele cu informaţii secrete de la Ishaq. Poate că el îl omorâse, totuşi. Oare îi smulsese lui Ishaq şi date despre conturile secrete ale preşedintelui, sub ameninţarea şantajului? *Se poate ca Awwadi să-mi fi spus de dosarele cu informaţii secrete despre cei din Fatah ca să mă facă să cred că asta este tot ce a primit de la Ishaq*. Omar Yussef a frământat între degete o mică ruptură din faţa de masă. *Dar când i-am spus lui Awwadi că milioanele preşedintelui se aflau în mâinile lui Ishaq, a părut extrem de surprins. Dacă nu cumva este un actor foarte convingător, atunci banii nu se află la el. Nu încă.*

Sami şi Meisoun au traversat sala de mese. Ea îşi ţinea mâinile împreunate, într-o atitudine sfioasă. Li se permitea să se arate în public împreună înainte de nuntă, dar să se comporte cu reţinere. Sami s-a oprit la masa de lângă cea a lui Omar Yussef, pentru a-şi saluta prietenii de familie, zâmbind timid când ei au făcut glume pe seama braţului său în ghips. A surprins privirea lui Omar Yussef şi zâmbetul i-a pierit. Profesorul a întors capul. Meisoun a sărutat-o pe Maryam. În timp ce îi dădea Nadiei o îmbrăţişare, a cântărit-o pe Jamie King din priviri şi i s-a adresat lui Omar Yussef.

— Aşa careva să zică, *ustaz*, se pare că am fost degradată la rangul de a treia soţie.

Chipul lui Omar Yussef s-a îmbujorat.

Sami s-a aplecat să îi sărute pe Ramiz şi pe Zuheir, mormăind o urare de bun venit abia auzită. S-a aşezat lângă ei, aplecat, cu ochii aţintiţi asupra feţei de masă şi braţul rupt ascuns sub tăblia mesei.

Bietului băiat îi este ruşine că nu lucrează la cazul Ishaq, şi-a zis Omar Yussef.

Maryam a lăsat să cadă o bucăţică crocantă de *pita* pe farfurie, a plescăit din limbă şi şi-a încrucişat braţele.

— Iaurtul din *huwarna* este prea apos, a spus ea în engleză.

King s-a aplecat deasupra farfurioarelor înşirate pe masă.

— Care din salate este aceea?

Maryam i-a arătat un bol mic cu iaurt simplu, punctat de seminţe mici, închise la culoare.

— Tot ce ai de făcut este să speli seminţele de muştar şi să le pui în iaurt. Cât de greu poate să fie? Şi nu au adăugat niciun strop de mentă. Voia să pară nemulţumită, dar îşi putea reprima un zâmbet provocat de faptul că îi vorbea unui străin despre bucătăria locului. Eu pun întotdeauna mentă

proaspătă în *huwarna* chiar înainte de a o servi, ca să îi dea o aromă în plus.

Omar Yussef a adunat sos de iaurt cu o bucată de pâine, pe care a ronţăit-o apoi în gură.

— Nu o băga în seamă, Jamie, a spus el. Este foarte bun.

Maryam i-a aruncat o privire furioasă.

— Dar sigur, nu este la fel de bun ca cel pe care îl faci tu, draga mea, a spus el în engleză. Apoi a continuat în arabă. Nadia, spune-i bunicii tale că va muri de foame în Nablus dacă refuză să mănânce mâncarea proastă din restaurantul ăsta.

Maryam a luat de pe masă un vas cu verdeţuri şi a pus câteva linguri pe farfuria lui Jamie.

— Încearcă asta, Jamie. Este *jarjeer*. O mâncare tradiţională palestiniană. Este făcută dintr-o plantă care în engleză cred că se numeşte „arugula”. Pentru a face salata, se adaugă suc de lămâie şi condimentul acesta măcinat, de culoare purpurie, căruia noi îi spunem sumac. Nu ştiu cum i se spune în engleză.

King a gustat, iar pe chip i s-a citit încântarea.

— Are un gust foarte aromat.

— Lămâia subliniază gustul proaspăt al frunzelor de arugula, a spus Maryam.

— Se spune că salata asta îl face pe bărbat viguros în pat, a spus Omar Yussef râzând. Iată de ce Maryam nu mi-o găteşte niciodată.

Maryam a dat drumul vasului cu *jarjeer* pe masă, în faţa lui Omar Yussef.

— Mănânc-o pe toată, să vezi dacă îmi pasă, a spus ea.

Nadia a râs pe înfundate şi un pic din cola pe care o bea i-a ţâşnit pe nas, ceea ce a făcut-o să se prăvălească pe masă într-o criză de chicoteli. Omar Yussef, care o urmărea, a râs. A mângâiat dosul palmei lui Maryam şi i-a zâmbit până ce a început şi ea să râdă.

Zuheir ciugulea din cele câteva linguri de *baqdounsiyya* de pe farfuria lui. Perseverenţa clocotitoare cu care evita s-o privească pe Jamie King părea să îi atragă atenţia americancei spre el.

— Ce salată este aceea? l-a întrebat ea.

Zuheir abia dacă şi-a ridicat ochii când Jamie King arăta spre farfuria lui.

— Pătrunjel tocat şi pastă de susan, a mormăit el.

Maryam s-a aplecat spre el.

— Altceva?

Zuheir a zâmbit fără tragere de inimă.

— Sare, ulei de măsline şi suc de lămâie, mamă.

Maryam s-a înclinat, mândră.

— Zuheir, când am vorbit mai devreme la cafea, conversaţia s-a învârtit numai în jurul politicii, a spus ea. Am uitat să te întreb dacă locuieşti şi tu tot în Betleem.

Zuheir şi-a supt buza de jos şi i-a aruncat o privire tatălui său.

— Locuiesc în Marea Britanie de câţiva ani, unde studiez şi predau, a spus el. Dar acum mă întorc în Orientul Mijlociu. O să predau în Beirut.

— Îmi place Beirutul. Este un oraş minunat, a spus King.

— Tuturor vesticilor le place Beirutul. Aceasta este problema. Zuheir şi-a dat la o parte farfuria. În realitate, este plin de tot felul de extremişti. Sper că predând acolo, voi reuşi să fac ceva pentru a le reduce fanatismul.

— Şi de ce nu faci acelaşi lucru aici?

— Îi las pe extremiştii palestinieni în grija tatălui meu.

Sami s-a uitat cu asprime la Zuheir.

— Ce vrei să spui, Zuheir? a întrebat Omar Yussef, cu gura plină de *baqdounsiyya*.

Zuheir a ridicat din sprâncene.

— Palestinienii s-au izolat din nou de lume, iar tu eşti singurul dispus să se culce la pământ, în mizerie, şi să îi lase să păşească pe tine, către un loc sigur.

— Dacă salvarea palestinienilor depinde de spatele puternic al iubitului nostru tată, atunci Alah să ne apere pe toţi, a spus Ramiz. Nu este ceea ce s-ar numi un culturist.

A râs şi a întins mâna după hummus.

Zuheir şi Omar Yussef s-au privit în tăcere, în timp ce chelnerul îndepărta salatele şi aducea carnea friptă care constituia felul principal.

— Aveţi vreun post liber la Banca Mondială pentru un absolvent de economie? a întrebat Maryam, atingând braţul lui Jamie King şi arătând către Meisoun.

Ramiz a clătinat din cap.

— Mamă, nu îi lăsa pe cei de la Banca Mondială să îmi fure noul partener de afaceri.

— După nuntă, o să deschid în Nablus o franciză a afacerii cu telefoane mobile deţinută de Ramiz, i-a explicat Meisoun lui Jamie.

— Grozav. Unde ai studiat?

— La Cairo. Voiam să obţin masteratul, dar din pricina Intifadei s-a închis graniţa dintre Egipt şi Gaza, de unde sunt eu. Am fost nevoită să îmi găsesc o slujbă la un hotel din oraşul Gaza.

— Mare păcat.

Meisoun a zâmbit.

— Nu foarte mare. Acolo mi-am cunoscut viitorul soţ. Altfel m-aş fi măritat probabil cu vreun faraonaş plin de aere din Cairo.

— Dar cel puţin Cairo nu se află în plin război, a spus Ramiz, plesnindu-l pe spate pe Sami.

— Dacă o femeie nu îşi alege bine soţul, îşi creează propriul război, a spus Meisoun, dojenindu-l pe Ramiz cu un deget. Sami şi cum mine vom avea parte de pace, indiferent ce necazuri cotropesc Nablusul.

— Şi când e ziua cea mare? a întrebat King.

— Vineri. Dar nu este mare în stilul nunţilor americane pe care le-am văzut la televizor. Este o petrecere mare.

— Fără o ceremonie religioasă?

— Este şi o parte religioasă, dar noi ne-am făcut deja jurămintele.

— Cel mai important lucru a fost să îl fac pe tatăl ei să fie de acord, a spus Sami.

— Iar el a spus da, evident.

Jamie a ridicat paharul cu suc ca pentru a închina în sănătatea lor.

— De fapt, nu a *spus* da. I-a dat lui Sami cafea îndulcită.

Nadia a luat-o pe Meisoun de mână pentru a-i da de înţeles că voia să îi explice.

— Când un bărbat se duce să ceară mâna unei fete, gazda îi serveşte cafea la sfârşitul vizitei. Dacă este îndulcită cu zahăr, înseamnă că familia este de acord cu căsătoria. Dacă este amară, răspunsul este nu.

— Cred că este un semnal eficient.

— Toată lumea preferă cafeaua dulce. În afară de bunicul. El bea întotdeauna cafeaua amară.

Nadia s-a strâmbat la Omar Yussef.

Jamie King s-a scuzat după cafeaua de la sfârşitul mesei. Pe când americanca părăsea sala de mese, Omar Yussef l-a observat pe Khamis Zeydan traversând holul. Şeful de poliţie se clătina pe picioare şi s-a sprijinit cu cotul de uşa restaurantului. A tras aer adânc pe nas, de parcă ar fi râcâit ceva, a adunat flegmă în gură şi a scuipat-o pe podea. Chelnerul l-a privit îngrijorat.

Omar Yussef a pus o mână pe braţul lui Maryam.

— Ne vedem sus, după ce îţi termini desertul, a spus el, ridicându-şi sprâncenele în direcţia lui Khamis Zeydan.

Maryam i-a urmărit privirea, iar buzele i s-au deschis într-o expresie compătimitoare.

Sami s-a ridicat şi a ocolit masa. Omar Yussef s-a ridicat şi el.

— Mai stai puţin cu logodnica ta, i-a şoptit el. Măcar de asta dă-mi voie să mă ocup eu.

— Numai de asta, a spus Sami, băţos.

Meisoun i-a făcut semn logodnicului ei să se aşeze. Chipul tânărului s-a încordat până ce a ajuns să pară pietrificat şi neomenesc.

Capitolul 16

Chelnerul s-a îndreptat fără tragere de inimă către beţivul din dreptul intrării, dar Omar Yussef a clătinat din cap şi i-a făcut semn să se întoarcă la locul său de lângă bucătărie.

— Hai în camera ta, i-a spus el lui Khamis Zeydan, prinzându-l de braţ.

— Nu am mai primit o asemenea propunere de ani de zile, dragă, a răspuns Khamis Zeydan.

Abia îngâna cuvintele şi a izbucnit într-un râs amar, iar respiraţia îi mirosea a scrumiere murdare înmuiate în whisky. Omar Yussef şi-a ţinut răsuflarea.

În dreptul liftului, Khamis Zeydan a avut nevoie de două mâini ca să ducă bricheta la capătul ţigării, iar pe holul către cameră s-a sprijinit atât de tare de Omar Yussef, încât genunchii profesorului mai că au cedat.

— Amin Kanaan este o corcitură nemernică, a spus Khamis Zeydan, apoi a scăpat cheile în faţa uşii.

Cu o mână, Omar Yussef l-a sprijinit de canatul uşii pe prietenul său care se clătina, s-a aplecat şi a ridicat cheile. A deschis uşa şi l-a ajutat pe Khamis Zeydan să intre.

Camera mirosea a ţigări şi urină. Khamis Zeydan a scos o sticlă de whisky de un litru din geanta de voiaj măslinie, de formă tubulară, aflată pe pat. S-a proptit în tăblia patului şi a luat o înghiţitură. Omar Yussef a tras apa la toaleta împuţită şi a privit cu dezgust către chiştoacele de ţigară care pluteau într-o cană, lângă chiuvetă.

— Kanaan ţi-a furat iubita acum douăzeci şi cinci de ani, a spus el, aşezându-se pe un scaun de birou incomod, de la piciorul patului. S-a lăsat pe spate în scaun. *Scârţâie aproape la fel de rău ca mine*, şi-a zis el. Nu crezi că e timpul să dai uitării povestea asta?

— Am dat totul uitării. Tot ce a fost bun.

Khamis Zeydan şi-a şters mustaţa cu dosul palmei şi s-a holbat cu ură

la mănuşa care îi acoperea proteza.

— Sunt cu toţii nişte corcituri nemernice.

— Cine?

— Toţi, toată şleahta de nemernici.

Când eşti treaz, nimeni nu ţi se pare mai plicticos decât un beţiv, şi-a zis Omar Yussef. Nu îl văzuse niciodată pe Khamis Zeydan în halul acesta şi nu-şi dorea decât să iasă din cameră.

— Nevastă-mea este o nemernică, a spus Khamis Zeydan. Fiii şi fiicele mele, toată lumea. Corcituri nemernice. A clătinat din cap şi a mai luat o înghiţitură. A studiat sticla preţ de câteva clipe şi i s-au umezit ochii. Sami, nu. Sami îmi este ca un fiu.

Omar Yussef s-a ridicat în picioare.

— M-am săturat de prostia asta. Adună-te!

Şi-a auzit cuvintele, furioase şi aspre, şi s-a oprit. Parcă intrase altcineva în cameră şi ţipase la beţivul de pe pat. Dar nu era nimeni altcineva, numai sticla şi ura lui faţă de pofta pe care i-o stârnea băutura din ea. Şi-a dat seama că vocea îi aparţinea.

Khamis Zeydan a fluturat sticla către profesor.

— Îmi este ca un fiu. Fiul pe care trebuia să îl am în locul pămpălăilor ălora căcăcioşi din Iordania. Băieţii lu' mă-sa, nemernicii. Cum îndrăznesc ei… mi-au spus… eu nu sunt un…

Şi-a pierdut şirul supărării, a luat o altă înghiţitură de whisky şi a revenit în forţă:

— Cum îndrăznesc?

— Frate, nu da vina pe copii pentru că sunt supăraţi pe tine. Cât au fost mici, tu erai mereu plecat de acasă.

— Luptam pentru poporul nostru.

— Iar ei luptă pentru mama lor, singura persoană, în ochii lor, căreia i-a păsat de ei.

— Ce uşor îţi este ţie să spui asta. Tu eşti un om bun şi toată lumea ţi-o spune.

Omar Yussef a oftat. A simţit că îl îneacă plânsul şi a clipit de câteva ori.

— Şi tu eşti un om bun, Abu Adel.

— Mi se pare că întotdeauna oamenii mă plac mai mult decât mă plac eu singur, a spus Khamis Zeydan.

— Oare pentru că nu au informaţiile pe care le deţii tu?

Khamis Zeydan s-a oprit cu sticla ridicată spre buze, examinându-l pe profesor.

Lui Omar Yussef i-a venit în minte dosarul cu informaţii

compromiţătoare despre prietenul său, pe care Awwadi îl ţinea ascuns undeva. S-a uitat în ochii palizi ai poliţistului-şef. *Ştie prea bine ce s-ar afla într-un asemenea dosar*, şi-a zis el. *Şi nu îşi poate închipui că ar putea cineva să iubească un om care a făcut lucruri atât de îngrozitoare, indiferent pentru ce cauză lupta.*

Khamis Zeydan a băut încet, de parcă şi-ar fi pierdut brusc pofta.

— Toată viaţa am fost trădat, a spus el. Poate reacţionez exagerat la criticile pe care mi le aduc ai mei. Când sunt criticat, simt că este preludiul unei trădări şi mai mari. Aşa era în timpul exilului, alături de Bătrân. Oamenii de teapa lui Kanaan mă lucrau pe la spate, mă mânjeau cu noroi, stârneau tot felul de zvonuri ca să mă discrediteze. Trebuia să fiu la sediu tot timpul, ca să înăbuş în faşă comploturile înainte de a se ajunge prea departe. De asta nu puteam fi alături de familia mea şi nu am simţit niciodată dragostea pe care copiii o au pentru părinţii lor.

— Dar acum a trecut totul. Nu mai eşti în exil.

Omar Yussef s-a lăsat şi mai jos pe scaunul incomod.

— Nu a trecut. Am văzut asta pe chipul lui Kanaan când am dat ieri peste el, la sediul poliţiei. Khamis Zeydan a pus sticla pe noptieră. Nu mă voi elibera niciodată de povestea asta. Iar acum i se întâmplă şi lui Sami la fel. Oamenii îl bănuiesc că le-a făcut vreun serviciu israelienilor. Cred că altfel nu ar fi primit permisiunea de a se întoarce din Gaza în Cisiordania.

Omar Yussef şi-a amintit de întrebarea preotului samaritean şi de stânjeneala furioasă din răspunsul tânărului. Dacă povestea lui Sami îşi croise drum până pe vârful Muntelui Garizim, atunci îşi imagina cu câtă suspiciune era privit jos, în *casbah*.

— Pentru Sami nu va fi acelaşi lucru, a spus el. Este îndrăgostit de Meisoun. Vor avea o căsătorie fericită. O să fie fericit.

Khamis Zeydan a clătinat din cap.

— Are nevoie de mine să îi fiu tată.

— Are un tată. În Betleem. Hassan îmi este vecin şi te pot asigura că este un om bun.

— Atunci, Sami are nevoie de mine să îi fiu naş. Ca să nu sfârşească la fel ca mine.

— Eşti beat, frate.

— Mâna lui. Khamis Zeydan se holba la proteza sa. Chiar şi mâna lui este la fel ca a mea. Ruptă, inutilă.

— Nu este decât o fractură. Se va face bine. Şi, crede-mă, tu eşti un om admirabil. Sami ar fi mândru să îţi semene.

Khamis Zeydan şi-a şters o lacrimă cu vârful unui deget. A încercat să ascundă mişcarea ştergându-şi nasul cu dosul mâinii, dar Omar Yussef l-a

văzut.

— Sami nu ar trebui să îşi asume riscuri, a spus poliţistul-şef. Ştii la ce mă refer, nu? Samariteanul ăla mort. Uită-l.

Glasul lui Khamis Zeydan era deodată grav şi hotărât. Omar Yussef s-a întrebat dacă nu cumva prietenul său mimase autocompătimirea tipică beţivului ca să îl pregătească pentru ceea ce îi spunea acum. S-a aşezat mai bine pe scaunul care scârţâia.

— Dacă tu ai fi văzut cadavrul samariteanului, bătut şi plin de sânge, ai putea uita? l-a întrebat el.

— Sami are şansa de a trăi o viaţă liniştită aici, în Nablus, cu soţia sa. El poate avea familia pe care eu nu am avut-o niciodată. Nu îl forţa să investigheze cazul acesta. Va fi nevoit să înfrunte oameni puternici. Îl vor da gata. În cel mai bun caz îi vor distruge cariera şi îl vor trimite să năduşească în vreo amărâtă de secţie de poliţie de la ţară, să urmărească hoţii care fură caprele beduinilor ignoranţi din sud. Dar ar putea fi ucişi, el sau Meisoun.

— Sami nu este implicat. Nu îţi face griji pentru el.

— Să îmi fac în schimb griji pentru tine?

— Nici eu nu sunt implicat. Omar Yussef s-a ridicat în picioare şi şi-a îndreptat spinarea. Mâine dimineaţă mă duc la baia turcească din *casbah*. Pare ăsta gestul unui om obsedat de urmărirea unui criminal? De ce nu vii şi tu?

— Să transpir până scot alcoolul din sânge?

Omar Yussef l-a strâns pe Khamis Zeydan de umăr.

— Nu doar alcoolul. Poţi elimina toată singurătatea şi suspiciunile tale.

— Aş inunda întregul *casbah* dacă aş începe să elimin toate astea.

— Şi de ce nu? Şi eu trebuie să mă curăţ. Sper doar că porii mei sunt destul de mari ca să iasă totul prin ei.

S-au despărţit zâmbind. Omar Yussef a traversat coridorul către camera sa şi a găsit-o pe Maryam într-o cămaşă de noapte de un albastru palid, întinzându-şi cremă grasă pe obraji şi pe frunte.

— Ce face? Este bine? a întrebat ea.

Omar Yussef şi-a atârnat blazerul pe uşă şi s-a dus la fereastră.

— Nu va fi niciodată bine.

Soţia sa a întins un ultim strat de cremă în jurul buzelor şi a ridicat din sprâncene, întrebătoare.

— Ce este?

— De ce ai rămas lângă mine, Maryam?

— Omar?

— Nu cu mulţi ani în urmă, eram ca dragul nostru prieten, Abu Adel.

— Niciodată nu ai fost în halul ăsta.

— Eram un beţivan. Mă enervam foarte repede. Nu credeam că m-ar putea plăcea cineva şi bănuiam că toată lumea îşi bate joc de mine pe la spate.

— Dar eu nu am permis niciodată să te simţi singur, aşa cum este el.

Maryam şi-a trecut mâinile pe după ceafa lui Omar Yussef.

El a simţit mirosul de trandafiri din loţiunea ei şi a sărutat-o.

Când s-a desprins din îmbrăţişarea ei, avea cremă în mustaţă. Ea şi-a trecut degetele peste firele albe şi i-a răsucit capetele în sus.

— Nu aş putea să te părăsesc niciodată, Omar, a chicotit ea. Nici dacă ţi-ai unge mustaţa cu uleiuri, ca un paşă turc, bătrân şi arţăgos.

Capitolul 17

Pe aleea din faţa băii publice, Khamis Zeydan a strănutat puternic printre buzele ţuguiate, şi-a frecat fruntea palidă, cenuşie, şi a înghiţit cu greutate.

— Nu ştiu dacă sunt în stare de asta, a spus el cu o voce scrâşnită. Dacă intru în baia de aburi, s-ar putea să leşin.

— Dar ce te faci, că trebuie să transpiri ca să scoţi totul din tine, a zis Omar Yussef, urcând scările în spatele lui.

— Dacă scot totul, vor rămâne urme ale trecutului meu murdar pe gresie şi le va putea citi oricine.

Cineva a dezgropat deja secretele acelea, prietene, i-a zis Omar Yussef în gând. Se întreba dacă ar fi cazul să îi spună că urmau să se întâlnească cu Awwadi înăuntrul băii. Făcându-le cunoştinţă, spera să îl poată convinge pe Awwadi că prietenul său este un om bun, ca să nu folosească dosarul cu informaţii secrete împotriva poliţistului-şef. Având în vedere însă nervozitatea şi mahmureala lui Khamis Zeydan, nu era sigur că Awwadi va fi încântat de el.

— Dar nu-i nimic, a spus Khamis Zeydan. Cu cât îmi torn mai repede nişte apă în cap, cu atât mai repede vom afla dacă asta este mahmureala care o să mă dea gata.

S-a apropiat anevoie de uşă.

La hamamul al-Sumara, sala principală era construită în jurul unei vechi fântâni arteziene, din piatră de calcar festonată. Un fir subţire de apă ţâşnea dintr-o coloană de piatră, aflată în mijlocul fântânii şi curgea într-o piscină îmbrăcată în gresie turcoaz. Fereastra din vârful acoperişului, în formă de dom înalt, era împărţită în triunghiuri albastre, verzi şi portocalii. În jurul geamului creşteau cârcei lungi de viţă, iar ipsosul alb era pătat cu mucegai de culoarea smaraldului. Încăperea era luminată, dar din pricina umezelii mirosea a pivniţă veche.

Nouri Awwadi era întins pe un divan, la intrare. Când l-a observat pe Khamis Zeydan, a ridicat din sprâncene şi şi-a întins bărbia în direcţia lui

Omar Yussef, cu gestul cu care se fac complimente gazdei pentru o mâncare savuroasă. A apăsat cu degetul mare pe tastele telefonului său mobil şi l-a îndreptat către un bărbat mătăhălos de lângă el, care, la rândul lui, şi-a îndreptat propriul telefon către Awwadi. Au râs când în telefoane a răsunat refrenul unui siropos cântec de dragoste libanez. Omar Yussef a recunoscut melodia dintr-un videoclip pe muzica căruia dansa câteodată Nadia în sufragerie.

Awwadi l-a plesnit pe tovarăşul său cel robust cu palma pe umăr. Apoi s-a întors spre Omar Yussef.

— Facem schimb de tonuri de apel.

Omar Yussef s-a încruntat. Îi displăcea râsul lor zgomotos şi intruziunea melodiei prosteşti în acest loc încărcat de tradiţie.

— Când au construit baia aceasta, în urmă cu cinci sute de ani, nu erau nevoiţi să suporte pacostea asta, a spus el.

Prietenul lui Awwadi a zâmbit. Părul său negru, cu firul gros, era dat pe spate, lăsând goală fruntea îngustă, iar barba îi strălucea, uleioasă.

— Acesta a fost întotdeauna un loc de întâlnire, *ustaz*. Dacă te întorci mai târziu, încăperea în care ne aflăm va fi plină de bărbaţi care fumează narghilea şi joacă table.

— În acest caz, mă bucur că am venit mai devreme.

— Credeţi că în Paradis nu sunt oameni? Bărbatul cu păr negru şi-a deschis braţele larg. S-a văzut cum i se umflă pieptul sub cămaşa în carouri alb-negre, iar gâtul i s-a întors dintr-o parte în alta. Oamenii fac parte din Paradis.

— Ai avea dreptate, dacă toată lumea ar ajunge în Paradis. Omar Yussef a fluturat un deget, zâmbind. Dar sper că Alah, Regele Zilei de Apoi, nu va permite accesul în Paradis celor care îşi aduc cu ei telefoanele mobile.

— Facă-se voia lui Alah. Râzând, bărbatul cel robust s-a întins să dea mâna cu el. Îmi cer scuze pentru mizeria pe care o veţi găsi azi la baia publică. O unitate a forţelor speciale israeliene a venit azi-noapte.

— De ce?

— Căutau ceva.

— Ce?

— Am picat examenul de admitere în armata israeliană, aşa că nu mi se dezvăluie asemenea informaţii. Numele meu este Abdel Rahim Dadoush. Sunt directorul băii.

— Şi cel mai bun maseur din Nablus.

Nouri Awwadi s-a ridicat şi l-a întâmpinat pe Omar Yussef cu trei sărutări. A apucat apoi mâna lui Khamis Zeydan.

— Foarte bine, chiar am nevoie de un masaj, a spus Khamis Zeydan.

Sunt ţeapăn ca penisul unui măgar care se pişă.

Awwadi a bătut din palme şi a râs.

— Numai durerea unui masaj zdravăn te poate scăpa de asemenea rigiditate, a spus Abdel Rahim. O să vă omor cu masajul meu, ca să vă simţiţi viu din nou. Dar mai înainte, baia.

În vestiarul îngust, Omar Yussef şi-a înfăşurat un prosop alb, subţire, în jurul taliei uscăţive. Khamis Zeydan a luat un al doilea prosop şi l-a aruncat neglijent peste braţ, ca să îşi ascundă proteza.

Awwadi a zâmbit la intrarea lor într-o încăpere mare, plină de aburi.

— Odată ce un bărbat a fost la baia publică cu un alt bărbat, între ei nu mai încap secrete, a spus el.

Khamis Zeydan a aruncat o privire către prosopul care îi acoperea mâna pierdută, dar Omar Yussef ştia că Awwadi nu se referea la proteza lui. *Tocmai m-a asigurat că dosarul lui Khamis Zeydan nu va fi folosit împotriva lui*, şi-a spus el.

Cei trei bărbaţi s-au întins pe podeaua camerei cu aburi.

Tavanul boltit răspândea o lumină albastră care trecea prin nişte tuburi mici, circulare, fiecare având la capăt un vitraliu. Omar Yussef simţea cum aburul cu aromă de dude îi deschide plămânii.

— Aerul acesta cald este ca un drog, a spus Awwadi. Când te laşi pătruns de el, simţi că nimic nu te mai poate atinge.

— Aburul nu te poate apăra de gloanţe, a murmurat Khamis Zeydan.

— Şi ce te poate apăra de gloanţe?

— Banii.

— Poate că în curând o să am şi eu destui bani ca să evit gloanţele din arsenalele tuturor facţiunilor palestiniene şi israeliene, a spus Awwadi, făcându-i cu ochiul lui Omar Yussef.

Este pe punctul de a descoperi documentele conturilor secrete, şi-a zis Omar Yussef. *Sau poate le-a găsit deja. Cum o să-l conving să nu folosească banii pentru operaţiuni Hamas? Trebuie să i-i predea lui Jamie King*.

Awwadi s-a ridicat şi s-a plesnit cu palmele peste pectoralii săi lucioşi.

— Vă rog să mă scuzaţi acum, a spus el. Îmi place să fac masajul când sunt încă transpirat.

— Nouri, trebuie să afli ceva, a spus Omar Yussef. Vineri, Banca Mondială…

— Peste câteva minute, Abu Ramiz. Mă întorc să facem baia fierbinte împreună.

Aburul s-a lăsat în spatele său. Omar Yussef şi Khamis Zeydan au

trecut în încăperea alăturată. În pereţi erau construite nişe late cât să încapă un om. În nişe se aflau cărămizi de zgură aşezate pe podea, câte una de fiecare parte a unui bazin jos, din piatră. Khamis Zeydan s-a aşezat pe o cărămidă întoarsă în sus şi a dat drumul la apa fierbinte.

Omar Yussef s-a uitat la mucegaiul negru care încercuia chiuveta şi se strecura de-a lungul rosturilor, printre plăcile de faianţă crem. Mai sus, pe zid, ipsosul era pătat cu dungi de mucegai verde, atât de viu colorat, încât la o primă vedere părea vopsea.

— De ce nu or curăţa tot mucegaiul ăsta? Este dezgustător.

— Nu face pe mironosiţa, a spus Khamis Zeydan. Stai jos şi toarnă.

A ridicat o cupă roşie, din plastic, a luat cu ea apă fierbinte din chiuvetă şi şi-a vărsat-o în cap. S-a înfiorat şi a scos un răcnet.

Omar Yussef s-a lăsat pe o altă cărămidă. Khamis Zeydan i-a înmânat o cupă, cu care a turnat apă peste el. Şuviţele lungi de păr alb, pe care le pieptăna peste chelie, i-au căzut pe frunte, iar ochelarii i s-au aburit. Căldura i-a intrat în oase şi a continuat să scoată apă fierbinte şi să o toarne peste el iar şi iar, întrebându-se dacă se va putea opri vreodată.

Khamis Zeydan împroşca apă cu recipientul său în bazin, pentru a-şi acoperi vorbele.

— La ce se referea jigodia aia din Hamas când vorbea despre secrete? a întrebat el în şoaptă.

— Nu poţi să te relaxezi şi tu un pic?

Omar Yussef a închis ochii şi şi-a turnat o altă cupă de apă peste cap şi umerii lăsaţi.

— Se uita la tine cu subînţeles.

Robinetul murdar a împroşcat apă în chiuvetă. Omar Yussef a ciulit urechea, dar erau singuri în această parte a băii.

— Awwadi a făcut rost de nişte dosare pentru Hamas, i-a şoptit el. Dosare alcătuite de Bătrân. Cu informaţii scandaloase.

— Secrete murdare?

— Exact. Nu ştiu ce nume conţin dosarele, dar din ce spune Awwadi este clar că îi priveşte pe mulţi lideri de la vârful conducerii Fatah.

Khamis Zeydan a deschis gura. Omar Yussef şi-a dus palma în faţa gurii prietenului său.

— Există şi un dosar cu numele tău, a spus el. Dar nu îţi face griji. Sunt sigur că la asta se referea Awwadi adineauri. Nu va folosi dosarul împotriva ta după ce am făcut baie împreună.

— Ai înnebunit de tot? Khamis Zeydan a vărsat apa în bazin, cu zgomot. Mă avertiza că mă are la mână. Că ar putea folosi dosarul oricând.

— Eşti prea suspicios.

— Pune-te în locul meu. Şi tu ai fi extrem de suspicios.

Omar Yussef a bătut cu recipientul în marginea de piatră a chiuvetei, simţind cum îl îmboldeşte maliţiozitatea.

— M-am săturat de negativitatea ta constantă, a spus el. Orice ar fi, nu mă pot pune în locul tău. Nu eu sunt cel care a dus o viaţă necinstită. Eu nu am de ce să mă tem că voi fi şantajat pentru toate secretele murdare ascunse în trecutul meu.

— Tu nu ai niciun schelet ascuns în dulap? Khamis Zeydan îl privea dispreţuitor. Ai fost demis de la Şcoala Călugărilor Catolici, nu-i aşa? Mi-ai spus întotdeauna că motivul a fost o nimica toată. Poate a fost ceva important, totuşi. Şi nu uita Damascul, pe vremea când eram studenţi, iar tu erai o gloabă politică în universitate. Pe atunci te ocupai cu tot felul de lucruri dubioase, nu încerca să o negi. Dar de fiul tău care trăieşte la New York ce ai de spus? Israelienii l-au aruncat în închisoare acum câţiva ani. Ce afaceri învârtea?

— Ala nu a fost pus sub învinuire niciodată.

— Parcă ai fi avocatul lui, nu taică-său, a spus Khamis Zeydan. Trecutul oricui l-ai cerceta vei descoperi că suntem cu toţii nişte mincinoşi mârşavi care manipulăm adevărul.

— Una e să fii mincinos, dar cu totul altceva să alergi prin toată Europa şi Orientul Mijlociu comiţând crime una după alta.

Khamis Zeydan a rânjit, ca şi cum Omar Yussef şi-ar fi închipuit că îl poate doborî cu o simplă lovitură de prosop ud.

— Nu este niciun secret că am făcut toate lucrurile astea, ceea ce înseamnă că nu poate fi vorba despre dezvăluiri scandaloase. Dar din câte ştiu eu, şi tu ai putea fi un criminal.

— Cum îndrăzneşti? a exclamat Omar Yussef, gândindu-se la timpul petrecut în închisoarea din Betleem înainte de a pleca la universitate, sub o falsă acuzaţie de crimă. Şi dacă ai auzi că sunt acuzat de crimă, ai crede-o?

— Eu nu cred nimic din ce aud, a spus Khamis Zeydan. Spre deosebire de tine, care pari să mă crezi în stare de orice.

Şi-au turnat apă fierbinte pe umeri, dar acum nu se mai puteau relaxa.

— Cu toţii încercăm să ne reducem trecutul la tăcere, a spus Khamis Zeydan. Orice trecere sub tăcere este vinovată. Am făcut atâtea lucruri urâte încât ar trebui să mă închidă pe viaţă. Dar în schimb, sunt poliţist. Bine ai venit în Palestina!

Omar Yussef şi-a pus o mână pe genunchiul osos, cu pielea lividă, al lui Khamis Zeydan.

— Putem încerca să obţinem dosarul tău de la Awwadi.

— Nu dispune el de dosarele acelea, pentru numele lui Alah. Chiar dacă Awwadi şi cu mine ne-am împrietenit, înveliţi doar în nişte prosoape,

şeicul Bader nu a fost aici cu noi. Nu îmi pot închipui că i-ar da mână liberă lui Awwadi în privinţa dosarului, chiar dacă acesta ar fi dispus să renunţe la el. Şeicul îl va folosi împotriva mea dacă încerc vreodată să arestez pe vreun membru Hamas. În Palestina nu trebuie să-i permiţi nimănui să te aibă la mână cu ceva.

— „Spune-i cuiva stăpân, iar el te va vinde în piaţa de sclavi”, a spus Omar Yussef.

Khamis Zeydan a pocnit din degete.

— De acolo i-a venit şeicului ideea că Bătrânul a murit de boala aia, nu-i aşa? Din dosare.

— Tot ce se poate.

— Dar cum aşa? Doar erau dosarele Bătrânului. Nu ar fi putut nota acolo detalii legate de propria moarte.

Omar Yussef a inspirat adânc. Era gata să îi spună lui Khamis Zeydan că Ishaq îi fusese alături preşedintelui până la sfârşit şi că el predase dosarele în mâinile Hamasului, dar s-a auzit un strigăt dintr-o încăpere mai îndepărtată a băii publice.

Prosopul lui Khamis Zeydan a împroşcat dalele de gresie cu apă în urma lui, în timp ce el dispărea în camera de duşuri. Strigătul ar fi putut aparţine cuiva care suferea în vreme ce îi erau masaţi prea puternic muşchii încordaţi, dar probabil Khamis Zeydan recunoscuse ceva sălbatic în vocea aceea. *A mai auzit oameni urlând de durere şi de disperare*, şi-a zis Omar Yussef. *Nu a pierdut vremea să aştepte cel de-al doilea strigăt.*

Din aceeaşi direcţie s-a auzit o altă voce ţipând. De data asta nu era un strigăt de durere. Era un urlet de spaimă.

Omar Yussef a dat să traverseze podeaua udă. Călcâiul i-a alunecat într-o baltă, iar el s-a apucat de o draperie de la duş ca să nu cadă. Inelele de plastic de pe bara duşului s-au rupt unul după altul, lăsându-l să cadă neajutorat pe gresia umedă şi rece. A înjurat şi şi-a frecat fundul, acolo unde lovise podeaua. Căderea îi accelerase pulsul chiar mai mult decât ţipătul.

L-a găsit pe Khamis Zeydan îngenuncheat în faţa unei bănci pentru masaj. Directorul băii publice se sprijinea de perete cu expresia unuia care tocmai a primit o lovitură puternică. Pe bancă zăcea cineva întins pe burtă, cu picioarele atârnându-i la capăt.

Omar Yussef a traversat cu atenţie băltoaca de pe podea. Camera de masaj părea rece după baia de aburi şi toată apa aceea fierbinte.

Banca era făcută din bucăţi groase, nefinisate, de lemn de măslin, înnegrite de sudoarea atâtor sute de bărbaţi, în ciuda prosopului gri, plin de pete, înfăşurat în jurul ei. Apropiindu-se, Omar Yussef a remarcat că trupul de pe bancă era vânjos şi fără păr. Când a simţit mirosul lemnului de santal, a

icnit. A îngenuncheat lângă Khamis Zeydan tocmai când prietenul său ridica mâna lui Nouri Awwadi, care atârna la podea şi o întindea pe lângă corpul masiv.

— Are gâtul rupt, a spus poliţistul-şef.

Capul lui Awwadi zăcea într-o poziţie nefirească, făcând un unghi ascuţit cu umerii solizi. Ochii tânărului priveau în gol. Omar Yussef şi-a amintit strania senzaţie de déjà-vu pe care o avusese când se uitase în ochii albaştri şi goi ai lui Ishaq. În faţa ochilor holbaţi ai lui Awwadi, i s-a părut că seamănă cu ochii negri şi sticloşi ai unui peşte, care te privesc fix din farfurie.

Omar Yussef a ridicat mâna pentru a atinge cadavrul, dar şi-a retras-o. Era convins că Awwadi, care fie deţinea detaliile conturilor secrete, fie era sigur că le va obţine în scurtă vreme, fusese ucis din pricina lor. *Dacă nu i-aş fi pomenit despre bani, ar mai fi încă în viaţă*, se gândea Omar Yussef. *Bărbatul care m-a urmărit prin casbah nu încerca doar să mă sperie. Va ucide ca să se asigure că ajunge primul la milioanele acelea*. S-a cutremurat deodată şi a scos un scâncet moale, de frică.

— Închide-i ochii, a spus el. Corpul avea o musculatură perfectă şi era uns cu uleiuri, dar acum urma să înceapă procesul de descompunere la care Omar Yussef meditase în timp ce îşi aştepta cina, cu o seară în urmă. Se întreba la câte alte cadavre va mai fi nevoit să privească dacă insista să caute conturile secrete şi pe ucigaşul lui Ishaq. S-a uitat către Abdel Rahim.

— Alah să aibă milă de sufletul lui.

— Iar dumitale să îţi dea viaţă lungă, a murmurat directorul băii publice. Mă pregăteam să îi fac masaj când am auzit strigătul. Am venit aici în fugă, dar nu am găsit decât cadavrul lui Nouri.

— Erai în holul de la intrare? a întrebat Omar Yussef, gemând în timp ce se ridica cu greutate.

— Nu, ştergeam cu mopul camera cu aburi după ce aţi folosit-o Domniile Voastre. M-am întors în vestiar şi de acolo am venit încoace.

— Tu ai strigat de spaimă?

Abdel Rahim şi-a supt buza de jos şi a închis ochii.

— S-ar fi putut strecura cineva pe lângă tine după ce l-a ucis pe Nouri?

Maseurul a clătinat din cap că nu. A făcut o grimasă către spatele lui Nouri Awwadi şi s-a întors.

— Există o altă ieşire? a întrebat Omar Yussef.

Directorul s-a uitat fix la apa care picura din duş, în cabina cea mai apropiată.

Omar Yussef s-a apropiat de el.

— Abdel Rahim?

— Azi-noapte au venit israelienii să caute tunelurile, a spus Abdel Rahim. De-asta au venit.

Omar Yussef şi-a ridicat capul.

— Tunelurile?

— Întregul *casbah* este împânzit de tuneluri. Tuneluri şi pasaje între case. Nimeni nu le cunoaşte, cu excepţia celor care locuiesc aici.

Abdel Rahim i-a condus până în capătul îndepărtat al sălii de masaj şi a deschis o uşă care dădea într-o beznă adâncă.

— La capătul acestor trepte se află camera cuptorului, generatorul, mecanismele de producere a aburului. Mai este şi intrarea într-un pasaj lung. Acesta duce până în spatele unei fabrici de halva. Ucigaşul ar fi putut pleca pe acolo.

— Israelienii l-au găsit?

— Nu cred. Am verificat de dimineaţă şi uşa nu fusese deschisă.

Omar Yussef a răsucit un întrerupător şi a privit în josul unei scări în spirală, ale cărei trepte roase sticleau în lumina galbenă. A pus piciorul pe prima treaptă pentru a coborî, dar curentul rece i-a amintit că era ud şi învelit numai cu un prosop.

— Abu Adel, a zis el. Îmbracă-te. Trebuie să cercetăm pasajul. Trebuie să renunţi la masaj.

Khamis Zeydan a privit în jos, la trupul lui Nouri Awwadi şi şi-a răsucit capul dintr-o parte în cealaltă.

— Prefer un gât înţepenit unuia rupt, a spus el.

Capitolul 18

Omar Yussef mergea în urma lui Abdel Rahim, trecând prin faţa a trei încălzitoare de apă care vibrau. Vaporii groşi, de ulei, din subsol, i-au inundat sinusurile. Capul îi vâjâia. S-a proptit într-un bidon murdar, din plastic, plin cu şampon. Abdel Rahim s-a oprit în faţa unei uşi metalice scunde, frecându-şi barba.

— Intrarea aceasta este de obicei mascată de cutii ca aceasta, a strigat Abdel Rahim peste zgomotul maşinăriilor.

A lovit cu palma o cutie de ceai, care zăcea într-o parte, deasupra unei cisterne de ulei. Vreo alte şase cufere fuseseră aruncate în spatele cisternei unsuroase.

— Poate că israelienii au găsit, totuşi, tunelul, a ţipat Omar Yussef.

Şi-a luat mâna de pe bidonul de şampon şi s-a şters cu batista.

— Nu, cutiile erau în faţa uşii de dimineaţă, când am coborât să pornesc cuptorul.

— Asta înseamnă că cineva a trecut pe aici azi.

Abdel Rahim a smucit uşa cea grea. Se urnea cu greutate, ca genunchii obosiţi ai lui Omar Yussef. Directorul băii publice a bâjbâit după o lanternă prin praful din spatele unui generator care se zguduia şi a scuturat bateriile dinăuntru până s-a luminat becul.

— Este riscant să intraţi în pasajul acesta, *ustaz*, a spus Abdel Rahim. Nu sunteţi din Nablus şi dacă vă întâlniţi cu cineva, v-ar putea bănui că sunteţi un israelian sub acoperire.

— Eu îi voi bănui pe *ei*, a spus Omar Yussef, de uciderea lui Nouri Awwadi.

— Nu ar fi mai bine să aşteptaţi venirea poliţiei?

Khamis Zeydan şi-a făcut drum printre maşinăriile zgomotoase, încheindu-şi nasturii uniformei albastre.

— Poliţia este deja aici, a spus Omar Yussef, apoi a luat lanterna.

Tunelul era destul de înalt ca să poată sta drept, dar instinctul îi

ordona să se aplece în spaţiul acela întunecat şi strâmt. După numai câţiva paşi şovăitori în umezeala tunelului, îl durea deja spatele din pricina efortului. Abdel Rahim a închis uşa în spatele lor, iar uruitul generatoarelor s-a transformat într-un bâzâit înfundat.

Omar Yussef a luminat întunericul cu lanterna. *Iar ai comis-o, bătrâne,* şi-a spus. *Dacă dai de ucigaş, ai de gând să îl pui la respect cu lanterna asta amărâtă? Poate reuşeşti să îi distragi atenţia cu o lecţie despre construcţia acestor tuneluri în timpul dinastiei Aiubizilor, ca să se poată strecura Khamis Zeydan în spatele lui şi să îl doboare.*

Pereţii tunelului erau făcuţi din piatră. Podeaua era din pământ bătătorit, transformat în noroi de apa care se infiltra dinspre baia publică. S-a aplecat ca să examineze noroiul.

— Astea sunt urme de paşi?

Khamis Zeydan s-a apropiat şi a privit peste umărul lui. Urmele de bocanci brăzdau pământul ud.

— Îndreaptă lanterna către zid, a spus el.

Peretele de piatră era stropit cu noroi. Omar Yussef l-a atins cu mâna.

— Este ud, a spus el. De apă sărită din băltoacele astea.

— A trecut pe aici cu puţin timp în urmă.

Omar Yussef a cercetat din nou tunelul. Cu cât se uita mai atent, cu atât mai ameninţător părea întunericul. A îndreptat lanterna înainte. Ucigaşul se mişcase repede, împroşcând şi mai departe peretele cu noroi încă ud. *Ştiu că a trecut pe aici, dar nu ştiu cât de departe a mers,* se gândea el. *Ar putea sta la pândă în faţa noastră.*

Gândul acesta l-a făcut să se oprească brusc şi să scruteze întunericul încă o dată. Khamis Zeydan nu l-a văzut oprindu-se, iar fruntea sa plecată l-a lovit cu putere pe Omar Yussef în ceafă. Au înjurat amândoi. Aerul din tunel era încremenit şi reavăn, iar Omar Yussef respira anevoie. A mers, totuşi, mai departe, până au ajuns la intersecţia a două pasaje. A şfichiuit cu lanterna în ambele direcţii. Tunelurile se întindeau în beznă.

Omar Yussef i-a aruncat o privire lui Khamis Zeydan.

— Abdel Rahim nu ne-a spus că tunelul se ramifică, a spus Omar Yussef.

— Într-adevăr. Poate nu este singurul lucru în privinţa căruia a păstrat tăcerea. Vrei să ne întoarcem şi să vedem ce mai putem scoate de la el?

Khamis Zeydan şi-a îndesat un pumn în palma celeilalte mâini.

— Mulţumesc pentru elocventa ilustrare. Dar ţipătul pe care l-a scos la vederea cadavrului lui Awwadi mi s-a părut real. Orice ne-ar fi ascuns, criminalul sigur nu este el. Să mergem mai departe.

Khamis Zeydan a adulmecat cu nasul în sus.

— A zis că pasajul se termină într-o fabrică de halva. Simţi miros de susan?

Omar Yussef a detectat urma unei arome dulci plutind ca o boare abia simţită dinspre dreapta.

— Încolo, a zis.

Khamis Zeydan a pornit-o către dreapta, dar s-a izbit din nou de spatele lui Omar Yussef.

— Haide odată, a spus el. Nu îl mai ajungem niciodată din urmă dacă ne tot oprim ca să-ţi tragi tu sufletul.

Omar Yussef a îndreptat raza lanternei pe lângă zidul tunelului din stânga.

— Petele de noroi continuă în direcţia aia, a spus el, aplecându-se ca să îşi treacă mâna pe suprafaţa pietrei. E încă ud.

Poliţistul-şef l-a bătut pe prietenul său peste coapsă.

— Eşti bun de detectiv, a spus el. Hai să ne mişcăm. Cămaşa mi-e transpirată după tot aburul de la baie şi începe să mi se facă frig în curentul ăsta.

Pasajul din stânga înainta în pantă, pavat cu dale din piatră de calcar, lucioase din pricina mucegaiului verde şi a apei urât mirositoare. Unghiul pantei şi canalizarea de proastă calitate îi dădeau de înţeles lui Omar Yussef că ajunseseră în cartierul lui Awwadi, Yasmina, partea cea mai înaltă din *casbah*, unde aerul era fetid din cauza ţevilor sparte.

În tunel era din ce în ce mai frig. Omar Yussef încerca să se încălzească gândindu-se la baia publică, dar din mijlocul aburilor vedea trupul lui Awwadi, lucios şi palid. *Awwadi era amestecat în mişcarea de rezistenţă, aşa că ar fi fost o ţintă firească pentru israelieni,* îşi zicea el. *Dar este greu de crezut că a fost ucis de armata israeliană în casbah, în timpul zilei. Cel mai probabil a fost omorât din cauza dosarelor cu informaţii secrete, poate de cineva amintit în ele.*

După un colţ, pasajul se sfârşea cu o scară îngustă în spirală. Omar Yussef şi Khamis Zeydan s-au uitat unul la celălalt şi au urcat. Omar Yussef avea gura uscată. S-a oprit şi a ascultat liniştea dintre paşii lui Khamis Zeydan. A dat un alt cot al spiralei şi a ajuns în faţa unei uşi. Pe sub ea se strecura o lumină lăptoasă. S-a întors către Khamis Zeydan, care i-a zâmbit resemnat. Omar Yussef a împins uşa de metal. Aceasta s-a deschis cu uşurinţă.

Uşa dădea într-un depozit gol, cu o podea murdară şi un acoperiş scund, boltit. Aerul era iute de mirosul greu al paielor murdare şi al bălegarului de capră. Omar Yussef s-a îndreptat către scara din celălalt capăt al încăperii. I s-a părut că lumina are o nuanţă aurie nefirească, până şi-a dat seama că ajunsese aproape afară, iar aceasta nu era decât strălucirea obişnuită

a zilei. A zâmbit. *Cât de repede uită cei de sub pământ lumina soarelui*, s-a gândit el. Auzea tropăiturile domoale ale caprelor, iar mirosul a devenit mai puternic. După alţi câţiva paşi a ajuns în dreptul unui ţarc din scânduri murdare pentru vreo şase capre care se tot înghionteau. Şi-a dus mâna streaşină la ochi ca să se apere de soarele ce inunda curtea Palatului Touqan.

S-au auzit paşi grăbiţi apropiindu-se de poarta înaltă a palatului. Khamis Zeydan l-a tras pe Omar Yussef la umbra scării. Stârnite, caprele se loveau de scândurile ţarcului. În curte a intrat un grup de bărboşi. Doi dintre ei aveau kalaşnicovuri. Ţinând puştile cu o singură mână, au slobozit salve în aer.

Pe terasa de deasupra curţii, un individ solid s-a lăsat pe vine, sub o frânghie cu rufe.

— Abu Nouri, mulţumeşte-I lui Alah, fiul tău este martir, a strigat unul dintre tineri. Alah să se îndure de el, iar dumitale să îţi dea viaţă lungă, până te va invita să stai de-a dreapta Lui în Paradis.

Tatăl lui Nouri Awwadi s-a prăbuşit înainte şi s-a sprijinit de zidul de piatră de la marginea terasei. Şi-a dus o mână la fruntea îngustă. Tinerii au strigat că Alah este cel mai mare şi au mai tras câteva salve de foc, detunăturile umplând curtea. Caprele îşi izbeau capetele de scânduri, cu ochii lipsiţi de expresie.

Khamis Zeydan l-a tras pe Omar Yussef de cămaşă înapoi, în depozit.

— Trebuie să plecăm de aici, a spus el.

Omar Yussef a clătinat din cap.

— Ticăloşii ăia sunt din Hamas, a spus Khamis Zeydan, frecând emblema uniformei între degetul mare şi arătător. Nu vreau să fiu nevoit să le explic ce caută aici unul dintre inamicii lor oficiali, la doar câteva minute după uciderea liderului lor.

Omar Yussef i-a înmânat lanterna.

— Înţeleg. Tu du-te înapoi. Eu aştept aici.

— Laolaltă cu ei?

— În depozitul acesta. Ei se vor duce în curând la înmormântare. Am de verificat ceva aici.

— Ce?

— Aici locuia Awwadi.

— Am înţeles asta din spusele băieţilor din Hamas.

— Cred că a ascuns dosarele cu informaţii secrete aici. De cealaltă parte a acestui zid.

Omar Yussef şi-a trecut mâna peste piatra igrasioasă.

Khamis Zeydan şi-a mângâiat mustaţa, fără să-şi ia ochii de la uşă. Clipea la fiecare nou foc de armă care se auzea din curte.

— Dacă mai stai, ai putea să îţi găseşti dosarul, a spus Omar Yussef. Şi să îl distrugi.

Prietenul său a scos un fluierat grav şi s-a aşezat în cel mai întunecat colţ al depozitului.

— O să aştept, a spus el.

Lamentările unui cor de bocitoare creşteau în curte, pe măsură ce familia afla de moartea lui Nouri.

Omar Yussef s-a lăsat în jos cu un icnet de durere şi s-a sprijinit de zid. Tremura pe podeaua rece, aşa că s-a înconjurat cu braţele. Se va ascunde sub pământ până la înmormântarea lui Awwadi, când mortul îi va lua locul, în solul Nablusului. Îşi amintea că un poet sirian din secolul al unsprezecelea scrisese că suprafaţa pământului nu este altceva decât corpurile oamenilor morţi cu mult timp în urmă. *Domoliţi-vă pasul*, scria poetul, amintindu-le celor vii că şi trupurile lor vor deveni cândva pământ pe sandalele nepoţilor.

Khamis Zeydan a închis ochii. Omar Yussef îl privea. *Nu ar fi rămas cu mine dacă nu i-aş fi spus că dosarul său s-ar putea afla în încăperea alăturată*, şi-a zis. *Ar trebui să îi întreb pe cei de aici dacă au văzut pe cineva ieşind din acest pasaj, dar acum nu vor avea chef de vorbă. Şi oricum, nu vreau să umble zvonul că sunt pe urmele celui care l-a ucis pe Awwadi.*

— Îţi sunt recunoscător că ai venit cu mine în tunel, a şoptit. Nu erai obligat să o faci.

Khamis Zeydan a dat din umeri şi a înghiţit cu greutate.

Este îngrijorat din pricina dosarului, şi-a zis Omar Yussef. *Oare ce va face dacă nu îl găseşte în încăperea alăturată?*

Focurile de armă s-au oprit. Femeile care boceau au urcat pe terasă, apoi au intrat în casă. Omar Yussef a ridicat capul.

— Bărbaţii au plecat la înmormântare.

Khamis Zeydan s-a furişat în sus, pe scări şi a privit afară. I-a făcut semn cu mâna lui Omar Yussef să îl urmeze. Curtea era pustie. Caprele se holbau la Omar Yussef în tăcere. A pus o mână în spatele urechilor unui ied maroniu şi i-a mângâiat capul osos.

— Unde sunt dosarele? a întrebat Khamis Zeydan.

Omar Yussef a înaintat pe lângă zid. A împins portiţa grajdului. Marginea de jos a scârţâit pe podeaua de piatră. A înţepenit, temându-se că a fost auzit, dar femeile şi-au continuat bocetul la etaj.

Armăsarul se iţea alb şi fantomatic la capătul grajdului. A lovit cu copita şi a tresărit când s-a deschis portiţa. *Sharik,* şi-a zis Omar Yussef. *Partener. Bun nume pentru un cal, până când partenerul îi este ucis*. Omar Yussef se simţea vinovat în mod nejustificat, de parcă ar fi trebuit să consoleze calul pentru pierderea stăpânului său. S-au strecurat pe lângă el şi

au coborât scările din spatele lui.

Au pătruns într-un alt depozit, întunecat şi igrasios. Omar Yussef a luminat în jur cu lanterna. Încăperea era goală. Khamis Zeydan şi-a înfipt un călcâi în podeaua din pământ şi arăta de parcă urma să i se facă rău.

Omar Yussef a urcat treptele şi a mângâiat părul uscat din coama calului. A cercetat cu privirea curtea însorită. Poate că dosarele nu se aflaseră niciodată la Palatul Touqan. Awwadi ar fi putut să le ascundă în altă parte. Dar dacă aici le ţinuse, acum se aflau în mâinile altcuiva. Oricare ar fi fost adevărul, Omar Yussef simţea că Awwadi nu va fi ultimul care avea să moară pentru dosarele acestea. Nimeni nu era în siguranţă atâta timp cât păşea peste cadavrele care formau suprafaţa pământului. Cu atât mai puţin în *casbah*.

Capitolul 19

Bărbaţii din capul procesiunii funerare îl înconjurau pe şeicul Bader, cu mitralierele M-16 deasupra capetelor, preaslăvindu-L pe Alah. În ciuda transpiraţiei şi a nebuniei din jur, bătrânul îşi ţinea capul nemişcat, cu priviri feroce, de parcă i-ar fi condus pe cei îndoliaţi către iad, ca să îl înfrunte pe Satana în persoană. Când au părăsit *souk*-ul acoperit cu o boltă, şi-au descărcat puştile în aer în onoarea martirului Nouri Awwadi.

Omar Yussef şi-a acoperit urechile cu mâinile şi le-a ţinut acolo cât timp a trecut dubiţa pe care o auzise difuzând cântece islamice la nunta lui Awwadi, făcând să trepideze strada cu bătăi de tobă cavernoase. O altă ceată de partizani mergea în urma Volkswagenului în pas alert, în uniformă de luptă, cu feţele ascunse de măşti făcute din ciorapi de damă şi cu banderola verde a Hamasului legată în jurul capului. Mărşăluiau milităreşte, ridicându-şi genunchii şi strângând la piept mitralierele. Câţiva băietani ţopăiau alături de ei.

Ultimele persoane din cortegiu au trecut, transpirând şi strigându-şi din toţi bojocii dorinţa de a-şi sacrifica sufletele şi sângele pentru Awwadi.

Omar Yussef avea de gând să vorbească cu tatăl lui Nouri Awwadi despre felul în care murise fiul acestuia. Era convins că Awwadi se afla pe urmele conturilor secrete. Omar Yussef se gândea că s-ar putea folosi de faptul că se aflase în compania lui Awwadi chiar înainte ca acesta să moară ca să câştige încrederea tatălui şi să obţină informaţii folositoare pentru Jamie King. Trebuia să aştepte să se sfârşească înmormântarea, aşa că s-a plimbat îngrijorat prin *casbah*, aţinându-se pe străzile cele mai aglomerate, unde se gândea că este la adăpost de omul care încercase să îl ucidă.

A trecut pe lângă vestita brutărie care vindea *qanafi*. Dulceaţa soporifică a desertului i-a stăruit în nări după ce a trecut prin faţa dughenei. A băut o cană de cafea amară şi a zăbovit pe lângă un bărbat care vindea pui de găină din nişte lăzi murdare, din metal. Niciunul dintre aceste mirosuri nu a reuşit să învingă aroma greţoasă de *qanafi*, de parcă ar fi fost condamnat să

inhaleze mirosul de brânză şi sirop până la sfârşitul înmormântării.

A dat ocol magazinelor cu haine ieftine din *souk* şi a traversat partea inferioară a oraşului vechi. Simţea că îl explorează pentru prima dată. Când Awwadi îl însoţise prin *casbah*, se gândise că locurile acestea aparţineau ghidului său şi celor care locuiau aici. Acum înţelegea că, dimpotrivă, locuitorii aparţineau *casbah*-ului. Nouri Awwadi era puternic şi vânjos, dar *casbah*-ul pusese stăpânire pe el. Palatul Touqan, pipernicit şi aflat în decrepitudine, va fi încă în picioare atunci când toţi cei care îl cunoscuseră pe Awwadi vor fi de mult oale şi ulcele.

Ajuns într-un ungher întunecat, Omar Yussef a simţit un damf acru, de urină. Mirosul dulceag îl părăsise, în cele din urmă. *Probabil că înmormântarea a luat sfârşit*, şi-a zis el, inhalând mirosul plăcut de colonie de pe dosul mâinii.

Ajuns înapoi la Palatul Touqan, şi-a croit drum cu greu prin mulţimea de bătrâni întorşi la casa în doliu, în vreme ce tinerii se duseseră să arunce cu pietre în punctul de control al israelienilor. A urcat treptele care duceau pe terasa din faţa apartamentului în care locuia familia lui Awwadi, de unde se vedeau acoperişurile inegale din *casbah*. Un şir de arbuşti kumquat în ghivece se unduiau în briza fierbinte. Omar Yussef a apucat un fruct portocaliu, l-a mirosit şi i-a savurat textura cojii răsucind-o între degete.

O prelată neagră îi ferea de soare pe cei îndoliaţi. Un băiat i-a oferit lui Omar Yussef un deget de cafea slabă, neîndulcită, într-un pahar de plastic. A băut-o şi a scuturat paharul pentru a da de înţeles că nu mai voia. L-a văzut pe tatăl lui Nouri sub foaia de cort, s-a strecurat printre scaunele de plastic pe care şedeau rudele şi prietenii mortului şi a dat mâna cu bătrânul.

— Alah să aibă milă de cel plecat dintre noi, a spus el.

— Alah să îţi dea viaţă lungă, a murmurat omul, dând drumul mâinii lui Omar Yussef.

Îşi făcea de lucru cu un şirag de mătănii verzi, ca acela pe care îl folosea fiul său. Omar Yussef se întreba dacă fusese recuperat din hainele lui Nouri, rămase la baia publică. Degetele butucănoase ale bătrânului prefirau mărgelele în mâna maronie şi ridată, asemenea picioarelor masive ale unui elefant lovind un şir de pepeni.

Omar Yussef s-a lăsat în scaunul de lângă bărbatul îndoliat.

— Sunt Omar Yussef Sirhan, din Betleem, a spus el. Mă aflam la baia publică atunci a fost ucis Nouri.

— Fii binevenit.

Omar Yussef şi-a dus mâna la inimă şi s-a înclinat uşor.

— Cine ar fi vrut să îl ucidă pe fiul dumitale, Abu Nouri?

— Ştiu exact cine este de vină.

Omul a ridicat un deget gros. Lui Omar Yussef i-a revenit în minte trupul ras şi frumos mirositor de la baie. Părul sur de pe pieptul tatălui se încolăcea peste gulerul unui tricou alb murdar, iar el mirosea a untură şi transpiraţie. Buza de jos îi atârna grea, iar ochii căprui, inerţi, îi aminteau lui Omar Yussef de caprele necuvântătoare din curte.

— Cine a făcut-o?

— O să plătească el, a şuierat tatăl lui Awwadi.

— Cine?

— Fiul meu s-a certat cu un alt tânăr din *casbah* din cauza nunţii sale.

— Cum aşa?

— Netrebnicul acela voia să se însoare cu aceeaşi fată.

— Este vorba despre fata cu care s-a însurat ieri Nouri, în cadrul nunţii în grup organizate de Hamas?

Tatăl lui Awwadi a clipit din ochii lipsiţi de expresie.

— Nouri a fost ucis de bărbatul acesta din gelozie. O să ne luptăm cu familia lui pentru a ne răzbuna.

— Cum îl cheamă?

— Halim Mareh, fiul unei curve.

Omar Yussef şi-a amintit de tânărul înalt, în salopetă albastră, care stătea sprijinit de sacii stivuiţi de la intrarea în magazinul de condimente al familiei Mareh şi de privirile chiorâşe pe care le schimbase cu Nouri Awwadi.

— De unde ştiţi că era el?

— I-am văzut pe ucigaş şi pe prietenii săi în curtea casei mele.

Tunelul, şi-a zis Omar Yussef.

— Dar Nouri nu a fost ucis aici.

— Există un tunel care leagă baia publică de curtea noastră. Pe acolo au fugit.

— Tunelul duce şi în altă parte?

— La o fabrică de halva. Dar acela este un loc foarte aglomerat. Ar fi fost remarcaţi. Aici au sperat să treacă neobservaţi. Dar eu i-am văzut traversând curtea cu armele în mâini. Erau patru, printre ei şi nenorocitul ăla gelos. La început nu am dat importanţă, în palatul ăsta vechi locuiesc mai multe familii, iar curtea este comună. Apoi au venit prietenii lui Nouri să îmi spună că a fost ucis la baia publică şi mi-am dat seama imediat cine este vinovatul.

— Nu tatăl fetei a decis să o mărite cu Nouri?

— Desigur, a spus tatăl lui Awwadi, deschizându-şi larg palmele stângace. Dar nemernicul ăsta gelos nu a acceptat decizia. Tatăl fetei este simpatizant al Hamasului, la fel ca mine. Gelosul a decis că a fost refuzat pentru că este membru Fatah. Iată de ce l-a ucis pe Nouri al meu.

Omar Yussef a simţit că i se prelinge venin pe limbă.

— Când va începe lupta?

— Trebuie să le dăm timp să îşi răscumpere greşeala, să răscumpere moartea lui Nouri cu sânge, a spus tatăl lui Awwadi. Dar dacă nu o fac, le atacăm familia peste două zile. Şi îi vom distruge. La tâmplă îi pulsa o venă şi şi-a izbit pumnul gros de palma celeilalte mâini, făcând mătăniile să ţăcăne. Chiar şi atunci, viaţa mea va fi sfârşită. Fără Nouri, sunt terminat.

Omar Yussef a atins genunchiul omului.

— Ştiu că tradiţiile noastre tribale cer răzbunarea, Abu Nouri. Dar ca musulman trebuie să îţi aminteşti şi ce s-a întâmplat când cel de-al treilea calif, Uthman, a pus legăturile de familie mai presus decât justiţia. S-a ajuns la război civil, la împărţirea lumii musulmane în şiiţi şi sunniţi.

— Ce eşti dumneata? Profesor de istorie? Crezi că o să pornesc un război civil aici, în *casbah*?

— S-ar putea.

— În acest caz, nu există nicio contradicţie între legăturile de familie şi justiţie. Prin voia lui Alah, vina aparţine celor care mi-au ucis fiul. Când au făcut fapta asta, au încetat să mai fie musulmani. Aşa că nu îmi vorbi mie despre istorie şi califii din vechime.

— Când am vorbit cu Nouri la baia publică, mi-a spus că era pe cale să se îmbogăţească, a spus Omar Yussef. Dumitale ţi-a spus că ar fi găsit ceva? Ceva de valoare?

Tatăl lui Awwadi a fluturat din mână.

— Tot ce avea, Awwadi dădea Hamasului. Întreabă-l pe şeicul Bader.

— Lui i-a dat dosarele?

Gâtul îndesat a ridicat un chip bănuielnic către Omar Yussef.

— Dosarele?

— Nouri mi-a spus că a pus mâna pe nişte dosare cu informaţii compromiţătoare despre liderii Fatah.

— A, acelea? Sunt în magazia din spatele grajdului. Şeicul Bader o să trimită pe cineva după ele în curând.

Prea târziu, şi-a zis Omar Yussef. I-a scuturat mâna mare şi moale şi şi-a croit drum înapoi, printre scaunele de plastic.

S-a îndepărtat de Palatul Touqan, străbătând oraşul vechi. *Tatăl lui Awwadi crede că un membru al Fatah-ului i-a ucis fiul*, şi-a zis el. *Oare să fi fost vorba de răzbunare pentru uciderea lui Ishaq, care lucra pentru Kanaan, şeful Fatah din zonă? Dar Awwadi s-a arătat extrem de surprins când i-am vorbit despre moartea lui Ishaq. Părea chiar să îl fi plăcut.*

Aleile tăcute se întunecau în lumina amurgului. Lumea bătrânului Awwadi se sfârşea odată cu moartea fiului său. Omar Yussef se întreba dacă ar

simţi cineva astfel în cazul morţii lui. Şi-l imagina pe Zuheir rugându-se aplecat peste trupul lui la înmormântare, dar apoi şi-a dat seama că greşea. Bătrânul Awwadi şi preotul Jibril erau taţi care îşi pierduseră fiii. A gemut încercând să inverseze scena şi să se imagineze plângând deasupra trupului lui Zuheir, înveşmântat în giulgiu. Îi tremurau picioarele, aşa că s-a sprijinit cu spatele de zid ca să nu cadă. Piatra era înfierbântată de soarele după-amiezii. Omar Yussef simţea cum se evaporă căldura odată cu lăsarea întunericului.

Capitolul 20

Jibril Ben-Tabia legăna cutia din argint coclit în care se afla Pergamentul Abisha, ca pe un nou-născut negricios, balansându-se pe călcâie, de parcă ar fi încercat să o adoarmă. Bătrânul preot purta o robă subţire, strânsă în jurul taliei osoase şi o basma brodată cu un desen floral, de aur, înfăşurată în jurul fesului roşu. S-a uitat peste capetele mulţimii adunate pe vârful Muntelui Garizim pentru a fi de faţă la sărbătorirea Paştelui de către poporul său.

Ben-Tabia părea plăcut surprins, ca un bunic care se aştepta ca nimeni să nu îşi amintească de ziua lui de naştere, doar ca să se trezească înconjurat de oameni veniţi să îi ureze de bine, dar pe care nu şi-i mai aminteşte. Unii dintre spectatori purtau costume închise la culoare, care trădau faptul că erau diplomaţi. Fotografii se îmbulzeau în faţa mulţimii, iar o mână de ziarişti străini flecărea pe margine.

— Unde se afla cadavrul?

Khamis Zeydan a ridicat o talpă la câţiva centimetri deasupra pietrişului din parcarea destinată turiştilor şi a scuturat-o.

— Te jenează piciorul? l-a întrebat Omar Yussef. Este din pricina diabetului.

Khamis Zeydan a bătut cu piciorul în pământ.

— Mi-a amorţit fiindcă am stat prea mult în picioare. Mai bine zi-mi despre cadavru.

Omar Yussef a arătat spre piatra înclinată unde se ridica odinioară vechiul templu samaritean.

— Locul acela din spatele preotului era acoperit de sânge, a spus, dar cadavrul a fost găsit în valea de acolo, printre pini.

Khamis Zeydan şi-a făcut loc cu coatele prin mulţime pentru a vedea mai bine locul unde zăcuse trupul lui Ishaq. Omar Yussef s-a străduit să îl ajungă din urmă.

— Trupul s-a oprit în copacul de acolo, i-a şoptit, arătând cu mâna.

— Martori?

Omar Yussef a clătinat din cap.

— Îngrijitorul mi-a confirmat că mortul a fost aruncat acolo în urmă cu trei nopţi. Seara, când a închis, nu era nimic acolo, iar dimineaţa a găsit cadavrul.

— Nu sunt prea multe indicii pentru o investigaţie.

— Ar fi ceva, totuşi. Avem cadavrul şi locul crimei şi am vorbit cu soţia victimei, care ne-a spus că acesta încerca să încheie o afacere cu Amin Kanaan.

— Şi ce dacă? Încerca să încheie o afacere care se pare că nu era legală. Khamis Zeydan a ridicat capul, pierzându-şi răbdarea. Era palestinian. Ţi se pare bizar că opera în afara legii?

— Sami vrea să renunţe la investigaţia asta, iar tu nu pari să iei lucrurile în serios, a spus Omar Yussef. Oare eu sunt singurul pe care îl interesează moartea sărmanului om?

— Dacă nu vrei să fii singurul pe care îl interesează, poate ar trebui să laşi totul baltă. Măcar nu ai mai fi singur.

Omar Yussef s-a uitat fix la poliţistul-şef. Şi-a amintit de felul în care Roween îşi dusese degetele la urmele de acnee din jurul buzelor şi de mila pe care o simţise faţă de femeia rămasă sigură în casa îndoliată.

— Am greşit. Nu sunt singurul, a spus el.

Khamis Zeydan şi-a trecut limba pe sub mustaţă.

— Locul unde a fost găsit cadavrul nu ne spune prea multe, a spus el. În majoritatea nopţilor trebuie să fie pustiu aici. Poţi să omori pe cineva fără să fii auzit. Dar este foarte probabil ca Ishaq să fi fost ucis în altă parte, iar trupul să-i fi fost aruncat aici mai târziu. Criminalilor le place să îşi mute victimele. În felul acesta lasă mai puţine indicii.

— A murit aici, sus, sunt sigur. Stânca era scăldată în sânge.

Omar Yussef s-a întors către samaritenii îmbrăcaţi în robe albe, care stăteau de-a dreapta şi de-a stânga preotului. Erau strânşi la marginea pietrei cenuşii înclinate, centrul templului lor.

— Care stâncă?

Khamis Zeydan i-a urmărit privirile.

— Este stânca de care Abraham l-a legat pe Isaac. Acolo a fost construit vechiul templu.

— Ce tot spui? Stânca aceea se află în Ierusalim.

— Samaritenii cred că se află aici. Ishaq trebuie să fi fost viu când a fost adus pe vârful muntelui, altfel nu ar fi sângerat atât de mult.

Khamis Zeydan şi-a scărpinat bărbia cu unghia îngălbenită a degetului mare.

— Cred că Ishaq a fost adus aici şi omorât pe stânca aceea. Trupul i-a

fost apoi aruncat peste marginea prăpastiei, în întuneric, şi s-a rostogolit printre copaci.

Omar Yussef s-a uitat spre pâlcul de pini.

— Ştia unde sunt banii Bătrânului. Să îi fi smuls cineva secretul şi apoi să-l fi redus la tăcere? Sau o fi altceva? Khamis Zeydan a făcut un gest scurt, din degete, care semăna a somaţie. Zi!

Profesorul a răsuflat adânc.

— Voiam să îţi spun când am fost întrerupţi de strigătul lui Nouri Awwadi, la baia publică, a spus el. Awwadi a obţinut dosarele acelea cu mizerii despre liderii Fatah de la Ishaq.

Ochii lui Khamis Zeydan au părut că se adâncesc în orbite.

— Asta este foarte interesant. Awwadi le-a cumpărat de la Ishaq?

— Awwadi a furat cel mai vechi pergament samaritean şi l-a înapoiat în schimbul dosarelor.

— O simplă afacere? Pergamentul în schimbul dosarelor? Să nu fi avut nicio legătură cu ceea ce ştia Ishaq despre banii Bătrânului?

— Awwadi nu părea să ştie nimic despre bani. Când mi-a arătat dosarele, i-am spus despre cele trei sute de milioane de dolari ascunse de Ishaq şi am avut impresia că auzea totul pentru prima oară.

— Dacă eşti atât de dornic ca Banca Mondială să pună mâna pe bani, nu ai dat dovadă de înţelepciune spunându-i totul unui membru Hamas.

— Nu crezi că Awwadi a fost ucis de cineva care se află pe urmele banilor? Probabil că după ce i-am spus despre conturile secrete, Awwadi s-a apucat să le caute. Cineva l-a ucis ca să îi pună capăt investigaţiei.

Khamis Zeydan a scos un şuierat şi a scuipat o ditamai flegma peste balustradă, spre pâlcul de pini.

— Aşadar, de data asta, *tu* i-ai întins cursa.

— Ce vrei să spui?

— Haide, frate, doar i-ai jucat o festă frumoasă. Ştiai că nişte oameni nemiloşi vor să ajungă primii la bani şi mai ştiai că se află pe urmele tale. Aşa că l-ai pus pe Awwadi să caute banii, ştiind că el ar constitui un pericol mai mare decât tine pentru tipii cei răi, oricine ar fi ei. I-ai silit să îşi îndrepte atenţia spre el. Frumos le-ai mai distras atenţia.

Omar Yussef a clipit.

— Doar nu crezi că sunt atât de hain?

— Ai dreptate, te-am supraestimat. Speram că ţi-a venit mintea la cap.

Khamis Zeydan a scuipat din nou, şi-a şters mustaţa cu dosul palmei şi a privit către mulţimea de oameni.

— Aia nu e americanca de la Banca Mondială?

Omar Yussef şi-a încordat privirile ca să cerceteze mulţimea de

străini. La început nu a recunoscut-o pe Jamie King, îmbrăcată lejer şi cu părul strâns sub o şapcă de baseball. A înaintat prin îmbulzeală şi a salutat-o.

— Bună, a zis ea. Mă întrebam dacă eşti şi dumneata aici.

— Nu aş lipsi pentru nimic în lume. Am venit ca să îmi susţin pariurile spirituale, în caz că samaritenii au dreptate, a spus Omar Yussef.

— Dacă Mesia vine pe Muntele Garizim în noaptea asta, crezi că samaritenii vor pune o vorbă bună pentru dumneata?

— Nu îmi plac schimbările, aşa că nu mă interesează Paradisul. Prefer să fiu trimis direct în Iad, înainte de a se da toate pedepsele grele. Omar Yussef a zâmbit amar. Vreau să ard în eternitate într-un loc la fel de rău ca Palestina.

— Bună seara, doamnă dragă, a spus Khamis Zeydan, înclinându-se uşor în faţa femeii, cu mâna la inimă.

Un diplomat din apropiere le-a făcut semn să tacă. King i-a şoptit lui Omar Yussef:

— Am urcat aici zilele trecute, dar îngrijitorul nu s-a priceput să îmi explice istoria locului. Acela este templul samaritean? a întrebat ea, arătând spre zidurile în ruină şi spre turla acoperită cu dom, care străluceau în bătaia lunii în spatele grupului de samariteni.

— Aceea este fortăreaţa bizantină, a spus Omar Yussef. Centrul templului lor este piatra aceea plată de lângă locul unde stau samaritenii. Se spune că templul se înălţa lângă ea, aici, pe vârful muntelui lor sfânt.

— Cine l-a distrus?

— Rivalii într-ale credinţei. Apoi grecii au ridicat deasupra pietrei templul lui Zeus.

— Mesia pe care îl aşteaptă samaritenii va reconstrui templul?

— Asta este ideea. Deşi Mesia al lor este un simplu profet, şi nu fiul lui Dumnezeu, aşa că nu pot spune cât de departe se întinde puterea sa. S-ar putea să aibă şi el nevoie de un permis de liberă trecere de la israelieni.

— Mă voi afla şi mâine dimineaţă aici, a spus Jamie King, arătând către coama muntelui. Am o întâlnire cu afaceristul Amin Kanaan, la ora zece. Locuieşte într-una din casele cele mari.

Vocea preotului a liniştit mulţimea. Cu un glas nazal, de tenor, a psalmodiat povestea primei sărbători a Paştelui din „Exodul”. În întuneric, Abisha părea o pată lunguiaţă pe roba lui albă. Preotul i-a condus pe samariteni în josul Muntelui Garizim. Mulţimea i-a urmat.

Omar Yussef a reţinut-o pe Jamie King strângându-i cotul în mână.

— Jamie, pot să te însoţesc la întâlnirea cu Kanaan?

Femeia a ezitat.

— Este vorba de afaceri ale Băncii Mondiale, *ustaz*. Nu pot să apar în

faţa lui cu o persoană privată.

— Kanaan lucra împreună cu Ishaq. Asta înseamnă că ne-ar putea da indicii care să ne conducă la bani.

— Discuţia mea cu domnul Kanaan ar putea include şi subiecte de acest gen. Dar mai există şi o serie de proiecte de dezvoltare ale Băncii Mondiale în care este şi el implicat. Şi, oricum, îmi imaginez că preferă să fie interogat de poliţie în legătură cu acest caz.

Omar Yussef şi-a ascuns nemulţumirea ducând o mână la gură.

— Cred că aş putea să scot de la el nişte informaţii pe care tu nu le-ai putea scoate. Ar fi mai simplu să îl interoghez în arabă.

Femeia s-a uitat cu atenţie la Omar Yussef şi şi-a încrucişat braţele pe piept.

— O să mă gândesc, a spus ea.

— Ne vedem în holul hotelului la nouă şi jumătate, mâine dimineaţă, a zâmbit Omar Yussef.

Satisfăcut, a lăsat mulţimea să îl despartă de americancă.

De-a lungul muntelui, luminile de la ferestrele satului samaritean străluceau într-un albastru îngheţat. Din gropile în care aveau să fie gătite oile sacrificate, ieşeau flăcări.

Omar Yussef înainta târşâindu-şi picioarele alături de Khamis Zeydan, în urma mulţimii, înecându-se cu praful ridicat de aceasta şi împiedicându-se în pietrele inegale din caldarâm. Poliţistul-şef a rămas tăcut până când au ajuns în sat, unde plutea în aer mirosul de cărbune ars în gropile pentru foc.

— Asta este foarte interesant, a spus.

— Acelea sunt gropile unde vor găti oile, a spus Omar Yussef. Le-au sacrificat ieri după-amiază, le-au jupuit cu apă opărită, le-au scos maţele şi le-au sărat carnea. Acum le vor frige şi peste câteva ore le vor mânca pentru a sărbători aşa cum le-a ordonat Moise israelienilor înainte de plecarea din Egipt.

Khamis Zeydan se holba la el.

— Ce?

— Au pus oile în ţepuşe înfipte în gropile acelea unde arde focul, a spus Omar Yussef, arătând spre părculeţul în care se împrăştiaseră samaritenii îmbrăcaţi în alb din fruntea procesiunii.

— Eu vorbeam despre afacerea pe care a încheiat-o Awwadi cu samariteanul care a murit. Ai uitat? De obicei nu te laşi condus de poftele stomacului.

Omar Yussef şi-a mângâiat mustaţa, încurcat.

— Credeam că…

— Nu am venit aici ca să mănânc. Am venit să investighez locul unei

crime.

— Oricum, numai samaritenilor li se permite să mănânce. Biblia lor spune că nimeni nu poate lua parte la festinul de Paşte dacă nu face parte din comunitatea lor.

— Blestemat fie numele tatălui tău, profesore. Nu sunt unul dintre prietenii tăi străini veniţi aici în vizită. Pune capăt lecţiei şi lasă-mă să mă gândesc.

Mulţimea îl înghiontea pe Omar Yussef, deoarece străinii încercau să vadă mai bine cum se coboară în foc ţepuşele încărcate cu câte patru oi. S-a lovit cu umărul de Khamis Zeydan şi s-a împins în prietenul lui, cu ranchiună. În ciuda pericolelor, dorea mai mult decât oricine altcineva să îi afle pe ucigaşii lui Ishaq şi Awwadi. Totuşi, aici se desfăşura o ceremonie străveche la care eşti martor numai o dată în viaţă. *Nu eu sunt de vină că în mintea mea este loc pentru mai multe, nu doar pentru crime*, şi-a zis el.

Alături de gropile pentru foc se vedea casa lui Ishaq, cu uşa deschisă. Omar Yussef s-a întors către Khamis Zeydan, cu buzele ţuguiate, în semn de nemulţumire.

— Vrei să investighezi? Soţia mortului pare să fie acasă. Hai să mai vorbim cu ea o dată.

— Nicio grabă. Ultimul lucru pe care îl doresc este să pierzi această experienţă culturală.

Khamis Zeydan şi-a ferit privirile. Alte scuze Omar Yussef nu avea să primească.

— Nu vreau să îţi ţin lecţii, dar pot să îţi spun că oile se rumenesc în patru ore. Avem timp destul.

Samaritenii şi-au lăsat capetele pe spate şi au psalmodiat un cântec monoton şi trist. Roween stătea în pragul uşii, încadrată de lumina venită dinspre camera de zi şi asculta. Când cântăreţii s-au oprit să îşi tragă sufletul, liniştea a fost punctată de scurgerea grăsimii din carcasele animalelor aflate deasupra flăcărilor.

Capitolul 21

Ajuns în casa lui Roween, Omar Yussef a cerut permisiunea să folosească baia. Desfăcându-şi cureaua, a oftat cu năduf, enervat de efectele vârstei asupra funcţiunilor trupului. Se obişnuise cu trezitul frecvent în timpul nopţii pentru a urina, dar în ultima vreme părea să aibă o permanentă nevoie de a merge la toaletă. Ţinându-şi penisul cu mâna, şi-a dat ochii peste cap şi a aşteptat.

Încăperea era curată, iar pereţii, acoperiţi cu plăci de faianţă albastră, de culoarea cerului. Fiecare a cincea placă era pictată de mână cu un desen bleumarin şi bordură galbenă ca lămâia. Omar Yussef a stors câteva picături de urină acompaniate de un geamăt şi o tuse seacă, s-a spălat pe mâini cu săpun dintr-un dozator dichisit, din ceramică şi s-a întors în camera de zi, profund nemulţumit.

Khamis Zeydan stătea în faţa peretelui pe care se afla fotografia mărită a fostului preşedinte sărutându-l pe Ishaq. Cu chipul schimonosit de dezgust, de parcă îşi amintea de senzaţia încercată la atingerea acelor buze umede şi ţuguiate de propria-i frunte şi de mustaţa prost tunsă care i se freca de piele, uleioasă şi jilavă. Şi-a mutat privirea către Ishaq, iar Omar Yussef l-a văzut cum se încruntă. *Oare a avut acelaşi straniu moment de recunoaştere pe care l-am trăit şi eu când am privit în ochii aceia*? s-a întrebat el.

Poliţistul-şef şi-a dres glasul.

— Este rândul meu, a spus el, deschizându-şi prohabul pe când păşea spre baie.

În bucătărie, Roween fierbea cafea într-un ibric mic, de cositor. Purta aceeaşi rochie albastră, din bumbac, cu care era îmbrăcată atunci când o văzuse Omar Yussef prima oară. Acneea de sub gură şi întunecimea din jurul ochilor îi dădeau aerul unei adolescente stângace. *Nu a trecut de mult de vârsta adolescenţei*, s-a gândit Omar Yussef. A simţit că îi tremură bărbia din pricina emoţiei subite şi a dus un deget la ochi ca să îşi şteargă o lacrimă, deghizând mişcarea într-o scărpinătură obişnuită la nas.

Omar Yussef era obişnuit să le consoleze pe tinerele care intrau în clasă supărate din pricina împuşcăturilor din tabăra de refugiaţi unde preda sau din cauza vreunui vecin mort în luptă cu soldaţii israelieni. Dar în inima lui Roween simţea trăiri conflictuale faţă de soţul ei, poate dragoste şi ură, şi nu ştia cum ar putea să îi aline durerea.

— Felicitări pentru minunata faianţă din baie, a spus el. *Nu sunt cele mai bine alese cuvinte de consolare pe care le-am rostit vreodată, dar nu ştiu ce altceva să spun*, şi-a zis el. Le-aţi ales cu sensibilitate şi cu un gust desăvârşit pentru artă şi design.

— Nu eu le-am ales, *ustaz*. Ishaq era cel cu gust pentru design în casa asta. Ar fi fost mult mai fericit într-un domeniu creativ ca arhitectura sau moda. Se îmbrăca întotdeauna atât de bine.

Roween a măsurat cu privirea cămaşa elegantă, franţuzească, a lui Omar Yussef, cu clema de aur a stiloului Montblanc la buzunarul de la piept, ceasul greu şi pantofii lustruiţi.

— Stilul său semăna oarecum cu al dumitale, clasic şi elegant, deşi mai tineresc, dacă îmi permiteţi să spun asta, *ustaz*.

Omar Yussef a dat din mână.

— Avea aptitudini pentru finanţe, aşa că a intrat în acest domeniu, a spus ea. Dar finanţiştii de aici, din Palestina, sunt adesea atraşi în afaceri murdare. A fost mânjit de ei, când ar fi trebuit să aleagă faianţă armenească pentru doamne bogate şi să le redecoreze băile.

— Care ei?

Roween a dat din umeri. A turnat cafea în ceşti mici, a ridicat tava şi s-a îndreptat către Omar Yussef, aflat în pragul uşii. I-a zâmbit, dar sprâncenele groase îi acopereau ochii întunecaţi. Omar Yussef a simţit pustiul din inima ei de parcă ar fi fost al lui.

— Cu cine avea legături Ishaq în Nablus? a întrebat el, silindu-şi cuvintele să îi iasă din gură repede, ca să nu îi tremure vocea şi să îşi trădeze astfel emoţia.

Femeia s-a dat înapoi. Poate că efortul de a se stăpâni îi făcuse vocea aspră.

— Beţi mai întâi cafeaua, *ustaz*. Lăsaţi-mă să vă primesc în casa mea aşa cum se cuvine.

Omar Yussef a auzit apa trasă la baie.

— Iartă-mă, a spus el. Am să îţi pun nişte întrebări şi nu vreau să audă nimeni altcineva.

— Nici chiar colegul dumitale?

— Nu, cel puţin până când mă lămuresc dacă aceste chestiuni au vreo relevanţă pentru caz. Chestiuni personale despre Ishaq. Te rog, ce îmi poţi

spune despre legăturile lui? De ce s-a întors Ishaq din Franţa? Pentru tine?

Roween a scos un râs aspru, apoi s-a oprit brusc. A arătat o grijă exagerată faţă de tava cu cafele, încercând să nu le verse, dar Omar Yussef ştia că îşi auzise amărăciunea din propriul râs.

— Nu, nu s-a întors pentru mine, a spus ea. S-a întors pentru Kanaan.

Omar Yussef i-a luat tava. Îi tremura în mână, aşa că a pus-o pe masa din bucătărie.

— Kanaan îl dirija pe Ishaq, a spus Roween.

— Nu aveţi copii, a zis Omar Yussef. De ce?

— V-am spus. Pentru că Ishaq era plecat mai tot timpul, cu treburi de-ale Bătrânului.

Omar Yussef a ridicat o sprânceană, aşa cum făcea în clasă când îl minţea vreo elevă, adresându-i o privire încărcată de reproş, dar nu ameninţătoare.

Roween a clătinat din cap şi ochii i s-au făcut sticloşi.

— *Ustaz*, dumneata ştii prea bine ceea ce mă întrebi.

— Încerc să confirm ceva ce mi s-a spus despre Ishaq.

— Nu pot confirma nimic, *ustaz*. Ce importanţă are că îl credeam pe Kanaan amantul soţului meu?

Roween a tuşit, de parcă se înecase cu propriile-i vorbe.

— Dar când i-ai cerut să se întoarcă în Nablus, a refuzat? S-a întors de la Paris numai la cererea lui Kanaan?

— Kanaan l-a implorat pe Ishaq să vină înapoi. După ce s-a întors, era tot timpul la vila lui Kanaan, doar în ultimele săptămâni şi-a rărit vizitele.

Roween şi-a tras nasul, şi-a dat părul aspru din ochi şi a ridicat tava cu cafele.

Khamis Zeydan a traversat camera de zi, îndreptându-se spre canapea. A surprins privirea lui Omar Yussef. În ochii acestuia se citea o avertizare amicală, dar bănuitoare. Omar Yussef a atins-o pe Roween pe mâneca rochiei în timp ce aceasta trecea pe lângă el cu tava.

— Fiica mea, căsătoria voastră nu mergea bine, dar sunt convins că Ishaq aprecia o femeie ca tine. Eu întotdeauna am spus că unui bărbat însurat îi mai fug ochii, dar inima îi este statornică.

— Credeţi asta? Dar cine a spus că eram stăpână pe inima lui?

Roween a dus cafeaua pe măsuţa din camera de zi şi a aşezat-o înaintea poliţistului-şef.

Khamis Zeydan i-a pus aceleaşi întrebări la care femeia răspunsese deja la prima vizită a lui Omar Yussef. *Nu va pricepe adevărul despre Roween şi Ishaq*, şi-a zis Omar Yussef. *Propria lui căsătorie este un dezastru de care refuză să se ocupe. Nu o să înţeleagă niciodată ce se petrece în relaţiile dintre*

alţi oameni.

Omar Yussef se gândea că, dacă Ishaq nu ar fi fost ucis, s-ar fi mulţumit să trăiască mai departe în acest mariaj fals, pentru că îi oferea acoperire pentru viaţa sa sexuală secretă. Dar ar fi mulţumit-o pe Roween? *Cu siguranţă nevoile unei femei inteligente nu se pot limita la un soţ care ştie să decoreze baia cu bun-gust*, şi-a zis el.

Erau în faţa intrării când Omar Yussef a întrebat, peste zgomotele mulţimii adunate pe lângă focurile din parc:

— Crezi că Sami doreşte cu tot dinadinsul să se însoare?

Khamis Zeydan a rânjit.

— I-am spus în repetate rânduri ce coşmar este să ai nevastă şi copii. Cunoşti tu alte secrete murdare despre căsătorie, care să îi bage minţile în cap?

Omar Yussef a aruncat o privire înapoi, către casa lui Roween. A văzut că prietenul său îi remarcase ocheada.

— Secretele mele, a spus el, sunt de altă natură.

Capitolul 22

În dimineaţa următoare, Omar Yussef a plecat după micul dejun, cu promisiunea fermă că o va duce pe Nadia să mănânce *qanafi* mai târziu.

— Chiar de ar fi să trec alergând printr-o salvă de focuri de puşcă ca să îţi aduc o porţie, i-a spus.

Ajuns în hol, a format numărul de la camera lui Jamie King la telefonul hotelului, dar la celălalt capăt nu a răspuns nimeni. S-a îndreptat către recepţie şi l-a găsit pe director scobindu-se în dinţi cu învelişul din plastic verde al unei cărţi de vizită.

— Aţi văzut-o pe doamna din America în dimineaţa asta? l-a întrebat Omar Yussef.

Directorul a tresărit şi a încercat să strecoare cartea de vizită într-unul dintre compartimentele din spatele lui fără să observe Omar Yussef.

— A ieşit acum câteva minute, *ustaz*.

Omar Yussef a aruncat o privire la ceas. Era nouă şi jumătate. *Dacă plec acum, pot ajunge acasă la Kanaan la timp ca să o prind pe Jamie înainte de întâlnirea ei de la zece*, şi-a zis el, *fie că-i place, fie că nu*.

În faţa hotelului, a oprit un taxi şi i-a comandat şoferului să îl ducă la vila lui Amin Kanaan. Şoferul a scuturat din mâini, ţinând palmele în sus, pentru a-i da de înţeles că nu pricepe.

— Acolo, sus, a spus Omar Yussef, arătând prin geamul portierei, către vilele de pe culme.

— Amin Kanaan, vestitul afacerist? Taximetristul l-a studiat pe Omar Yussef din cap până în picioare, neîncrezător.

— Poţi opri pe drum să îmi cumperi un costum scump, dacă ţii neapărat să fac impresie bună. Omar Yussef a scos un râs aspru, zeflemitor. Dar nu te aştepta la un bacşiş mare.

— Chiar şi aşa, *ustaz*. Sus, pe munte, este o bază israeliană, iar Kanaan are propriile sale gărzi. Este drum lung din oraş până acolo.

— Ai dreptate. Locuieşte într-un cartier exclusivist. Aşa că nu va

trebui să îţi faci griji din pricina traficului.

Şoferul a pornit, aruncându-i priviri ursuze în oglinda retrovizoare.

Gardienii din faţa porţii sofisticate de fier, l-au trimis pe taximetrist să aştepte în spatele unui pâlc de pini, de unde nu putea să vadă. Unul dintre ei şi-a amintit că Omar Yussef fusese la vilă şi în ziua precedentă şi i-a permis să intre.

În vreme ce Omar Yussef înainta gâfâind pe sub arcada de chiparoşi către casă, în pragul uşii a apărut un servitor în livrea care l-a aşteptat cu mâinile la spate, tunica lui părând o mică pată albastră pe suprafaţa cafenie a enormei case a lui Kanaan. Soarele îi bătea în ochi, răsfrânt de geamurile celor trei jeepuri mari aflate în parcarea pavată cu pietriş de lângă casă. Presupunea că Mercedesul negru, pătrăţos, model G500, era al lui Kanaan. Un Cherokee prăfuit, cu însemnul televiziunii pe ambele părţi, era parcat lângă Chevroletul Suburban al lui Jamie King.

— *Madame* nu este acasă în această dimineaţă, *ustaz*, a spus servitorul, pronunţând titlul stăpânei sale cu accent franţuzesc.

— De data asta nu am venit să o văd pe *madame*, a spus Omar Yussef. A scos o batistă din buzunarul pantalonilor şi şi-a şters sudoarea de pe frunte. Spune-i şefului tău să pună aer condiţionat în grădină. Bănuiesc că îşi permite.

A intrat în hol. Soarele dimineţii strălucea cu putere la celălalt capăt al foaierului. Câteva siluete se mişcau dincolo de geam, dar Omar Yussef nu a reuşit să le vadă bine, nici după ce şi-a pus mâna streaşină la ochi.

— Să îi spun şefului meu că aţi venit să îi vindeţi un aparat de aer condiţionat?

— Sunt cu doamna de la Banca Mondială, a spus Omar Yussef.

Servitorul a zâmbit, apoi a deschis uşa aurită către salonul în care Omar Yussef o întâlnise pe Liana.

— Colega dumitale este aici, *ustaz*.

Jamie King şedea pe canapea, îmbrăcată în costumul ei cu dungi cenuşii. S-a uitat către Omar Yussef cu o privire uşor dojenitoare.

— De obicei, când stabilesc o întâlnire cu palestinieni, fie apar târziu, fie uită cu totul, a spus ea. Asta este prima dată când un palestinian a fost punctual la o întâlnire pe care nici măcar nu am stabilit-o.

— Promit că nu va fi ultima dată când te iau prin surprindere, a zâmbit Omar Yussef.

— Nu ştiu dacă îmi place ce aud.

— Unde este marele om?

— Domnul Kanaan este afară. Are oaspeţi.

Omar Yussef s-a dus la fereastră, simţind cum îl răcoreşte aerul condiţionat. De la umbra perdelelor de brocart, a privit către grupul pe care îl

văzuse din foaier. Un bărbat solid, cu păr sur, nepieptănat, ţinea pe umăr o cameră video. Un abţibild lipit pe o parte a camerei arăta că străinii erau o echipă de ştiri de la un canal prin cablu american. O blondă minionă, cu un microfon înfoiat la capătul unui braţ scurt, se juca cu tastele unui reportofon prins în talie.

Doi bărbaţi mergeau către cameră, absorbiţi în conversaţie. Amândoi erau înalţi. Unul purta vesta kaki a corespondentului de televiziune, prin care se semnalează gustul bărbătesc pentru acţiune. Celălalt vorbea, în vreme ce jurnalistul se încrunta, cu o atenţie exagerată. Omar Yussef l-a recunoscut pe cel de-al doilea bărbat, îmbrăcat într-o jachetă sport în pătrăţele şi cămaşă roz, deschisă la gât: era Amin Kanaan.

Reporterul a făcut un pas înapoi, astfel încât cameramanul să îl poată prinde pe Kanaan în prim-plan. Omar Yussef a învârtit mânerul bogat ornamentat al uşii glisante şi a deschis-o suficient de mult încât să audă ce se vorbea afară.

— Domnule Kanaan, a întrebat jurnalistul, cu un puternic accent american, cum răspundeţi la declaraţiile privind moartea fostului preşedinte?

Kanaan şi-a luat o înfăţişare gravă.

— Aceasta este o afirmaţie nefastă şi periculoasă răspândită de agitatori din Hamas, a spus el, într-o engleză armonioasă şi distinsă.

Lui Omar Yussef îi era clar că vocalele pline şi *t*-ul clar fuseseră deprinse de la un englez şi nu de la un american şi îşi imagina că pentru Kanaan acesta era un semn de distincţie.

— Preşedintele era un simbol pentru poporul palestinian, cât şi un tată şi un frate pentru noi toţi. Hamas a ponegrit morala întregului popor palestinian cu această acuzaţie şi trebuie pedepsiţi.

— Pedepsiţi? Cum?

— Hamas trebuie să retracteze calomnia sau să suporte consecinţele.

— Asta înseamnă război civil?

— Noi, cei care l-am iubit pe fostul preşedinte, nu putem da înapoi. Dar chiar şi aşa, fiţi convinşi că nu vom vărsa sânge decât dacă ei o vor face primii.

Servitorul care îl condusese pe Omar Yussef în salon şi-a făcut apariţia în curtea interioară şi a aşteptat la câţiva metri în spatele cameramanului.

— Mass-media palestiniană relatează că oamenii sunt supăraţi. Ei cred că Hamas nu ar fi trebuit să facă publice aceste alegaţii, a spus reporterul. Credeţi că declaraţiile acestea vor slăbi Hamasul din punct de vedere politic?

— Hamas va plăti pentru calomnia aceasta, a spus Kanaan. Sper că preţul va fi plătit la urne, pentru că poporul palestinian iubeşte democraţia.

Reporterul a aruncat o privire către tehnicianul de sunet, care a încuviinţat din cap.

— OK, avem tot ce ne trebuie, a spus el, dând mâna cu Kanaan.

Departe de un interogatoriu adevărat, şi-a spus Omar Yussef. *Şeicul a făcut o greşeală tactică. Oamenii încep să îl duşmănească pentru că i-a silit să privească în faţă posibila cauză a morţii preşedintelui. Despre morţi, numai de bine, aşa gândeşte toată lumea, indiferent ce ar fi crezut despre ei în viaţă. Ca şef al organizaţiei din Nablus a partidului din care făcea parte fostul preşedinte, Kanaan nu trebuie decât să întreţină focul stârnit pentru ca Hamas să se afunde din ce în ce mai mult.*

Kanaan a făcut semne de rămas-bun echipei de ştiri, care se îndepărta pe după colţul casei, spre jeepul lor. Servitorul s-a ridicat pe vârfuri şi i-a şoptit ceva la ureche lui Kanaan. Omar Yussef a ieşit pe terasa acoperită cu gresie roşie. Kanaan i-a adresat un zâmbet.

Amin Kanaan părea grosolan şi educat în acelaşi timp, ca un ţăran parvenit. Avea un nas mare, gros, ciupit de vărsat şi butucănos, de parcă ar fi fost modelat în grabă din lut, cu două degete mari. Pielea, de o culoare maronie uniformă, era bronzată de un soare mai bun decât razele care îi pârjolesc pe cei din Nablus. Părul lui sur părea în acelaşi timp că pluteşte luat de briză, în onduleuri vesele şi că este imobilizat cu ajutorul lacului de păr. Când a dat mâna cu Omar Yussef, Kanaan i-a lăsat o urmă delicată de iasomie pe ea.

— Nu am mai întâlnit niciodată parfumul acesta, a spus Omar Yussef.

Kanaan şi-a îndepărtat părul de pe frunte.

— Este *Le Vainqueur*. Napoleon se dădea cu el.

— Poate în budoarul Împărătesei Josefina. Cu siguranţă nu în timpul campaniei din Palestina.

— Cred că aici avea şi mai mare nevoie să mascheze mirosurile împuţite din jur.

— De asta te dai dumneata cu el?

Kanaan a dat capul pe spate şi a râs. Jamie King a ieşit din casă şi a dat mâna cu bogătaşul.

— Mă bucur să te revăd, Jamie, a spus Kanaan.

I-a condus către un foişor umbros de la marginea peluzei. De pe acoperişul din şindrilă atârnau ciorchini de glicină. Servitorul a adus băuturi întăritoare reci, din roşcove, în pahare înalte. Frunze de mentă pluteau printre cuburile de gheaţă.

— I-aţi spus reporterului străin că Hamas trebuie pedepsit, a spus Omar Yussef, în limba arabă.

— Reporterii, a replicat Kanaan în engleză, fluturând din mână,

dispreţuitor.

Jamie King a zâmbit politicos. Omul de afaceri le-a făcut semn oaspeţilor săi să ia loc pe scaunele joase, de răchită, îndreptate către priveliştea oferită de munte.

— Pedepsit la fel ca Nouri Awwadi?

Omar Yussef a sorbit sucul de roşcove şi a simţit cum se răcoreşte pe loc.

Kanaan a ridicat paharul şi a urmărit lumina care trecea, roşie ca vinul de Burgundia, prin băutura întăritoare.

— Face foarte bine la digestie, Jamie, a spus el.

— E delicioasă.

Americanca a luat o înghiţitură şi l-a privit pe Omar Yussef impacientată.

Îi este teamă că o să isc o ceartă cu Kanaan, şi-a spus el şi a încercat să o liniştească cu un zâmbet.

Kanaan a trecut la arabă.

— Am auzit că Awwadi a fost ucis de un iubit gelos.

Buzele îi tremurau, nerăbdătoare să dezvăluie secretele altuia.

— Pretendentul respins al proaspetei sale soţii? Asta spune tatăl lui, dar eu nu cred.

O briză fierbinte a scuturat glicina.

— Nu am spus că era iubitul soţiei sale, a clipit Kanaan cu subînţeles.

— Atunci, al cui iubit era? Omar Yussef a îngheţat cu paharul la jumătatea drumului dintre masă şi gură. Vrei să spui că Awwadi era homosexual?

— Îmi cer scuze pentru flecăreala noastră în arabă, Jamie, bârfim despre nişte cunoştinţe comune de aici, din Nablus, a spus Kanaan în engleză.

King a mai luat o înghiţitură din pahar, iar zâmbetul prelung şi nemişcat i s-a şters o clipă de pe chip.

— Îţi aminteşti de clasicul poem andaluz al lui Walladah despre un homosexual? a întrebat Kanaan în arabă. Acolo se spune că „dacă ar vedea un penis într-un palmier, s-ar transforma într-un stol de păsări” în graba sa de a-l ajunge. Acesta era Awwadi, în ciuda impresionantei sale nunţi cu o fată din *casbah*, călare pe calul lui alb.

Să fi fost Awwadi amantul lui Ishaq? s-a întrebat Omar Yussef. *Părea profund îndurerat când i-am spus despre moartea samariteanului.*

Kanaan a rânjit.

— Nu fi atât de surprins. De ce crezi că se duc bărbaţii din Nablus la baia turcească?

— Îmi imaginez că şi aici, sus, aveţi o baie turcească privată, a spus

Omar Yussef.

Văzuse cadavrul lui Awwadi. Nu era nimic de râs.

Lui Kanaan i-a pierit zâmbetul de pe faţă; şi-a întors privirile către vale, acolo unde Nablusul se întindea ca un şir de dinţi albi risipiţi pe jos. Şi-a dres glasul şi i s-a adresat lui Jamie King, în engleza lui pedantă.

— Sunt încântat să te primesc în casa mea, Jamie.

— Sunt în Nablus de câteva zile şi de câte ori privesc în sus, dau cu ochii de casele acestea mari, a spus King. Este uimitor să pot vizita una dintre ele.

— Te rog, simte-te ca acasă, s-a înclinat Kanaan. Ai fost să vezi cum se ridică noua şcoală din *casbah*, cea pe care o sponsorizez?

— Am fost.

— Sper că ţi-a dat un sentiment plăcut despre munca ta. Dacă nu era împrumutul de la Banca Mondială, pe care l-ai obţinut pentru infrastructura locală, nici chiar eu nu aş fi putut construi o astfel de şcoală.

— Este un proiect minunat. Păcat însă că banii s-ar putea opri. King a sorbit din băutura întăritoare. Dacă nu putem găsi conturile secrete ale fostului preşedinte până vineri, banca are de gând să pună capăt ajutorului către Palestina.

Kanaan a clătinat din cap şi şi-a mângâiat bărbia lată.

— Până vineri? Mi s-a vorbit despre această posibilitate când am fost ultima dată la Washington, dar nu ştiam că sunt atât de aproape de a lua o decizie.

— Mai sunt doar două zile.

— Va fi un dezastru.

Omar Yussef s-a gândit că pentru milionarii de pe coama muntelui boicotul Băncii Mondiale nu va fi o catastrofă la fel de mare ca pentru locuitorii săraci din *casbah*. Şi-a răcorit palmele cu apa condensată de pe pahar.

— Eşti pe cale de a lua urma conturilor secrete, Jamie?

Kanaan a vorbit încet, privindu-şi unghiile.

Omar Yussef o urmărea pe americancă. *Oare înţelege că nonşalanţa afişată de Kannan este simulată?* se gândea el.

— Aştept o dare de seamă care trebuie să vină în orice moment de la unul dintre investigatorii mei din Geneva, a spus Jamie. Sper că ne va da idei noi.

— Dar aici, în Palestina, nu ai avansat deloc cu investigaţia?

Jamie a scuturat din cap.

— Niciun indiciu. Ca să fiu sinceră, mi se pare că mulţi oficiali palestinieni nici nu îşi doresc ca aceşti bani să fie recuperaţi.

— De ce ar fi aşa?

— Către ei s-au îndreptat plăţile ilicite ale fostului preşedinte. Din punctul lor de vedere, cu cât se ştie mai puţin despre toată povestea asta, cu atât mai bine.

Kanaan a clătinat din cap.

— Aşadar, nu prea eşti susţinută?

— Cei care încearcă să fie de ajutor, a spus Omar Yussef în engleză, sfârşesc morţi.

Jamie l-a privit cu asprime pe Omar Yussef. Telefonul mobil din servietă a început să sune. L-a scos şi s-a uitat la ecran.

— Este de la Geneva. Poate au veşti. Mă scuzaţi.

S-a îndepărtat cu telefonul, pentru a nu fi auzită.

Kanaan şi-a trecut degetul peste buza paharului.

— Nu este cam plictisitor, *ustaz*, să lucrezi pentru străinii ăştia?

— Oamenii cu care lucrez sunt fascinanţi, a spus Omar Yussef.

Kanaan a pufăit cu zgomot.

— Dacă zici dumneata. Mie americanii mi se par prea serioşi şi pedanţi. Oricum, îmi place atitudinea dumitale, *ustaz*.

Omar Yussef sugea un cub de gheaţă. *Iată peşcheşul*, şi-a zis el. *Ştie că Jamie nu va putea da de urma conturilor secrete fără să o ajute cineva de aici şi crede că eu sunt acela. Mă vrea de partea lui. Oare ca să fie primul care află unde se află banii?*

— Mi-ar fi de folos un om ca dumneata, a spus Kanaan, cu ochii fugându-i spre stânga, ca şi cum tocmai i-ar fi venit o idee. Sincer vorbind, să lucrezi la aceste plictisitoare proiecte de dezvoltare an de an trebuie să fie ca şi cum ai bea cafea în fiecare zi din aceeaşi cană murdară. Aş putea să vă ofer o slujbă în firma mea, unde aţi avea oportunităţi minunate şi fiecare zi ar fi diferită de precedenta.

— Eu îmi beau cafeaua la fel în fiecare zi: amară, a spus Omar Yussef. Nu am venit aici ca să mă las cumpărat. Am venit ca să aflu ce ştiţi despre moartea lui Ishaq.

— Ishaq?

Kanaan şi-a mijit ochii, ca şi cum s-ar fi chinuit să îşi concentreze privirile asupra culmii îndepărtate, de dincolo de vale. Lui Omar Yussef i s-a părut că bogătaşului îi tremură puţin fălcile.

— Ce legătură are el cu Banca Mondială?

— Urma să se întâlnească cu domnişoara King când a fost ucis. Parteneriatul lui cu dumneata l-a pus în pericol?

— E drept că era un asociat apropiat, dar afacerile noastre nu aveau nimic periculos.

— Cu toate astea, a fost ucis. Apoi Awwadi, adept al rivalului dumitale la putere în Nablus, şeicul Bader, a fost şi el ucis, chiar după ce l-a defăimat pe bărbatul care a condus odată facţiunea din care faci parte. Scaunul de răchită a scârţâit când Omar Yussef s-a aplecat spre Kanaan. Fie că îţi este aliat sau inamic, omul tot în pericol e când vine vorba de dumneata.

— Futu-i mama mă-sii de şeic!

Omar Yussef a fost uimit de neaşteptata vehemenţă şi de vulgaritatea lui Kanaan.

Acesta şi-a domolit glasul:

— M-ai înţeles greşit, Abu…

— Abu Ramiz.

— Frate Abu Ramiz, nu pretind că nu aş fi fost niciodată amestecat în treburi dubioase. Sunt un om de afaceri palestinian şi am succes. Poţi trage singur concluziile. Dar nu sunt ucigaş.

— Nu ţi-o permit înaltele dumitale principii morale?

Kanaan a dat din cap.

— Pur şi simplu nu am nevoie să ucid. A rotit mâna, prinzând în mişcarea ei conacul şi oraşul de dedesubt. De pe vârful acesta se aud împuşcăturile de jos, din Nablus, dar nu ştiu niciodată dacă se împuşcă unii pe alţii sau sărbătoresc o nuntă. Crezi că vecinii mei bogaţi se fugăresc ţinând pistoale în mâinile durdulii, ca să îşi rezolve răfuielile?

— Cât timp există bani în mâinile acelea durdulii, găseşti pe cineva să ţină arma în locul tău. Asta nu te face nevinovat. Uciderea lui Ishaq are legătură cu afacerile lui cu dumneata, chiar dacă nu l-ai omorât cu propriile dumitale mâini.

Kanaan a tresărit.

— Aşa după cum auzi, a fost omorât în bătaie. Omar Yussef a învârtit paharul în mână. Cuburile de gheaţă au zăngănit în strânsoarea lui nesigură. Bătut şi torturat.

Milionarul şi-a acoperit faţa cu degetele sale groase, păroase. *Oare el a fost iubitul băiatului, aşa cum crede Roween?* s-a întrebat Omar Yussef. *Nu cred să fi ştiut cum a murit Ishaq. Pare de-a dreptul îngrozit de tot ce îi povestesc.*

— Voi, ăştia din Fatah, aţi luat un tânăr care se pricepea la cifre şi l-aţi transformat într-un ticălos care v-a dosit banii prin toată lumea, a spus Omar Yussef. Ishaq avea de gând să predea conturile secrete în mâinile Băncii Mondiale. Aşa că aţi hotărât să îl împiedicaţi.

— Ce vrei să spui? Că l-am ucis eu?

— L-ai ucis?

— Este o nebunie. Eu l-am iubit.

— L-ai iubit? Cum?

— L-am iubit, asta-i tot. Kanaan s-a ridicat de pe scaun şi şi-a întins braţele spre bolta de flori roz de deasupra sa. Nu pretind că ţelurile partidului Fatah sunt curate în totalitatea lor. Dar nici Ishaq nu era. Era homosexual.

— Deodată ţi-au revenit principiile morale?

— M-a dezamăgit. Prea mulţi oameni îi cunoşteau preferinţele.

— Aşa că te bănuiau şi pe dumneata homosexual, pentru că erai prea apropiat de el?

— Nu fi ridicol. Eu sunt însurat.

— Şi Ishaq era.

— Eu am o soţie adevărată, o femeie frumoasă şi cultivată, nu o nevestică de paradă, aleasă de bătrânii tribului, cu care să nu am niciun fel de legături.

— Îl iubeai, i-a spus Omar Yussef, cu o atitudine batjocoritoare.

— Nu în felul acesta. Kanaan a smuls un pumn de petale de glicină şi le-a răsucit între degete. Vocea îi era calmă. Pentru binele societăţii noastre, trebuie să fim conduşi de oameni cu o moralitate impecabilă.

Omar Yussef a râs hârâit şi batjocoritor.

— Am uitat să îţi spun: Awwadi mi-a zis că a pus mâna pe nişte dosare cu informaţii compromiţătoare despre voi, ăştia de la vârful partidului. Le obţinuse de la Ishaq. Aşa că nu îmi vorbi mie despre moralitatea conducătorilor.

Kanaan l-a privit neîncrezător pe Omar Yussef.

— Trăiesc printre politicieni, Abu Ramiz. Îi mituiesc, le cumpăr maşini şi mese la restaurante scumpe, plătesc pentru o educaţie decentă, în străinătate, pentru copiii lor. După cum îţi dai seama judecând după opulenţa casei mele, toate astea s-au dovedit o investiţie profitabilă. S-a întors către palatul lui în stil clasic cu o privire încruntată, plină de resentimente, în care Omar Yussef citea urmele tuturor ticăloşiilor pe care fusese nevoit să le comită pentru a şi-l putea permite. Dar când aceşti politicieni se îmbolnăvesc, trebuie să îi pun în carantină, ca să nu mă infecteze şi pe mine.

— Care era boala lui Ishaq? De ce l-ai ucis?

— Nu l-am ucis pe Ishaq. Nu aş fi putut face aşa ceva niciodată. Eu credeam că îl aşteaptă un viitor strălucit.

— Pe cine nu ai putea sacrifica, dacă s-ar îmbolnăvi, aşa cum spui? Pe soţia dumitale? Sau te poţi dispensa şi de ea, în interesul naţiunii?

— Aş sacrifica totul pentru Liana.

Liana le inspirase acelaşi devotament lui Amin Kanaan şi Khamis Zeydan. Şi totuşi, se părea că niciunul dintre cei doi bărbaţi nu îi dăruise ceea ce îşi dorea cu adevărat. Impresia lui Omar Yussef era că Lianei îi scăpaseră

din mâini frâiele propriei vieţi, lăsând-o plină de amărăciune. Credea că Ishaq suferea de o tristeţe asemănătoare, împiedicat de normele sociale să îşi găsească iubirea aducătoare de fericire şi legat de o tovarăşă de viaţă la a cărei dragoste nu putea răspunde.

Jamie King şi-a închis telefonul cu un păcănit şi s-a întors în foişor. Clătina din cap.

— Nu ştiu dacă valorează ceva, a spus ea. Ceea ce am aflat de la Geneva poate fi un indiciu, dar la fel de bine ar putea fi complet nefolositor.

— Despre ce e vorba? a întrebat Omar Yussef.

— O să primesc detalii în curând. Până atunci nu pot spune nimic.

— Te pot ajuta cumva? a întrebat Kanaan.

— Ţi-aş fi foarte recunoscătoare dacă ai încerca să dărâmi barierele care mi se ridică în cale la cele mai înalte niveluri ale guvernului, a răspuns Jamie. Sunt câţiva apropiaţi ai fostului preşedinte, despre care ştie toată lumea că sunt corupţi. Ştii la cine mă refer. Vezi dacă reuşeşti să îi convingi să îmi dea un indiciu, anonim. Fără să li se pună întrebări.

— O să văd ce pot face.

— Dacă finanţarea se opreşte vineri, o să încerc să salvez proiectele noastre comune care se află în derulare, domnule Kanaan.

— Desigur.

— Ar fi bine să mă întorc la hotel. Oamenii mei de la Geneva îmi trimit prin fax documentele pe care le-au dezgropat. Trebuie să mă ocup de ele.

Kanaan s-a înclinat, în vreme ce Jamie se întorcea spre casă.

Omar Yussef s-a ridicat din scaunul de răchită. Înainte de a o urma pe americancă, l-a privit pe Kanaan în ochii înceţoşaţi.

— Eu studiez istoria, stimate domnule Amin. Ai putea crede că asta înseamnă că mă interesează numai trecutul. Dar pentru mine viitorul este mai important. Îmi amintesc de viitor.

Kanaan şi-a deschis palmele.

— Scuzaţi-mă, dar…

— Îmi amintesc de viitorul pe care ni l-au promis liderii noştri când s-au întors din exil, a spus Omar Yussef. Viitorul aşa cum ar fi putut să fie.

— Încă mai poate fi, cu voia lui Alah.

— Dacă Alah ar fi vrut-o, le-ar fi trimis palestinienilor alţi lideri. Omar Yussef a făcut un pas în afara foişorului şi şi-a mijit ochii din pricina soarelui de deasupra Nablusului. Iar Ishaq nu te-ar fi întâlnit niciodată.

Capitolul 23

Directorul de la Grand Hotel înghiontea mecanismul intern al faxului. I-a trântit capacul şi şi-a frecat cu ambele mâini faţa de culoarea unei scrumiere.

Omar Yussef a intrat în holul pustiu, în vreme ce Jamie King îşi parca Chevroletul. A trecut pe lângă recepţie şi a apăsat butonul de chemare al liftului.

— Pacea fie cu voi, a spus el.

Directorul a lăsat să îi cadă mâinile pe biroul din lemn de pin şi a răspuns absent.

— Pace şi dumitale.

Omar Yussef a aşteptat liftul în tăcere. Directorul a răsuflat rapid, cu bărbia în piept.

Pentru un hotel fără oaspeţi, îi ia cam mult liftului să coboare, şi-a zis Omar Yussef.

Directorul şi-a frecat buza de sus şi a părut că abia acum îl zăreşte pe Omar Yussef.

— Nu funcţionează, *ustaz*, a spus el. Liftul, vreau să spun. Tocmai îl repară.

Omar Yussef a aruncat o privire spre scări, fără tragere de inimă.

— Aveţi un mesaj.

Directorul a întins mâna după singurul plic aflat în compartimentele din spatele biroului.

Era un bileţel de la Maryam. Plecase acasă la Sami împreună cu Nadia.

— Mulţumesc, dragă, a murmurat Omar Yussef. M-ai scăpat de scări.

A ieşit în faţa hotelului şi a oprit un taxi.

Sami locuia într-un apartament de la etajul patru, pe o ridicătură stâncoasă de deasupra oraşului vechi. De când semnaseră contractul de căsătorie, lui Meisoun i se permitea să îl viziteze pe Sami acolo, cu condiţia să fie şi alte persoane de faţă. Omar Yussef bănuia că ea o rugase pe Maryam să

o însoţească, pentru a se conforma regulilor. Când a intrat, Meisoun l-a salutat cu căldură.

— Credeam că nu vreţi să ne vizitaţi, *ustaz*, a spus ea. V-am tot aşteptat de când aţi ajuns în Nablus.

Omar Yussef a privit peste umărul lui Meisoun. Sami îi zâmbea din mijlocul unui nor de fum de ţigară. Khamis Zeydan stătea lângă el pe canapea, moţăind cu capul lăsat pe spate, cu ochii închişi şi cu gura deschisă.

— Domnişoară Meisoun, speram că le-ai adus pe câteva dintre surorile tale să locuiască în noul vostru apartament, a spus Omar Yussef. Spuneai că le-ar interesa un soţ inteligent. Cred că i-am făcut o impresie proastă şeicului Bader şi aş vrea să îi cuceresc încrederea luându-mi o a doua nevastă, aşa cum era obiceiul pe vremea Profetului.

Maryam a ieşit din bucătărie.

— Dacă eşti dispus să te rogi de cinci ori pe zi şi să posteşti în timpul Ramadanului, păcătosule, atunci îţi poţi lua patru neveste, ca Profetul, lăudat fie numele Lui.

— Draga mea, zestrea lui Meisoun este o cămilă. Omar Yussef şi-a ridicat mâinile la cap. Cu asta m-aş descurca. Dar cum să îmi permit încă *trei* neveste?

Meisoun a clătinat din cap.

— Din păcate, *ustaz*, zestrea este de şapte cămile pentru fiecare dintre surorile mele. Sunt femei mai solide, care vor naşte mulţi copii. Asta le face mai valoroase decât mine, care sunt micuţă la trup. Dacă lucrurile nu ar sta aşa, credeţi că tatăl meu mi-ar permite să mă mărit cu un zurbagiu din Cisiordania, care are o slujbă periculoasă şi este prost plătit?

Sami s-a strâmbat.

— Nu este o partidă nemaipomenită, este adevărat. Alta mai bună nu am găsit.

— Se zice că o femeie grasă este o plapumă pentru iarnă. Din nefericire, vei avea facturi mari la încălzire, Sami. Khamis Zeydan a ridicat capul şi a fluturat din mână, pentru a împrăştia fumul din jurul canapelei. Abu Ramiz, dacă mai vrei o nevastă, ia-o pe a mea. Face ea din tine un credincios. Când trăieşti în iad, începi să crezi în paradis. Te vei ruga lui Alah de cinci ori pe zi să îi închidă gura şi să te lase în pace.

— Abu Adel, să îţi fie ruşine, a râs Maryam.

Omar Yussef a tuşit şi s-a frecat la ochi, căci îl usturau.

— Voi aţi fumat aici sau aţi dat foc la divan?

Khamis Zeydan i-a făcut semn lui Omar Yussef să se apropie de canapea, apoi a arătat către televizor.

— Altcineva stârneşte focul, nu noi.

Televiziunea locală difuza interviul pe care îl dăduse Amin Kanaan echipei străine de ştiri, subtitrat în arabă. La final, prezentatorul a anunţat că îl au la telefon pe Amin Kanaan, iar omul de afaceri a purces să confirme ameninţările pe care le făcuse către Hamas, de data asta în limba sa.

— O să iasă rău, a spus Khamis Zeydan. Kanaan pune la cale o confruntare cu Hamas. Mă aştept să trimită câţiva partizani ca să îi sperie.

Omar Yussef s-a foit nervos.

Sami a tras un ultim fum din ţigară.

— Va fi destul de dificil să îi sperie pe tipii din Hamas, a spus el. Mai ales acum. Sunt supăraţi pentru uciderea lui Awwadi. Era principalul lor şef militar din Nablus şi sunt pregătiţi să lupte pentru a se răzbuna.

— Probabil Kanaan contează pe susţinerea publicului, datorită afirmaţiilor calomnioase făcute de şeicul Bader la adresa Şefului, a spus Khamis Zeydan. Va părea că acţionează în numele publicului ultragiat, dar în realitate va profita de greşeala strategică a şeicului pentru a-şi întări poziţia în Nablus printr-o scurtă luptă.

— Dar de ce trebuie neapărat să aibă loc o luptă? a întrebat Omar Yussef, clătinând din cap.

Sami şi Khamis Zeydan l-au privit surprinşi.

— Întoarce-te în clasa ta, *ustaz* Abu Ramiz, înainte de a fi contaminat de lumea adevărată, a spus poliţistul-şef. Ce întrebare e asta? *De ce?* Când un palestinian întreabă „de ce”, ar trebui să scuipe mai întâi, pentru că răspunsul este cu siguranţă murdar.

— Scuip dezgustat de când am ajuns în Nablus. Sunt sigur că lupta asta iminentă are legătură cu moartea lui Ishaq şi cu cea a lui Awwadi, a spus Omar Yussef. Şi-a coborât glasul, ca să nu îl audă femeile din bucătărie. Ishaq a fost ucis după ce i-a dat lui Awwadi dosarele cu informaţii secrete despre oameni politici. Şeicul Bader a făcut un anunţ privitor la moartea preşedintelui, care se pare că provenea din acele dosare. Apoi a fost ucis Awwadi, iar dosarele au dispărut. A făcut un semn către televizor. Ultimele declaraţii ale lui Kanaan sunt doar un alt episod al acestui film murdar.

— Dacă Hamas nu dă înapoi când îi va ataca Kanaan, a spus Khamis Zeydan, s-ar putea să avem de-a face cu mai mult de două cadavre.

Aţi fi avut de îngropat şi cadavrul meu, dacă nu aş fi fost norocos, le-a zis Omar Yussef în gând. Khamis Zeydan îl avertizase să renunţe la dezlegarea misterului morţii lui Ishaq şi de aceea nu îi spusese nimic despre bărbatul care încercase să îl omoare în *casbah*, pentru că nu-i făcea deloc plăcere să recunoască că prietenul lui avea dreptate. Acum voia să rememoreze urmărirea şi să se simtă protejat de prezenţa poliţistului-şef. Dorea să i se spună din nou să nu se mai implice în cazul acesta, de data

aceasta atât de convingător, încât să fie silit să rămână la adăpost în apartament, împreună cu familia şi prietenii săi, până la nunta lui Sami.

— M-am întâlnit cu Kanaan în dimineaţa asta, a spus.

Khamis s-a holbat dezaprobator la prietenul său.

— Cred că şi el caută conturile secrete, a spus Omar Yussef. A vrut cu tot dinadinsul să demonstreze că vrea să o ajute pe doamna de la Banca Mondială să ia urma fondurilor şi ştiţi şi voi ce uşor este să îl păcăleşti pe un american.

Poliţistul-şef a deschis gura ca să spună ceva, dar s-a oprit când a ieşit Nadia din bucătărie cu o ceşcuţă de cafea pentru bunicul ei.

— Alah să îţi binecuvânteze mâinile, a spus el, apucând ceaşca de buză.

— Binecuvântări, a răspuns ea, punându-şi mâinile în şoldurile subţiri. Am făcut-o amară, aşa cum îţi place. Încep să mă întreb dacă nu cumva de asta nu mă duci să mâncăm *qanafi*, pentru că refuzi să mănânci tot ce este dulce.

— Dă-mi voie să mă odihnesc, draga mea, şi apoi mergem să mănânci *qanafi*, a spus Omar Yussef.

— Bunica mi-a spus de ce este *qanafi* atât de bun aici, în Nablus. Se amestecă brânză făcută din laptele caprelor negre din zonă cu brânză dulce de la capre albe, siriene, care este foarte scumpă. În Betleem şi oriunde altundeva se foloseşte brânză israeliană, produsă în masă.

— Foarte interesant, nu ştiam asta.

Omar Yussef a zâmbit, obosit şi confuz. *Oare Awwadi îl şantajase pe Kanaan cu ajutorul dosarelor compromiţătoare? Spusese că nu avea niciun dosar pe numele lui Kanaan. Nu cumva minţea? Să fi avut Kanaan şi Ishaq o ceartă ca între iubiţi?*

Şi-a dat seama că nu îşi poate pune ordine în gânduri. Era prea preocupat de pericolele la care se supunea. Şi-a dus degetul arătător la gură şi a început să îi roadă încheietura. *Nu este treaba mea să mă ocup de Awwadi, Kanaan şi Ishaq*, şi-a zis el. *Nu pot înfrunta ticăloşiile astea de unul singur. Nu este de datoria mea. Eu sunt profesor şi bunic. Este timpul să îmi concentrez atenţia asupra acestor responsabilităţi.*

A răsuflat prelung, încercând să se liniştească.

— Nadia, mi-ai stârnit curiozitatea cu informaţiile tale fascinante despre caprele siriene. Hai să mâncăm *qanafi*.

Şi-a băut cafeaua. I-a fript limba, dar voia să plece fără întârziere şi să uite de întreaga poveste a morţii samariteanului.

A luat-o de mână pe nepoata sa în timp ce ieşeau din bloc pe aleea întunecoasă de sub apartamentul lui Sami. În braţul Nadiei păreau să pulseze

vioiciunea şi nerăbdarea, care se transmiteau în trupul lui Omar Yussef, de parcă fata consumase deja dulcele *qanafi*. Se temea că îngrijorarea lui în privinţa înfruntării dintre Fatah şi Hamas i s-ar putea transmite fetei în acelaşi fel, aşa că a dat drumul mâinii şi şi-a băgat degetele în buzunare, prefăcându-se că i se făcuse frig din pricina aerului de seară.

— Cum merge cartea pe care o scrii, draga mea? a întrebat el.

— Nu am prea scris. Mai mult l-am citit pe domnul Chandler.

Vântul serii purta prin *casbah* mirosul de susan, dar uşile fabricii de halva erau închise. Lui Omar Yussef i se păreau suspecte magazinele închise şi tăcerea.

— Unchiul Sami mi-a povestit despre moartea samariteanului, Alah să se milostivească de el, a spus Nadia.

Pielea ei palidă părea fantomatică în lumina amurgului. Omar Yussef şi-a amintit de mama sa, care semăna atât de mult cu fata aceasta. Se întreba dacă entuziasmul tineresc al Nadiei va sfârşi în aceeaşi deprimare care o cuprinsese pe mama lui după ce familia a fugit din satul lor, în timpul primului război cu Israelul. A scos mâna din buzunar şi a prins-o pe a fetei, simţind cât este de fragilă şi temându-se că nu o va putea apăra de lumea crâncenă în care se născuse.

— Unchiul Sami zice că nu i-ai spus tot ce ştii despre moartea samariteanului. Zice că detectivii buni păstrează întotdeauna câte un secret, chiar şi faţă de cei care îi ajută. Nadia a zâmbit strengăreşte. Dar mie îmi poţi spune.

— Dar tu o să scrii toate secretele mele în cartea ta.

Nadia şi-a trecut degetele peste buzele strânse şi a clătinat din cap.

Omar Yussef şi-a lăsat mâna pe umărul ei.

— Uciderea sărmanului samaritean este legată de nişte informaţii despre lucruri rele făcute de oameni importanţi, informaţii care ar putea fi folosite ca să-i şantajeze.

A privit de-a lungul unei alei şi a recunoscut intrarea în baia publică unde fusese ucis Awwadi. A grăbit pasul.

Nadia a dat din cap, serioasă.

— Ca să îi stoarcă de bani.

— Să îi stoarcă?

— „Să îi stoarcă de bani.” Aşa spune domnul Chandler când vrea să spună că cineva şantajează pe altcineva.

— Noi hai să stoarcem nişte *qanafi*. Cel mai cunoscut loc unde se poate mânca este după următorul colţ.

Aleea cea mare unde magazinul de dulciuri Aksa vindea celebrul desert era pustie. Lipit pe storurile verzi, de culoarea cuprului, flutura în vânt

un afiş vechi care comemora moartea unui partizan ucis de soldaţii israelieni.

— Bunicule, de ce este închis peste tot?

Omar Yussef şi-a amintit ce îi spusese Khamis Zeydan, că trebuie să scuipi înainte de a întreba *de ce*. S-a forţat să înghită, dar nu avea salivă.

— Mi s-a spus că în prezent cel mai bun *qanafi* nu se mai face în *casbah*, a spus el. Sunt câteva restaurante bune la sud de oraşul vechi. Hai să mâncăm acolo, draga mea.

Paşii Nadiei s-au domolit, precauţi.

— Bunicule, poate că ar trebui să ne întoarcem. Ştiu că ai spus că ai trece prin gloanţe ca să îmi aduci o porţie de *qanafi* azi, dar sper că nu ai vorbit serios. Simt că o să se întâmple ceva rău.

— Autorul *Blestemului din casbah* nu poate fi întors din drum atât de uşor, nu-i aşa? Nu îţi mai este foame? a întrebat Omar Yussef.

— Nu vreau să mănânc *qanafi* de foame. Mulţumită bunicii, nu duc niciodată lipsă de mâncare. Vreau să încerc *qanafi* pentru că aici este mai bun decât acasă, în Betleem. Dar nu neapărat acum.

— Nu o să ni se întâmple nimic, a spus el.

I-a dat drumul mâinii, ca să nu îi simtă palmele transpirate.

Omar şi Nadia au ieşit din *casbah* într-o piaţă mare, care de obicei era ticsită cu taxiuri galbene, certăreţe. Acum era pustie, cu excepţia a trei duzini de siluete în uniforme de camuflaj, cu kalaşnicovurile atârnate peste piept.

Bărbaţii erau adunaţi pe lângă trei jeepuri, la picioarele unei statui de şase metri care înfăţişa un ibric de cafea, simbol al ospitalităţii oraşului. Omar Yussef şi-a dat seama că magazinele erau închise pentru că partizanii aceştia se pregăteau să intre în *casbah*.

Fumau din greu şi se mutau de pe un picior pe celălalt, ca atleţii înaintea unei curse. *Asta este ceea ce a prezis Khamis Zeydan*, şi-a spus Omar Yussef. *Iar eu am nimerit în mijlocul lor împreună cu nepoata mea preferată.*

Un bărbat înalt, cu pantaloni de camuflaj şi jachetă neagră, de piele, s-a urcat în spatele unuia dintre jeepuri. A ridicat braţele ca să se facă linişte.

— Fraţilor, aţi auzit calomniile la adresa Bătrânului, şeful nostru şi simbolul luptei noastre, a strigat el. Acum a venit vremea să tăiem limbile necinstite şi să îi pedepsim pe mincinoşi. Alah este cel mai mare.

Partizanii au pornit spre *casbah*. Omar Yussef rămăsese cu privirile aţintite asupra bărbatului înalt de pe jeep – îl ştia de undeva.

Nadia l-a tras de mânecă.

— Nu îmi este foame, a spus ea.

Chipul ei părea mai palid ca niciodată, iar Omar Yussef s-a blestemat că nu s-a întors din drum mai devreme.

I-a înconjurat umerii cu braţul, grăbindu-se să părăsească piaţa,

tocmai când a fost observat de bărbatul de pe jeep. Când privirea aspră a partizanului s-a îndreptat spre el, Omar Yussef l-a recunoscut pe Halim Mareh, a cărui căutătură ostilă o văzuse aţintită asupra lui Nouri Awwadi, în faţa dughenei de mirodenii din *casbah*. Mareh şi-a dezvelit dinţii şi a sărit din jeep, alergând spre Omar Yussef.

Mareh cunoştea străzile foarte bine. Omar Yussef nu îl putea întrece, dar trebuia să scape de el cumva. Trecând prin faţa magazinului de dulciuri Aksa, afişul martirului se zbătea şi mai insistent în vânt. Răsuflarea lui Omar Yussef era febrilă. O strângea pe Nadia de umărul osos.

— Nu te teme, draga mea, i-a spus el. Bat aleile astea de zile întregi. Ştiu drumul. Ajungem acasă fără probleme.

Nadia a cercetat din priviri aleea, în sus şi în jos. Ecoul bocancilor grei ai partizanului se auzea în întregul *casbah*.

Se îndreaptă către Palatul Touqan, în inima casbah-ului, şi-a zis Omar Yussef, *ca să îi încercuiască pe cei din Hamas, care sunt probabil adunaţi acolo, împreună cu tatăl lui Awwadi, pregătiţi să se lupte cu familia lui Mareh.*

— Să mergem, Nadia, a spus el.

Va da un ocol prin nord şi va ajunge la apartamentul lui Sami din direcţia aceea.

A tras-o pe nepoata sa de-a lungul principalei alei comerciale, prin faţa vechilor morminte unde se ascunsese de bărbatul care încercase să îl omoare şi prin piaţa unde Nouri Awwadi venise călare pe calul său alb la însurătoare. A tăiat-o în sus, pe deal şi apoi a luat-o în jos, pe o alee acoperită şi atât de întunecată, încât nu o vedea pe Nadia, cu toate că o ţinea de mână. Pulsul îi bubuia în urechi atunci când a auzit primele împuşcături. Avusese dreptate: partizanii se aflau spre sud, în apropiere de Palatul Touqan.

A observat un petic de lumină în dreapta, animat de un nor de musculiţe. A păşit spre lumină şi s-a împiedicat de o sticlă, care s-a rostogolit cu zgomot pe dalele de piatră. S-a clătinat, pierzându-şi echilibrul şi s-a îndoit de mijloc pe întuneric. A întins mâna către zid ca să se echilibreze şi a simţit răceala pietrei în palme. Ambele palme. *Nadia*, şi-a zis el. *I-am dat drumul mâinii când am alunecat*.

A strigat-o, dar vocea i se pierdea fără ecou pe aleea întunecată şi nu se auzea niciun răspuns.

Bocanci grei s-au apropiat, alergând în grup. Cineva a strigat ceva, dar Omar Yussef nu înţelegea, un strigăt aspru, care ar fi putut fi un ordin către un subordonat sau o avertizare către un inamic, ca să se predea.

Omar Yussef s-a retras la adăpostul întunericului. Greşise când o luase la dreapta, iar acum drumul îl ducea către partizani şi Palatul Touqan.

Nadia a mers probabil drept înainte după ce îi dăduse drumul la mână.

Musculiţele i-au intrat în gură. A încercat să le scuipe, dar limba îi era uscată. A orbecăit prin întuneric, gâfâind şi tuşind.

A auzit-o pe Nadia strigându-l. Părea departe. A răspuns în şoaptă, ca să nu îl audă partizanii şi a încercat să grăbească pasul. A ajuns în dreptul câtorva trepte care duceau într-o curte mică. Era pustie.

— Nu, nu Nadia, a gemut el. Nu Nadia.

Şi-a dus mâna la frunte.

A auzit paşi uşori şi s-a întors. Nadia îl privea dintr-un portal adânc, de piatră. L-a recunoscut pe Omar Yussef când a ieşit din întunericul scărilor şi a alergat spre el. S-a mirat că braţele ei slabe îl pot stânge cu atâta putere.

— Ăsta nu este un roman, bunicule, i-a murmurat fata în umăr. Este de-adevărat.

— Nu te îngrijora. Este o anchetă utilă pentru *Blestemul din casbah*, draga mea, a spus el, mângâindu-i părul lung şi negru.

Fata a clătinat din cap şi şi-a frecat nasul de gâtul lui transpirat. Apoi a simţit cum i se încordează umerii. I-a urmărit privirea şi l-a zărit pe Halim Mareh încadrat de o boltă joasă, cu kalaşnikovul peste piept.

Ochii leneşi şi inexpresivi ai partizanului l-au înfiorat pe Omar Yussef. A făcut un pas către Mareh, împingând-o uşor pe Nadia la marginea curţii.

— Nu am citit niciunul dintre dosare, a zis el.

Mareh şi-a înclinat capul în stânga şi a rămas tăcut.

— Dosarele din depozitul lui Awwadi. Când m-am dus să le iau, dispăruseră.

Mareh a dat din umeri.

— Vreau să spun că, dacă vrea cineva să mă reducă la tăcere ca să nu dezvălui conţinutul dosarelor, nu este necesar. Nu ştiu nimic.

Partizanul şi-a lins buzele.

— Nu te pot contrazice.

— Lasă-mă să o duc pe nepoata mea acasă şi vin cu plăcere mai târziu să vorbim.

— Să Îi mulţumim lui Alah, pentru că asigurările dumitale mă liniştesc, a spus Mareh, ironic şi batjocoritor. A ridicat arma. Dar înţelegi că trebuie şi eu să te liniştesc pe dumneata.

Omar Yussef a simţit cum îi tremură muşchii gâtului de teamă, dar a mai făcut un pas înainte, către puşca de asalt.

— Cum o să vă ajute, pe tine sau pe oamenii tăi din *casbah*, acest război civil între Fatah şi Hamas?

— Familia lui Awwadi are de gând să ne atace. Îi lovim noi primii.

— Faci jocul lui Kanaan, asta-i tot. Nu este vorba despre o rivalitate de familie. Eşti sclavul bogătaşului ăluia. Mareh nu a răspuns, dar ceva a împietrit în ochii lui căprui, dându-şi şeful de gol. Am dreptate, nu-i aşa?

Mareh a înjurat.

— Ai grijă cum vorbeşti în faţa copilului, a spus Omar Yussef.

— Înjurăturile nu vor fi cel mai urât lucru pe care îl va învăţa azi, a replicat Mareh, apropiindu-se şi rânjind.

Omar Yussef a simţit că respiraţia bărbatului miroase a nucşoară.

— Kanaan te-a trimis tot pe tine să îl baţi pe Sami Jaffari.

— Eu am fost cel care te-a pălmuit. Mareh a zâmbit larg. Bunicuţule.

Omar Yussef tremura de furie. A auzit-o pe Nadia mutându-se de pe un picior pe altul, îngrijorată. Genunchii i se smuceau înainte şi înapoi, iar fălcile îi dârdâiau. A ridicat o mână şi l-a pălmuit pe Mareh peste obraz.

A fost o lovitură moale, dar partizanul a rămas cu ochii aţintiţi asupra lui, uimit şi ofensat. Mareh a strâns din buze. Şi-a pironit puşca în coapsă şi a îndesat ţeava în burta profesorului.

Omar Yussef a închis ochii. A auzit o împuşcătură. Nadia a ţipat. Apoi a deschis ochii şi a privit.

Mareh se zvârcolea la pământ, cu o rană de glonţ în gât. Partizanul îşi apăsa gâtlejul cu mâinile, dar sângele îi curgea printre degete.

Khamis Zeydan a ajuns în dreptul lui Omar Yussef lipsit de suflare. Nadia s-a repezit să îl strângă din nou în braţe pe bunicul ei.

— Tu l-ai împuşcat? a întrebat Omar Yussef.

Poliţistul-şef a mârâit arătând în spate, peste umăr.

— Nu trag prea bine cu stânga, Abu Ramiz, a spus Sami, punându-şi arma în toc. De asta încă se mai zbate nemernicul.

Lui Omar Yussef i se înmuiaseră picioarele.

— Sami, Nadia nu trebuie să…

Tânărul poliţist le-a făcut semn cu mâna. În timp ce Omar Yussef se îndepărta pe după colţ, Khamis Zeydan s-a aplecat deasupra lui Mareh. Nadia s-a cutremurat când a auzit împuşcătura.

Khamis Zeydan i-a ajuns din urmă pe alee.

— L-ai ucis pur şi simplu? a şoptit Omar Yussef, cu ochii larg deschişi.

— Da, pentru că o palmă trasă peste obraji, ca o fetiţă, nu îl va împiedica să încerce să te ucidă din nou. Khamis Zeydan l-a apucat pe Omar Yussef de cot. Fii serios, l-a văzut pe Sami când l-a împuşcat. M-a văzut şi pe mine. Dacă ar fi scăpat cu viaţă, ne-ar fi vânat pe toţi. Prefer să îmi ştie secretele numai morţii.

— Ce făceaţi aici?

— Mie şi lui Sami ni s-a făcut poftă de *qanafi*, aşa că ne-am gândit să venim după voi.

Omar Yussef şi-a ferit privirile când Khamis Zeydan s-a uitat la el. Dispăruse obişnuita siguranţă hâtră din ochii poliţistului-şef, abilitatea sa de a fi în acelaşi timp tare ca piatra şi totuşi să nu ia nimic în serios. În locul ei îi vibra în priviri o sălbăticie brută. L-a tras pe Omar Yussef prin pasaj.

Nadia era palidă şi scâncea la fiecare foc de armă care răsuna în *casbah*.

Sami avea dreptate în legătură cu moartea lui Ishaq, şi-a zis Omar Yussef. *Suma de bani este atât de mare, încât nu putea să nu atragă atenţia unor oameni puternici, în stare să îl plătească pe unul de teapa lui Mareh ca să îmi ia viaţa fără nicio ezitare. Am ignorat spusele lui Sami şi am făcut-o pe draga mea Nadia martoră la uciderea unui om. Şi cu toate astea, nu sunt în siguranţă, numai pentru că Mareh a fost îndepărtat. Vor trimite pe altcineva.*

Trebuie să le vin eu de hac lor.

La capătul scării care ducea la apartamentul lui Sami, Omar Yussef s-a sprijinit de balustrada de metal, gâfâind epuizat. Nadia a urcat până la primul etaj.

— Haide, bunicule, grăbeşte-te.

I-a făcut semn să urce singură, dar ea a rămas unde se afla, până când s-a urnit şi el.

În apartamentul lui Sami, Maryam a îmbrăţişat-o pe Nadia şi i-a aruncat lui Omar Yussef priviri încărcate de reproş şi îngrijorare. El şi-a umflat obrajii, a împins uşa de la baie şi s-a lăsat în genunchii dureroşi. A apucat strâns marginea rece şi a vomitat.

Capitolul 24

Deşi focurile armelor de asalt din *casbah* despicau liniştea, femeile au adormit în dormitor, unde se duseseră să o liniştească pe Nadia. Omar Yussef a moţăit pe canapeaua neagră, de piele. Urmărirea prin oraşul vechi împreună cu nepoata sa îi bântuia visele. S-a cufundat înapoi în spaima pe care o simţise când fusese nevoit să dea drumul mâinii Nadiei. Dârdâind de disperare, s-a trezit gâfâind şi simţind miros de nucşoară în aer şi temându-se că Mareh nu a murit.

Khamis Zeydan îl privea din fotoliu, bătând cu degetul mic în piele.

Respiraţia lui Omar Yussef era agitată. În apropierea blocului a răsunat o împuşcătură care l-a făcut să scoată un mormăit înspăimântat.

— Sami ar fi trebuit să-şi cumpere un apartament mai puţin zgomotos, a spus Khamis Zeydan. După nuntă, o să i se pară viaţa de noapte din *casbah* prea ademenitoare pentru un bărbat însurat.

Sami fierbea un ibric de cafea în bucătărie. *Cel puţin am aflat de unde vine mirosul de nucşoară*, şi-a spus Omar Yussef. *Probabil l-am simţit prin somn.* S-a înfiorat gândindu-se la respiraţia partizanului, fierbinte şi dulceagă, pe care o simţise în faţă.

— Nu mi-aş permite să locuiesc în cartierul lui Amin Kanaan, a spus Sami. Nu din salariul de poliţist.

— Aşa îţi trebuie pentru că eşti poliţist cinstit, a spus Khamis Zeydan. Ar trebui să mai accepţi şi mită.

— În cariera de poliţist am avut un bun model, a zâmbit Sami către Khamis Zeydan, care a dat din mână a lehamite.

Fiii lui Omar Yussef veniseră în timp ce el dormea.

Ramiz şedea pe marginea canapelei, muşcându-se de încheieturile degetelor şi sugând muştiucul unei narghilele, cu nelinişte în priviri. Apa bolborosea în bulbul de sticlă de la fundul narghilelei.

Zuheir se ţinea drept şi ţeapăn pe un scaun, cu coatele lipite de trup şi cu mâinile împreunate în poală, privindu-l pe fratele său.

Oraşul vechi a răsunat de răpăitul focurilor de armă.

Ramiz a suflat un nor albastru de fum de narghilea. I-a întins apoi fratelui său pipa în dungi viu colorate.

— Ce fumezi? a adulmecat Zuheir, strâmbându-se din pricina mirosului de fructe al fumului. Este tutun cu gust de măr, din Bahrain. Eu nu mă ating de porcăria asta ieftină. De ce nu îţi cumperi ceva bun?

Ramiz a ridicat din umeri.

— Am fost la Amman luna trecută şi am găsit tutun de narghilea cu aromă de ceva numit „Frappuccino”. Ce-o mai fi şi asta?

— O prostie străină, asta este. Tutunul tradiţional este cel cu aromă de trandafiri şi aşa trebuie să rămână. Nu-i aşa, tată?

Omar Yussef se uita fix la fiii săi.

— Am visat că am pierdut-o pe Nadia.

Ramiz a tras un fum din narghilea. Apa a clocotit în pipă. Din *casbah* a răsunat un pocnet înfundat.

— O grenadă, a mormăit Khamis Zeydan.

— Nu ştiu de ce nu ai putut sta liniştit la hotel, să mai schimbi o vorbă cu ceilalţi nuntaşi, tată, a spus Ramiz, iritat. De ce îţi asumi mereu asemenea riscuri?

— Tatăl tău este pe urmele unei averi, l-a şicanat Khamis Zeydan. Mi se pare că nu vrea să priceapă că tipi lipsiţi de orice fel de scrupule încearcă să ajungă la bani înaintea lui. S-a uitat stăruitor la Omar Yussef. Prietenul tău, Amin Kanaan, a vrut să te înlăture, înainte să apuci să îi dai o mână de ajutor femeii de la Banca Mondială să găsească banii.

— S-ar putea să nu se afle doar Kanaan pe urmele conturilor, a spus Omar Yussef. Se prea poate să stau în calea altor oameni puternici, care îşi doresc bogăţiile acestea pentru ei.

— Sami, profesorul a ajuns în cele din urmă să fie de acord cu noi, a strigat Khamis Zeydan către bucătărie. În sfârşit recunoaşte că s-a amestecat într-o poveste prea mare şi prea periculoasă pentru el.

— Nu voiam să spun decât că Mareh ar fi putut fi trimis de mulţi alţii ca să mă ucidă.

— Dar Kanaan este cel care a pornit acest mic război civil din *casbah*, cu Mareh drept comandant al întregii expediţii.

— Tipii ăştia din Fatah mă dezgustă, a exclamat Zuheir.

Ramiz i-a făcut semn fratelui său să vorbească mai încet, arătându-i din ochi uşa camerei unde dormeau femeile. Zuheir a mormăit exasperat.

— Dar ce ai cu Fatah-ul? Doar Hamas a început, a spus Ramiz, afirmând că preşedintele a murit de boala aceea.

— Cui i-ar păsa dacă ar spune că era progenitura bastardă a prim-

ministrului israelian şi a unui măgar şchiop? Zuheir s-a pălmuit peste şolduri, enervat. Pot spune ce vor. Nu sunt decât cuvinte. De ce trebuie să se ajungă mereu la împuşcături şi omoruri?

Sami a vorbit din uşa bucătăriei.

— Ai mai spune asta dacă cel ponegrit ar fi unul dintre bine-cunoscuţii martiri Hamas?

— Crezi că fac parte din Hamas? Numai pentru că am barbă şi mă rog de cinci ori pe zi? Uneori mă întreb dacă noi, palestinienii, suntem oameni adevăraţi, cu individualităţi distincte, sau nişte caricaturi.

Khamis Zeydan şi-a turnat un pahar de Johnnie Walker. Zuheir a ţâţâit, dar poliţistul-şef a ignorat dezacordul tânărului faţă de alcool.

Omar Yussef şi-a târşâit picioarele către baie, pentru a urina. Luptându-se cu vezica sa recalcitrantă, simţea cum îl încearcă febra. Când s-a întors în sufragerie, l-a sufocat fumul de ţigară şi de narghilea. Avea nevoie de aer. A tras de fereastră, dar nu se clintea.

Sami s-a aplecat peste umărul lui, a tras de un zăvor şi a glisat fereastra cu uşurinţă. I-a dat apoi o ceaşcă lui Omar Yussef.

— Uite o cafea, Abu Ramiz.

— Alah să îţi binecuvânteze mâinile.

Omar Yussef a scos capul pe fereastră şi a tras aer adânc în piept. Noaptea era rece şi nu se vedea luna, iar acoperişurile bombate din *casbah* erau negre şi nedesluşite.

Şi-a tras capul înapoi înăuntru.

— Kanaan zice că nu el l-a ucis pe Ishaq, a spus el.

S-a întors cu faţa către Khamis Zeydan. Privirile acestuia erau fixate asupra lui Omar Yussef.

— Îl cred, a zis Omar Yussef. Părea de-a dreptul şocat când i-am spus că Ishaq a fost torturat. Spunea că îl iubea pe Ishaq, dar nu era amantul lui.

— Amantul lui Ishaq? Khamis Zeydan a scuipat o flegmă şi şi-a masat falca. De unde ţi-a venit ideea asta?

— Nouri Awwadi mi-a spus că Ishaq era homosexual, iar soţia lui Ishaq îl bănuia pe Kanaan că îi era rival la dragostea soţului ei.

— De ce nu mi-ai spus înainte să o interoghez? Khamis Zeydan s-a încruntat şi s-a lovit peste pulpe, chiar deasupra genunchiului. Nenorocit picior.

Sami i-a acoperit picioarele şi tălpile lui Khamis Zeydan cu un pled scoţian ieftin.

— Şi nu te porni să îmi ţii morală, că ştiu, diabetul este de vină, i-a spus poliţistul-şef lui Omar Yussef. Şi-a pus mâna pe capul lui Sami, pe când tânărul îi aranja pledul pe lângă fotoliu. Va trebui să amâni nunta dacă lupta

asta continuă câteva zile, Sami. Oaspeţii nu vor fi în siguranţă.

Sami şi-a băgat mâna cea teafără în buzunar.

— Permisul meu expiră la o zi după data programată a nunţii, a spus Omar Yussef. La fel şi permisele lui Maryam, Nadia, Zuheir şi Ramiz. Dacă se amână nunta, noi va trebui să ne întoarcem la Betleem şi vom rata petrecerea. Israelienii nu ne vor acorda o prelungire.

— De ce nu îl rogi pe amicul tău, Kanaan, să intervină? a întrebat Khamis Zeydan, scuipând într-un şerveţel.

În apropiere a răsunat o salvă de împuşcături. Omar Yussef s-a îndepărtat de fereastră şi s-a aşezat pe marginea canapelei.

— Când se mai domolesc luptele, ar fi bine să mergem să îl confruntăm pe Kanaan, să îi spunem că s-a răzbunat destul pe Hamas şi să îi cerem să se oprească.

Khamis Zeydan se holba la el.

— Vorbeşti serios, profesore? Să dea dracu', nebun mai eşti.

— Aşadar, vii cu mine?

— Dacă nu avem cum altfel să oprim luptele şi să ne asigurăm că se ţine nunta lui Sami, atunci sigur că vin cu tine.

Omar Yussef zâmbea în colţul gurii.

— Ramiz, dă-mi telefonul tău mobil, te rog.

Fiul său i-a înmânat un Nokia argintiu. Când a atins tastele, pe ecran a apărut o fotografie cu Ramiz, soţia lui şi copiii. A scos cartea de vizită a lui Jamie King din buzunar şi a tastat cu stângăcie numărul ei de mobil pe telefon.

— Cum îl fac să sune?

Ramiz a oftat.

— Apasă butonul pe care este desenat un telefon verde, tată.

Omar Yussef a dus telefonul la ureche.

— Are o problemă. Nu se întâmplă nimic.

În timp ce Ramiz întindea mâna după telefon, din aparat s-a auzit o voce.

— Jamie? a întrebat Omar Yussef.

Ţinea telefonul la câţiva centimetri de cap şi îl privea pieziş.

— La telefon.

Vocea lui Jamie King suna limpede.

— Aici Omar Yussef Sirhan. Bunicul Nadiei, complicea ta.

— De când ai venit cu mine acasă la Kanaan, eşti şi complicele meu. Ce mai faci, *ustaz*?

— Bine, mulţumesc lui Alah.

Khamis Zeydan şi Ramiz, care cunoşteau suspiciunile lui Omar

Yussef în legătură cu pericolele la care te expui folosind telefonul celular şi incapacitatea sa de a înţelege tehnologia modernă, au râs pe înfundate văzând neîncrederea cu care se uita acesta la telefonul din mâna sa.

— Încheie convorbirea repede, până nu te radiezi, a spus Ramiz.

Omar Yussef s-a încruntat şi s-a întors către fereastră.

— Îmi cer scuze că te sun atât de târziu.

Jamie King a râs.

— Stai liniştit. Oricum, nu este uşor să dormi în oraşul acesta, a spus ea.

În întunericul de afară a răpăit o altă împuşcătură.

— Ai dreptate. Mă întrebam dacă faxul de la Geneva conţinea ceva util, a spus Omar Yussef, coborându-şi vocea.

— A durat mult până ce am primit tot documentul, a spus King. Faxul de la hotel nu merge foarte bine.

— Am remarcat.

— Investigatorii mei din Elveţia au reuşit să identifice câteva conturi mici. Departe de sumele pe care le căutăm.

— Păcat.

— S-a întâmplat că oamenii mei au fost primii care au informat una dintre bănci despre moartea lui Ishaq. Se pare că acesta a lăsat instrucţiuni clare acestei bănci ca, în eventualitatea morţii sale, să transfere jumătate de milion de dolari într-un cont din Nablus, pe numele lui Suleiman al-Teef.

— Cine este omul ăsta?

— Habar nu am. Directorul băncii unde este deschis contul refuză să îmi spună ceva fără permisiunea şefului său din Amman, care nu se poate obţine decât cel mai devreme săptămâna viitoare, când va fi prea târziu ca să mai oprim boicotarea finanţării Palestinei. Ne lipsesc încă două sute nouăzeci şi nouă de milioane de dolari.

Omar Yussef a încuviinţat din cap către telefon, până când Jamie a întrerupt tăcerea, întrebându-l dacă mai era acolo.

— Da, sunt aici. Aşadar, Banca Mondială chiar are de gând să sisteze finanţarea?

— Vineri după-amiază, dacă consiliul stopează fondurile.

— Cât este ceasul acum?

S-a uitat la ceasul de la mână. Înainte de a vedea ora, a remarcat că era zgâriat. *Asta s-a întâmplat cu siguranţă când m-am împiedicat în casbah, înainte să încerce Mareh să mă omoare*, şi-a zis el. A plescăit din limbă şi şi-a trecut degetul cel mare peste cadran. *Păcat de un ceas atât de frumos*.

— Este trei dimineaţa. Este joi deja, a spus King.

— Nu avem nici două zile la dispoziţie.

— Nu prea avem timp, *ustaz*.

Omar Yussef a ţinut ceasul în dreptul urechii. Încă ticăia.

— O să îmi dau toată silinţa, nu îţi face griji.

— Încercarea nu moare niciodată.

Era pe punctul de a-i înapoia telefonul fiului său, când şi-a amintit ce voia să o întrebe pe americancă.

— Jamie, când ne-am cunoscut, ai zis că Ishaq îţi spusese că putea pune mâna pe documentele bancare într-o oră.

— Aşa este. Am vorbit cu el la telefon ca să stabilim o întâlnire. Am stat de vorbă cu numai câteva minute înainte să fie ucis.

— Documentele trebuie să se afle în Nablus, dacă îi era atât de uşor să ţi le aducă. Ţi-a mai spus şi altceva despre locul unde s-ar putea afla?

— Nimic important. King a tăcut câteva momente. Încerc să îmi amintesc cuvintele lui cu exactitate. Era ceva de genul „Le-am ascuns la vedere, la îndemâna oricui. Dar numai Dumnezeu ar şti că sunt acolo.”

La vedere. Omar Yussef şi-a amintit ce i-a zis Roween: că Ishaq îi spusese că era amestecat în ceva atât de periculos că îi venea să îngroape totul în spatele templului. *Oare se referea la altarul din vârful Muntelui Garizim? Acolo se lăsau ofrandele, unde le putea vedea Dumnezeul samaritenilor şi tot acolo se afla templul lor.*

— Nu ţi s-a părut ciudat? Nu i-ai cerut să îţi explice ce voia să spună?

— În Orientul Mijlociu toată lumea vorbeşte despre Dumnezeu, *ustaz*. Ştiu din scurta mea experienţă că de cele mai multe ori nu înseamnă nimic. M-am gândit că îmi va spune în scurt timp unde anume sunt ascunse documentele.

— Mulţumesc, Jamie. De oboseală, Omar Yussef uitase să i se adreseze în engleză. Îţi urez o dimineaţă plină de bunăvoinţă.

— Iar dumneata să fii bunăvoinţa întruchipată, a răspuns King în arabă. Am reuşit să învăţ măcar atâta lucru din limba dumitale, *ustaz*.

Omar Yussef a zâmbit şi i-a dat telefonul lui Ramiz.

— Am terminat.

— Nu ai închis. Vezi, trebuie să apeşi pe tasta roşie.

— Sami, există un tip din Fatah în Nablus, pe nume Suleiman al-Teef? a întrebat Omar Yussef.

Sami a bătut cu mâna cea teafără în ghipsul de la antebraţul drept, gânditor.

— Numele nu mi se pare cunoscut, Abu Ramiz.

Omar Yussef s-a proptit în rama ferestrei. Asculta exploziile sporadice ale focurilor de armă din depărtare şi aştepta să apară soarele în cealaltă parte a văii. Când va răsări, partizanii se vor culca, aşteptând adăpostul următoarei

nopţi pentru a-şi relua lupta. Avea puţin timp, treizeci şi şase de ore, pentru a găsi trei sute de milioane de dolari. Părea prea puţin. În Nablus, sub fiecare piatră veche se ascundeau secole întregi de ticăloşii.

Capitolul 25

Khamis Zeydan a şontâcăit până la jeep şi, ajungând lângă el, a aruncat cheile în sus. Omar Yussef le-a prins în aer, le-a oprit la piept şi s-a încruntat privindu-l pe prietenul său.

— Tu te aştepţi să conduc eu?

— Mie mi-a amorţit laba piciorului, a spus Khamis Zeydan. Nu pot apăsa ambreiajul.

— Nu este automată? Eu nu pot să conduc o asemenea maşină.

— Nu este o maşină. Este un jeep.

— Sunt un şofer prost, chiar şi într-o maşină cu transmisie automată şi mergând pe drumuri bune. Crezi că am de gând să conduc până în vârful muntelui, pe un drumeag şerpuitor, în jeepul acesta enorm, schimbând şi vitezele în acelaşi timp?

Khamis Zeydan a lovit cu palma capota turcoaz a jeepului de poliţie.

— Mai târziu o să mă interesez dacă pot să îmi schimb jeepul cu un Audi sedan confortabil din garajul poliţiei – unul care să nu fi avut decât un singur proprietar înainte, preferabil o cucoană, dacă aşa îţi place ţie. Între timp, trebuie să ne descurcăm cu ce avem. Şi îmi pare rău că nu are suport pentru pahar, CD player şi aer condiţionat. Îmi pare rău, de asemenea, că scrumiera este plină. Dar mai mult decât orice, îmi pare rău că trebuie să stau aici şi să îţi ascult văicăreala. Suie-te şi dă-i drumul.

Omar Yussef s-a urcat cu un picior în scaunul şoferului, mormăind. Îşi simţea umerii slăbiţi şi şi-a coborât cel de-al doilea picior înapoi pe caldarâm.

— De ce fac vehiculele astea atât de înalte?

— Ca să aibă loc pietonii să se ascundă sub şasiu când o să îi calci *tu*.

Khamis Zeydan s-a aplecat de pe locul pasagerului, l-a apucat pe Omar Yussef de umăr şi l-a tras înăuntru.

Jeepul a săltat de-a lungul drumului. Omar Yussef şi-a încleştat dinţii, încercând să îi ocolească pe pietonii care ieşeau din *casbah*. Un taxi s-a apropiat în spatele său şi l-a claxonat nerăbdător.

— Taci odată, fiu de căţea, a mormăit Omar Yussef.

Khamis Zeydan a râs încetişor şi şi-a aprins o ţigară.

— Ai grijă la căruţa cu roşii, a murmurat el, cu un Rothmans între buze.

O picătură de transpiraţie îl ustura pe Omar Yussef la colţul ochiului.

— La ce să am grijă? a spus el, clipind pentru a înlătura transpiraţia.

A auzit un zgomot subit, ca şi cum ar fi zdrobit o cutie de carton, urmat de un strigăt.

A oprit jeepul. La geamul dinspre locul pasagerului a apărut un individ deşirat, cu un *keffiyeh* înfăşurat în jurul capului, ca un turban, care le-a strigat că îi răsturnaseră căruţa. Khamis Zeydan a aruncat o privire scurtă către roşiile împrăştiate în praful de la marginea drumului, ca nişte maci şi a rânjit către vânzătorul ambulant.

— Arată-mi licenţa de piaţă, a zis el, sau pieri din faţa mea.

Bărbatul şi-a smuls *keffiyeh*-ul de pe cap şi l-a azvârlit în direcţia roşiilor, înjurând.

— Ar trebui să îl ajutăm să le adune, a spus Omar Yussef.

— Să mergem. Şi nu care cumva să te mai opreşti pentru alte legume, a răspuns Khamis Zeydan.

— Roşiile sunt fructe, a zis Omar Yussef, bruscând schimbătorul de viteze.

— Ce?

— Nu sunt legume. Sunt fructele plantei tomată.

Khamis Zeydan s-a holbat la el.

— Lasă piaţa în grija nevestei, profesore.

— Abia aştept să ajung la drumul drept de deasupra oraşului, a oftat Omar Yussef. Abia pot să urmăresc toate lucrurile astea care se îndreaptă către mine venind din atâtea direcţii diferite.

Motorul mugea la deal. Khamis Zeydan l-a sfătuit pe Omar Yussef să ţină jeepul în viteza a doua. Când blocurile de la marginea Nablusului au pierit în depărtare, au dat de drumul îngust şi şerpuitor care ducea către vârful Muntelui Garizim.

Khamis Zeydan a aruncat o ţigară pe geam. Privirile i-au căzut pe piciorul drept al lui Omar Yussef.

— În ritmul ăsta, nu mai ajungem acolo niciodată. Să ştii că ai voie să apeşi pe acceleraţie. Motorul face zgomot, dar nu o să explodeze.

La intrarea vilei lui Kanaan, Omar Yussef a încercat să tragă pe dreapta, dar motorul s-a calat şi a lăsat jeepul să se oprească în mijlocul drumului. A deschis portiera şi a sărit.

Khamis Zeydan s-a aplecat şi a smucit frâna de mână, tocmai când

jeepul începea să o ia la vale.

— Aveai de gând să te întorci pe jos în oraş, după ce mi-ai stricat maşina?

Omar Yussef a aruncat cheile în poala prietenului său şi a trântit portiera.

Servitorul de la intrarea principală a vilei l-a întâmpinat pe Omar Yussef cu un zvâcnet al mustăţii.

— Îmi pare rău. Tot nu este aer condiţionat în grădină, *ustaz*, a spus el.

— Am venit să îl vedem pe Domnia Sa Kanaan.

— Şeful nu este aici, dar puteţi vorbi cu *Madame*.

Omar Yussef a tresărit, enervat. Voia să îl confrunte pe Kanaan în legătură cu bărbatul pe care îl trimisese să îl ucidă şi cu războiul pe care îl stârnise în *casbah*. Nu avea nevoie de nimic din partea Lianei, dar ar fi fost nepoliticos să plece acum şi, oricum, Khamis Zeydan va dori să o vadă încă o dată.

Servitorul a traversat holul lustruit, le-a deschis uşa care dădea în salon şi a remarcat din priviri mersul şchiopătat al lui Khamis Zeydan. Poliţistul l-a observat şi i-a tras un cot în coaste când a trecut pe lângă el. Servitorul l-a înhăţat de braţ şi l-a împins în încăpere.

— Atenţie cum călcaţi, a spus el. Să nu cădeţi pe covoare. O să le murdăriţi şi sunt foarte scumpe.

— Tu, în schimb, eşti ordinar, a replicat Khamis Zeydan.

Servitorul a zâmbit, şi-a îndreptat tivul auriu al tunicii albastre din brocart şi a ieşit închizând uşa şi lăsându-i singuri.

— Ce te frământă?

— Ai văzut cum s-a uitat nemernicul la piciorul meu?

Urmează să se vadă cu femeia pe care o iubea pe când era tânăr şi în putere, iar el şchiopătează din pricina unui picior afectat de diabet, şi-a zis Omar Yussef. *Ar trebui să fie fericit că sunt şi eu prin preajmă, ca să pară viril prin comparaţie.*

— Nu suport asemenea lipsă de respect, a spus. Nu-i destul de rău că trebuie să îi suport pe tinerii poliţişti rebeli din divizia mea? Au avut parte de oarece acţiune în timpul Intifadei şi acum se cred toţi eroi şi nu acceptă să le dau ordine.

— Toţi tinerii noştri suferă de aceeaşi boală, a spus Omar Yussef. Generaţia mai veche nu a reuşit să elibereze Palestina, aşa că nu ne bucurăm de respect în ochii lor. Ar trebui să auzi cum le vorbesc fetele de la şcoală angajaţilor.

— Ar trebui ciomăgite.

— Tu asta le faci poliţiştilor tăi?

— Asta aş vrea să îi fac servitorului, nemernic arogant. L-aş spânzura de mustăcioara lui feciorelnică.

Servitorul a deschis uşa şi s-a dat în spate, sprijinindu-se de lucrătura în relief aurită a acesteia şi privindu-l de sus pe Khamis Zeydan.

Liana a intrat fără întârziere în cameră şi i-a salutat. Purta o rochie fără mâneci, din mătase roşie, puţin lăbărţată peste moliciunea burţii. Era machiată mai strident decât ultima dată când o văzuse Omar Yussef, iar trăsăturile chipului ei erau rigide şi lipsite de însufleţire.

Un al doilea servitor a dus o tavă cu cafele la o masă joasă.

Liana şi-a invitat oaspeţii să şadă.

— Mă tem că tocmai l-aţi ratat pe soţul meu. A coborât deja în Nablus cu afaceri, a spus ea.

— Afaceri mortale, a spus Khamis Zeydan.

Liana l-a privit cu atenţie.

— Dragă Abu Adel, nu înţelege greşit ceea ce ţi-am spus despre soţul meu la ultima noastră întâlnire. Nu o fi el nevinovăţia întruchipată, dar orice ar face, nu contravine niciodată intereselor poporului palestinian.

Khamis Zeydan şi-a băut cafeaua cu o sorbitură zgomotoasă, un comentariu batjocoritor aruncat clandestin soţului Lianei.

Omar Yussef s-a aşezat pe marginea fotoliului.

— Scumpă doamnă, soţul dumitale s-a angajat într-un mic război cu Hamas în oraş.

— Aşa cum am spus, nu acţionează niciodată împotriva intereselor poporului palestinian, a zis ea, ridicând capul.

Pare puternică şi sfidătoare, când se ţine aşa, dreaptă, şi-a zis Omar Yussef. *Trebuie să recunosc că este atrăgătoare.*

— Luptele acestea nu pot sluji intereselor poporului.

— Luptă dintr-un motiv bun, nu de dragul luptei. Liana continua să îl scruteze pe Khamis Zeydan. Nu îi stă în fire.

Khamis Zeydan a mârâit din nou şi a pus ceaşca pe masă, făcând-o să zornăie pe farfurioară.

— Atunci ce motiv a avut să pornească o luptă împotriva Hamasului? a întrebat Omar Yussef.

— Trebuia să recupereze ceva de la ei, ceva important, a spus ea, iar acum Hamasul reacţionează.

Pe neaşteptate, Liana a devenit mai interesantă decât prevăzusem, şi-a zis Omar Yussef.

— Ceva important? Despre ce este vorba?

Liana şi-a trecut limba peste buzele rujate.

— Despre documente care i-au fost furate.

Dosarele compromiţătoare.

— Suleiman al-Teef le-a furat?

— Cine?

— Ce conţineau aceste documente?

— Informaţii despre membrii de la vârful Fatah-ului, a spus Liana. Trebuia să le recupereze. Dacă ar fi rămas în mâinile celor de la Hamas, le-ar fi folosit pentru a porni un război civil. Aţi auzit doar cum l-au ponegrit pe Bătrân.

— Cum a pus Hamas mâna pe documente?

— Au fost furate de la soţul meu.

— De către cine?

Liana a ridicat din umeri.

— Cum a ajuns soţul dumitale în posesia documentelor? a întrebat-o Omar Yussef. Ele aparţineau Bătrânului. Cine i le-a dat lui Amin?

Liana l-a privit cu asprime pe Omar Yussef.

— Nu am spus că aparţineau preşedintelui. Ce vă face să credeţi asta?

Khamis Zeydan şi-a răsucit buza de sus ca o cămilă care protestează împotriva biciului.

Am dat-o în bară, şi-a zis Omar Yussef.

— Probabil am confundat documentele acestea cu altele. Vă rog să mă iertaţi, a spus el. Am dat cu ochii de două cadavre în patru zile. Este foarte tulburător pentru un bătrân profesor ca mine.

Liana a ridicat o sprânceană machiată.

— Documentele au fost adunate de soţul meu, nu de către Bătrân. Conţin informaţii compromiţătoare despre persoanele de la vârful partidului. Aveau rolul unor poliţe de asigurare, în caz că Amin era ameninţat vreodată.

— Sau şantajat?

Liana avea ochii pe jumătate închişi, dar în stare de alertă.

— Şantajat în legătură cu ce?

Khamis Zeydan şi-a ţinut răsuflarea.

— La urechile prietenului meu, Abu Ramiz, au ajuns bârfe scârboase referitoare la apetitul sexual al soţului tău, Liana, a spus el.

Ochii femeii s-au mărit şi pentru prima dată a ridicat glasul. Omar Yussef a detectat un timbru maliţios în spusele ei, în dezacord cu mătasea şi poleiala care o înconjurau.

— V-aţi făcut o impresie total greşită despre soţul meu, a spus ea. Pielea de pe gât îi tremura când s-a întors către Khamis Zeydan. Abu Adel, oricâtă pică i-ai purta lui Amin de pe vremea anilor petrecuţi la Beirut, mă aştept de la tine să aperi reputaţia unui om care a luptat şi s-a sacrificat pentru

poporul său.

Poliţistul-şef a aruncat o privire către statueta din porţelan înfăţişând o nimfă aflată într-un salt, aşezată pe măsuţa din dreptul fotoliului său. A apăsat butonul de lângă piciorul nimfei şi lampa montată în mâna ei întinsă s-a aprins.

— Da, este un mare luptător pentru binele poporului nostru.

Chipul Lianei a devenit mai rigid. S-a aplecat şi a apăsat butonul pentru a stinge lumina din strânsoarea nimfei. Mâna i-a rămas pe masă, lângă lampă. Pe degetele ei bronzate şi pistruiate, aurul verighetei părea nefiresc de sclipitor. Khamis Zeydan a strâns braţul fotoliului cu putere, până când i s-au albit încheieturile degetelor. Omar Yussef simţea tensiunea din aer şi ştia că cei doi foşti amanţi s-ar fi atins dacă nu ar fi fost şi el de faţă.

— Nu aţi putea să îmi spuneţi *dumneavoastră* despre relaţia lui Amin cu Ishaq? a întrebat el. Aşa nu voi mai fi nevoit să ascult ce au de spus alţii.

Liana a inspirat adânc şi a rămas cu privirile aţintite asupra mâinii ei întinse pe masă. A ridicat-o şi a dus-o la frunte.

— Amin s-a certat rău cu Ishaq înainte de moartea acestuia.

— Băiatul a murit acum patru zile. Când a avut loc cearta?

— În urmă cu câteva săptămâni.

— Avea vreo legătură cu dosarele cu informaţii despre liderii Fatah?

Liana a clătinat din cap.

— V-a vorbit Amin despre asta? a întrebat Omar Yussef.

— Nu era nevoie. Eram de faţă.

Omar Yussef şi-a umezit buzele.

— Ce s-a întâmplat?

— Ishaq a dat buzna aici, foarte supărat. Liana şi-a acoperit ochii. Ne-a adus acuzaţii, atât lui Amin, cât şi mie. Nu erau adevărate. I-am spus-o, dar a refuzat să mă creadă. A fugit de aici şi nu l-am mai văzut niciodată.

— Atunci l-a văzut şi Amin pentru ultima dată?

— Amin a vorbit cu el după aceea la telefon. Nu ştiu ce şi-au spus. Nici nu suportam să mă gândesc la furia băiatului. Ne era atât de apropiat.

— Ce acuzaţii v-a adus?

Liana a scuturat din cap, cu faţa ascunsă în palme.

Khamis Zeydan a întins mâna către braţul ei şi l-a mângâiat. Ochii lui albaştri erau sticloşi.

— Este de-ajuns deocamdată, Abu Ramiz.

S-a ridicat şi a atins capul Lianei, afundându-şi degetele în părul coafat şi apăsând uşor şuviţele date cu lac. Când a luat mâna, părul s-a ridicat încet la înălţimea sa dinainte.

Omar Yussef a ieşit pe urmele lui Khamis Zeydan. Servitorul a

traversat holul, cu o mască de insolenţă şi nepăsare pe chip, pentru a le deschide uşa de la intrare. Păşind spre lumină, Omar Yussef a auzit un sunet ca urletul unui şacal. Venea din încăperea unde o lăsaseră pe Liana.

Capitolul 26

Omar Yussef a întors cheia în contact, a băgat în viteză şi s-a ţinut strâns de volan în vreme ce jeepul a săltat, iar motorul s-a oprit. Khamis Zeydan a scos schimbătorul din viteză cu o lovitură a protezei.

— Săptămâna asta ai dat peste câteva cadavre, a spus el. Acum încerci să îmi omori jeepul?

— Ţi-am spus că sunt un şofer prost.

A învârtit din nou cheia în contact şi a apăsat pedala de acceleraţie până la podea. Motorul a mugit ca un cuptor *taboun* atunci când flăcările înghit un nou buştean.

— Trebuie să o bagi în viteză, frate.

Gardienii de la poarta lui Kanaan tuşeau din pricina gazelor de eşapament. Omar Yussef a roşit şi a manevrat schimbătorul de viteze până ce vehiculul s-a pus în mişcare, cu o zguduitură. Odată ce a băgat într-a doua, cu un duduit, s-a oprit, ţinându-şi respiraţia.

— Nu mă pot concentra la şofat. Mă tot gândesc la ce ne-a spus Liana. Ishaq şi Kanaan s-au certat.

— Am auzit.

— Nu înţelegi ce ar putea însemna asta?

— Ar putea? a pufnit Khamis Zeydan.

Omar Yussef a pus jeepul de-a latul drumului şi a dat cu spatele, întorcând din trei mişcări.

Khamis Zeydan a privit neîncrezător peste umăr, la prăpastia abruptă care se deschidea către Nablus.

— Pornire din pantă? Doar nu eşti la examenul auto.

Omar Yussef a ambalat motorul şi a coborât frâna de mână, astfel încât jeepul a pornit-o vuind la deal. Unul dintre servitorii lui Kanaan şi-a băgat degetele în urechi.

— Întorc pentru că nu ne întoarcem încă în Nablus, a spus Omar Yussef.

— Care-i planul?

— Mergem în satul samaritenilor. Vreau să vorbesc cu preotul.

— Pentru ce? Vrei să verifici dacă a venit Mesia, în cele din urmă?

— După spusele Lianei, dosarele compromiţătoare se aflau la Amin Kanaan. Apoi au încăput pe mâinile Hamasului, pentru că Ishaq i le-a dat lui Awwadi. Liana a spus că au fost furate de la soţul ei. Să le fi furat Ishaq de la Amin?

— Awwadi a furat vechiul pergament samaritean şi i l-a dat lui Ishaq în schimbul dosarelor. Iar Ishaq i-a dat pergamentul preotului, a spus Khamis Zeydan, cu privirile aţintite dincolo de parbrizul prăfuit al jeepului.

— Nu înţeleg de ce ar fi fost Kanaan de acord. Erau documente importante, iar lui nu-i ieşea nimic din înţelegere. Doar dacă nu ţinea morţiş ca samaritenii să îşi recupereze pergamentul.

— Mie mi se pare că este valoros numai în ochii celor şase sute de samariteni, nu şi pentru Kanaan.

Omar Yussef şi-a scărpinat bărbia.

Satul samaritenilor se iţea alb în spatele perdelei de pini de pe coastă.

— Ishaq voia să recupereze pergamentul pentru samariteni. Este cea mai sfântă relicvă a lor, a spus Omar Yussef. Poate trebuia să îi dea ceva lui Kanaan în schimbul dosarelor.

Khamis Zeydan l-a privit chiorâş.

— Poate tovărăşia sa în nopţile singuratice, petrecute în faţa focului?

Omar Yussef a clătinat din cap încet, şovăitor.

— Pariez că este ceva legat de informaţiile despre conturile secrete.

Privirea chiorâşă a poliţistului-şef s-a preschimbat într-una încruntată.

— Trei sute de milioane de dolari.

— Suma asta îţi agravează diabetul sau îl atenuează? a râs Omar Yussef.

— Mă face să vomit. Ăştia erau banii noştri. Khamis Zeydan a arătat spre casele din valea Nablusului. Banii lor.

— Tu ce ai face pentru ei?

Khamis Zeydan s-a strâmbat.

— Vrei să ştii dacă aş ucide pentru bani, profesore? Nu este atât de greu să ucizi, când cauza este dreaptă.

— Există lucruri mai ruşinoase decât crima? a întrebat Omar Yussef. Oare ce conţinea dosarul prietenului său, încât să îl facă să se mai ruşineze încă pe acest ucigaş recunoscut? *Ceva mai grav decât crima,* şi-a zis el.

Khamis Zeydan privea cum se apropie satul samaritenilor.

— Ai de gând să conduci tot drumul într-a doua? a întrebat el, încruntându-se mânios către Omar Yussef. Sau nu vrei decât să mă enervezi?

Omar Yussef a schimbat în viteza a treia, lipsit de îndemânare, iar jeepul a accelerat. Şi-a încordat umerii, străduindu-se să controleze următoarea curbă, apoi a frânat şi a lăsat jeepul să alunece uşor de-a lungul coastei.

— Numerele conturilor şi parolele, asta trebuie să fi primit Kanaan de la Ishaq, a spus Omar Yussef. Hamas a obţinut dosarele compromiţătoare, Ishaq, pergamentul. Kanaan a obţinut banii, sau măcar datele care să îl ajute să pună mâna pe ei.

— Foarte frumos. Toată lumea este fericită.

— Bun, atunci de ce a murit Ishaq? Omar Yussef a lovit puternic volanul cu pumnul. Kanaan *urma* să obţină banii. Dar nu a făcut-o. Doamna de la Banca Mondială a spus că nu a detectat nicio tranzacţie care să indice o sumă atât de mare de bani. Probabil că Ishaq nu a respectat învoiala, iar Kanaan l-a ucis.

— Şi-a ucis iubitul? Khamis Zeydan a clătinat din cap. Sunt gata să cred aproape orice despre nemernicul ăla, dar să-l fi ucis pe un puşti pe care îl iubea?

— Pentru trei sute de milioane de dolari? Este vorba de o sumă imensă, chiar şi pentru unul dintre cei mai bogaţi oameni din Palestina.

Khamis Zeydan a ridicat din sprâncene.

— Ishaq i-a spus ceva nevestei sale, cum că ar îngropa datele conturilor în spatele templului, iar americancei de la Banca Mondială că a ascuns documentele într-un loc unde ar putea fi găsite de oricine. Poate sunt ascunse pe Muntele Garizim. Acolo, sus. Unde a fost găsit trupul lui Ishaq, a zis Omar Yussef, arătând către pietrele cenuşii şi pătrate ale fortăreţei bizantine de unde se vedea Dealul Eternităţii, stânca din centrul străvechiului templu samaritean.

Pe când jeepul intra în sat, un adolescent îşi scărpina urechile diforme şi se holba la Omar Yussef, cu gura zăludă larg deschisă şi o minge de baschet înţepenită între cot şi coaste.

— Avem o zi să îi dăm de capăt, a spus Omar Yussef. Altfel, Banca Mondială o să transforme mizeria asta într-o problemă a tuturor palestinienilor.

Au ajuns la părculeţul de lângă casa lui Roween. Mangalul înnegrise şirurile de gropi din beton, încă fumegând după festinul de Paşte, în timp ce iarba uscată fusese strivită de picioarele samaritenilor adunaţi pentru a sărbători.

Omar Yussef a lăsat motorul să se oprească şi a coborât pe trotuar, în mijlocul satului cufundat în linişte. Când a înghiţit, mişcarea mărului lui Adam în gâtlej a părut stridentă în tăcerea din jur.

O bufnitură surdă a rupt tăcerea. Băiatul cu urechile ciudate cobora drumul târşâindu-şi picioarele. La fiecare câţiva paşi, lovea cu mingea în caldarâm, apoi o prindea cu ambele mâini şi o ridica la nivelul capului. Omar Yussef a ascultat: mingea scotea un vag dăngănit metalic după fiecare impact mai puternic. Băiatul a strigat, dezamăgit că nu putea apuca mingea destul de repede ca să asculte nota aceea la ureche. *Simte că ar fi minunată*, şi-a zis Omar Yussef.

A ridicat o mână şi a strigat către băiat:

— Fii drăguţ.

Băiatul a ţinut mingea în dreptul coapselor. Şi-a cocârjat umerii şi l-a fixat cu privirea pe Omar Yussef, mişcând spasmodic din cap şi cu falca atârnându-i.

— Unde este casa preotului Jibril, fiule? l-a întrebat Omar Yussef, făcând un pas spre el.

Băiatul şi-a dat ochii peste cap şi a scos un sunet sugrumat.

— Abu Ramiz, adu-mi aminte să nu care cumva să îmi însor nepoţii cu nepoatele, a spus Khamis Zeydan, întinzând un deget către băiat.

Adolescentul şi-a smucit capul într-o parte. Omar Yussef a simţit cum îl cuprinde un val de milă pentru băiatul care se juca singur cuc pe vârful muntelui. Vorbele lui Khamis Zeydan l-au supărat.

— Dacă ceea ce spui despre relaţiile tale de familie este adevărat, nimeni nu se va deranja să îţi ceară sfaturi în privinţa căsătoriei, a spus el. A pus o mână pe umărul băiatului, s-a apropiat de faţa lui şi i-a vorbit cu blândeţe. Băiat deştept, unde este casa preotului Jibril?

Băiatul a lovit mingea de pământ şi s-a îndreptat, târându-şi picioarele, către o casă albă cu cercevele roz, aflată la colţul străzii. Omar Yussef l-a urmat, mirosind izul de urină şi transpiraţie râncedă pe care îl lăsa copilul în urmă. Ajuns la uşa lăcuită, din lemn de cireş, băiatul a băgat mingea sub un braţ şi a apăsat cu putere mânerul. A intrat, lăsând uşa întredeschisă.

Omar Yussef a aşteptat pe stradă, unde nu se putea adăposti de lumina soarelui. Şi-a şters ceafa cu batista şi a privit către Khamis Zeydan.

— Îmi cer scuze că mi-am pierdut cumpătul, Abu Adel, a spus el. Dacă nu aş fi profesor, poate că nu mi-ar păsa. Dar am fost înconjurat de atâţia copii toată viaţa, încât nu pot suporta să văd cum cineva râde de ei. Ştiu cât de mult suferă.

— Eu trăiesc într-o lume a bărbaţilor, a spus Khamis Zeydan. Nu aveam copiii alături când ne aflam în misiune în Europa sau în timpul războiului din Liban. Nu am învăţat niciodată nimic despre copii. Poate de aceea ai mei mă urăsc.

— Nu era şi o lume a femeilor? În definitiv, era şi Liana printre voi.

— Nu, eu nu le-am înţeles niciodată pe femei. Cu atât mai puţin pe Liana.

Băiatul a sărit din casă pe trotuar, cu capul în jos. A lovit mingea de caldarâm şi a înşfăcat-o, apoi a fugit printre Omar Yussef şi Khamis Zeydan şi s-a făcut nevăzut printre copacii de la capătul parcului. Omar Yussef a privit în sus, către casa lui Roween. La etajul al doilea fâlfâia o perdea, de parcă tocmai îi dăduse drumul cineva care îi privea de la fereastră. A rămas cu privirile aţintite asupra ei, până ce mişcarea perdelei s-a potolit.

În pragul casei preotului a apărut o femeie masivă, îmbrăcată într-o rochie roşie, lungă şi brodată. Pielea de pe chipul gras şi ridat avea culoarea nisipului ud. A ridicat un braţ, făcându-le semn să intre.

Soarele se filtra printre perdelele roz, vaporoase, din camera de primire. De-a lungul peretelui priveau în jos, din fotografiile alb-negru, bărbaţi cu bărbi albe, purtând *tarboosh*-ul preoţesc. Cele mai vechi portrete se distingeau prin lipsa ochelarilor de pe nasul preoţilor, dar altfel arătau toţi la fel: frunţi înalte, nasuri lungi, priviri inocente.

Omar Yussef l-a auzit apropiindu-se pe Jibril, care mătura podeaua cu poalele largi ale robei.

Preotul a luat mâna lui Omar Yussef între ale sale.

— Salutări, *pasha*.

— Înmiite salutări.

— Te rog să te simţi ca la dumneata acasă, în sânul propriei familii, a spus Jibril.

Partea de sus a robei uşoare, din bumbac, pe care o purta direct pe piele, era sfâşiată de la gât până la stern – în semn de doliu după fiul său. A zâmbit cu reţinere şi a reluat salutul, adresându-se de data aceasta lui Khamis Zeydan.

— Şi dumneata tot poliţist eşti? a întrebat el.

Khamis Zeydan şi-a întors privirile către Omar Yussef, care şi-a dres glasul, stânjenit.

— Eu sunt şeful poliţiei din Betleem, a spus Khamis Zeydan.

— Fiţi bineveniţi! Preotul şi-a trecut mâna peste canapea, ca şi cum ar fi întins o pânză de mătase deasupra ei. El s-a aşezat într-un fotoliu care domina încăperea. Bine aţi venit în satul nostru!

— Îmi pare rău pentru moartea fiului dumitale, a spus Khamis Zeydan. Alah fie milostiv cu el. Dacă asta se spune în semn de condoleanţe. La voi, la samariteni, vreau să zic. Mă iertaţi.

— Este o urare adecvată. Să îţi dea Alah viaţă lungă.

Preotul îşi mângâia roba cu degetele.

— A fost o săptămână epuizantă. Trebuie să îl jelim pe fiul meu,

Ishaq, timp de şapte zile, aşa cum cere tradiţia. Dar a trebuit, de asemenea, să sărbătorim Paştele.

— Am văzut ritualul, a spus Omar Yussef. A fost foarte interesant.

Preotul se trăgea de barbă.

— Recunosc, oamenii noştri au sărbătorit cu inima grea, din pricina crimei, a spus omul, cu glas duios. Dar mă bucur că vi s-a părut interesant.

Femeia cea trupeşă a intrat cu două ceşti de cafea minuscule, respirând zgomotos pe nările largi, ca un om adâncit în somn greu. Omar Yussef şi Khamis Zeydan au luat câte o înghiţitură amară. Femeia s-a uitat către preot, care a închis scurt ochii şi a clătinat din cap. Apoi a închis uşa în urma ei.

— Aţi venit să îmi spuneţi despre mersul anchetei? i-a întrebat Jibril.

Omar Yussef s-a încruntat.

— Despre ancheta asupra morţii lui Ishaq? a continuat preotul. Nu aţi venit să îmi spuneţi că l-aţi prins pe ucigaş?

— Îmi pare rău să vă anunţ că suntem departe de etapa aceea, Sfinţia Ta, a spus Omar Yussef. Avem să vă punem alte întrebări, care, credem noi, sunt importante pentru mersul anchetei.

Jibril a încuviinţat din cap încet.

Omar Yussef s-a tras la marginea canapelei.

— Pergamentul care a fost restituit în noaptea în care a murit Ishaq…

— Pergamentul Abisha.

— Da. Spuneţi-mi cum v-a fost înapoiat mai exact.

— L-am găsit pe treptele sinagogii.

— Avea lângă el vreun mesaj?

— Niciunul.

— Nu este ciudat ca un obiect de o asemenea valoare să fie lăsat acolo, de unde putea să îl ia oricine?

— Dar nu îl putea găsi nimeni altcineva. Aţi văzut că uşile sunt plasate la o oarecare distanţă de stradă. Nimeni nu urcă treptele, decât dacă este unul dintre noi, în drum spre sinagogă şi aproape întotdeauna sunt şi eu de faţă, pentru că numai eu am cheia.

— Chiar şi aşa, mi se pare o cale ciudată de a înapoia pergamentul.

Preotul şi-a înghiontit obrazul cu limba, pe care o plimba prin gură.

— Abisha a fost deteriorat în vreun fel? a întrebat Omar Yussef.

— Mulţumesc lui Dumnezeu, nu. Am examinat pergamentul cu atenţie.

— Unde se află acum?

— După sărbătoarea Paştelui, aici, pe Gerizim, l-am pus la loc, în seif, în sinagogă.

— Când am fost împreună la sinagogă, mi-aţi spus, pare-mi-se, că majoritatea documentelor istorice importante sunt păstrate aici, în casa Domniei Voastre.

— Tradiţia cere ca unul dintre preoţii cei mari să păstreze aceste documente în propria sa casă.

— Am putea să le vedem?

Preotul s-a apucat de marginea fotoliului, împingându-se în picioare. Omar Yussef şi Khamis Zeydan l-au urmat într-un birou spartan, întunecat de storurile lăsate pe jumătate, pentru a împiedica intrarea soarelui strălucitor, de dimineaţă. Lângă cel mai apropiat perete se afla un birou, a cărui suprafaţă îmbrăcată în piele maro era crestată de mici scrijelituri. În cealaltă parte a camerei, în spatele uşilor din sticlă ale unui dulap înalt din lemn erau expuse o serie de casete cu formă tubulară.

Omar Yussef şi-a apropiat faţa de geam. Respiraţia sa l-a aburit.

— Sunt uimitoare, a spus el.

— Aici păstrăm douăzeci şi şase de copii ale Cărţii lui Moise, a spus Jibril. Aceasta este cea mai veche, din secolul al cincisprezecelea.

Omar Yussef a urmărit cu privirea gestul preotului. Tora era închisă într-un tub din piele de capră, cu o lungime de aproximativ patruzeci şi cinci de centimetri. Mânerele din vârf erau din argint care îşi pierduse luciul, iar partea din faţă a casetei era decorată cu o aplicaţie din argint, modelată după formele sale curbe. Omar Yussef a privit-o mai de aproape şi a bătut cu degetul în geam.

— Argintul este ştanţat cu aceeaşi imagine a vechiului templu ca şi Pergamentul Abisha, a spus el.

— Pergamentele sunt din diferite perioade istorice, dar casetele se pare că au fost făcute şi decorate toate în aceeaşi epocă, a spus preotul.

— A încercat vreodată cineva să fure aceste pergamente?

Jibril a clătinat din cap.

— Pergamentul Abisha este mult mai valoros. De aceea îl ţinem în seiful din sinagogă, şi nu la mine în casă.

Omar Yussef a bătut încă o dată cu degetul în geamul vitrinei.

— Înainte de a muri, Ishaq i-a spus ceva nevestei sale care cred că ar putea avea importanţă.

Preotul l-a privit pe Omar Yussef, aşteptând să continue.

— I-a spus că era amestecat în ceva foarte periculos. Atât de periculos, încât îi venea să îngroape totul în spatele templului şi să uite. Omar Yussef privea monumentalele turnuri ale templului de pe aplicaţia învechită a casetei în care se afla pergamentul. Acestea au fost cuvintele lui, după spusele soţiei sale.

Jibril şi-a umflat obrajii.

— Ce vrea să însemne asta? a întrebat el, fără grabă.

— Speram ca dumneata să înţelegi ce voia să spună.

Omar Yussef l-a privit pe preot, care şi-a trecut o mână prin barba scurtă şi a clătinat din cap.

— Roween a spus că v-aţi certat cu Ishaq chiar înainte de moartea lui. Care a fost cauza?

— Nu se cuvine să spun lucruri rele despre fiul meu după moartea sa.

— Dar de ce neînţelegerea aceasta ar aduce atingere reputaţiei lui?

— Pentru că este ruşinos să îţi blestemi tatăl.

— V-a blestemat? De ce?

Preotul s-a apropiat de fereastră. A tras de cordon, deschizând obloanele. Omar Yussef a clipit, orbit de lumina puternică.

— I-am spus să divorţeze de Roween, a spus Jibril.

— Erau nefericiţi?

— Voiam un nepot.

— Este adevărat că Ishaq era singurul dumitale fiu, dar nu mi-ai spus că ai două fete? Ele nu au copii?

Preotul a clătinat din cap.

— Voi, arabii, aveţi un proverb: „Fiul unui fiu este o comoară. Fiul unei fete este un străin.” Descendenţa masculină este cea mai importantă. Înţelegeţi asta.

— Înţeleg că asta dictează convenţia, Sfinţia Ta, dar nu pot fi de acord, a spus el.

— Ce uşor îţi este ţie să spui asta, a spus Khamis Zeydan. Tu ai numai băieţi.

Omar Yussef s-a uitat enervat la prietenul său. S-a întors apoi către preot.

— Aşadar v-aţi certat cu Ishaq. A refuzat să pună capăt căsătoriei?

— A refuzat.

Jibril s-a sprijinit de tocul ferestrei, mijindu-şi ochii din cauza luminii soarelui.

— Pentru că o iubea pe Roween? Omar Yussef a făcut un pas către colţul unde se refugiase Jibril. Sau pentru că ştia că schimbarea soţiei nu îi va îmbunătăţi şansele de a face un copil?

Preotul şi-a îndreptat spinarea până a ajuns la înălţimea sa de peste un metru optzeci şi a ridicat capul. S-a uitat cu duşmănie către Omar Yussef.

— Ştiţi ce vreau să spun, nu? a întrebat Omar Yussef.

Jibril a slăbit strânsoarea degetelor, iar obloanele au căzut cu un zdrăngănit. În întunericul subit, vocea preotului s-a auzit aspră şi uscată.

— Roween este o fată neatrăgătoare. Dacă Ishaq ar fi avut o nevastă mai frumoasă, poate că nu ar fi devenit un *louti*, un sodomit, a spus el.

— Cât de aspru l-aţi criticat? Omar Yussef s-a apropiat de preot. Simţea că respiraţia îi mirosea a ceapă crudă. I-aţi spus că îl urâţi? V-a acuzat pentru nefericirea lui? Pentru că l-aţi silit să trăiască pe vârful acesta pustiu cu o soţie căreia nu îi va putea fi niciodată un soţ în adevăratul sens al cuvântului?

— Eu sunt un preot al poporului nostru. Vocea lui Jibril era imperturbabilă. Sunt un simbol. Familia mea trebuie să fie deasupra oricăror bănuieli.

— Aşa că l-aţi silit să se întoarcă de la Paris. Nu credeţi că ar fi putut fi fericit acolo? În Occidentul liberal şi-ar fi găsit dragostea, poate.

— Ce fel de dragoste? O dragoste murdară, păcătoasă.

— L-aţi silit să plătească o amendă pentru a se reîntoarce în comunitate. L-aţi obligat să se întoarcă în acest loc retras şi conservator, unde urma să fie izolat. Unde urma să cadă pradă singurului caracter cosmopolit din jur.

— Despre ce vorbiţi? Despre cine?

— Amin Kanaan.

— Ce legătură au toate astea cu Kanaan? Ishaq muncea pentru el, asta este tot.

Khamis Zeydan a râs zgomotos.

— S-o chema muncă pentru mine sau pentru dumneata, dar se pare că era pe gustul lui Ishaq.

Preotul a clătinat din cap, dându-şi ochii înlăcrimaţi peste cap.

— Dacă era vina lui Roween că nu aveau copii, toată lumea s-ar fi aşteptat ca Ishaq să divorţeze de ea. Dar el a refuzat să pună capăt căsătoriei. Fără divorţ şi fără copii: în cele din urmă oamenii din sat şi-ar fi dat seama că nu Roween era de vină că nu aveau copii. Omar Yussef a ridicat vocea. Ishaq ţi-a spus despre viaţa sa secretă? De asta l-ai ucis? Din pricina scandalului care s-ar fi iscat dacă oamenii ar fi aflat că fiul preotului este homosexual, că are o aventură cu un puternic om de afaceri?

Umerii zvelţi ai preotului tremurau.

— Nu s-a întâmplat aşa, a spus el. Îl iubeam.

Cuvintele i s-au transformat într-un geamăt, iar picioarele nu l-au mai ascultat. A alunecat pe vine, prelingându-se pe lângă perete şi s-a ghemuit cu mâna la frunte. Cu cealaltă mână a adunat poalele robei şi le-a frământat.

Capitolul 27

Adolescentul cel stingher bătea mingea undeva, în spatele casei lui Roween. Omar Yussef s-a sprijinit de jeepul poliţiei. Khamis Zeydan a înaintat şchiopătând până la portiera din dreapta.

— Se pare că azi presari numai lacrimi în urma ta.

— Am adus în discuţie subiecte dureroase, a spus Omar Yussef. Mă doare capul de mor.

S-a întins peste partea din faţă a jeepului şi şi-a lăsat capul pe capotă. Metalul era încins de căldura soarelui de la amiază. *Până mâine pe vremea asta trebuie să am în mână documentele conturilor, altfel aceeaşi durere de cap o vor simţi toţi palestinienii*, şi-a zis el.

Şi-a ridicat ochii către soare.

— Chiar şi cei pe care disperarea îi împinge la sinucidere au mintea destul de limpede să se urce la etajul al patrulea înainte de a-şi pune capăt vieţii, a spus el. Eu simt că mă tot arunc în gol de la parter. Mă lovesc, dar de murit, nu mor.

— Eu te-am avertizat mereu că un detectiv trebuie să fie dur, a spus Khamis Zeydan. Trebuie să fii în stare să îi manipulezi pe ceilalţi, să îi faci să te iubească, să te urască, să se teamă de tine. Dar ţie nu trebuie să îţi pese. Nu simţi şi tu ce simt ei.

— Cum să nu simt suferinţa Lianei şi a preotului? Omar Yussef şi-a înclinat capul către casa cu cercevele roz. Ar fi lipsă de omenie.

— Crima este lipsă de omenie. Poliţistul-şef a cules o fărâmă de tutun rămasă pe buze. Trebuie să respingi omenia ca să poţi merge pe drumul criminalului şi să îi citeşti gândurile.

Omar Yussef a clătinat din cap.

— Uiţi că pasiunea şi iubirea pot juca şi ele un rol în crimă. Prefer să intru în mintea criminalului simţind mai degrabă aceste emoţii, decât ura şi violenţa.

Băiatul cu mingea de baschet ţopăia la colţul străzii. Văzându-l pe

Omar Yussef, s-a oprit în mijlocul drumului, cu mingea la ureche şi cu picioarele larg desfăcute.

Omar Yussef a făcut câţiva paşi spre el şi i-a făcut semn să se apropie. Băiatul nu a schiţat niciun gest. Omar Yussef începuse să transpire înaintând cu precauţie pe strada pustie. Cu colţul ochiului a surprins o nouă mişcare a perdelei de la fereastra casei lui Roween.

— Băiat deştept, a spus el, unde este casa omului care are grijă de centrul turistic de pe vârful muntelui?

Băiatul s-a holbat la el, apoi şi-a dat ochii pe spate.

— Un om gras. Omar Yussef şi-a dus mâinile departe, în faţa burţii, şi-a umflat obrajii şi s-a clătinat dintr-o parte în alta. Băiatul şi-a băgat bărbia în piept şi a dat din cap. *Râde*, şi-a spus Omar Yussef. Un om gras, care poartă o şapcă cu numele unei mărci de ţigări pe ea.

Băiatul a pornit-o pe stradă, cu mingea vârâtă sub braţ. Khamis Zeydan şchiopăta pe lângă Omar Yussef.

— Dacă ai de gând să tragi la coş cu puştiul ăsta, te avertizez că picioarele mele nu sunt în condiţie prea bună pentru sărituri, a zis el.

— Îmi închipui că ţi-ai compensa handicapul trişând, a spus Omar Yussef.

Băiatul a ajuns la o alee dintre două blocuri pitice şi a arătat în întuneric.

— Mulţumesc, băiat deştept, a spus Omar Yussef.

Băiatul s-a îndreptat către parc, aruncând mingea în aer cu gesturi stângace şi smucindu-se înainte din talie pentru a o prinde, cu braţele încovoindu-i-se de fiecare dată, de parcă mingea ar fi avut o greutate colosală.

Omar Yussef a făcut câţiva paşi pe aleea întunecată. Briza îl răcorea acum, că ieşise din bătaia soarelui. În spatele unuia dintre blocuri, fâlfâia încetişor o pânză de cort de un verde bolnăvicios, deasupra unei curţi pline de gunoaie. Sprijinit de zidul gol, din cărămizi de zgură, al unei magazii, se vedea cadrul unei vechi motociclete japoneze, jupuite de părţile componente, ca un stârv în deşert, şi cu arcurile ieşindu-i prin şaua prăfuită. Un bidon de ulei înnegrit, găurit ca să permită ventilarea focului în lunile friguroase, stătea alături de o chiuvetă răsturnată, din ceramică şi o saltea mâncată de mucegai. Într-un fotoliu uzat, din piele, moţăia, cu şapca peste ochi, îngrijitorul care găsise cadavrul lui Ishaq. Maioul lui alb, murdar, îi alunecase deasupra burţii, iar stomacul păros îi strălucea de transpiraţie.

Khamis Zeydan a azvârlit mucul ţigării. Acesta a aterizat pe maiou şi a început să fumege. Îngrijitorul s-a ridicat în fund, icnind şi lovind ţigara, ca să o stingă. Când a văzut uniforma de poliţie, s-a apucat strâns de braţele fotoliului şi a rămas cu gura căscată.

— O seară plină de bucurie, i-a urat Omar Yussef.

— O seară luminată, *ustaz*, a bolborosit omul.

— L-am adus cu mine pe superiorul meu, a spus Omar Yussef, făcând un gest către Khamis Zeydan. Este general de brigadă.

Îngrijitorul a înghiţit cu greutate şi s-a înclinat în faţa poliţistului.

— Fiţi binevenit, *pasha*, a spus el.

Khamis Zeydan s-a uitat fix la el, fără nicio expresie.

Omar Yussef a făcut un pas grăbit înainte şi a privit în jos, către îngrijitor. Bărbatul a deschis larg ochii, surprins.

— Dumneata încui locul acela în fiecare seară? a întrebat el, ridicând un deget către vârful Muntelui Garizim, vizibil deasupra acoperişului de tablă al magaziei.

— Da, a răspuns îngrijitorul.

— Încui poarta din dreptul parcării?

— Aceea este singura intrare, *ustaz*.

— Cine are cheia?

— Doar eu.

— Cadavrul lui Ishaq nu era acolo când ai închis seara, dar l-ai găsit a doua zi dimineaţă.

Îngrijitorul a dat din cap, fără să rostească alt cuvânt. Khamis Zeydan a făcut un pas mic spre el, ceea ce l-a făcut pe grăsan să se adâncească în pielea crăpată a fotoliului.

— Aşadar, cum a ajuns cadavrul acolo?

— Nu ştiu, *ustaz*.

— Cel care a urcat cadavrul în vârful muntelui trebuie să fi avut o cheie.

— Nu, asta nu este posibil.

— Dacă nu cumva a fost ajutat de tine.

Îngrijitorul şi-a scos şapca de baseball şi şi-a şters chelia cu antebraţul. A privit partea din faţă a şepcii. Transpiraţia îi îmbibase banderola. A trecut cu un deget păros peste emblema companiei israeliene de ţigări ieftine.

— Printre pinii din spatele satului este o cărare. Duce la o gaură în gardul din spatele fortăreţei.

— Ce rost are să încui porţile dacă este o gaură în gard?

— Nimeni nu ştie de gaura din gard, în afară de noi. Şi oricum, nu este nimic de furat.

— Care noi?

Îngrijitorul şi-a muşcat buza de jos.

— Oamenii din sat.

— Samaritenii?

Îngrijitorul nu îşi putea lua ochii de la Khamis Zeydan. Şeful poliţiei a făcut încă un pas târşit spre el, mângâindu-şi mânuşa de piele care îi acoperea proteza.

Omar Yussef s-a apropiat şi el.

— Ishaq a fost dus pe vârful muntelui după ce a murit, sau a fost ucis acolo. Dar cu siguranţă nu a intrat pe poartă, căci era încuiată. Trebuie să fi intrat prin gaura din gard, despre care ştiau numai samaritenii.

— Aşadar, un samaritean a cărat cadavrul până acolo, a zâmbit Khamis Zeydan. Asta restrânge cercul suspecţilor.

— Un samaritean nu ar pângări locul nostru sfânt în acest fel.

Omar Yussef s-a gândit preţ de câteva clipe.

— Doar dacă nu ar face-o pentru binele samaritenilor, a spus el.

— Cum ar putea fi o crimă făptuită pentru binele nostru?

Îngrijitorul a ridicat braţele. Părul negru de sub braţe îi lucea de sudoare.

Omar Yussef îl privea de aproape.

— Cine se află acum acolo, sus?

— Nimeni. Îngrijitorul şi-a desfăcut palmele. Trebuie să fac şi eu pauză din când în când, nu credeţi?

— S-ar putea să ne întoarcem, să mai vorbim cu dumneata.

Bărbatul cel gras a legănat din cap.

— Sunteţi binevenit, *ustaz*… Sunteţi binevenit, *pasha*.

L-au lăsat examinând gaura făcută de ţigară în maiou.

Când au ajuns în stradă, poliţistul-şef şi-a răsucit buza de sus. A ridicat degetul mare şi a făcut semn peste umăr, spre alee.

— Scumpul meu tată spunea „Când vine lupul, câinele de pază se duce să se cace.” S-a întors către Omar Yussef. Ce convenabil că nu era în preajmă când s-a petrecut crima, nu?

Omar Yussef şi-a scărpinat obrazul, gânditor. L-a condus pe Khamis Zeydan spre jeep.

— Ishaq i-a spus nevestei lui că voia să îngroape lucrul periculos cu care avea de-a face în spatele templului. Trebuie că se referea la documentele conturilor. Eu cred că voia să spună că le-a ascuns acolo, pe vârful Muntelui Garizim.

— În spatele templului? La care templu se referea?

— Templul samaritenilor se afla odată pe vârful acestui munte. Trebuie să căutăm acolo.

— Ai vrut să urci atât de sus, încât o cădere ţi-ar fi fost fatală. Poate că ai găsit colţul de lume pe care îl căutai. Singurul loc mai sus decât templul

acela este raiul.

Sunetul îndepărtat al focurilor de puşcă a perturbat liniştea satului.

— Distracţia a început devreme azi, a spus Khamis Zeydan.

Omar Yussef a clipit privind cerul de un albastru viu. Împuşcăturile erau urâte şi nu se potriveau cu tihna vârfului de munte.

Un sunet mai grav se strecura printre pocnetele puştilor. Omar Yussef şi-a coborât privirile către stradă. Băiatul cu urechile diforme a prins mingea care ricoşase din zidul lateral al casei lui Roween. S-a oprit şi l-a privit pe Omar Yussef, apoi a aruncat-o din nou în perete. A apucat mingea în braţe şi şi-a croit drum printre gropile de foc, oprindu-se pentru a se holba la Omar Yussef şi apoi luând-o din nou din loc.

Omar Yussef s-a uitat către Khamis Zeydan, a dat din cap în direcţia băiatului, apoi s-a luat după el. Poliţistul-şef a oftat şi l-a urmat.

Se ridicau fuioare subţiri de fum din cărbunii de pe fundul gropilor în care samaritenii pregătiseră animalele sacrificate. Aerul era îngroşat de mirosul seului de miel. Hrănite de grăsime, ar putea să dureze zile întregi până când focurile se vor stinge.

Băiatul i-a condus către un grup de copaci de la marginea parcului. Mirosul animalelor sacrificate se amesteca cu izul de saună al pinilor încălziţi de soare. Paşii lor striveau covorul de ace căzute.

O siluetă în rochie albastră îi urmărea dintr-un mic luminiş. Când au ajuns în poiană, Roween i-a mângâiat obrazul băiatului şi i-a netezit părul. Broboane de transpiraţie îi străluceau pe pielea de un maroniu mai închis de la marginea buzelor şi în firele castanii de păr care se răspândeau pe obraji. S-a retras într-un colţ întunecat şi s-a aşezat pe o piatră.

— Este fratele meu, i-a spus lui Omar Yussef, cu mâna pe braţul băiatului. Ishaq era foarte apropiat de el.

I-a şoptit ceva puştiului la ureche, iar el a plecat ţopăind printre copacii de la marginea satului.

Omar Yussef l-a privit cum se îndepărta, întrebându-se ce relaţie ar fi putut exista între bărbatul homosexual, cumnatul lui retardat şi soţia aceasta bondoacă şi urâtă. Cei trei neadaptaţi se împărtăşiseră din aceeaşi tandreţe într-o comunitate legată prin convenţii severe.

Khamis Zeydan s-a instalat pe o piatră, cu spatele la luminiş, ca să vadă dacă se apropie cineva.

Roween i-a zâmbit lui Omar Yussef moale, conspirativ. *Femeia aceasta are tainele ei,* şi-a spus el. *Ishaq nu o fi fost soţul pe care şi-l dorise, dar erau uniţi printr-un anume fel de dragoste şi împărţeau secrete neştiute de nimeni.*

— Pe aici se ajunge la gaura din gard, prin care se poate urca în vârf

atunci când poarta este încuiată? a întrebat el.

— Poteca începe aici. Dar se poate merge pe şosea până la marginea de sus a satului şi apoi pe potecă, ca să mai scurtezi din drum. Roween a aruncat o privire rapidă înapoi, către casele samaritenilor şi şi-a şters buza de sudoare. Aţi fost în casa preotului Jibril.

Omar Yussef îşi aminti de mişcarea perdelei pe care o remarcase pe când intra în casa preotului.

— Am vorbit despre Ishaq, a spus el, şi despre returnarea Pergamentului Abisha.

— Ce aţi aflat? a întrebat Roween, împungându-şi falca cu limba.

— Am descoperit că, asemenea şeicilor musulmani, nici preoţii samariteni nu sunt în stare să înfrunte adevărurile neplăcute. Iar acum sunt cumva pe cale să descopăr că samaritencele ascund informaţiile pe care le deţin numai până se conving că vorbesc cu un prieten adevărat?

Roween a zâmbit cunoscătoare, numai cu o parte a gurii.

— *Ustaz*, Ishaq era prins între Kanaan şi Hamas. Fiecare voia ceva ce numai el îi putea oferi.

— Ishaq a obţinut dosarele cu informaţii compromiţătoare despre membrii de la vârful Fatah-ului de la Kanaan şi le-a dat pe mâna Hamasului.

Roween a încuviinţat din cap.

— Cei din Hamas i-au dat lui Ishaq Pergamentul Abisha, pe care îl furaseră, iar el l-a înapoiat preotului, a continuat Omar Yussef. Ishaq avea datele conturilor bancare ale fostului preşedinte şi trebuia să i le dea lui Kanaan, în schimbul dosarelor.

— Dar nu i le-a dat.

Omar Yussef a auzit pârâitul acelor de pin când s-a ridicat Khamis Zeydan. *Roween i-a stârnit curiozitatea*, şi-a zis el.

— Ishaq a fost ucis pentru că nu a vrut să dea datele conturilor. Omar Yussef a scos batista şi şi-a şters faţa. Cârpa s-a făcut cenuşie din pricina fumului care se răspândea din gropile pentru foc. Trebuie să îşi fi dat seama că este periculos să păstreze documentele.

— Preotul i-a spus să nu i le dea lui Kanaan.

— Jibril? Tatăl său?

— Voia atât pergamentul, cât şi banii fostului preşedinte, a spus Roween.

Khamis Zeydan a înaintat până în mijlocul luminişului.

— Preotul a obţinut pergamentul. Awwadi a pus mâna pe dosarele compromiţătoare. Dar Kanaan nu a obţinut documentele conturilor. Este aşa cum ne-am închipuit: Kanaan este cel păgubit. Iată ucigaşul.

Omar Yussef şi-a scărpinat bărbia.

— Kanaan l-a ucis pe Ishaq, Roween?

— Niciodată. Sunt sigură de asta. Kanaan îl iubea foarte mult pe Ishaq. Îl ajuta şi îl încuraja mereu. Nu îmi pot închipui că a ridicat mâna asupra cuiva care îi era atât de apropiat.

Khamis Zeydan şi-a frecat degetele între ele, cu mâna făcută pumn, dar fără să o strângă.

— Nu crezi că trei sute de milioane de dolari ar transforma dragostea în ură?

— Kanaan nu duce lipsă de bani, dar pe altul ca Ishaq nu avea alături de el, a spus Roween.

— Cum se face că tatăl lui Ishaq putea exercita atâta influenţă asupra lui? a întrebat Omar Yussef. Ishaq nu putea să îi spună că ar fi fost prea riscant să refuze să predea documentele bancare?

Roween a făcut o strâmbătură.

— Când s-a întors de la Paris, Ishaq a fost obligat să arate pocăinţă în faţa mai marilor satului, ca aceştia să revoce decizia de a-l excomunica dintre ai noştri. A fost umilitor, pentru că vorbeau despre… despre înclinaţiile lui într-un mod batjocoritor. Cred că Jibril l-a ameninţat că îl aduce din nou în faţa mai marilor satului.

— Dar pe tine?

— Pe mine?

— Jibril te-ar fi adus şi pe tine în faţa lor? Omar Yussef şi-a ferit privirile. Ca să depui mărturie că Ishaq nu era în stare să îşi îndeplinească datoria de soţ.

Roween şi-a lăsat capul în piept. *Nu se gândise la asta*, şi-a zis Omar Yussef. *Oare Ishaq a riscat totul ca să îşi apere nevasta?* Roween se holba la Omar Yussef cu ochii mari şi înspăimântaţi.

— Aş fi minţit pentru el, a spus ea.

— În eventualitatea morţii sale, Ishaq a cerut să se trimită o jumătate de milion de dolari unui om pe nume Suleiman al-Teef, la o bancă din Nablus. Este unul dintre prietenii lui din Partidul Fatah?

Roween şi-a ferit privirile.

— Nu poate fi cineva important. Jumătate de milion nu este mult, în comparaţie cu trei sute de milioane, nu?

O reverie sălbatică pusese stăpânire pe ea.

— Aş minţi pentru el, a repetat ea, apoi s-a ridicat şi a plecat spre sat, printre copaci.

Omar Yussef a privit-o ieşind la lumină şi croindu-şi drum printre gropile fumegânde. Străbătând terenul accidentat, îşi ţinea poala rochiei ridicată deasupra gleznelor subţiri şi palide. A ajuns în curtea din spatele casei

ei şi a dispărut printr-o uşă verde, de metal.

Omar Yussef a traversat poiana şi s-a sprijinit de un copac. Şi-a tamponat ceafa cu batista murdară.

— Mi-e cald, a spus. Cred că ar trebui să mergem într-un loc unde au aer condiţionat.

— Ce vrei să spui? Khamis Zeydan a arătat în susul pantei, printre copaci. Nu mergem să căutăm documentele financiare pe vârful muntelui?

— Ar putea dura ore întregi. Nu avem timp de asta acum, mai ales după ce ne-a spus Roween. Trebuie să rezolvăm ceva mai urgent. Apoi ne putem întoarce aici. Omar Yussef şi-a dus batista la fruntea transpirată. Cred că Liana a minţit când ne-a spus că soţul ei a coborât în Nablus. Nu ne-am intersectat cu maşina lui când am urcat dinspre oraş. Cred că este în conac şi de data asta ne va primi, pentru că ştim de ce nu a obţinut documentele bancare de la Ishaq. Trebuie să îl presăm cu asta.

— Să nu îl faci şi pe el să plângă. Scenele tale lacrimogene mi-au epuizat deja întreaga rezervă de compasiune pe ziua de azi.

Khamis Zeydan s-a strâmbat de durere şi a înaintat şchiopătând printre copaci.

Focurile de armă s-au intensificat în valea de sub ei. Era târziu, după-amiază. Viaţa de noapte din Nablus se punea în mişcare.

Capitolul 28

La intrarea vilei lui Amin Kanaan, Khamis Zeydan a bolborosit o înjurătură şi a scuipat. Omar Yussef s-a încruntat la vederea globulei în formă de lentilă, care lucea la soare. Un servitor a ieşit grăbit pe treptele de marmură din faţa uşii, uimit şi ultragiat, de parcă flegma aterizase pe obrazul lui. *Poate ar fi fost mai bine să îl las pe Abu Adel să aştepte în jeep,* şi-a zis Omar Yussef. *S-ar putea ca prietenul meu să păstreze o flegmă şi pentru Kanaan. Dar chiar şi aşa, am nevoie de securitatea pe care mi-o oferă arma de la şoldul lui ca să intru în casa omului care a pus să fiu omorât.*

— Spune-i şefului dumitale că ştim cum l-a dezamăgit Ishaq, a spus Omar Yussef.

Servitorul a pufnit şi i-a condus prin holul a cărui podea lustruită îşi schimba culoarea într-un roşu corai cald la primele străluciri ale apusului care se reflectau prin ferestrele înalte. În acelaşi salon unde stătuseră de vorbă cu Liana l-au aşteptat de data asta pe soţul ei.

Khamis Zeydan a păşit de-a latul unui covor vechi de Tabriz şi a deschis dulăpiorul cu uşi de sticlă. Împuşcăturile din depărtare păreau că se apropie.

— Fir-ar mă-ta a dracu’, a exclamat el, lovind uşor cu piciorul în perete.

Omar Yussef s-a răsucit pe fotoliul aurit în care şedea.

— Nu ai de gând să te comporţi frumos? Pentru că, dacă nu îţi poţi controla furia, ar fi mai bine să aştepţi afară.

— Nu îi dau eu satisfacţia asta.

— Care satisfacţie?

— De a mă vedea făcându-mă mic de frică în grădina lui.

— Preferi să te vadă cum îţi pierzi controlul?

— Nu o să îmi pierd controlul.

Omar Yussef şi-a aţintit privirile asupra poliţistului-şef. Khamis Zeydan a fluturat din mână nerăbdător şi şi-a aprins un Rothmans.

Servitorul a intrat şi a ţinut uşa deschisă pentru Amin Kanaan. Acesta a păşit alene pe covoarele persane. Purta o pereche de mocasini din velur bordo şi era îmbrăcat într-o cămaşă italienească, de culoarea cerului, cu primii trei nasturi deschişi şi cu gulerul ridicat pe lângă gât. I-a întins lui Omar Yussef o mână moale.

— Înainte de a începe să discutăm, vă avertizez că ştiu deja că nu sunteţi angajatul Băncii Mondiale, *ustaz*.

Kanaan l-a ameninţat cu un deget pe Omar Yussef.

— Nici nu am pretins asta. Doar că aţi omis să puneţi întrebarea corectă.

Kanaan a zâmbit. A încercuit canapeaua rococo pentru a-l saluta pe Khamis Zeydan, îndreptându-şi umerii şi scoţându-şi înainte pieptul larg.

— Dragul meu Abu Adel, fii binevenit în casa mea, a spus el. Simte-te ca acasă la tine, iar pe noi socoteşte-ne familia ta.

Privirile lui Khamis Zeydan au căzut pe motivul ornamental din covor.

— Familia ta este alături de tine, a şoptit el, de parcă formula convenţională i se oprise în gât.

Kanaan l-a apucat pe poliţistul-şef de umeri şi l-a sărutat de trei ori. Apoi s-a dus către canapea şi s-a întins.

— Te rog să iei loc, frate Abu Adel, a spus el.

— Rămân în picioare.

Khamis Zeydan se juca cu mânerul uşii de sticlă, acum deschise, ţinându-şi capul chiar în dreptul ei, de parcă ar fi încercat să scape de aroma de bogăţie pe care o emana trupul vechiului său rival.

— Tu ai făcut întotdeauna totul în stil propriu, a spus Kanaan.

— Nu sunt de acord. Urmam ordinele. Făceam ceea ce îmi spunea Bătrânul să fac.

— Haide, fii serios, el nu dădea ordine. Arunca câte o aluzie. Iar tu trebuia să o interpretezi, aşa cum făceam şi eu. Asta îl făcea atât de versatil. Aşa ne ţinea pe toţi la discreţia lui. Nu ştiai niciodată când urma să îţi tragă covorul de sub picioare şi să nege totul. Ţi-a făcut-o şi ţie o dată în Damasc, nu îţi aminteşti? Kanaan s-a întors către Omar Yussef. Prietenul nostru Abu Adel a fost dat pe mâna sirienilor, care i-au tras un glonţ în spate.

— Mi-a povestit, a spus Omar Yussef.

Kanaan i-a aruncat o privire lui Khamis Zeydan.

— Chiar aşa? a spus el, încet. Să fie chiar aşa?

— Nu am venit aici ca să rememorăm vremurile apuse, a spus Omar Yussef. Am câteva întrebări.

— Credeam că i-aţi spus servitorului meu că aveţi nişte informaţii.

Dar, oricum ar fi, aşteptaţi să vină cafeaua, *ustaz* Abu Ramiz, a spus Kanaan.

Servitorul s-a înapoiat cu o tavă de argint şi trei ceşcuţe, pe fiecare fiind pictat un cartuş ornamental auriu.

Omar Yussef a luat cafeaua.

— Alah să îţi binecuvânteze mâinile, i-a spus el servitorului.

— Fii binecuvântat, a replicat servitorul.

Omar Yussef i s-a adresat cu formula convenţională lui Kanaan.

— Să fie întotdeauna cafea în casa dumitale, a spus el.

Kanaan l-a urmărit pe Khamis Zeydan cum acceptă ceaşca, ţinând farfurioara în echilibru între degetul mare şi arătător.

— Va fi, cu siguranţă, *ustaz*, a spus Kanaan. A rămas cu privirea aţintită asupra lui Khamis Zeydan, zâmbind din pricina lipsei de chef cu care poliţistul-şef accepta semnul ospitalităţii. Puteţi fi sigur de asta.

Lângă fereastră se înălţa un piedestal din marmură de culoarea jadului, până la înălţimea pieptului lui Khamis Zeydan. Era menit să ţină pe el un bust, dar era gol. Şi-a pus ceaşca de cafea pe piedestal.

— În sănătatea ta, Abu Adel, a spus Kanaan, ridicându-şi ceaşca. Fii binevenit.

Khamis Zeydan îşi muta greutatea de pe un picior pe celălalt.

Kanaan s-a lins pe buze, încântat de încurcătura poliţistului.

— Abu Adel…

— Lua-o-ar dracu’ pe mă-ta! a strigat Khamis Zeydan. Refuz să mă ating de cafeaua ta. Nu pot să mă prefac că nu te-aş prefera mort.

— Iar eu, care credeam că aţi venit aici să mă acuzaţi de uciderea lui Ishaq, a spus Kanaan. În schimb, descopăr că aţi venit, poate, ca să mă ucideţi voi pe mine.

— Nu fiţi ridicol, stimate domnule Amin, a spus Omar Yussef, apoi a ridicat un deget către Khamis Zeydan. Fii atent, Abu Adel.

— Ridicol? Nu aş fi primul care moare pentru că prietenul dumitale a decis să i-o plătească cuiva, a spus Kanaan. Tipul acesta a fost asasinul numărul unu al partidului timp de două decenii. Mă urăşte pentru că ştiu cine este cu adevărat.

— Ce vreţi să spuneţi? a întrebat Omar Yussef.

Khamis Zeydan s-a apucat de capul piedestalului de marmură şi a fixat cu furie ceşcuţa de cafea din centrul său.

— De când s-a întors din exil şi trăieşte la Betleem, l-am urmărit tot timpul pe Abu Adel. Am fost silit să o fac. Nu ştiam când va încerca ceva împotriva mea, dat fiind trecutul nostru. Kanaan a rânjit. Acum face pe poliţistul cinstit. Dar oamenii de teapa lui le-au adus palestinienilor o proastă reputaţie, punând la cale atacuri teroriste prin toată Europa, deturnând avioane

şi pornind războiul din Liban.

Khamis Zeydan a dărâmat ceaşca de cafea de pe piedestal cu un dos de palmă. S-a făcut ţăndări de podea.

— Dacă era după mine, s-ar fi făcut pace în urmă cu zeci de ani, a strigat el. Dar cei ca tine făceau prea mulţi bani datorită haosului creat, a lipsei de legi, a exploatării corupţiei. Pe mine m-aţi trimis să lupt, pe alţii să moară, ca să jecmăniţi voi poporul şi să vă îmbogăţiţi.

— Dar am obţinut amândoi ce ne-am dorit, până la urmă. Eu m-am îmbogăţit, iar tu te-ai ales cu acţiunea, cu şansa de a fi un tip dur. Kanaan a ridicat din sprâncene în semn de batjocură. Amândoi ne-am ales cu ceea ce ne-am dorit.

Khamis Zeydan s-a repezit împleticindu-se către Kanaan şi s-a apucat cu mâinile de canapea. Kanaan s-a dat înapoi, aşteptându-se la o lovitură.

— Ba nu, a spus Khamis Zeydan. Se auzea cum respiră pe nas, cu zgomot. S-a aplecat peste Kanaan, cu buzele desfăcute, arătându-şi dinţii, ca un câine care se pregăteşte să atace. Eu nu m-am ales cu ce mi-am dorit.

Kanaan s-a liniştit.

— Presupun că ai dreptate, a rânjit el.

Liana, şi-a zis Omar Yussef. *Cu ea nu s-a ales prietenul meu, iar acum i se pare că ea este tot ce şi-a dorit vreodată.*

— Abu Adel, poate ar fi mai bine dacă ai aştepta în grădină, i-a spus el.

Khamis Zeydan şi-a dat ochii vlăguiţi peste cap. A izbit uşile glisante în spatele său şi a şontâcăit spre foişor, traversând peluza.

Omar Yussef şi-a golit ceaşca şi a aşezat-o pe plăcile de gresie armenească de pe măsuţa de cafea. Şi-a şters zaţul adunat în mustaţă.

— Abu Adel îmi este bun prieten şi nu mi se pare corect să prelungiţi animozitatea asta din trecut, a spus el.

Kanaan şi-a dus mâna la inimă.

— Oare nu el este cel care îmi poartă mie pică?

Omar Yussef şi-a rezemat coatele pe genunchi.

— Dumneata l-ai trimis pe Mareh să mă omoare, dar norocul dumitale este că eu am o fire mai îngăduitoare decât Abu Adel. Eu nu îţi vreau capul. Am un alt ţel. Vreau să ştiu adevărul despre dumneata şi Ishaq.

Kanaan a ridicat din umeri.

— Nu ai de gând să protestezi, spunând că mi-ai dezvăluit deja tot adevărul? a întrebat Omar Yussef. Că te jignesc, suspectându-te că ascunzi ceva?

— Nu am nimic de ascuns, a spus Kanaan. Puteţi să mă întrebaţi orice.

— Dumneata i-ai dat lui Ishaq dosarele cu informaţii despre oamenii de la vârful partidului Fatah, a spus Omar Yussef. În schimb, el trebuia să îţi dea informaţiile despre conturile bancare secrete ale Bătrânului. Dar nu şi-a respectat promisiunea.

— Asta nu este o întrebare.

— De ce nu a respectat înţelegerea?

— Nu ştiu.

— L-ai întrebat pe preotul Jibril de ce nu a fost dusă până la capăt înţelegerea?

Kanaan a clipit şi a replicat răspicat:

— Trebuia să îl întreb?

— Pentru ce voiai banii?

— Nu înţeleg întrebarea. Ai nevoie de un motiv pentru a vrea bani?

— Vreau să spun că ai deja destui bani.

— Banii nu erau pentru mine. Voiam să intre în trezoreria Palestinei, acolo unde i-au trimis donatorii internaţionali de la bun început.

— Ţi se pare că sunt atât de naiv încât să te cred?

— După ultima dumitale vizită, m-am gândit că ar fi bine să aflu câte ceva despre dumneata, *ustaz*. Kanaan şi-a îndreptat degetul arătător către Omar Yussef. Mai întâi am descoperit că nu lucrezi pentru Banca Mondială. Apoi am auzit că ai un trecut destul de tulbure.

— Ce vrei să spui?

Omar Yussef a fost străbătut de un val de adrenalină. *Ce ştie omul ăsta despre mine?* S-a simţit cuprins de vină pentru lucrurile greşite pe care ştia că le făcuse şi de furie din pricina acuzaţiilor nedrepte care i se aduseseră de-a lungul anilor.

— Aţi fost dat afară din slujba pe care o ocupaţi la o şcoală bună. De ce? Din pricina băuturii? Ori s-a întâmplat ceva cu vreun elev? Pentru unii bărbaţi, şcoala este plină de tentaţii sexuale.

— Cum îndrăzneşti?

— Aţi avut ceva probleme cu autorităţile iordaniene pe timpul când eraţi un student radical, nu-i aşa? O crimă, nu? Probabil o să îmi spuneţi că acuzaţiile au fost retrase. Dar într-o ţară arabă, dată fiind corupţia din sistemele noastre de justiţie, retragerea acuzaţiilor nu îţi spală reputaţia. Am mai înţeles că aţi avut nişte legături dubioase la Damasc, pe când eraţi student acolo.

— Nu faceţi altceva decât să scormoniţi prin fapte demult trecute.

— Atunci, de ce vă ard obrajii? Kanaan îşi mângâia perciunii suri. Într-adevăr, după cum aţi remarcat, nu am nevoie de banii ăştia pentru uzul meu personal. Am făcut multe milioane din construcţii şi afaceri bancare. Dar

palestinienii sunt săraci.

— Din pricina unora ca dumneata.

Kanaan a fluturat din mână, ca şi cum ar fi încercat să îndepărteze un miros neplăcut.

— Vreau să adun banii ascunşi prin toată lumea de fostul preşedinte şi să îi folosesc pentru a construi spitale şi şcoli pentru poporul nostru. Dacă insistaţi să mă consideraţi un egoist incurabil, atunci priviţi-o aşa: dacă aş reuşi să ajut la eliberarea Palestinei de corupţie şi la construirea unei bune infrastructuri, atunci investitorii internaţionali ar băga bani în economie, iar holdingurilor mele de aici le-ar creşte valoarea.

Privirile lui Omar Yussef au căzut pe încheieturile degetelor sale. *Oare sunt orb la intenţiile bune ale acestui om din pricina animozităţii pe care o simte Khamis Zeydan faţă de el? Poate îmi spune adevărul acum.*

— Dacă am încercat să vă scot din joc, a fost pentru că nu vă cunosc scopurile, a spus Kanaan. Nu mă puteţi învinui pentru că am presupus că dacă aţi găsi banii i-aţi păstra pentru Domnia Voastră sau pentru vreo facţiune la care s-a aliat prietenul Domniei Voastre, Abu Adel. I-am mituit deja pe toţi cei care s-ar fi putut gândi să ia urma banilor, ca să mă asigur că eu voi fi cel care îi va găsi. Apoi am plănuit să îi depozitez în trezoreria Palestinei.

— Şi dacă cineva refuza să se lase cumpărat, atunci apelai la Mareh şi la metodele lui speciale?

— Folosesc măsuri extreme pentru că soarta naţiunii depinde de recuperarea acestor bani.

— Dar Suleiman al-Teef? L-ai cumpărat şi pe el?

— Nu ştiu cine este.

— Dacă ceea ce spui este adevărat, atunci de ce nu ţi-ai coordonat căutarea cu Jamie King? Banca Mondială ar fi putut să te ajute.

— Străinii ca ea nu fac decât să ne stea în drum.

Omar Yussef şi-a îndoit degetele.

— Ishaq a luat documentele cu informaţii compromiţătoare. Apoi a refuzat să îţi predea actele conturilor bancare.

— Adevărat.

— Aşa că l-ai ucis?

Lui Kanaan i-a tremurat o pleoapă, iar sub liniştea sa suavă a fremătat ceva.

— Nu aş fi putut face niciodată aşa ceva. Îl iubeam.

— Şi nu-l poţi ucide pe cel pe care îl iubeşti? Dragostea este principala motivaţie a crimelor.

Kanaan şi-a întors privirile dincolo de fereastră, spre foişorul unde şedea Khamis Zeydan, gârbovit şi posac.

— Nu credeţi că dacă aş fi fost un astfel de om, aş fi ucis şi alte persoane care îmi sunt apropiate? Ishaq nu este primul pe care l-am iubit şi care m-a trădat.

Nevastă-sa, cu tânărul şi năvalnicul ofiţer superior care aşteaptă acum îmbufnat în grădina lui, s-a gândit Omar Yussef.

— Liana?

— În Beirut, aveam o înţelegere. Eram promişi unul altuia, cu toate că nu eram logodiţi în mod oficial. Apoi am descoperit că iubea şi pe altcineva.

Kanaan a luat-o, totuşi, de nevastă, chiar şi după ce l-a trădat, şi-a zis Omar Yussef. *Nu a contat doar atracţia fizică pentru el. O iubeşte de parcă ar fi sânge din sângele lui.* Omar Yussef a ridicat capul. *Sânge din sângele lui.*

— Ishaq era fiul dumitale.

Capul lui Kanaan i-a căzut în piept, de parcă ar fi fost pe punctul de a adormi.

— Era fiul meu, a spus el. Şi-a unit vârfurile degetelor, în formă de piramidă, la capătul nasului său mare şi grosolan şi a închis ochii. Eu şi Liana am avut relaţii înainte de căsătorie. Ar fi trebuit să o vedeţi atunci, *ustaz*. Era curajoasă şi inteligentă, cea mai frumoasă femeie din Beirut. Aţi fost vreodată acolo?

— Numai când eram student.

Kanaan a zâmbit visător.

— Spiritul Beirutului de atunci ne-a făcut să ne îndrăgostim unul de celălalt. Ea respingea moralitatea conservatoare a culturii noastre şi m-a convins şi pe mine să mă alătur rebeliunii ei. Petrecuse mult timp în Europa şi a văzut cum trăiau cuplurile de tineri acolo.

— Mie nu îmi pari deloc un hipiot.

— Eram radicali, nu hipioţi. Pe vremea aceea, revoluţia era ceva creativ şi idealist. Artiştii şi oamenii de teatru ne vizitau sediul. Am întâlnit-o de mai multe ori pe marea actriţă britanică Vanessa Redgrave.

Omar Yussef şi-a dat ochii peste cap, dar Kanaan nu a părut să observe.

— Nimeni nu ştia dacă se va mai afla în viaţă a doua zi. Puteai fi ucis de către sirieni, israelieni, miliţiile creştine, bandele şiite, de către una din facţiunile palestiniene, sau chiar de însuşi Bătrânul. Kanaan a privit razele soarelui, care se răsfrângeau în ferestrele înalte ale salonului. Dacă găseai o femeie care să te iubească, o iubeai şi tu cu toată suflarea pe care o mai aveai, toată suflarea care îţi putea fi răpită după o zi, sau chiar după o oră.

Omar Yussef a surâs sarcastic.

— Liana a rămas însărcinată.

— La scurtă vreme după ce ne-am logodit, am trimis-o la Nablus, ca să nască copilul, a spus Kanaan. Trebuia să o scot din Beirut, unde se aflau toţi cei din Organizaţia Pentru Eliberarea Palestinei, pentru a evita un scandal. Nu se putea duce la familia ei din Ramallah, pentru că acolo o ştia toată lumea. Nablusul este casa mea. După ce a născut, i-am dat bani preotului samaritean ca să adopte băiatul. Am preferat să îl ascund pe fiul meu printre oamenii de la marginea oraşului, ca nimeni să nu descopere vreodată adevărul, dar să fie totuşi destul de aproape de mine ca să îl pot privi cum creşte.

— De ce nu aţi plecat cu toţii în Europa?

— Liana aşa ar fi vrut. Dar eu mi-am dat seama că numai ea putea trăi ignorând morala şi tradiţiile poporului nostru. Numai ea putea părăsi societatea palestiniană. Eu eram prea slab. Paloarea morbidă din jurul irisurilor lui Kanaan lucea a pustiu în lumina înserării. După căsătorie era prea târziu să îl luăm înapoi pe băiat fără a recunoaşte ce se întâmplase. Reputaţia soţiei mele ar fi fost iremediabil mânjită dacă am fi mărturisit că întreţinusem relaţii fizice înainte de nuntă.

Omar Yussef înţelegea dilema. Multe femei fuseseră ucise pentru că pătaseră onoarea familiei lor fie şi doar cu suspiciunea de a fi întreţinut relaţii sexuale, ce să mai vorbim de naşterea unui copil ilegitim.

Se poate ca familia Lianei să fi avut concepţii mai moderne în privinţa asta, dar ar fi dezmoştenit-o fără a clipi, şi-a zis Omar Yussef. *Cariera de om de afaceri a lui Kanaan ar fi fost cu siguranţă distrusă de scandalul creat.*

— Dar am plătit pentru educaţia lui Ishaq şi l-am promovat în partid, a spus Kanaan. Cum altfel credeţi că ar fi ajuns un puşti samaritean oarecare consilierul financiar al preşedintelui? L-am împins de la spate pe Ishaq aşa cum aş fi făcut cu un fiu legitim.

Kanaan se uita fix la podeaua din marmură. Timp de câteva clipe, Omar Yussef s-a întrebat dacă mai respiră, apoi celălalt şi-a acoperit faţa cu amândouă mâinile şi a gemut. Omar Yussef ştia că acum era momentul să îl încolţească, cât era slab.

— Ishaq a murit aşa cum îi fusese menit să moară omonimului său biblic, Isaac, a spus el.

— Ce vreţi să spuneţi?

— Isaac a fost legat, gata de a fi sacrificat, pe vârful muntelui, acolo unde va fi construit mai târziu templul. Tatăl său, profetul Ibrahim, sau Abraham, cum îi spun evreii, urma să înfăptuiască sacrificiul.

— Credeţi că eu sunt Ibrahim? Ibrahim nu l-a ucis pe Isaac în cele din urmă şi, oricum, asta este doar o poveste veche. O adiere a coloniei cu care se dădea Kanaan a plutit dincolo de măsuţa de cafea, până la nările lui Omar

Yussef. Ishaq amenința să mă șantajeze dacă făceam scandal că nu mi-a dat documentele bancare.

— Voia să te stoarcă.

— Ce vreți să spuneți?

Gândindu-se la Nadia și la povestea ei polițistă cu iz american, Omar Yussef și-a ascuns un zâmbet cu dosul palmei.

— Amenința să dezvăluie identitatea adevăraților săi părinți?

Kanaan și-a trecut degetele prin păr.

— Ar fi distrus-o pe soția mea.

— Dar pe dumneata?

— Până în prezent am făcut atâția bani, încât nu se mai lipește de mine nicio mizerie. Prea mulți nemernici au nevoie de mine. Ei își înăbușă moralitatea ofensată cu destulă ușurință. Dar soția mea este mai vulnerabilă decât mine. Nu ar fi suportat scandalul.

— Cum ați reacționat la șantajul lui Ishaq?

— Am cedat. Am fost de acord să țină la el documentele bancare. I-am spus că este periculos să păstreze informațiile acelea, că persoane neînduplecate vor descoperi adevărul și îl vor sili să le spună totul. Că îi cumpărasem pe unii ca să lase fondurile secrete în grija mea, dar dacă nu puneam mâna cât mai curând pe bani, aceeași oameni aveau să creadă că au dreptul să își reia căutarea. Kanaan și-a desfăcut palmele și le-a lăsat să cadă pe pantalonii din stofă, cu croială fină. Și, desigur, că ei, oricine ar fi fost aceia, aveau să-l găsească și să-l ucidă.

— La cine sunt documentele conturilor secrete acum?

— Nu știu. La cine l-a ucis pe Ishaq, presupun.

— Și documentele cu informații despre membrii Fatah?

Kanaan a zâmbit amar.

— Le-am recuperat eu.

— Nu mai aveai niciun motiv să te simți obligat de înțelegerea cu Ishaq, odată ce acesta a murit.

— Nu am obținut ceea ce trebuia să primesc în urma târgului. Mi-am trimis oamenii acasă la Awwadi și mi-am luat înapoi documentele.

— De ce a trebuit să îl ucizi pe Awwadi?

— Eu nu voiam decât dosarele. Mareh avea disputa sa cu Awwadi, așa că l-a omorât.

Disputa privitoare la mireasa lui Awwadi, și-a zis Omar Yussef. S-a frecat la bărbie.

— De ce nu a rămas Ishaq la Paris?

— S-a întors pentru că se credea samaritean. Era singur acolo și voia să fie alături de ei. Chiar dacă în Europa nu era nevoit să își ascundă

înclinaţiile sexuale, nu se simţea acasă. Acum câteva săptămâni a descoperit adevărul despre naşterea sa şi a venit aici turbat. Parcă nu era el. Kanaan s-a cutremurat. În momentele tensionate, era întotdeauna ceva în privirea lui care sugera că îi place pericolul. Dar nu şi atunci. Ochii mai aveau puţin şi îi explodau. M-a îngrozit.

Omar Yussef s-a încruntat şi şi-a mângâiat bărbia.

— Înţeleg prea bine, a spus el. Cum a aflat Ishaq?

— Presupun că s-a dat de gol preotul, pentru nu ştia nimeni altcineva. I-am spus lui Ishaq că am ascuns naşterea sa de dragul Lianei, dar nu am reuşit decât să îl aţâţ şi împotriva ei. Persoana pe care o iubeam cel mai mult pe lumea asta s-a întors împotriva noastră.

— Şi uite aşa aţi rămas cu o singură persoană pe care să o iubiţi.

Kanaan s-a înroşit chiar şi pe sub bronz.

— Vă dau orice ca să nu dezvăluiţi ce v-am spus.

— Încă vă este teamă de scandal? Băiatul a murit.

— Trebuie să vă gândiţi la soţia mea. Moartea lui Ishaq a făcut-o – căuta cuvântul potrivit – sensibilă. Vă dau orice îmi stă în puteri.

Omar Yussef s-a ridicat şi a făcut câţiva paşi spre uşile glisante. *Oare de ce vrea toată lumea să unelteaască cu mine?* se întreba el. *Par atât de necinstit? Ori sunt duhovnicul lor, ca preoţii la care merg romano-catolicii pentru iertarea micilor lor păcate lumeşti? Totuşi, un preot nu poate ierta păcatele de moarte.* A ciocănit cu încheieturile degetelor uşor, în geam. *Eu să pot?*

Khamis Zeydan păşea în susul şi în josul peluzei, cu spatele la casă. O pupăză şi-a băgat ciocul lung şi subţire în iarbă şi a scos un vierme. A ţopăit câţiva metri, a scăpat viermele, l-a apucat din nou, şi-a întins aripile până i s-au văzut dungile alb-negre şi a zburat în ramurile unui smochin.

Omar Yussef şi-a dus mâna la gură şi şi-a mângâiat bărbia. A zâmbit către chipul descumpănit al lui Amin Kanaan.

— Cred că îmi puteţi da ceva.

Capitolul 29

Omar Yussef a oprit motorul, aşteptând ca ceva de la adăpostul liniştii să se năpustească spre el. Khamis Zeydan a răsuflat greu, dându-şi seama că îşi ţinuseră amândoi respiraţia, anticipând descoperirea spectaculoasă pe care sperau să o facă odată ajunşi în vârful dealului, şi temându-se că ar putea găsi pe altcineva, cineva cu intenţii criminale care căuta acelaşi lucru. Coborând pe acele uscate de pin din jurul jeepului, a scrutat pădurea până ce a găsit cărarea către fortăreaţa bizantină, şerpuind în jurul unei parcele de pământ acoperite de pietre. Pistolul lui Khamis Zeydan a scânteiat în lumina lunii.

— Lasă arma jos, a spus Omar Yussef. Poate dăm de vreun nevinovat, iar tu îl împuşti înainte de a fi avut şansa să vedem cine este.

— Ţintesc doar ca să rănesc, a şoptit Khamis Zeydan. Dacă se află cineva acolo, sus, după închiderea porţilor, mă îndoiesc că este nevinovat.

— Probabil vom căuta ore întregi locul unde a îngropat Ishaq documentele secrete. Dacă împuşti vreo umbră, vine tot satul şi ne vor prinde. În timpul zilei nu putem căuta, iar mâine Banca Mondială va suspenda ajutoarele. Trebuie să o facem în noaptea asta. Nu strica totul.

Khamis Zeydan şi-a umflat obrajii. A ridicat mâna în care ţinea arma, ţintind cu ţeava ramurile de deasupra lor şi a păşit cu atenţie în faţa lui Omar Yussef, ca şi cum se aştepta ca pământul să explodeze cu fiecare pas pe care îl făceau.

Au pătruns prin gaura din gard, iar pinii au început să se răărească. Pietre prăbuşite cu mult timp în urmă din vechile ziduri ale fortăreţei erau împrăştiate neregulat pe deal, ca linia ţărmului care oscilează în lumina schimbătoare a lunii.

— Poţi urca cu piciorul tău beteag? l-a întrebat Omar Yussef. Pietrele astea par greu de escaladat.

— Ai prefera să aştept la poalele dealului până va veni cadavrul tău de-a rostogolul la vale?

Khamis Zeydan şi-a scuturat piciorul şi s-a lovit cu palma peste

coapsă, ca să-şi pună sângele în mişcare.

— Dacă aşa priveşti lucrurile, frate, a spus Omar Yussef, mai bine rămâi pe-aproape.

A pus piciorul pe una dintre stânci şi a văzut că îi tremură de frică. Teama îl făcea să se simtă un prost. Era profesor, nu un om de acţiune, ca poliţistul care mergea lângă el, cu arma pregătită. Şi, cu toate astea, iată-l aici, escaladând un morman de pietre, noaptea, fără să ştie ce îl aşteaptă la capătul urcuşului.

Şi-a sucit glezna şi i-a alunecat pantoful din picior. S-a dat un pas înapoi, aplecându-se ca să îl tragă la loc şi s-a sprijinit de o piatră ca să îşi recapete echilibrul. Piatra era aspră de trecerea vremii şi de lichenii adunaţi pe ea.

— Acum avem amândoi câte un picior paradit, a spus el.

— Cel puţin eu m-am distrat cu băutură şi mâncare nesănătoasă ca să îl aduc pe al meu în condiţia în care se află, a replicat Khamis Zeydan.

— Da’ ce, acum nu ne distrăm?

Khamis Zeydan s-a aplecat până aproape de pământ, cu pistolul încă ridicat.

— Mă bucur de fiecare clipă. Zâmbi amar. Încep să sper că este cineva acolo, sus.

— Nu este. Omar Yussef îşi flexa glezna. Sunt doar documentele ascunse de Ishaq, undeva pe lângă stânca dreaptă unde se afla vechiul templu. Asta-i tot.

— Întotdeauna este bine să te aştepţi la ce e mai rău. Pregăteşte-te să fii întâmpinat de comitetul de primire.

Au urcat stâncile umăr lângă umăr. Omar Yussef se apleca şi îşi folosea ambele mâini acolo unde panta era mai abruptă. Khamis Zeydan ţinea arma în mână şi îşi menţinea echilibrul cu ajutorul mâinii protetice. Înaintau în tăcere, deşi lui Omar Yussef i se părea că respiraţia lor obosită semăna cu un strigăt în liniştea mormântală din jur. Îşi simţea pulsul bătându-i în ceafă, ca o petardă de Ramadan.

Pietrele împrăştiate pe deal i-au condus la o ridicătură de la poalele zidurilor cetăţii. În spatele unei mici adâncituri din creastă, înclinată spre panta muntelui, se vedea piatra care stătuse odată în mijlocul vechiului templu al samaritenilor, înnegrită şi argintată de lumina lunii. În centrul ei era o pată mai întunecată. Omar Yussef a privit-o cu atenţie. Pata de pe stâncă părea că se rostogoleşte într-o parte. Să fi fost umbra norilor care trec prin faţa lunii? se întreba el. Deodată, ceva s-a ridicat în întuneric, din mijlocul stâncii drepte. S-a smucit în sus, apoi s-a îndoit. Era un braţ.

— Este cineva acolo, a spus Omar Yussef.

S-au grăbit să traverseze pajiştea din faţa templului.

Omar Yussef a pus un picior pe stânca sfântă şi a simţit un fior străbătându-i tălpile. Descărcarea de energie i-a accelerat respiraţia, iar inima îi pulsa din cauza valurilor de adrenalină

Trupul s-a mişcat din nou. Un braţ s-a bălăbănit, apoi s-a prăbuşit zdrobindu-şi degetele de piatră. Antebraţul, care ieşea dintr-o rochie albastră, era uşor acoperit de păr negru. Omar Yussef a îngenuncheat, a apucat braţul întins şi s-a apucat să frece degetele reci între mâinile sale.

— Roween, mă auzi? a spus el.

Samariteana a deschis un ochi, atât cât îi permitea contuzia din jurul lui. O tăietură însângerată îi cresta pielea obrazului şi îi ascundea celălalt ochi. A tras aer în piept cu disperare printre dinţii sparţi. Rochia i se ridicase deasupra genunchilor, dezvelindu-i picioarele îndesate, zgâriate şi învineţite. A expirat, iar Omar Yussef a crezut că îşi dă ultima suflare.

Khamis Zeydan a dat ocol locului.

— Nu este nimeni în jur, cât pot vedea cu ochii, a spus el, punându-şi pistolul în teacă.

— Cine ţi-a făcut asta, Roween? a întrebat-o Omar Yussef, strângând-o de degete.

Roween s-a înecat şi a început să îi curgă sânge din colţul gurii.

— Abisha, a bolborosit ea.

— Pergamentul? Un om pe nume Abisha ţi-a făcut asta?

— Abisha.

S-a înecat din nou, iar puterea tusei aproape că a săltat-o de jos. S-a apucat de burtă şi s-a rostogolit într-o parte.

Omar Yussef a simţit ceva umed şi rece pe faţă. Şi-a trecut dosul mâinii peste obraz, iar pe palmă i-a rămas ceva întunecat. Roween scuipase sânge pe el.

— Unde sunt documentele bancare? Khamis Zeydan a îngenuncheat lângă femeia în agonie. Vocea lui era limpede şi aspră. Unde sunt?

Sunt în Pergamentul Abisha, a răspuns Omar Yussef în gând. *Ştie că am venit aici ca să căutăm documentele conturilor secrete. Vrea să ne spună că Ishaq le-a ascuns în caseta pergamentului. La asta se referea Ishaq când spunea „în spatele templului”. Nu are nicio legătură cu locul vechiului templu. Se referea la replica din argint a templului, care împodobeşte caseta Pergamentului Abisha.* A ridicat o mână, ca să îl oprească pe Khamis Zeydan.

— Las-o să se odihnească, a şoptit el. Mai are puţin şi se duce.

Khamis Zeydan a clătinat din cap şi s-a aplecat către chipul femeii.

— Unde? a întrebat el.

— Sinagogă. Vocea lui Roween abia se mai auzea. Se chinuia să îşi

concentreze privirea sticloasă asupra feţei lui Omar Yussef. El s-a apropiat, şi-a scos batista din buzunar şi i-a şters sângele de pe obraz şi gură. Ştia, a spus ea. Kanaan.

— Ce? Ce ştia Kanaan? Că Ishaq era fiul lui? a şoptit Omar Yussef cu blândeţe.

— Ştia despre Kanaan, a spus ea.

— Ishaq ştia că este fiul lui Kanaan?

— Întreab-o despre tipul celălalt, a spus Khamis Zeydan, dându-i un ghiont lui Omar Yussef. Cum îl cheamă?

— Roween, ştii cine este Suleiman al-Teef? a întrebat Omar Yussef.

Buzele femeii s-au mişcat convulsiv, de parcă ar fi încercat să zâmbească.

— Fratele meu, a murmurat ea.

Omar Yussef s-a gândit la băiatul handicapat care bătea mingea de unul singur şi la cumnatul cu inimă bună pe care îl pierduse. Acum era pe cale să îi fie răpită şi sora care îl iubise.

Ochii lui Roween s-au închis. Trupul i s-a zguduit, iar mâna i-a strâns-o pe a lui Omar Yussef, atât de tare, încât acesta a crezut că îi va frânge oasele degetelor.

S-a uitat neajutorat spre Khamis Zeydan, l-a apucat de guler şi l-a tras aproape de faţa femeii aflate pe moarte.

— Nu putem face ceva? Întotdeauna te lauzi cu tot felul de asasinate şi bătălii, a zbierat el. Nu ai încercat niciodată să salvezi viaţa unui om? Nu poţi opri sângerarea?

Poliţistul-şef i-a îndepărtat mâna de pe cămaşa sa şi i-a apucat-o uşor într-a lui. A rămas aproape de Roween, în aşteptarea unui ultim cuvânt.

Cuvântul nu a mai venit. Khamis Zeydan şi-a închis gura, ca pentru a evita să inhaleze ultima răsuflare a lui Roween. Omar Yussef şi-a trecut un deget cu gingăşie peste crustele de acnee ale femeii. Un nor a acoperit luna, iar din vânătăile şi tăieturile de pe faţa ei nu au mai rămas decât umbre. Părea o copilă abia adormită.

A suspinat şi i-a aşezat mâna lui Roween pe lângă corp. Când a atins piatra cu degetele, a simţit că încă mai păstra căldura zilei. Şi-a dus batista la faţă, a căutat o porţiune nepătată de sângele lui Roween şi şi-a şters lacrimile de milă disperată din ochi.

Jos, în Nablus, a duduit o mitralieră.

Profesorul a scrâşnit din dinţi şi a închis ochii care îl usturau din pricina lacrimilor.

— Poate că documentele nu sunt ascunse aici, totuşi. Poate sunt la sinagogă, a spus Khamis Zeydan.

— Cred că asta voia să spună, într-adevăr, a spus Omar Yussef, pe nas. Templul. Nu aşa îşi numesc evreii sinagogile? S-ar putea ca samaritenii să folosească acelaşi cuvânt. Probabil asta voia să spună Ishaq. Nu uita că tot acolo păstrează şi Pergamentul Abisha. Cred că documentele ar putea fi ascunse înăuntrul pergamentului, la sinagogă.

— Probabil a mai spus şi altcuiva ce i-a zis Ishaq, iar acela a bătut-o crunt, crezând că ştie mai multe.

— Poate a murit pentru că nu i-a dezvăluit nimic.

Omar Yussef se gândea la dragostea dintre Ishaq şi Roween. Nu era afecţiunea obişnuită dintre un bărbat şi o femeie. Se întreba dacă nu cumva lui Roween îi fusese silă de perspectiva atingerilor aspre şi pofticioase ale unui soţ şi fusese mai fericită cu un partener sensibil, chiar dacă nu era ceea ce îşi dorea familia ei.

— Frate, a spus Khamis Zeydan, mângâind cu blândeţe umărul lui Omar Yussef.

Acesta din urmă a privit în josul muntelui. Valea era neluminată, de parcă Nablusul se camuflase. Dar armele se asigurau că cel puţin nu se adânceşte în tăcere.

S-a ridicat în picioare.

— Să mergem, a spus.

— La sinagogă? Jos, în Nablus? Khamis Zeydan a privit valea întunecată şi a ascultat zgomotul împuşcăturilor.

— Nu putem aştepta până se luminează. Cei care au ucis-o pe Roween ar putea să deţină aceleaşi informaţii ca şi noi. Probabil sunt pe drum spre sinagogă chiar acum. Dacă nu ajungem acolo primii, sutele de milioane de dolari menite să îmbunătăţească viaţa poporului nostru vor cădea în mâinile nemernicilor care au ucis-o pe femeia aceasta.

Omar Yussef a închis ochii. Prin şuieratul vântului de-a lungul coamei auzea încă ultima răsuflare a lui Roween.

Capitolul 30

Şi-au dat seama că au ratat drumul îngust care intra în Nablus atunci când jeepul a lovit urmele adânci de tanc, aruncând praf în cabină.

— Acesta trebuie să fie drumul pe care îl folosesc israelienii în raidurile lor de noapte, a spus Khamis Zeydan. Stinge farurile.

Jeepul s-a hurducat pe suspensiile care protestau zgomotos, înaintând prin gropile din drumul neasfaltat. Omar Yussef aborda secţiunile mai abrupte împingându-se cu spatele în scaun, cu coatele imobile şi cu piciorul tremurându-i de efort pe pedala de frână.

— Sper că până mâine te mai lasă diabetul, a spus el, pentru că nu mai suport să conduc.

— Dacă ne duci până în Nablus fără să dai de un tanc israelian sau de un jeep plin de partizani Hamas, nu va mai fi nevoie să conduci, pentru că te voi căra eu în spate toată ziua în semn de recunoştinţă, a spus Khamis Zeydan.

Au ajuns la primele blocuri albe de pe înălţimile oraşului şi în scurt timp erau pe un drum pavat. Lui Omar Yussef îi era mai uşor să şofeze, aşa că s-a relaxat, până când împuşcăturile din vale i-au amintit că se îndrepta spre gura lupului şi, în plus, acţiona contracronometru. Şi-i imagina pe membrii consiliului de conducere al Băncii Mondiale îndreptându-se în acel moment spre petreceri elegante în Georgetown. De dimineaţă, când se vor întoarce la birou, vor tăia sprijinul financiar pe care se baza poporul său. Se gândea la Sami şi Zuheir şi Ramiz, la Nadia, la o Palestină mai bună în care îşi dorea ca toţi să trăiască împreună într-o zi. *Nu îi voi dezamăgi*, şi-a zis el.

În faţa sinagogii samaritene, Omar Yussef a oprit motorul şi a ascultat. Din *casbah* veneau urletele unei alarme de maşină şi gângăveala unei mitraliere. Dincolo de sunetele discordante a detectat o tăcere gâfâindă, ca anticiparea energică a unui copil aflat în spatele canapelei, în timpul unui joc de v-aţi ascunselea. Noaptea îl aştepta. Şi-a mijit ochii. *Sunt pregătit*.

Khamis Zeydan a urcat şontâcăind primul şir de trepte către sinagogă. Omar Yussef mergea pe lângă el. Se simţea vioi, tânăr, hotărât.

Intrarea în sinagogă era întunecată. Khamis Zeydan a scos arma ca să tragă în broască. Omar Yussef l-a apucat de încheietura mâinii. Poliţistul-şef a ezitat, apoi şi-a pus pistolul în teacă. Omar Yussef a apăsat cu grijă clanţa, a simţit cum alunecă piedica şi a tras de uşă prudent. *Să fi fost lăsată descuiată din greşeală*, se întreba Omar Yussef, *sau este cineva înăuntru?* Khamis Zeydan a cercetat întunericul dinăuntru, încruntându-se. A încuviinţat din cap, apoi cei doi bărbaţi au intrat.

Holul de la intrare era tăcut şi tenebros. Dinspre uşa din fundul încăperii, care dădea spre scară, venea o lumină pâlpâitoare. Paşi grăbiţi au urcat treptele şi un bărbat a intrat în hol, cu roba sa lungă şi fesul turcesc încadrate de albastrul palid care se proiecta dinspre scară.

Omar Yussef a aprins brusc luminile.

Aflat în cadrul uşii dinspre scară, Jibril Ben-Tabia clipea în lumina tuburilor fluorescente care prindeau viaţă tremurând. Strângea ceva la piept, înfăşurat în faldurile robei, ca o mamă care îşi apără copilul. S-a oprit în loc câteva clipe, mirat că a fost descoperit, apoi chipul bătrân şi ridat al preotului s-a oţelit, ultragiat.

— Cum îndrăzniţi să intraţi în clădirea aceasta? a strigat el, ridicând un deget osos spre Khamis Zeydan. Forţele de securitate nu au acces aici fără mandat.

— Eu nu port uniformă, Sfinţia Ta, a spus Omar Yussef. Am şi eu nevoie de mandat?

— Ce doriţi?

— Văd că aveţi în mână Pergamentul Abisha.

— Aţi venit după cea mai valoroasă comoară a noastră? Preotul s-a retras spre scară. Aţi venit să îl furaţi din nou?

Omar Yussef a surâs batjocoritor.

— Noi nu suntem hoţi, iar dumneata nu ai venit aici pentru a proteja pergamentul.

— Nu aţi auzit împuşcăturile? Voi, palestinienii, sunteţi prinşi într-un război civil. Orice se poate petrece în Nablus în noaptea asta. Am venit să duc preţioasa noastră relicvă înapoi în satul de pe munte, de unde porcii ăia nu o pot fura.

— Aţi venit pentru a căuta trei sute de milioane de dolari înăuntrul pergamentului, a spus Omar Yussef.

— Ce tot spuneţi?

— V-a spus Roween că Ishaq i-a mărturisit că a ascuns documentele acelea „în spatele templului”, nu-i aşa? Poate că la început aţi crezut, ca şi mine, că sunt ascunse pe Muntele Garizim. Omar Yussef şi-a pus mâinile în şolduri şi s-a aplecat spre preot. Aţi dus-o pe Roween sus, la templu, pentru că

vă închipuiaţi că vă poate arăta locul unde le-a ascuns Ishaq.

— Vorbe goale.

— Dar nu ştia mai multe. Aţi bătut-o şi acum fata a murit, dar mai multe tot nu aţi aflat.

— A murit?

— Apoi, v-aţi amintit de ornamentul de argint de pe caseta din piele de viţel în care se află pergamentul şi de imaginea templului de pe capac. V-aţi dat seama că Ishaq a ascuns documentele bancare undeva, în cutie sau înăuntrul pergamentului, atunci când Nouri Awwadi i-a returnat Pergamentul Abisha. Aţi lăsat-o pe Roween să moară şi aţi venit aici să luaţi pergamentul.

Preotul a aruncat o privire spre Abisha, pe care îl strângea la piept. Şi-a trecut degetele peste imaginea în basorelief a templului, cu ochii închişi şi chipul fermecat, ca un bărbat care pipăie chipul iubitei pe întuneric.

— Nu vă cred, a spus el. Roween nu a murit. Încercaţi să mă păcăliţi.

Khamis Zeydan a făcut un pas spre preot.

— Puţin îmi pasă dacă i-ai ucis chiar şi pe toţi cei şase sute de samariteni, bătrâne. Eu am venit după pergament.

Jibril a strâns la piept Abisha.

— Iar mie puţin îmi pasă dacă moare lumea întreagă, dar nimeni altul decât poporul meu va stăpâni pergamentul acesta.

— Recunoaşteţi, aşadar. Aţi ucis-o pe Roween. Omar Yussef se uita înfuriat la cutia lunguiaţă din braţele preotului. După ce v-a mărturisit ce i-a spus Ishaq, aţi continuat să o bateţi, până v-aţi dat seama că nu ştia mai multe. Dar atunci nu mai putea fi salvată.

Jibril a zâmbit.

— *Pasha*, dumneata mi-ai zis ce i-a spus Ishaq lui Roween despre templu. Am încercat să o silesc pe Roween să repete măcar atâta lucru, dar ea a păstrat tăcerea.

— Eu v-am spus? a bolborosit Omar Yussef. *Când am fost acasă la preot, să îi fi spus eu?*

Jibril şi-a lins buza de sus.

— Dacă este să găsim vinovaţi, atunci dumneata ai ucis-o.

Khamis Zeydan a făcut un pas înaintea prietenului său.

— Destul ţi-am ascultat porcăriile, i-a spus el preotului. Dă-mi pergamentul.

Jibril s-a retras în grabă către scară.

— Încui uşa înainte să ajungeţi la mine, a spus el, şi mai degrabă distrug documentele secrete decât să vi le dau vouă. Cei din guvern au permis ca noi, samaritenii, să fim alungaţi din locurile noastre străvechi. Nu voi îngădui ca degetele voastre murdare să atingă Pergamentul Abisha sau banii.

Omar Yussef a pus mâna pe braţul lui Khamis Zeydan.

— Aşteaptă, Abu Adel, hai să vorbim cu el, a spus.

Khamis Zeydan l-a lăsat pe Omar Yussef să treacă. Preotul a dat să mai facă un pas în spate, dar Omar Yussef a ridicat braţele.

— Sfinţia Ta, sunt mai tânăr ca dumneata, dar nu sunt într-o formă fizică bună, a zis el. Dacă aş încerca să vă prind, aţi ajunge la capătul scărilor înainte ca eu să reuşesc să pun mâna pe clanţă.

Jibril şi-a dus degetele la barbă.

— Voi, poliţiştii, nu înţelegeţi prin ce a trecut poporul meu.

— Eu nu sunt poliţist, sunt profesor de istorie.

Preotul a rămas surprins câteva momente, apoi expresia de pe chip i s-a schimbat în implorare.

— Atunci, cunoşti istoria traiului nostru în acest oraş, *ustaz*, a spus el. Nablusul era al nostru în totalitate pe vremea bizantinilor. Apoi au venit musulmanii. Am trăit alături de ei în *casbah* vreme de secole, până ne-am trezit prinşi între ei şi israelieni. Mai întâi ne-am mutat din *casbah* în cartierul acesta, apoi am fost nevoiţi să părăsim de tot Nablusul şi ne-am construit un sat pe vârful Muntelui Garizim.

— Ca să fiţi mai aproape de locurile voastre sfinte.

— Aşa le spunem oamenilor, dar principalul motiv a fost că trebuia să fugim din calea pericolelor din Nablus. Jibril a îndreptat un deget ameninţător spre Khamis Zeydan, de parcă poliţistul-şef era întruchiparea violenţelor de care fugise poporul său. Banii din conturile secrete ale Bătrânului vor fi recompensa pentru nedreptatea istorică pe care am suferit-o noi, samaritenii. Liderii voştri vi i-au furat deja. Cine îşi va da seama dacă ajung în mâinile noastre în schimb?

— Banca Mondială este pe urmele acestor bani, a spus Omar Yussef. Ei îşi vor da seama. Nu îi poţi face dispăruţi, aşa, pur şi simplu.

— Nu le-au dat încă de urmă. Ishaq i-a ascuns foarte bine.

— Vorbiţi despre nedreptate. Dar nedreptatea pe care a suferit-o Ishaq? Era fiul dumitale.

— Îi plăcea să şi-o tragă cu bărbaţi. Şi-a meritat soarta.

Omar Yussef a făcut un pas în spate, luat prin surprindere de veninul neaşteptat din spusele preotului.

— Am văzut cum aţi plâns pentru el azi, a spus el. Ştiu că nu l-aţi urât.

— Eu l-am crescut bine. Preotul şi-a dezvelit dinţii, maliţios. Dar uite ce a ajuns.

Obrazul lui Omar Yussef a avut o zvâcnire sub ochiul stâng.

— L-aţi ucis, nu-i aşa? a spus el. Aţi ucis-o pe Roween, dar mai întâi

v-aţi ucis propriul fiu.

— Era adoptat.

Gândurile lui Omar Yussef s-au îndreptat către Miral şi Dahoud, pe care îi adoptase după ce părinţii lor fuseseră ucişi. *Am pentru ei mai multă dragoste după un an de zile decât este în stare preotul acesta să arate pentru Ishaq după douăzeci de ani*, şi-a zis el.

— Un fiu adoptat nu este cu nimic diferit de un fiu natural, a spus el.

— Fiul meu natural nu ar fi fost un poponar nenorocit. Preotul a fluturat Pergamentul Abisha. În conturile astea sunt destui bani cât să asigure securitatea poporului meu timp de mai multe decenii. Ce spuneţi?

Omar Yussef a ridicat un deget înspre preot. Mâna îi tremura de mânie.

— Ultimele cuvinte ale lui Roween au fost „Ştie despre Kanaan.” Când am auzit-o, am crezut că se referea la Ishaq, că Ishaq ştia că era fiul lui Kanaan. M-am gândit că încerca să îmi spună că refuzase să îi predea conturile secrete lui Kanaan pentru că era supărat pe el că îi ascunsese adevărata sa paternitate. Dar ea vorbea despre dumneata. Ştiaţi, în mod evident, că tatăl lui Ishaq era Kanaan, pentru că acesta a venit la dumneavoastră cu copilul lui ilegitim şi v-a dat bani ca să îl adoptaţi.

— Ziceaţi că sunteţi profesor de istorie, a spus preotul, dar acum faceţi, totuşi, pe detectivul?

— Aţi încercat să îl şantajaţi pe Ishaq ca să vă dea dumneavoastră documentele bancare şi nu lui Kanaan. L-aţi ameninţat că le veţi dezvălui tuturor faptul că era fiul nelegitim al familiei Kanaan.

Jibril a ridicat pergamentul şi s-a uitat la Omar Yussef cu priviri îmbietoare.

— Un milion de dolari. Pentru fiecare, a spus el. Două milioane.

— Numai că Ishaq nu v-a făcut pe plac. V-a dat pergamentul, dar nu şi banii, a zis Omar Yussef. S-a servit de ei pentru a se asigura că nu dezvăluiţi nimic despre naşterea sa scandaloasă şi pentru a-şi proteja adevăraţii părinţi. A ascuns documentele bancare. L-aţi torturat ca să îl faceţi să dezvăluie unde le ascunsese, dar ai mers prea departe şi a murit.

— De ce m-aş fi grăbit să pun mâna pe bani? Dacă erau în posesia lui Ishaq, mi i-ar fi dat în cele din urmă.

— Nu mai era timp. Ishaq urma să se întâlnească cu reprezentanta Băncii Mondiale care investighează finanţele secrete ale Bătrânului. Ishaq avea de gând să îi predea ei documentele, astfel încât banii să intre în bugetul oficial al Palestinei şi să fie folosiţi pentru a construi spitale şi şcoli. Trebuia să puneţi mâna pe documente înainte de a se întâmpla aşa ceva.

— Este adevărat că l-am iubit. Preotul s-a înecat, cu ochii lăsaţi în

pământ, după ce îşi consumase toată răutatea. Dar oare viitorul poporului meu nu era mai important decât viaţa lui Ishaq?

Khamis Zeydan a făcut un pas, ajungând în dreptul lui Omar Yussef, cu arma în mână. Preotul a privit în sus, cu ochii larg deschişi, uimit şi speriat. S-a întors către scară, dar poliţistul a ridicat pistolul. Omar Yussef a lăsat capul în jos când pistolul s-a descărcat lângă urechea sa.

Auzul i-a revenit cu un şuierat, ca la o pierdere de gaze. Preotul zăcea la pământ, lângă uşă. Khamis Zeydan s-a apropiat grăbit de el şi l-a răsturnat pe spate cu bocancul. A luat Pergamentul Abisha şi i l-a dat lui Omar Yussef.

— Hai să vedem dacă ai dreptate în privinţa banilor, a spus.

Omar Yussef rămăsese cu ochii aţintiţi asupra feţei lui Jibril. *Tarboosh*-ul preotului se rostogolise pe podea. Capul îi era chel şi părea mic fără fes. Omar Yussef arăta şovăitor către mort.

— De ce?

— Urma să fugă cu pergamentul, a spus Khamis Zeydan. Ar fi distrus documentele bancare. A îndesat caseta din piele de viţel în braţele profesorului şi l-a privit furios.

Omar Yussef a simţit cum îi bate pulsul în palme, acolo unde zăcea cutia, încărcată cu atât de multă istorie şi cunoştinţe. A ridicat privirile către Khamis Zeydan, cu ochii măriţi de evlavie.

Poliţistul-şef a oftat nerăbdător şi i-a smuls cutia din mână.

— Ai grijă ce faci cu ea, a spus Omar Yussef, apoi l-a urmat pe Khamis Zeydan către banca din spatele sinagogii.

Khamis Zeydan a smuls ornamentele din capătul casetei. S-a apucat să despăturească Pergamentul Abisha pe bancă.

Omar Yussef a ţipat şi l-a apucat de braţ pe prietenul său.

— O să îl strici.

Khamis Zeydan şi-a scuturat braţul, ca să scape din strânsoare.

— Vrei să găseşti actele bancare sau nu?

— Nu dacă distrugi acest vechi artefact.

Khamis Zeydan a tras de capătul pergamentului. Acesta s-a desfăşurat pe bancă şi pe podea.

— Pentru numele lui Alah, da’ lung mai este, a murmurat el.

— Dacă te-ai fi deranjat să citeşti Biblia, ai fi ştiut atâta lucru.

— Asta este toată Biblia?

— Numai primele cărţi.

— Mulţumesc, părinte Abu Ramiz. Aşadar, acum citeşti Biblia? Când te-am cunoscut eu, erai un stângist care ura religia.

— Întotdeauna am urât ignoranţa mai mult decât religia. Te rog, pune-l la loc până nu îl distrugi.

Khamis Zeydan a rulat pergamentul neglijent, l-a ridicat şi l-a scuturat. Pielea de viţel i-a trosnit între degete.

— Nu este nimic aici, a spus el.

A lăsat pergamentul să cadă pe bancă şi s-a aşezat cu spatele la Omar Yussef, zgâindu-se la cadavrul preotului.

Omar Yussef a adunat pergamentul. I-a răsucit mânerele până a reuşit să îl înfăşoare strâns, apoi l-a pus la loc în cutie. Şi-a trecut mâna peste capacul din piele de viţel.

— Făceau cutiile acestea cu pielea la exterior, a spus el, dar părul de pe pielea animalului se păstrează încă la interior. Uite.

Khamis Zeydan a mormăit ceva.

Omar Yussef pipăia marginile plăcuţei de argint de pe partea din faţă a cutiei, care purta imaginea în basorelief a templului. *Oare asta însemnau spusele lui Ishaq, „în spatele templului”? Nu în interiorul pergamentului, ci în spatele acestei plăcuţe de argint?* A introdus o unghie dedesubtul marginii plăcuţei. S-a desprins o fărâmă de răşină neagră. *Partea asta nu a mai fost deschisă de ceva vreme*, şi-a spus el. A continuat să zgâlţâie marginea plăcuţei de argint până a reuşit să împingă un deget sub ea. A apăsat pielea de viţel în jos şi a strecurat o mână dedesubt. A scos-o goală, cu excepţia unei pelicule râncede de grăsime, veche de patru sute de ani, care îi acoperea palma.

— Ei bine, asta este, a spus Khamis Zeydan. Secretul lui Ishaq s-a stins odată cu el.

Omar Yussef a aruncat Pergamentul Abisha pe bancă şi s-a ridicat în grabă în picioare.

Khamis Zeydan i-a aruncat o privire mânioasă.

— Asta i-a spus Ishaq lui Roween, a spus Omar Yussef, cu privirea aţintită către intrarea în sinagogă.

Khamis Zeydan s-a uitat în aceeaşi direcţie.

— O, tu, apărător al ordinii, acum ce mai este?

— Ishaq i-a spus că lucrul la care muncea era un secret între el, fostul preşedinte şi Alah. Preşedintele este mort, iar Ishaq a zis că atunci când va muri şi el va fi „un secret ştiut numai de Alah”.

Omar Yussef a înaintat împleticindu-se de-a lungul navei centrale şi s-a grăbit să ajungă la intrarea în sinagogă.

— Şi ai dezlegat cumva secretul lui Alah?

— Exact. Omar Yussef a dat din cap. „Secretul lui Alah.”

— Chiar aşa, Dumnezeul samaritenilor s-a hotărât să îţi dezvăluie secretul?

— El nu, dar preotul da. Omar Yussef a urcat pe estradă. Când am venit aici cu Sami, preotul mi-a spus că samaritenii nu distrug niciodată

documentele vechi, nici chiar după ce ajung de neutilizat. Le pun în lada aceasta.

A ridicat capacul băncuţei din lemn de pin. Dinspre sulurile îngălbenite dinăuntru se ridica un miros înţepător de pergament învechit. S-a întors către Khamis Zeydan.

— Preotul a zis că le numesc „secretele lui Alah”.

Omar Yussef a îngenuncheat, şi-a îngropat mâinile în grămada de pergamente şi a scos un braţ.

— Secretul pe care Ishaq l-a împărtăşit numai Dumnezeului său?

Omar Yussef a încuviinţat din cap.

— Este aici, înăuntru.

Khamis Zeydan a băgat mâna în ladă şi a scos un pergament voluminos. A tuşit din pricina prafului care se ridica dinspre adâncurile dulăpiorului.

Suluri şi cărţi cu legături deştrămate se adunau mormane în jurul lor, iar aerul se încărca de praf şi miros acru. Khamis Zeydan s-a înecat de atâta tuse.

Omar Yussef şi-a strecurat degetele până la fundul lăzii celei lungi. A simţit îmbinarea lemnului vechi şi uscat. Pergamentele de la fund erau sfărâmicioase ca aluatul de baclava.

Apoi l-a atins. Plastic. Şi-a tras mâna, luptându-se cu greutatea documentelor de deasupra, şi a scos un dosar închis într-o pungă de congelator. Dosarul era plin cu foi de calcul şi hârtii cu coloane de cifre, toate purtând antetul Autorităţii Palestiniene şi adresa biroului prezidenţial din Ramallah.

Khamis Zeydan a fluierat uşor.

— Bănci din Elveţia, companii înregistrate în Caraibe, a spus Omar Yussef, frunzărind dosarul. Ăsta este.

— Doamne, Dumnezeule, a murmurat Khamis Zeydan.

Omar Yussef a băgat dosarul înapoi în punga pentru congelator şi l-a strâns la piept cu ambele mâini. Nu mai simţea palpitaţia de exaltare care îl încercase atunci când păşise pe stânca întinsă şi când atinsese Pergamentul Abisha. Dosarul părea încărcat de moarte.

Khamis Zeydan a scos telefonul mobil.

— Îl sun pe Sami, a spus el. Vreau ca el să se ocupe de asta. Nu vreau să mă ia la întrebări vreun alt ofiţer în legătură cu samariteanul mort de colo şi, mai mult decât orice, nu vreau să mai ştie şi altcineva că ţii trei sute de milioane de dolari în lăbuţele tale tremurătoare.

Omar Yussef a îngenuncheat în dreptul lui Jibril. Pielea mortului era palidă şi uscată ca mormanele de pergamente din jurul chivotului. Probabil

fusese ajutat de cineva să îi ducă pe Ishaq şi Roween până în vârful muntelui, pentru a-i ucide. Era prea firav să-l fi doborât prin forţă pe oricare dintre ei. Dar Omar Yussef nu va afla niciodată cine îl ajutase pe bătrânul preot, acum că Jibril zăcea mort.

Khamis Zeydan bolborosea ceva în telefon. Când a terminat, Omar Yussef s-a întors către el.

— Chiar l-ai ucis pe preot ca să îl împiedici să distrugă documentele? Sau ca să aperi reputaţia fostei tale iubite? Cu Jibril mort, nimeni nu mai ştie despre fiul nelegitim al Lianei, cu excepţia soţului ei.

Khamis Zeydan şi-a aprins un Rothmans şi a azvârlit chibritul peste băncile din interiorul sinagogii cu o lovitură a degetului mare. S-a uitat fix la chivot.

— Acesta va rămâne un alt secret al lui Alah, a spus el.

Capitolul 31

Noaptea se retrăgea într-o şuviţă liliachie la marginea Gerizimului. Omar Yussef o urmărea dispărând şi respira aerul curat şi rece al zorilor. A rămas cu ochii aţintiţi asupra muntelui, până când cerul albastru a şters şi ultimul petic de întuneric şi nici atunci nu şi-a putut lua privirea dintr-acolo. Şi-a încreţit buzele, zâmbind amar. Nu putea crede că întunericul dispăruse. Era sigur că, dacă ar fi coborât dealul către *casbah*, i-ar fi văzut miezul tenebros pândindu-l. Soarele putea străluci asupra Nablusului, aflat pe fundul văii, dar dogoarea lor nicicând nu va izbuti să alunge umbrele. Pe aleile oraşului vechi domnea întotdeauna o noapte rău prevestitoare.

Sami a coborât treptele din faţa sinagogii. Omar Yussef a rulat documentele bancare şi le-a îndesat stângaci în buzunarul de la şold al pantalonilor.

— Ascunzi dovezi? a zâmbit Sami.

— Ai de gând să mă percheziţionezi?

— Eu nu am vrut să investighez cazul acesta de la bun început. Doar nu o să încep acum.

Khamis Zeydan a ieşit din sinagogă cocârjat şi s-a sprijinit de balustrada scărilor.

— Preotul a dat peste o altă încercare de a fura Pergamentul Abisha, a spus Sami. Hoţii l-au ucis, dar au intrat în panică şi au uitat de pergament. Aceasta este versiunea oficială. Ce ziceţi?

Omar Yussef şi-a mângâiat mustaţa.

— Sami, dar adevărul nu este bun? Abu Adel şi-a făcut datoria de poliţist oprind un răufăcător. Sunt sigur că putem explica moartea preotului într-un mod cinstit.

Deasupra obrajilor osoşi, ochii lui Sami s-au întunecat.

— Adevărul este în buzunarul dumitale, Abu Ramiz. Adevărul este că fostul preşedinte a pus deoparte sute de milioane de dolari în conturi secrete, în vreme ce palestinienii trăiau în tabere de refugiaţi ordinare şi studiau în

şcoli supraaglomerate. De ce nu este bun adevărul? Uite, de asta.

Omar Yussef vedea încrâncenarea din ochii tânărului său prieten. Khamis Zeydan a scuipat în curtea de la subsolul sinagogii. *Oare aceasta este clipa când Sami va deveni asemenea mentorului său*, se întreba Omar Yussef, *murdar şi compromis?*

— Cu toate astea, este adevărul, a spus el. Nu renunţa la el, Sami. Cel puţin banii aceştia nu vor mai umfla buzunarele liderilor corupţi. Nu mă aştept să adopţi o atitudine idealistă în privinţa palestinienilor, dar spune-mi că cel puţin ţi-am redat un dram de încredere.

Sami a îndesat cu hotărâre sulul de documente care ieşea din buzunarul lui Omar Yussef.

— Fii atent să nu le pierzi, a zis el, iar încrâncenarea i s-a şters de pe chip. Serios vorbind, Abu Ramiz, este de datoria unui detectiv să se asigure că află toată lumea cât de rău stau lucrurile?

Omar Yussef a ridicat un deget, aşa cum făcea când ţinea o lecţie în clasă.

— Detectivii sunt asemenea cârpei cu care lustruieşti argintăria care şi-a pierdut strălucirea. Argintăria este expusă cu mândrie, scânteietoare şi admirată. Cârpa este aruncată într-un dulap, murdară şi nevăzută, imprimată cu amintirea mizeriei de care toţi ceilalţi cred că au scăpat pentru totdeauna.

Sami zâmbea.

— Mi-ai promis că vei fi mai vesel până la nunta mea, Abu Ramiz.

— Nu amâni petrecerea?

Sami şi-a ridicat mâna sănătoasă, apoi a bătut în ghips cu încheieturile degetelor.

— Mireasa mea va merge în stânga mea în timpul procesiunii şi, oricum, nu mai am niciun motiv să o amân. Ia ascultaţi, ce se aude?

— Nimic.

— Chiar aşa. Împuşcăturile s-au oprit, a spus Sami. Luptele din *casbah* s-au încheiat cam în timp ce dumneata şi Abu Adel eraţi în sinagogă, cu preotul. Până când noi am fotografiat poziţia cadavrului şi am căutat amprente, oamenii lui Amin Kanaan au pus stăpânire pe Nablus în totalitate.

— Aşadar, luptele s-au sfârşit?

— Hamas a dat înapoi deocamdată. Sunt în dezavantaj acum, după uciderea lui Awwadi. El era liderul lor militar din *casbah*. Oamenii erau supăraţi şi pentru felul în care şeicul l-a calomniat pe Bătrân. Hamas a fost nevoit să se retragă. Nunta mea va avea loc în după-amiaza aceasta.

— Mii de felicitări.

Sami a urcat treptele. L-a pălmuit uşor pe Khamis Zeydan pe spate şi a făcut semn din cap către paramedici. Aceştia au intrat în sinagogă cu o targă

portocalie împăturită şi au ieşit după câteva minute cărând cadavrul lui Jibril, preotul.

Mâna dreaptă a preotului atârna pe targă, lovind treptele pe care le coborau. Omar Yussef i-a oprit pe paramedici.

A ridicat braţul lui Jibril şi i-a aşezat mâna pe pătura care îl acoperea pe mort. Şi-a adăstat palma peste pielea zbârcită şi a simţit oasele firave.

Unul dintre medicii de pe ambulanţă a prins mai bine de mânere, hurducând cadavrul întins pe targă şi, preţ de o clipă, Omar Yussef a crezut că preotul revenise la viaţă. Inima îi bătea cu repeziciune şi teamă chiar şi după ce paramedicii coborâseră ultimele trepte spre stradă.

De la marginea trotuarului, Jamie King urmărea trecerea tărgii. A urcat treptele spre Omar Yussef, câte trei deodată, lovind cu zgomot piatra cu bocancii şi, ajunsă lângă el, i-a prins o mână într-ale sale. Era îmbrăcată pentru a înfrunta frigul dimineţii, într-o jachetă de lână mov şi jeanşi negri, dar palmele îi erau transpirate de emoţie.

— Sunt uluită, *ustaz*, a spus ea. Când s-a petrecut totul?

— La miezul nopţii. Te-aş fi sunat imediat, dar poliţia m-a rugat să aştept până vor fi anunţate rudele apropiate ale bărbatului, de aici, de sus, a spus Omar Yussef, arătând către satul samaritenilor de pe Gerizim.

— Pe targa care a trecut pe lângă mine era preotul? Ce i s-a întâmplat?

— Nu a putut ţine un secret, a zis Omar Yussef şi a privit către treptele de la intrarea în sinagogă.

Khamis Zeydan privea spre grădinile sărăcăcioase ale unui bloc vecin. Sami a ieşit din sinagogă. Şi-a aprins o ţigară şi i-a întins-o lui Khamis Zeydan. Bărbatul a luat-o fără să ridice capul. Sami a rămas cu mâna pe spatele lui Khamis Zeydan.

— Jamie, poţi să mă duci la hotel? Trebuie să mă odihnesc. Mai târziu merg la o nuntă, a spus Omar Yussef.

A urcat cu greu în cabina înaltă a Chevroletului lui Jamie King. Femeia a închis portiera din dreptul ei, s-a întors către Omar Yussef şi a ridicat o sprânceană. Acesta a scos dosarul făcut sul din buzunarul de la şold şi l-a desfăcut. Apoi i l-a întins.

Americanca a deschis mai întâi punga pentru congelator. A răsfoit în grabă foile, trăgând de buza pistruiată cu dinţii de jos.

— Cât este aici? a întrebat Omar Yussef.

— Mi se pare că este aproape totul. Nu şi-a ridicat ochii din documente. A fluturat hârtiile cu ajutorul degetului mare. Sute de milioane de dolari.

— Ai timp să împiedici instaurarea boicotului?

— O să scriu raportul către consiliul din Washington de îndată ce ajung la hotel. Sunt convinsă că asta îi va face să oprească boicotul. Tocmai la ţanc.

Americanca a strecurat documentele în buzunarul pentru hartă din portiera şoferului. Şi-a şters mâinile transpirate pe jeanşi şi a zâmbit, emoţionată şi stingherită. Pornind motorul, s-a întors către Omar Yussef.

— Aţi fi putut deveni foarte bogat, a spus ea.

— Eu sunt palestinian, a replicat Omar Yussef. Îţi dau banii ăştia, Jamie, ca să îi cheltuieşti în numele meu. După ani de zile de furturi oficiale, banii sunt, în cele din urmă, ai mei, pentru că au ajuns, în sfârşit, în mâinile cui trebuie.

— Vor fi transferaţi Ministerului Palestinian al Finanţelor, a spus Jamie King. Ei au instituit proceduri corecte de contabilitate pentru a urmări unde se duc banii.

— Chiar şi aşa, nu îi pierde din ochi, Jamie. Omar Yussef a scos un râs gutural. Nu toţi cetăţenii Palestinei sunt la fel de curaţi ca mine.

Capitolul 32

Nadia se dichisea în faţa unei oglinzi din foaier, netezindu-şi bluziţa roz din dantelă pe care i-o cumpărase bunica ei din *souk*. Maryam a luat-o de mână şi a dus-o către încăperea destinată femeilor în timpul ceremoniei de nuntă.

— Nu uita, vreau să îmi spui tot ce se întâmplă la petrecerea bărbaţilor, bunicule, a strigat Nadia.

Omar Yussef a ridicat un braţ pentru a-i face semn cu mâna şi a simţit cum îl împunge sulul de documente ascunse în buzunarul interior al sacoului. Şi-a făcut loc politicos prin şirul monoton de femei în rochii largi de culoare maro, bleumarin sau bej, cu eşarfe crem care le acopereau părul strâns. A auzit o serie de păcănituri ascuţite şi a observat-o pe Liana apropiindu-se în pantofi cu tocuri înalte şi costum galben.

— Salutări, *ustaz*, a spus ea.

— Mii de salutări, doamna mea.

Rimelul negru şi gros încercuia ochii Lianei. Lui Omar Yussef i se părea că îşi pictase până şi pupilele. Avea impresia că femeia din faţa lui s-ar fi risipit în inconsistenţă dacă tristeţea nu i-ar fi fost împodobită cu bijuterii de aur şi haine luxoase de la Paris.

— Păcat că nu îl puteţi plânge cum se cuvine pe asociatul soţului dumneavoastră, pe Ishaq. Dar cel puţin vă va linişti gândul că ucigaşul lui a murit.

Liana a părut că-şi pierde răsuflarea timp de o clipă.

— Cine a fost? a icnit ea.

— Preotul Jibril. A fost împuşcat de prietenul nostru comun, Abu Adel.

Ochii femeii s-au aprins scurt, o sclipire de pasiune şi mândrie învăluindu-i trăsăturile îngheţate.

Omar Yussef se uita insistent la Liana.

— Mă întreb pentru cine o fi tras Abu Adel glonţul, a spus el.

Chipul ei s-a împietrit din nou, devenind precaut.

— A împuşcat un răufăcător prins în flagrant delict? Sau l-a ucis pentru a vă păzi secretul?

— Secretul meu?

— Sau o fi făcut-o pentru băiat?

Omar Yussef şi-a amintit de ochii de un albastru spălăcit ai cadavrului lui Ishaq care îl priveau şi de sentimentul ciudat de déjà-vu pe care îl avusese în acel moment. S-a gândit la durerea cu care bogatul soţ al Lianei a povestit despre infidelitatea ei. Şi-a amintit că, atunci când i-a spus despre uciderea lui Ishaq, ea dorise să rămână singură cu Khamis Zeydan.

Liana a făcut un semn din cap către mijlocul încăperii, iar Omar Yussef a urmat-o.

A rămas în picioare, cu spatele la un ghiveci în care se afla o plantă înaltă şi a cercetat camera cu atenţie. A vorbit apoi fără a-şi mişca buzele.

— Ce vreţi, *ustaz*?

— Ce să vreau?

— Pentru a păstra tăcerea.

Deşi îl luase drept şantajist, Omar Yussef a oftat, fiindu-i milă de Liana.

— Dragă doamnă, a spus el, soţul dumitale mi-a cumpărat deja tăcerea.

Dintr-un ochi i s-a scurs o lacrimă înnegrită de rimel, dar ea a prins-o repede într-un şerveţel. S-a strâmbat încercând să se stăpânească şi şi-a şters dâra neagră. S-a uitat către Omar Yussef, rămasă în expectativă. El a clipit, dându-i de înţeles că urma de rimel fusese ştearsă, iar ea a băgat şerveţelul în geantă.

— Cum era băiatul? a întrebat el.

— Era frumos, curajos şi impulsiv, cu o mare capacitate de a arăta blândeţe. Dar avea şi un temperament exploziv. Ca tatăl său.

Omar Yussef recunoştea trăsăturile.

— I-aţi spus? Când v-am lăsat singuri în salon, în seara când v-am anunţat despre moartea lui Ishaq?

— Aşa voiam, dar nu am putut. Liana şi-a acoperit ochii. Voiam să îmi fie alături în momentele acelea de durere, dar după uciderea băiatului era prea târziu să îi mai spun.

— Nu îi voi vorbi niciodată despre asta.

Doi muzicanţi în cămăşi albe şi pantaloni largi, din bumbac alb, au intrat mândri în clădire. Primul cânta o melodie înduioşătoare şi trepidantă la un *shabbabah*[5]. Cel de-al doilea ţinea în mâini un *darbouka*[6] circular şi bătea ritmul cu buricele degetelor.

Sami şi Meisoun au intrat învăluiţi în lumina soarelui, în spatele

muzicanţilor. Sami îşi purta sacoul negru drapat pe umeri, iar braţul rupt prins într-o eşarfă de-a latul cămăşii albastre. Pielea închisă la culoare îi strălucea de sudoare şi zâmbea larg. Rochia albă de dantelă a lui Meisoun era strânsă pe trupul ei subţire. Sub văl, capul i se balansa dintr-o parte în alta, în ritmul muzicii. Femeile din sală strigau, iar bărbaţii care sosiseră împreună cu Sami băteau din palme şi se legănau pe măsura de patru optimi a marşului de nuntă *zaffah*.

Khamis Zeydan dansa în spatele lui Sami, pocnind din degete deasupra capului. *Probabil nu îl mai doare piciorul*, şi-a zis Omar Yussef. Poliţistul-şef s-a întors zâmbind către Omar Yussef. A observat-o pe Liana, care şi-a coborât ochii asupra ghiveciului, strivind una dintre frunzele plantei între degete. Khamis Zeydan l-a urmat pe Sami în încăperea bărbaţilor, în timp ce femeile o conduceau pe Meisoun în camera alăturată. S-a uitat peste umăr, dar Omar Yussef i-a ocolit privirea.

— Nu îl puteam aştepta, a spus Liana. Când l-am văzut pe Abu Adel în spital, după ce a fost rănit, doctorii mi-au spus că va muri. Voiam să îi spun că sunt însărcinată, dar era sub efectul unor sedative atât de puternice, că nici nu m-a recunoscut şi, oricum, era deja însurat. Atunci au pierit toate visele mele prosteşti că vom fugi în Europa sau în America. Înţelegeţi ruşinea care mă aştepta? Familia mea m-ar fi renegat. Amin mă curta, iar eu l-am convins că bebeluşul era al lui. Am acceptat cererea lui în căsătorie.

— Aţi încercat să găsiţi o modalitate de a vă creşte copilul dumneavoastră înşivă?

— Chiar dacă ne-am fi căsătorit în cea mai mare grabă, s-ar fi născut prea curând. Tatăl meu era un diplomat important şi mai trebuia să ne gândim şi la cariera lui Amin… şi la onoarea mea. În ciuda aşa-zisului meu radicalism, mi-am dat seama că îmi era ruşine să încalc tradiţiile. Nu puteam să permit să se zică despre mine că am avut asemenea relaţii intime cu logodnicul meu.

— Nu aveaţi de ales, doamnă dragă. Omar Yussef a aruncat o privire către încăperea bărbaţilor. Îl mai iubiţi?

Foaierul era aproape gol. Ultimii oaspeţi intrau în săli, pentru a sărbători alături de mire sau de mireasă.

— Acum este altceva, a spus Liana.

Dragostea ei pentru Khamis Zeydan era pasională pe când se aflau în Beirut, şi-a zis Omar Yussef, *dar minciunile spuse ani de zile au transformat amintirea ei în melancolie.*

— Îl urăsc pe Amin aşa cum măgarul îl urăşte pe cel care îl călăreşte, indiferent cât de bine îl hrăneşte şi îl adapă stăpânul său, a spus Liana. Dar îmi este teamă să îmi părăsesc soţul.

— De ce?

A rupt o frunză de pe tulpina plantei din ghiveci.

— Îmi cunoaşte prea multe secrete, a spus ea.

Şi-a şters o altă dâră de rimel şi a zâmbit ca să pună capăt lacrimilor. Omar Yussef s-a uitat în ochii ei căprui şi şi-a amintit de irisurile de culoarea cerului de pe chipul mort al fiului ei. *De ce oare sunt coloraţi ochii noştri cu una dintre aceste două nuanţe triste?* s-a întrebat el.

Intrând în încăperea rezervată femeilor, Liana şi-a îndreptat umerii şi şi-a ridicat capul. Costumul galben-pai s-a pierdut printre rochiile întunecate ale celorlalte femei. Omar Yussef a traversat holul, mergând către încăperea bărbaţilor.

Dansul evolua în jurul lui Sami. Ramiz şi Zuheir îşi înlănţuiseră braţele peste umerii lui Sami şi cei trei bărbaţi păşeau într-o parte şi apoi în cealaltă, scuturând din şolduri şi legănându-şi capetele. La marginea mulţimii stătea şeicul Bader, ursuz şi nemişcat. În cealaltă parte a încăperii, Amin Kanaan îşi mişca capul pe ritmul muzicii, deşi ar fi fost sub demnitatea lui să danseze laolaltă cu gloata. Colţurile gurii îi erau ridicate într-un rânjet pretenţios, acceptând salutările celor care treceau pe lângă el.

Muzica s-a oprit, iar Sami a urcat pe o estradă. A zâmbit chipurilor din mulţime, susţinând fiecare privire preţ de o clipă. S-a aşezat apoi într-un fotoliu confortabil, în vreme ce Khamis Zeydan se urca pe platformă şi se întindea după microfon. Poliţistul-şef l-a ciocănit pentru a se asigura că funcţionează şi a fluturat din mână ca să le atragă atenţia celorlalţi.

— Pace vouă, a spus el. Să îţi dea Alah numai bogăţii, Sami.

Câţiva bărbaţi din mulţime i-au răspuns la urare.

— Alah să ne apere, a spus cel care se afla lângă Omar Yussef.

— Sami Jaffari are o familie minunată, a spus Khamis Zeydan, iar Hassan este un tată admirabil.

Din fruntea mulţimii, tatăl lui Sami a ridicat o mână, pentru a saluta uralele.

— Dar am simţit întotdeauna că Sami este fiul meu, pentru că eu sunt tatăl locotenentului Sami, poliţistul, a continuat Khamis Zeydan.

A stârnit râsete afectuoase. Khamis Zeydan a aşteptat să se facă linişte.

— Uneori îmi fac griji din pricina riscurilor la care se expune Sami.

Sami s-a strâmbat şi a ridicat braţul rupt.

— Dar ştiu că înfruntă aceste pericole pentru că vrea să impună legea şi ordinea şi să apere această comunitate. Sunt mândru pentru felul în care îşi face datoria.

Omar Yussef se gândea la băiatul pe care îl procrease Khamis Zeydan

în Beirut. *Un fiu este legat de tatăl său aşa cum sunt împreunate clădirile turceşti din casbah cu ruinele romane din subsol*, îşi zicea el. *Chiar şi atunci când nu sunt conştienţi de existenţa celuilalt, în vene le curge acelaşi sânge*. Deşi nu îşi cunoscuse adevăratul tată, Ishaq se mişcase în aceleaşi cercuri perfide ca şi tatăl său. După moartea lui Ishaq, poliţistul-şef îl răzbunase fără să ştie pe fiul său cu glonţul care curmase viaţa preotului înăuntrul sinagogii. *Un război i-a despărţit pe tată şi fiu. O crimă i-a reunit*.

— Sami, când te-ai dus la Sfinţia Sa şeicul Bader, pentru a începe demersurile în vederea căsătoriei, ţi-a cerut să spui o rugăciune, a continuat Khamis Zeydan. Uneori ne rugăm fără să ne gândim la ceea ce spunem, dar haideţi să ne amintim cuvintele acelei rugăciuni. Prin ea cereai o soţie castă care „să îmi dăruiască din pântecul ei un fiu curat ce va fi dulcea mea evocare după ce eu nu voi mai fi." Sami, fie ca fiul tău să îţi aducă într-o zi aceeaşi bucurie pe care mi-ai adus-o mie tu, care îmi eşti ca un fiu.

Sami s-a ridicat în picioare, astfel încât Khamis Zeydan să îl poată săruta pe obraji. Poliţistul-şef a coborât de pe estradă şi a traversat ringul de dans, primind strângeri de mână şi bătăi pe umăr, în semn de felicitare.

Amin Kanaan i-a dat un ghiont unuia dintre acoliţii săi, a arătat spre poliţistul-şef care se îndepărta, a spus câteva cuvinte şi a zâmbit atotcunoscător. *Pentru cineva care tocmai a pierdut trei sute de milioane de dolari şi pe băiatul pe care îl credea fiul său, este destul de vesel*, şi-a zis Omar Yussef.

Şeicul Bader îl privea pe înstăritul om de afaceri cu o încruntătură atât de sălbatică, încât părea că face gol în jurul lui în încăperea supraaglomerată. Atunci şi-a dat seama Omar Yussef că Amin Kanaan îl trăsese pe sfoară pe şeic. *Kanaan l-a atras într-o luptă ca să preia controlul asupra oraşului Nablus*, şi-a zis el. *A introdus o autopsie falsă în dosarele secrete pe care Ishaq urma să le predea Hamasului. Ştia că şeicul va face cunoscute rezultatele autopsiei, cum că Bătrânul ar fi murit de boala aceea ruşinoasă, dându-i astfel un pretext să înfrunte Hamasul.*

— Nu dansezi, tată? l-a bătut Zuheir cu palma pe umăr, zâmbind.

— Când eram student, dansam cu doamnele la o cafenea din Damasc. Acum moda s-a schimbat, a spus Omar Yussef, făcând semn către grupul de bărbaţi de pe ringul de dans, dar eu aşa m-am obişnuit şi pur şi simplu nu îmi place să dansez altfel.

— Ar fi bine să păstrezi tăcerea, că altfel şeicul Bader va pronunţa o *fatwa* împotriva ta.

— Cu toţii avem secretele noastre.

Zuheir şi-a curmat zâmbetul.

— Am păstrat şi eu un secret.

— Despre ce este vorba, fiule?

— Mă însor.

Omar Yussef a clipit.

— Am întâlnit o femeie din Liban într-o călătorie de studii pe care am întreprins-o la Beirut. Sperăm să ne căsătorim. De asta plec din Marea Britanie şi mă mut în Liban.

— Eu credeam că eşti…

— Un extremist religios exaltat care urăşte Occidentul? Ei bine, nu sunt exaltat şi, oricât ne-am contrazice din alte motive, întotdeauna am fost mândru că îţi sunt fiu.

Simţind cum i se umplu ochii de lacrimi, Omar Yussef l-a apucat de mână pe Zuheir.

— O mie de felicitări, dragul meu băiat.

L-a sărutat de cinci ori pe fiul lui, pe ambii obraji.

— Ce s-a întâmplat cu doamna de la Banca Mondială? a întrebat Zuheir. Ai reuşit să o ajuţi să localizeze banii?

Omar Yussef a încuviinţat din cap.

— Banca va menţine ajutorul financiar.

Zuheir a dat din cap cu admiraţie.

— Mulţumesc, tată.

Omar Yussef a încercat să scoată obişnuitul său râs sacadat autocritic, dar i s-a oprit în gât. A mângâiat braţul fiului său şi s-a întors spre uşă.

A traversat foaierul sălii de nuntă şi a intrat la baie, unde l-a găsit pe Khamis Zeydan stropindu-se cu apă pe faţă. Poliţistul-şef l-a privit pe prietenul său cu ochi înroşiţi şi un zâmbet timid.

— M-a podidit plânsul, a spus el.

Omar Yussef a scos un teanc de hârtii din buzunarul interior al sacoului, le-a desfăcut şi i le-a întins lui Khamis Zeydan.

Poliţistul-şef şi-a uscat faţa cu un prosop de hârtie.

— Ce este asta?

— Nu te-ai întrebat ce s-a întâmplat cu dosarele care au dispărut din beciul lui Awwadi?

Khamis Zeydan a făcut ochii mari.

— Pentru numele lui Alah! I-a smuls hârtiile din mână. De unde le ai?

— Am făcut o înţelegere cu Amin Kanaan.

Când s-a întors la hotel, dosarul îl aştepta, aşa cum îi promisese Kanaan.

Khamis Zeydan şi-a ridicat privirile din hârtii.

— Încercai să afli informaţii compromiţătoare despre mine?

— Nu mă iluzionez că ai avea mâinile curate, nici dacă ţi le-ai curăţa

toată ziua în chiuveta asta, a spus Omar Yussef, dar, înainte de orice, eşti prietenul meu, aşa că poţi sta liniştit. Nici măcar nu am deschis dosarul.

Khamis Zeydan a frunzărit hârtiile, aruncând o privire scurtă fiecăreia.

— Nu este cine ştie ce aici, a spus el.

— Eşti dezamăgit? Poate nu eşti atât de rău pe cât vrei să pari.

— Poate că nu sunt, într-adevăr.

Omar Yussef a zâmbit.

— Pune hârtiile alea în buzunar şi du-te să te distrezi.

Khamis Zeydan l-a sărutat pe Omar Yussef pe obraji.

— Eşti un prieten adevărat, frate, a spus el. Şi-a trecut un deget pe sub ochi. Astăzi este ziua lacrimilor de fericire.

Omar Yussef a pus o mână pe umărul prietenului său.

— Lacrimi? Un tip dur, ca tine?

— Nimeni nu are mai multe motive să plângă decât un tip dur.

Khamis Zeydan a ieşit din baie.

Omar Yussef a scos din celălalt buzunar un snop gros de hârtii. A intrat într-o cabină de toaletă şi a încuiat uşa. A rupt restul dosarului care purta numele lui Khamis Zeydan în bucăţele, le-a aruncat în vas şi a tras apa de mai multe ori, până au dispărut cu totul.

Când a ieşit de la baie, Omar Yussef a văzut-o pe nepoata sa la uşa încăperii destinate bărbaţilor. Nadia stătea pe vârfuri, căutând pe cineva printre dansatori. A strigat-o, iar fata a venit către el, zâmbind. Ţinea în mâini două farfurioare de hârtie, fiecare cu câte o porţie de grâu fărâmiţat, înmuiat într-un sirop de un portocaliu aprins. I-a dat una lui Omar Yussef, apoi i-a întins o furculiţă de plastic.

— M-am hotărât să nu mai aştept să mă duci în *casbah* ca să mâncăm *qanafi*, bunicule, a spus ea. Din fericire, Meisoun a comandat *qanafi* pentru nuntă. Mănâncă cu mine şi să îţi dea Alah sănătate de fier în adâncul sufletului dumitale.

Râsul Nadiei era vesel şi cristalin. Omar Yussef a tăiat o felioară de *qanafi* cald cu marginea furculiţei şi, închizând ochii, a dus-o la gură. Era dulce.

5 Fluier din trestie (n. tr.).
6 Tobă de mână, în formă de pocal, specifică Orientului Mijlociu şi Apropiat (n. tr.).